

Laitilan kaupungin tilinpäätös 2022

Kaupunginhallitus 27.3.2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. KAUPUNGIN HALLINTO	3
1.3. KULUNUT VUOSI.....	7
1.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	7
1.3.2. LAITILA TILASTOJEN VALOSSA	9
1.3.3. OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	12
1.3.4. ARVIO TULEVASTA TALOUDEN KEHITYKSESTÄ	22
1.3.5. HENKILÖSTÖASIAT JA SOSIAALISET ASIAT	25
1.3.6. IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMINEN	25
1.3.7. KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUMINEN	26
1.3.8. YMPÄRISTÖASIAT	27
1.3.9. ARVIO MERKITTÄVISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	27
1.4. SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
1.4.1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA VAROJEN KÄYTÖN VALVONTA	28
1.4.2. RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	29
1.4.3. RISKIEN ARVIOINTI.....	29
1.4.4. ARVIO SISÄISEN TARKASTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	30
1.4.5. HALLITUKSEN KANNANOTTO SISÄISEN VALVONNAN JA SIIHEN SISÄLTYVÄN RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	31
1.4.6. KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET JA SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE.....	31
1.5. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	32
1.6. TOIMINNAN RAHOITUS.....	34
1.7. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	36
1.8. KOKONAISTULOT JA -MENOT	39
1.9. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	39
1.9.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	39
1.9.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	40
1.9.3. OLENNAISET KAUPUNKIKONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	40
1.9.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA VALVONNASTA	40
1.9.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	42
1.9.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	43
1.10. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ.....	46
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	48
2.1. VALTUUSTON STRATEGISTEN PÄÄMÄÄRIEN TOTEUTUMINEN.....	48
2.2. TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETUT TAVOITTEET	51
2.3. KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	54
2.3.1. VALTIOLLISET VAALIT JA KUNNALLISVAALIT (TEHTÄVÄ 13)	54
2.4. TARKASTUSLAUTAKUNTA	56
2.4.1. TILINTARKASTUS (TEHTÄVÄ 14)	56
2.5. KAUPUNGINHALLITUS.....	58
2.5.1. KAUPUNGINHALLITUS	58
2.5.2. VARPPEEN KOULUN KESKUSKEITTIÖ (TEHTÄVÄ 15)	60
2.5.3. KAUKOLANKODIN KEITTIÖ (TEHTÄVÄ 16).....	64
2.5.4. TIETOHALLINTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 17).....	67
2.5.5. HALLINTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 18)	70
2.5.6. SISÄINEN PALVELUTOIMINTA (TEHTÄVÄ 19)	74
2.5.7. TALOUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 20)	77

2.5.8.	ELINKEINOTOIMI (TEHTÄVÄ 21).....	81
2.5.9.	KAAVOITUS (TEHTÄVÄ 22).....	85
2.5.10.	ASUNTOTOIMI (TEHTÄVÄ 23).....	87
2.5.11.	MAASEUTUTOIMI (TEHTÄVÄ 25)	90
2.6.	SIVISTYSVALIOKUNTA	92
2.6.1.	SIVISTYSVALIOKUNTA.....	92
2.6.2.	SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 26).....	96
2.6.3.	VARHAISKASVATUS (TEHTÄVÄ 27).....	100
2.6.4.	PERUSOPETUS (TEHTÄVÄ 28).....	106
2.6.5.	LUKIO-OPETUS (TEHTÄVÄ 29)	114
2.6.6.	TOISEN ASTEEN AMMATILLINEN KOULUTUS (TEHTÄVÄ 30).....	118
2.6.7.	KIRJASTOTOIMI (TEHTÄVÄ 35).....	119
2.6.8.	KULTTUURITOIMI (TEHTÄVÄ 36).....	125
2.6.9.	NUORISOTOIMI (TEHTÄVÄ 38)	129
2.6.10.	LIIKUNTATOIMI (TEHTÄVÄ 39).....	134
2.7.	VAKKA-SUOMEN KANSALAIKIOPISTON JOHTOKUNTA	137
2.7.1.	AIKUISKOULUTUS / VAKKA-SUOMEN KANSALAIKIOPISTO (TEHTÄVÄ 40).....	137
2.8.	VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA.....	142
2.8.1.	VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO (TEHTÄVÄ 41)	142
2.9.	SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA	146
2.9.1.	SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA.....	146
2.9.2.	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 43).....	149
2.9.3.	PERHEPALVELUT (TEHTÄVÄ 44).....	152
2.9.4.	TOIMEENTULOTURVA (TEHTÄVÄ 47)	156
2.9.5.	PERUSTERVEYDENHUOLTO (TEHTÄVÄ 48)	158
2.9.6.	ERIKOISSAIRAANHOITO (TEHTÄVÄ 49)	162
2.9.7.	VAMMAISPALVELUT (TEHTÄVÄ 50)	165
2.9.8.	ÄÄKKÄIDEN PALVELUT (TEHTÄVÄ 51).....	168
2.10.	TEKNINEN VALIOKUNTA	172
2.10.1.	TEKNINEN VALIOKUNTA 172	
2.10.2.	TEKNINEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 57)	174
2.10.3.	LIIKENNEVÄYLÄT JA ALUEET (TEHTÄVÄ 58)	176
2.10.4.	JÄTEHUOLTO (TEHTÄVÄ 59).....	182
2.10.5.	KIINTEISTÖT (TEHTÄVÄ 60)	184
2.10.6.	VESIHUOLTOLAITOS (TEHTÄVÄ 61).....	187
2.10.7.	MITTAUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 63)	191
2.10.8.	PALO, PELASTUS JA SUOJELU (TEHTÄVÄ 64).....	193
2.11.	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	194
2.11.1.	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	194
2.11.2.	YMPÄRISTÖNSUOJELU (TEHTÄVÄ 68)	196
2.11.3.	RAKENNUSVALVONTA (TEHTÄVÄ 69).....	198
2.12.	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	200
2.12.1.	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	200
2.13.	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	201
2.13.1.	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	201
2.14.	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	212
2.15.	INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	214
2.16.	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	220
2.17.	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	222
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	227
3.1.	TULOSLASKELMA.....	227
3.2.	RAHOITUSLASKELMA.....	228
3.3.	TASE.....	229
4.	KONSERNILASKELMAT	232
4.1.	KONSERNITULOSLASKELMA	232

4.2.	KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	233
4.3.	KONSERNITASE	234
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	237
5.1.	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	237
5.1.1.	ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ -MENETELMÄT	237
5.1.2.	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	237
5.2.	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	238
5.2.1.	TOIMINTATUOTOT	238
5.2.2.	VEROTULOJEN ERITTELY	239
5.2.3.	VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	239
5.2.4.	AIKAISempien vuosien valtionosuudet	239
5.2.5.	PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	240
5.2.6.	SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA	240
5.2.7.	ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA	241
5.2.8.	PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	242
5.2.9.	PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntIVOITOT	242
5.2.10.	OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY	242
5.3.	TASEEN LIITETIEDOT	243
5.3.1.	TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	243
5.3.2.	TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	246
5.4.	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	247
5.5.	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	249
6.	VESIHUOLTOLAITOS	251
6.1.	LAILAN KAUPUNGIN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS	251
6.2.	VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	255
6.3.	LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA	256
6.4.	VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN LIITETIETOJA	258
6.4.1.	LIKEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT	258
6.4.2.	SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA	258
6.4.3.	HENKILÖSTÖ	259
6.4.4.	OMA PÄÄOMA	259
6.5.	VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY	260
7.	MUUT TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	262
7.1.	KIRJANPIDOSSA KÄYTETYT KIRJAT JA LUETTELOT	262
7.2.	ALLEKIRJOITUKSET	263

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin muutettu talousarvio vuodelle 2022 oli alijäämäinen noin miljoona euroa vuosikatteen ollessa 2,4 milj. euroa. Vuosikate vuonna 2022 toteutui huomattavasti arvioitua parempana päätyen 5,2 miljoonaan euroon. Vuoden 2022 suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 3,4 milj. euroon. Vuoden 2022 tulos oli selvästi suunniteltua positiivisempi päätyen 1,6 milj. euroa ylijäämäiseksi. Valtion kunnille suuntaamat koronatukitoimet korona-avustuksina vaikuttivat edelleen tulokseen positiivisesti. Lisäksi vuoden 2021 yhteisövero-osuuden koronakorotus tuotti verotuloja (verohäntä) kunnille myös vuonna 2022.

Kaupungin lainamäärä oli vuoden 2022 lopussa 23,5 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohti oli 2802 euroa. Taseen kumulatiivinen ylijäämä nousi edellä todetusta johtuen edellisen vuoden 7,1 milj. eurosta 8,8 milj. euroon.

Kaupungin vuoden 2022 talousarvioon oli varattu investointeihin 5,9 milj. euroa ja toteutuneet investoinnit olivat 4,2 milj. euroa. Toteutuneet investoinnit olivat vuoden 2021 investointeja pienemmät.

Helmikuussa 2022 Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti pysyvästi koko Euroopan turvallisuustilannetta. Turvallisuustilanteen muutos näkyi jo vuoden 2022 aikana kunnissa erityisesti varautumissuunnitelmien päivityksenä sekä varautumistoiminen parantamisena.

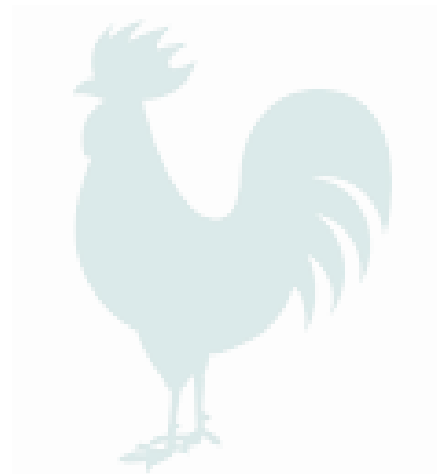
Hyökkäyssodan alettua 24.2.2022 Laitila päätti tarjota sotaa pakeneville ukrainalaisille mahdollisuuksiensa mukaan asuinpaikan ja tarvittavat peruspalvelut. Intensiiivisten viikkojen ja kuukausien aikana Laitila kalusti kaikki vapaana olevat vuokra-asuntonsa ja asutti huomattavan määrän ukrainalaisia tilapäistä suojelua saavia niihin.

Tilanne näkyi erityisesti sivistystoimen palveluiden järjestämisessä. Kaupunkiin saapuneille lapsille tarjottiin mahdollisuus varhaiskasvatukseen sekä valmistavan opetuksen kautta pääsy perusopetukseen.

Laitilan oma-aloitteista majoitustoimintaa mukailien maahanmuuttovirasto kehitti ns. kuntamallin, jossa kuntien roolista vastaanotto toiminnassa ja tilapäistä suojelua saavien majoittamisessa sovittiin maahanmuuttoviraston, vastaanotto toimintaa järjestävän Suomen Punaisen Ristin ja kunnan välillä.

Voimakkaasti noussut inflaatio, erityisesti nousseet rakennusmateriaalien ja energian hinta, vaikuttivat kaupungin menoihin ja haastoivat taloussuunnittelua. Erityisesti investointihankkeiden ennakointi vaikeutui voimakkaasti nousevien hintojen myötä.

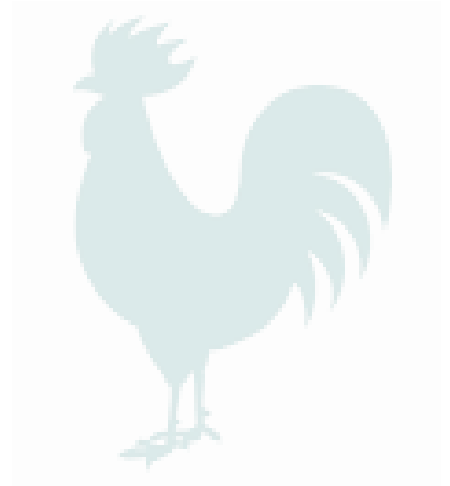
Korot jatkoivat myös nousuaan läpi koko vuoden. Pitkällä aikavälillä tarkasteltaessa korot eivät edelleenkään ole kovin korkealla tasolla, mutta nousutahti on ollut historiallisestikin tarkastellen nopeaa. Laitilan kuntakentällä verrattain maltillinen lainamäärä on nousevien korkojen ajassa eduksi. Kaupungin lainasalkku on melko hyvin suojattu, mutta jatkossa korkokulut tulevat muodostamaan aiempia vuosia merkittävemmän menoerän.

Vuonna 2022 sote-uudistuksen valmistelu työllisti kuntia huomattavasti. Erityisesti henkilöstön siirtoon, sopimusten siirtoon ja jakamiseen, IT-järjestelmiin ja kiinteistöihin liittyvät valmistelut sitoivat Laitilassa työpanosta. Uudistuksen valmistelu hidasti näin ollen osaltaan Laitilan omaa kehittämistyötä.

Sote-uudistuksen vaikutukset kuntien toimintaan tulevat näkyviin tulevina vuosina. Kunnat tulevat uudistuksen myötä olemaan astetta pienempiä taloudellisia yksiköitä, jotka vastaavat aikaisempaa pienemmästä osasta ihmisten peruspalveluita. Samalla kuitenkin erilaisten elinvoimatoimintojen suhteellinen osuus ja merkitys kuntien toiminnasta tulee kasvamaan.

Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

1.2. Kaupungin hallinto

KAUPUNGINVALTUUSTO (31 JÄSENTÄ)

Valtuuston pj: Jukka Alkio (KESK)

Valtuuston 1. vpj: Pertti Pokki (SDP)

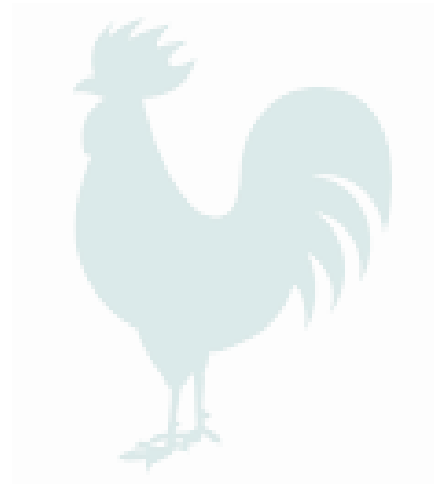
Valtuuston 2. vpj: Timo Rantanen (PS)

Poliittiset voimasuhteet:

KESK. 15, SDP 4, KOK. 4, Laitilan Puolesta 4, PS 2, KD 1, PRO V-S 1

Jäsenet:

Aho Virve KOK	Kuisma Eero KESK	Raittinen Juha LPuolesta
Aitakari Henri LPuolesta	Kuusisto Janne LPuolesta	Rantanen Timo PS
Aittakari Jouko PS	Kuusisto Pekka KESK	Rinne Seppo PRO V-S
Alkio Jukka KESK	Kylä-Heiko Tapio KESK	Saarela Riikka KESK
Arokoivu Nina LPuolesta	Laaksonen Santeri KESK	Saari Susanna KESK
Haijanen Pauliina KOK	Lahtonen Hanna SDP	Saari Tiina KD
Kerttula Pertti KESK	Lehtola Seppo SDP	Viljanen Matti KESK
Ketoniemi Ari KESK	Männistö Jarkko KOK	Vuorela Ilkka KESK
Kinnala Mika KESK	Peltola Heikki KOK	Vuorio Tuomas KESK
Kiveinen Jari SDP	Pilppula Oskari KESK	
Kiviö Juha KESK	Pokki Pertti SDP	

KAUPUNGINHALLITUS (9 JÄSENTÄ)

Hallituksen pj: Kuusisto Pekka KESK

Hallituksen vpj: Lahtonen Hanna SDP

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Jäsenet:

Arokoivu Nina LPuolesta	Peltola Heikki KOK	Saari Tiina KD
Kinnala Mika KESK	Saarela Riikka KESK	Vuorio Tuomas KESK
Kuusisto Janne LPuolesta		

TILIVELVOLLISET TOIMIELIMET

Kaupunginhallitus

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet: Mäki Markku, pj. Bergman Raisa Vähätalo Martti
Laihonen Juho, vpj. Kuusisto Tarja

Tarkastuslautakunta

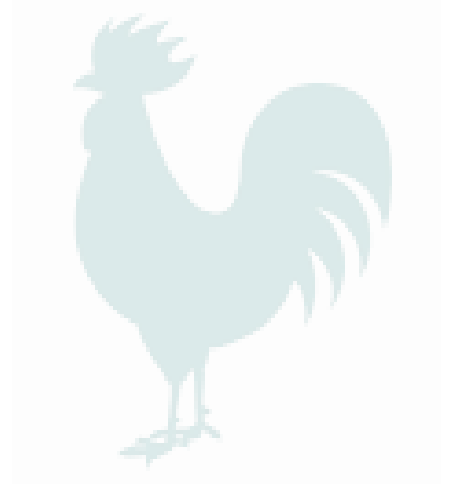
Jäsenet: Ketoniemi Ari, pj. Kinnala-Helo Tuire Uusikartano Tiina
Pokki Pertti, vpj. Rinne Joonas

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Jäsenet:	Lehtola Seppo, pj.	Airola Sanna	Lähteenmäki Markku
	Laaksonen Santeri, vpj.	Haalisto Ilpo	Toivola Mika
	Aho Virve	Lukkala Sari	Uusikartano Pauliina

Sivistysvaliokunta

Jäsenet:	Kylä-Heiko Tapio, pj.	Haijanen Pauliina	Lilja Henna
	Aitakari Henri, vpj.	Hemmilä Terhi	Rantanen Timo
	Frangén Milla	Kiviö Juha	Vuorela Ilmari

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta

Jäsenet: Hautanen Jouni, vpj. Koskinen Lea Rinne Seppo

Tekninen valiokunta

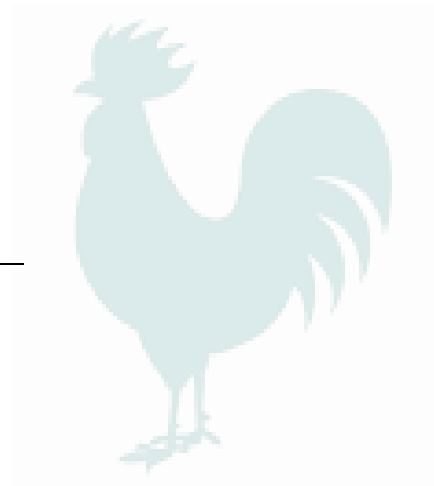
Jäsenet: Viljanen Matti, pj. Jalonen Jesse Kiveinen Jari
Männistö Jarkko, vpj. Jalonen Katri Pilppula Oskari
Aittakari Jouko Kerttula Pertti Viherjäläakso Katri

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Jäsenet: Raittinen Juha, pj. Oivo Jorma Vainio Aki
Kiveinen Veera, vpj. Sukari Elina Varjo Ville
Elo Paula

Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta

Jäsenet: Toivola Mika, vpj. Sillantie Jari

MUUT TOIMIELIMET

Valtuuston vaalilautakunta

- Pekka Kuusisto, Henri Aitakari, Virve Aho, Jouko Aitakari, Hanna Lahtonen

Käräjäoikeuden lautamiehet

- Juha Laurila, Olga Solovjova

Kiinteistötoimituksen uskotut miehet

- Hannu Honkanen, Pekka Jalonen, Tapani Kaila, Juho Laihonen, Anita Mäki-Arvela, Juha Raittinen

Lounais-Suomen poliisin neuvottelukunta

- Markku Lähteenmäki

Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä

- Jukka Alkio, Pertti Pokki

Varsinais-Suomen liiton edustajainkokous

- Pekka Kuusisto, Pauliina Haijanen

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

- Jukka Alkio, Seppo Lehtola, Virve Aho

Alangon säätiön hoitokunta

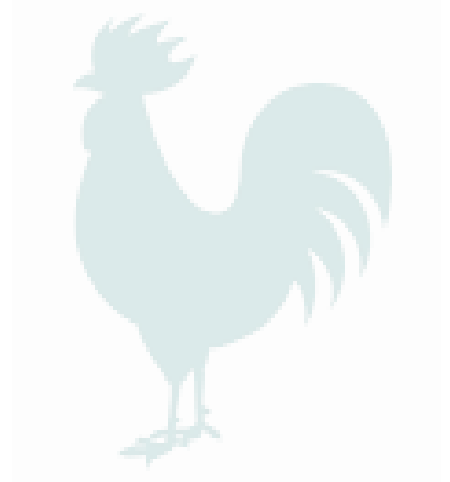
- Miko Doering, Simo Hiekka, Juha Knuutila, Jouni Kylä-Heiko, Petra Wallin

Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon lautakunta

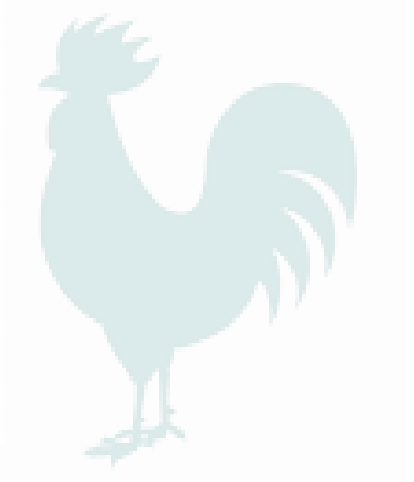
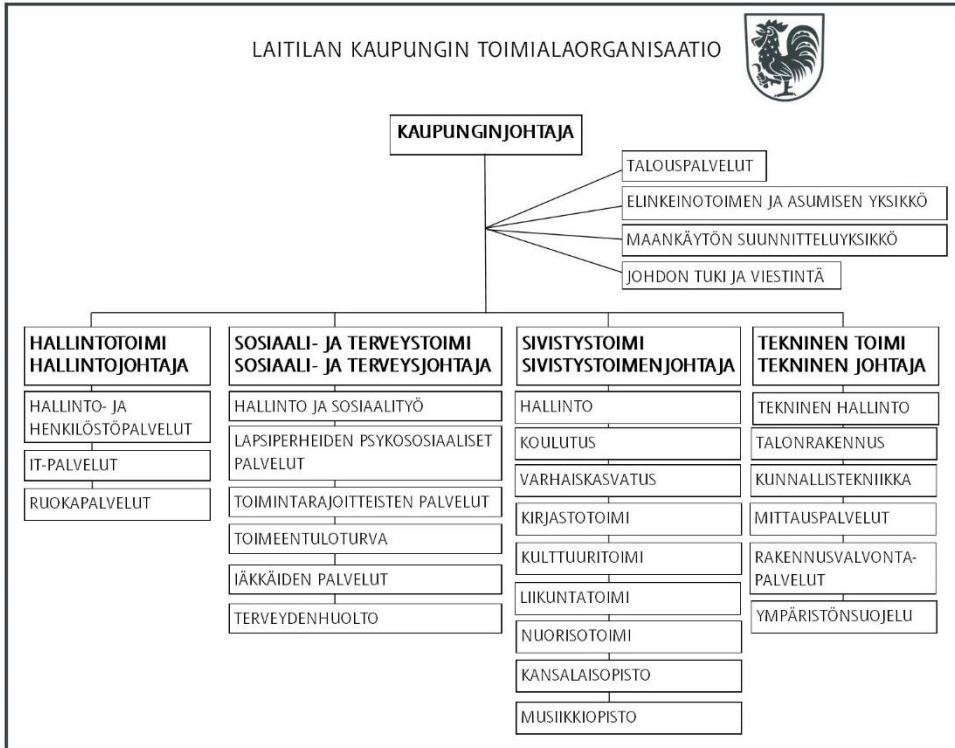
- Riitta Saloniemi, Hanna Lahtonen

LUETTELO TILIVELVOLLISISTA VIRANHALTIJOISTA

10 Vaalit	hallintojohtaja
14 Tilintarkastus	lautakunnan pj
15 Varppeen koulun keskuskeittiö	keittiöpäällikkö
16 Kaukolankodin keittiö	keittiöpäällikkö
17 Tietohallintopalvelut	tietohallintopäällikkö
18 Hallintopalvelut	hallintojohtaja
19 Sisäinen palvelutoiminta	tietopalvelu- ja työhyvinvointipäällikkö
20 Talouspalvelut	talousjohtaja
21 Elinkeinotoimi	elinvoimapäällikkö
22 Kaavoitus	maankäyttöinsinööri
23 Asuntotoimi	asunto- ja palvelusihteeri
25 Maaseututoimi	hallintojohtaja
26 Sivistystoimen hallinto	sivistysjohtaja
27 Varhaiskasvatus	varhaiskasvatusjohtaja
28 Perusopetus	sivistysjohtaja
29 Lukio-opetus	lukion rehtori
30 Toisen asteen ammatillinen koulutus	sivistysjohtaja
35 Kirjastotoimi	kirjastotoimenjohtaja
36 Kulttuuritoimi	kulttuuripäällikkö
38 Nuorisotoimi	nuorisopäällikkö
39 Liikuntatoimi	vapaa-aikapäällikkö
40 Aikuiskoulutus/Vakka-Suomen kans.op	kansalaisopiston rehtori
41 Vakka-Suomen musiikkiopisto	musiikkiopiston rehtori
43 Sos. hallinto	sosiaali- ja terveysjohtaja
44 Perhepalvelut	johtava sosiaalityöntekijä
47 Toimentuloturva	johtaja-sosiaalipalveluohjaaja
48 Perusterveydenhuolto	ylilääkäri
49 Erikoissairaanhoido	sosiaali- ja terveysjohtaja
50 Vammaispalvelut	johtaja-sosiaalipalveluohjaaja
51 Iäkkäiden palvelu	ikäihmisten palvelujohtaja
57 Tekninen hallinto	tekninen johtaja
58 Liik. väylät ja alueet	työpäällikkö
59 Jätehuolto	tekninen johtaja
60 Kiinteistöt	kiinteistöpäällikkö
61 Vesihuoltolaitos	vesihuoltopäällikkö
63 Mittauspalvelut	maankäyttöinsinööri
64 Palo, pelastus ja suojelu	tekninen johtaja
68 Ympäristönsuojelu	ympäristöpäällikkö
69 Rakennusvalvonta	rakennustarkastaja

HALLINNON ORGANISAATIO

1.3. Kulunut vuosi

1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalous oli helmikuun alussa julkistettujen tilinpäätösarvioiden perusteella vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 300 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilinpäätösarvioihin vaikuttivat niin miljarditasolle nousseet omaisuuden kirjanpidolliset myyntivoitot kuin HKL:n yhtiöittäminen. Ilman näitä kertaluonteisia eriä rahoitusjäämä olisi ollut reilusti alijäämäinen. Tilikauden tulos ylsi 1,3 miljardiin eroon, mutta oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Tiedot ovat ennakkollisia ja ne tulevat vielä tarkentumaan. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Verokehitys oli viime vuonna niin kunnissa kuin valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi 7 prosenttia (kunnilla vuosina 2020 ja 2021 ollut 10 prosenttiyksikön korotus aiheutti vielä viime vuonna noin 205 miljoonan euron lisätulon), kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistövero yli 6 prosenttia. Mikäli kuntien yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt vuoden 2021 korotetulla tasolla niin yhteisövero olisi lisääntynyt kunnissa noin 25 prosenttia. Myös peruspalvelujen valtionosuudet kasvoivat noin 650 milj. euroa eli 6,4 prosenttia johtuen pääasiassa hallitusohjelman mukaisista tehtävänlaajennuksista, valtionosuuksien tason korotuksesta sekä indeksitarkistuksesta. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Tilastotiedot kuntien vuoden 2022 kulukehityksestä ovat merkityksellisiä paitsi kunnille niin myös vuoden 2023 alussa aloittaneille hyvinvointialueille. Kesän jälkeen lopullisesti selviävä sote-kulujen taso suhteessa ministeriön sote-siirtolaskelmiin vaikuttaa sekä kuntien että hyvinvointialueiden rahavirtoihin tulevina vuosina. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Kulut kasvoivat kunnissa vajaat 5 prosenttia. Palveluiden ostot lisääntyivät noin 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli vain noin 2 prosenttia. Niukka palkkasumman kasvu saattaa olla merkki huomattavista vaikeuksista saada avoimiin työpaikkoihin ammattitaitoista työvoimaa. Työvoimaa on tarvittu myös muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluun. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruoan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat korkosuojaukset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Vuosi 2022 oli monesta syystä hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminen. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia rajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt vieläkään. Kuntien sote-palvelut toimivat koronan ennaltaehkäisyssä, testaamisessa ja potilaiden hoidossa sujuvasti muun muassa valtion koronatuken avustamana. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Helmikuun lopussa käynnistynyt sota Ukrainassa aloitti puolestaan ennätysellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttavat poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Satunnaiserät väistyvät tulevina vuosina, mutta niiden mukana väistyvät myös kuntien sote-paineet. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 22.2.2023).

Kuntien tilinpäätösarvioiden perusteella vuosikate heikkeni noin 290 miljoonalla eurolla noin 3,5 mrd. euroon vuodesta 2021, jolloin vuosikate oli varsin vahva. Vuosikate oli kahden edellisen vuoden tapaan selvästi yli poistotason ja nettoinvestointien. Toimintakate heikkeni yli 2 miljardia euroa, mutta verotulojen hyvä kasvu piti vuosikatteen silti edellisvuoden tapaan vahvana. Toimintakate heikkeni, koska toimintakuluissa oli selvää kasvua ja samalla koronatuot vähenevät. Kuntien tilikauden tulos oli positiivinen 1,23 miljardia euroa. Tilikausi oli kuitenkin negatiivinen 93 kunnassa, kun vuonna 2021 tulos oli alijäämäinen 60 kunnassa. Kuntien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi hieman yli 15 mrd. euroa. Alijäämäisten kuntien määrä laski kahdella vuodesta 2021, mutta silti 12 kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 17.2.2023).

Kuntien nettoinvestoinneissa tapahtui selkeä lasku, joka johtui pääasiassa Helsingin kaupungin suurista investointihyödykkeiden luovutustuloista (Helsingin kaupungin liikennelaitoksen yhtiöittäminen). Helsingin luovutustulot olivat noin 855 milj. euroa. Lisäksi nettoinvestointeihin vaikuttivat sosiaali- ja terveystilojen myynnit. (Brutto)investoinnit sen sijaan kasvoivat 3,94 mrd. eurosta viime vuoden 4,20 mrd. euroon. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 17.2.2023).

Kuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana. Vähennys oli noin 410 milj. euroa eli -2,1 prosenttia. Lainakanta laski noin 18,7 mrd. euroon eli 3392 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 135 kunnassa, kuten oli tilanne myös vuosina 2020 ja 2021. Erot kuntien välillä olivat suuret. Esimerkiksi Enonkoskella, Hirvensalmella ja Kauniaisissa kunnalla ei ollut vuonna 2022 lainkaan lainaa,

kun taas Lestijärvellä sitä oli noin 16 496 euroa/asukas. Asukaskohtaisesti tarkastellen korkein lainakanta oli edelleen 40 000–100 000 kokoryhmässä (4 086 €/as.) ja pienin 2 000–5 000 asukaan ryhmässä (2 856 €/as.). Kuntien rahavarat pysyivät viime vuosien tasolla, joten kuntien nettovelka (lainakanta - rahavarat) laski vuoden 2021 tasosta. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 17.2.2023).

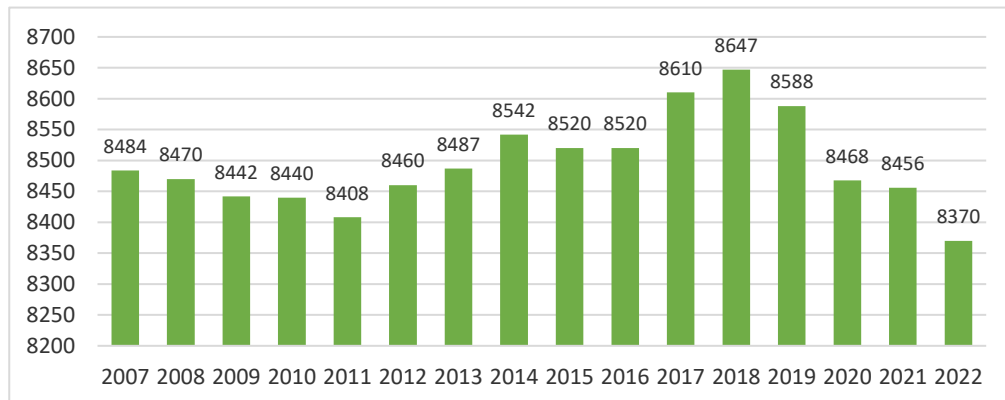
Vuosikate heikkeni vuoden 2021 tapaan kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta ylitti silti poistotason. Alin vuosikate oli jälleen 10 001–20 000 asukkaan ryhmässä. Tässäkin ryhmässä vuosikate oli noin 466 euroa/asukas ja kattoi poistoista noin 140 prosenttia. Kuntakokoryhmien väliset erot vuosikatteen asukaskohtaisessa määrässä vaihtelevat suuresti. Suurin pudotus oli 40 000–100 000 asukkaan ryhmässä (-121 €/as.) ja pienintä 20 000–40 000 ryhmässä (-2 €/as.). Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 14 (8 vuonna 2021, 2 vuonna 2020), joista 10 oli alle 6 000 asukkaan kuntia ja loput alle 20 000 asukkaan kuntia. Yhteenlaskettu negatiivinen vuosikate oli noin -10,3 milj. euroa, kun se vuonna 2021 oli -2,0 milj. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 17.2.2023).

1.3.2. Laitila tilastojen valossa

Laitilan kaupungin asukasluku vuoden 2022 lopussa oli ennakkotiedon mukaan 8370, mikä on 86 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2021 lopussa. Väkiluvun väheneminen oli edellisvuoteen verrattuna suurempi.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu Laitilan kaupungin väestökehitys 2007–2022 (vuoden 2022 luku on ennakkotieto).

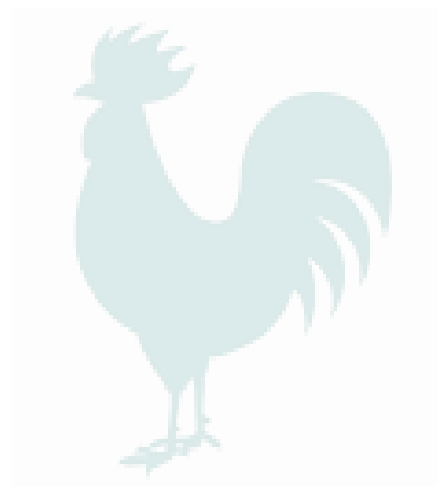
LAITILAN VÄESTÖNKEHITYS 2007–2022

Alla olevassa taulukossa on esitetty väestömuutosten ennakkotietoja Laitilassa ja Vakka-Suomessa ajalla 1.1.2022–31.12.2022.

VÄESTÖNMUUTOSTEN ENNAKKOTIEDOT 1.1.2022–31.12.2022

	Laitilan kaupunki	Vakka-Suomi
Syntyneet	62	197
Kuolleet	122	460
Luonnollinen kehitys	-60	-263
Tulomuutto	289	1208
Lähtömuutto	395	1674
Nettomuutto	-106	-466
Nettomaahanmuutto	79	229

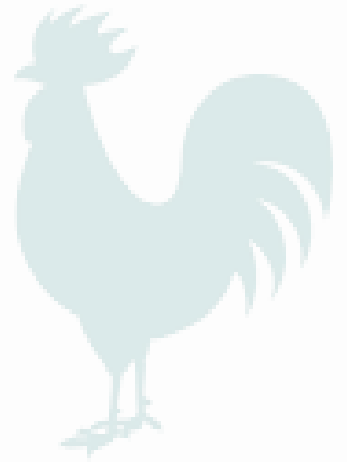
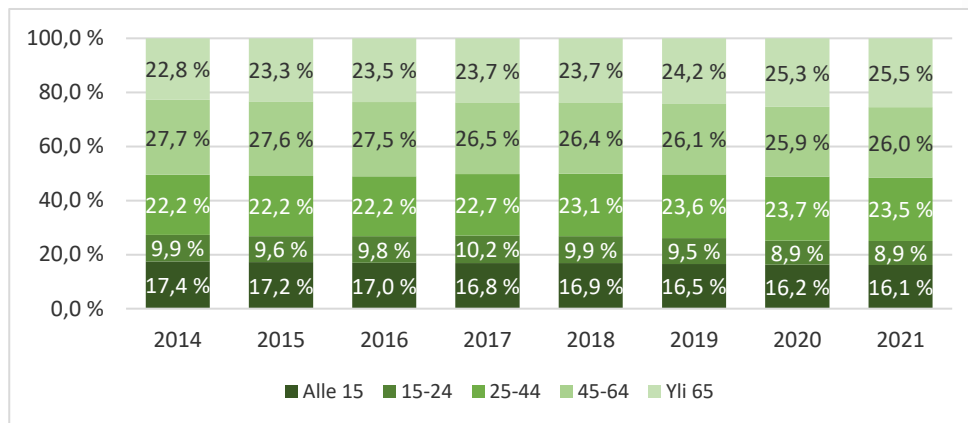
Kokonaismuutos	-87	-500
Kokonaisväkiluku	8370	30314

Luonnollinen kehitys (-60) sekä kuntien välinen nettomuutto (-106) ovat negatiivisia. Nettomaahanmuutto on vertailuluvuista ainut positiivinen (79 henkilöä).

Vakka-Suomessa väkiluku oli 30 314 henkilöä vuoden 2022 lopussa, joka on 513 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2021.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu Laitilan väestön ikärakenne vuosina 2014 – 2021.

LAITILAN IKÄRAKENNE 2014–2021

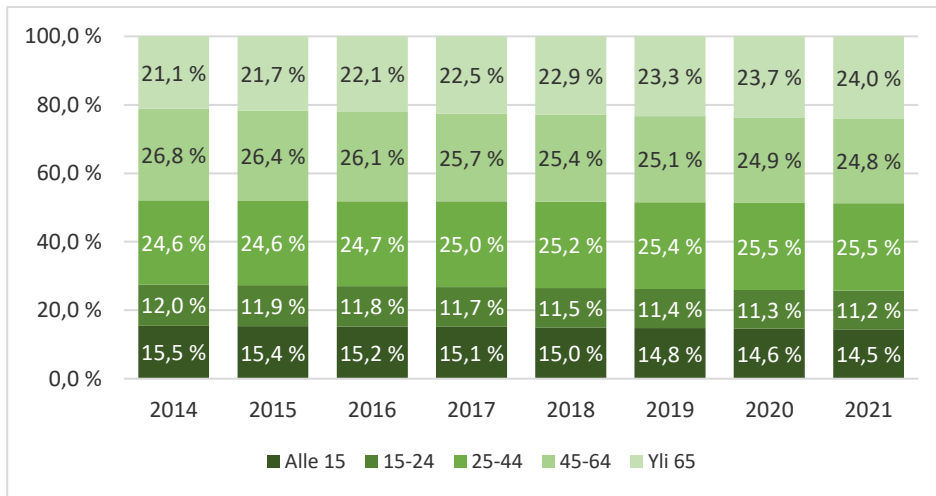
Laitilan kaupungin väestön ikärakenne on kehittynyt vuodesta 2014 vuoteen 2021 siten, että 0-14 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 1,3 prosenttiyksikköä (16,1 % vuonna 2021). Samalla ajanjaksolla 15-24 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 1,0 prosenttiyksikköä (8,9 %), 25-44 -vuotiaiden osuus kasvanut 1,3 prosenttiyksikköä (23,5 %), 45-64 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 1,7 prosenttia (26,0%) ja yli 65-vuotiaiden osuus kasvanut 2,7 prosenttiyksikköä (25,5 %).

Väestöennusteen mukaan väkiluku Laitilassa laskee ja on 7 898 vuonna 2040. Yli 65-vuotiaiden suhteellinen osuus Laitilan väestöstä nousee 29,3 prosenttiin vuonna 2040, kun se vuonna 2021 on ollut 25,5 prosenttia.

Varsinais-Suomen alueen ikäjakauma vuonna 2021 oli vastaavasti seuraava: 0-14 -vuotiaat 14,5 % 15-24 -vuotiaat 11,2 %, 25-44 -vuotiaat 25,5 %, 45-64 -vuotiaat 24,8 % ja yli 65-vuotiaat 24,0 %.

Seuraavassa kaaviossa on havainnollistettu Varsinais-Suomen väestörakenteen kehitystä eri vuosina.

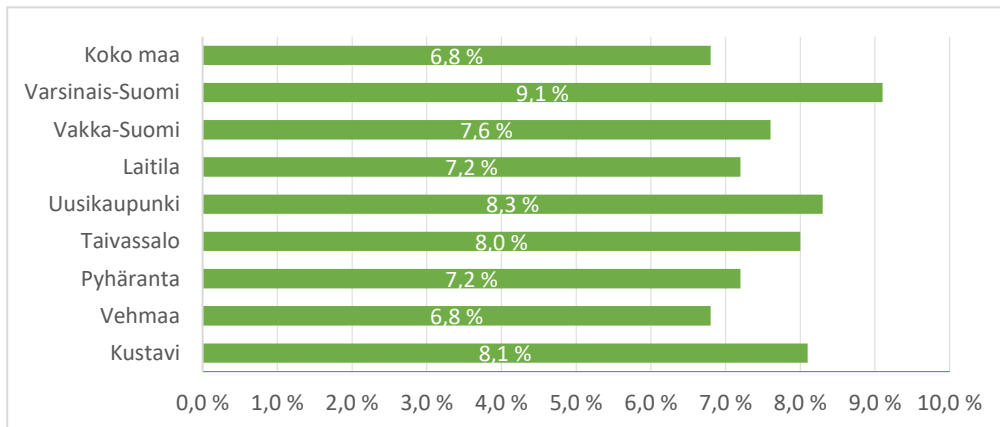
VARSINAIS-SUOMEN IKÄRAKENNE 2014–2021

Laitilan kaupungin työttömyysaste oli 7,6 prosenttia joulukuussa 2022 (8,0 % 12/2021). Työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) oli yhteensä 300, joista miehiä oli 170 ja naisia 130. Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 25 ja yli vuoden työttömänä olleita oli 75 (2021: 71). Samana ajankohtana avoimia työpaikkoja oli yhteensä 119 kpl. Varsinais-Suomessa työttömyysaste vuoden 2022 joulukuussa oli 9,4 prosenttia eli 0,4 prosenttiyksikköä vähemmän kun vuotta aiemmin.

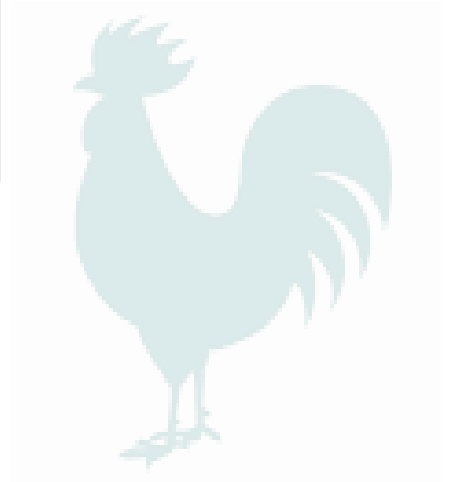
Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Vakka-Suomen kuntien työttömyysastetta.

TYÖTTÖMYYSASTE KUNNITTAIN 2022 (koko vuoden keskiarvo)

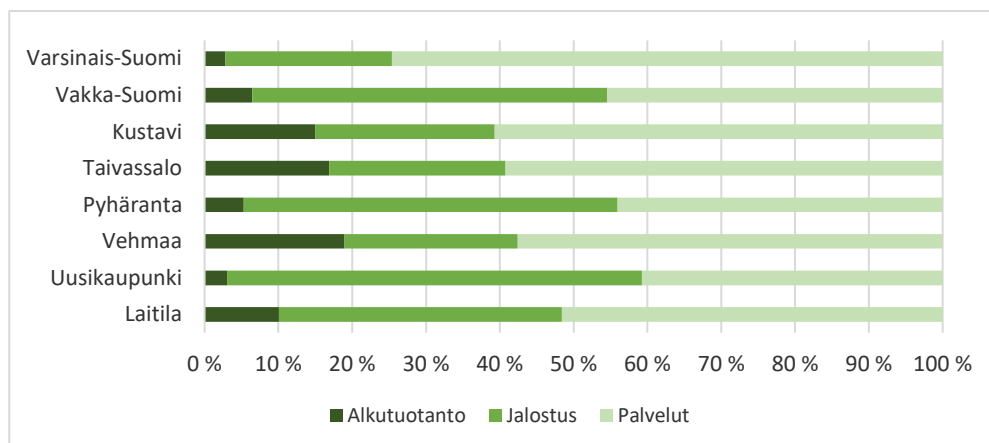

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Laitilan kaupungin työpaikkaomavaraisuus on 95,6 prosenttia vuonna 2021 (v. 2020 96,5 prosenttia). Työpaikkaomavaraisuus laski hieman vuotta aiemmasta.

Laitilan työpaikkojen kokonaismäärä oli 3 453 vuonna 2021 (3 447 vuonna 2020). Työpaikkojen määrä kasvoi edellisvuodesta 6 työpaikalla. Työllisten määrä oli 3613 vuonna 2021 (3 573 vuonna 2020).

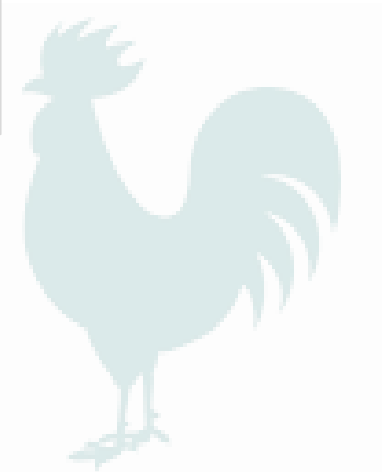

ELINKEINORAKENNE KUNNITTAIN VAKKA-SUOMESSA 2020

RAKENNUKSET LAITILASSA 2021

Asuinrakennukset	3068
Liike- ja toimistorakennukset	94
Liikenteenrakennukset	126
Teollisuuden ja yhdyskuntatekniikan rakennukset	157
Varistorakennukset	159
Muut rakennukset	85
Kesämökki	1320

Tilastokeskuksen vuoden 2021 tietojen mukaan Laitilassa on rakennuksia yhteensä 3 689 kpl (2020: 3 721). Niistä on asuinrakennuksia 3 068 (2020: 3078), liike- ja toimistorakennuksia 94 (v- 2020: 93), teollisuusrakennuksia 157 (2020: 158) ja muita rakennuksia 244 (2020: 262). Lisäksi kesämökkejä Laitilassa on 1320 (2020: 1 321) kpl.

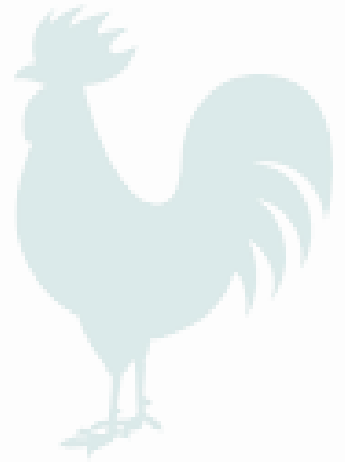
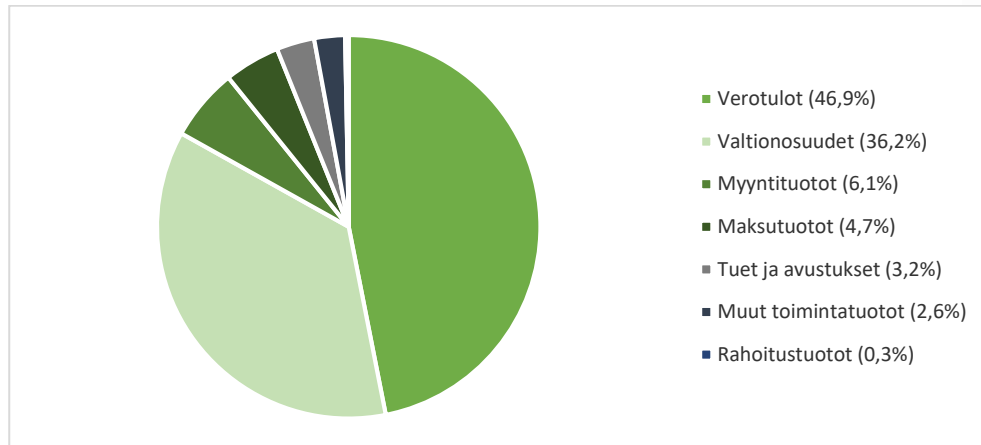
1.3.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tilikauden ylijäämä on 1,7 milj. euroa ja tilikauden tulos 1,6 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa tilikauden tuloksen arvioitiin jäävän 61 t. euroa alijäämäiseksi. Valtuusto myönsi vuoden aikana lisämäärärahoja yhteensä 0,8 milj. euroa, joten tilikauden tulos muodostui 2,7 milj. euroa lopullista talousarviota paremmaksi.

Vuonna 2022 verotuloja kertyi yhteensä 33,4 milj. euroa eli noin 1,5 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021. Kunnallisveroa tilitettiin kaupungille noin 27,7 milj. euroa, joka on noin miljoona euroa enemmän kuin vuonna 2021. Yhteisöveroja kertyi vajaat 3,5 milj. euroa eli 0,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021. Vuonna 2021 kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: vakituinen asunto 0,41%, muu rakennus 1 % ja yleinen 0,93 %. Kiinteistöverojen tuotto oli 2,2 milj. euroa eli vajaat 0,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2021. Valtionosuuksien toteutuma oli 25,8 milj. euroa, josta 5,45 milj. euroa oli verotulomenetysten kompensatiota. Valtionosuuksia saatiin noin 2,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2021 ja toteuma ylitti myös talousarvion 0,39 milj. eurolla. Valtionosuuksien kasvun taustalla ovat pääasiassa hallitusohjelman mukaiset tehtävänlaajennukset, valtionosuuksien tason korotukset sekä indeksitarkistukset.

Laitilan kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2022 olivat 11,7 milj. euroa, joka on 2,1 milj. euroa arvioitua enemmän. Kasvu johtui pääasiassa korona-avustuksista, terveyskeskusosaston ylikunnallisesta palvelutuotannosta, OKM:n erityisavustuksesta turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen sekä maahanmuuttoviraston ja SPR:n maksamista korvauksista ukrainalaisten majoituspalvelujen järjestämiseen. Toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta 0,7 milj. euroa (6,6 %), kun koko kuntasektorilla tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan toimintatuotot laskivat 1,9 prosenttia.

ULKOISET TUOTOT %-OSUUKSITTAIN 2022

Laitilan kaupungin ulkoiset toimintakulut vuonna 2022 olivat yhteensä 65,8 milj. euroa. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 yhteensä 6,6 prosenttia, kun koko kuntasektorilla ulkoiset toimintakulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan noin 5 prosenttia. Henkilöstökulut kasvoivat 6 prosenttia. Palkat kasvoivat 7 prosenttia (1,7 milj. euroa) ja sivukulut 2,5 prosenttia (0,2 milj. euroa). Sivukulut nousivat suhteessa palkkoja vähemmän, koska kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut aleniivat -0,4 %-yksikköä. Lisäksi loppuivat vuonna 2018 päättyneen tapaturmavakuutuksen jälkiseurantamaksut, joita tuli maksettavaksi vielä vuonna 2021 vuosilta 2019 ja 2020 yhteensä 114 037,84 euroa. Henkilöstökulujen kasvu edellisvuodesta johtuu pääasiassa vuodelle 2022 kohdistuneista palkkojen yleiskorotuksista sekä ukrainalaisten palvelujen järjestämistä varten palkatusta henkilökunnasta erityisesti sivistystoimeen. Lisäksi korona aiheutti edelleen sijaismenojen kasvua. Vuonna 2022 sopimuskorotukset palkkoihin olivat 2,55 %. Henkilöstökulut olivat kokonaisuutena 302 906 euroa muutettua talousarviota korkeammat.

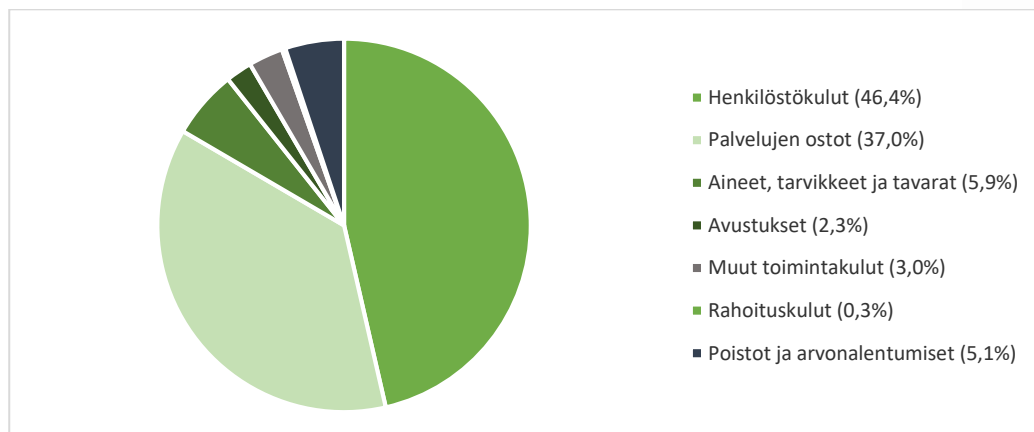
Sairausvakuutus-, tapaturmavakuutus- ja kansaneläkelaitoksen korvauksia saatiin yhteensä 432 719 euroa, joka on 82 213 enemmän kuin vuonna 2021 (350 506 euroa).

Palvelujen ostot kasvoivat 6 prosenttia (1,4 milj. euroa) Palvelujen tarve lisääntyi merkittävästi erikoissairaanhoidossa (0,5 milj. euroa) sekä vammaispalveluissa (yht. 0,6 milj. euroa) omaishoidon tuen, asumispalveluiden sekä arjen tuen (henkilökohittaiset avustajat) osalta. Sos. ja terveystoimen ulkoiset nettokulut kasvoivat kokonaisuudessaan 9,4 % (2,5 milj. euroa) edellisvuodesta, mutta kasvu jäi noin 0,5 milj. euroa pelättyä pienemmäksi.

Kulut kasvoivat kautta linjan myös majoitus- ja kuljetuspalveluissa, mutta huomattavasti edellä mainittuja eriä maltillisemmin. Perusopetuksen toimintaympäristöön pandemia vaikutti vielä kevään ajan, mutta vaativammat muutostarpeen aiheutti kuitenkin Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Kevään aikana perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi noin 10 %, joka vastaa yhden ikäluokan verran valmistavan opetuksen oppilaita. Kaupunki järjesti myös varhaiskasvatuspalveluita kaikille halukkaille Ukrainan sotaa paenneille perheille. Tarkoitusta varten vuokrattiin lisätilaa Laitilan Portin kiinteistöstä ja palkattiin lisää henkilökuntaa. Ukrainalaisten maahanmuuttajien suuressa määrästä huolimatta, toimeentulotuen menot eivät merkittävästi lisääntyneet, vaan muuttajia avustettiin mm. järjestämällä heille asumispalveluja kaupungin toimesta. Haastavan työmarkkinatilanteen vuoksi kaupungin osuus työmarkkinatukimenoista pysyi edellisen vuoden tapaan korkealla tasolla. Lisäksi aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat ylittyivät kohonneen palvelutarpeen sekä korkean inflaation myötä 9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Laitilan kaupungin toimintakate heikkeni edellisvuodesta 6,7 prosenttia (3,4 milj. euroa). Koko kuntasektorilla toimintakatte arvioitiin heikentyvän 7,4 prosenttia helmikuussa julkaistun kuntien tilinpäätösarvion mukaan.

ULKOISET MENOT %-OSUUKSITTAIN 2022

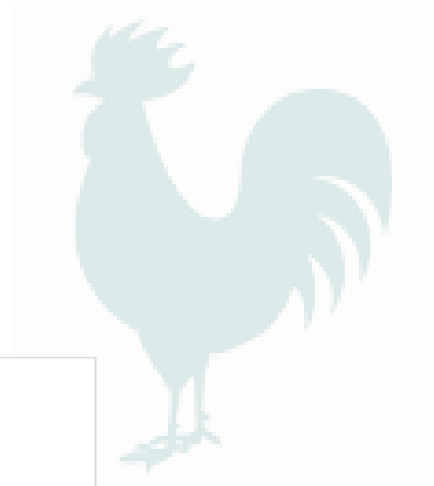

Vuosikate vuonna 2022 oli 5,2 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 4,9 milj. euroa. Vuosikatteen vahvistuminen johtuu pääosin verotuottojen ja valtionosuuksien kasvusta. Verotuotot kasvoivat 5 % (1,5 milj. euroa) ja valtionosuudet 9 % (2,2 milj. euroa).

Poistot ja arvonalentumiset pysyivät suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Korkokulut kasvoivat peräti 840 % (0,1 milj. euroa). Tämä johtuu siitä, että vielä vuonna 2021 lyhytaikaisten lainojen korot olivat negatiivisia ja myös pitkäaikaisten lainojen korot olivat vain hiukan nollan yläpuolella, jolloin korkokuluja maksettiin yhteensä vain 12 401 euroa. Vuonna 2022 Euroopan keskuspankki aloitti mittavat koronnostot kiihtyvää inflaatiota hillitäkseen.

Käyttötalouden nettomenot kehittyivät vuonna 2022 edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna seuraavasti. Vertailussa ovat mukana myös sisäiset erät, sillä vuodesta 2020 lähtien sisäiset vuokrat sisällytettiin toimintakuluihin, kun ne vielä vuonna 2019 kirjattiin kustannuslaskennallisiin menoihin. Vuodesta 2022 lähtien myös siivouskulut ovat osana sisäistä vuokraa. Aiemmin siivouskulut kirjattiin kustannuslaskennallisina erinä. Muutoksella ei ole vaikutusta lopputulokseen:

Hallintotoimen nettomenot (2,8 milj. €) nousivat edellisvuodesta 22 prosenttia. Menot kasvoivat 8,4 prosenttia ja tulot kasvoivat 13,3 prosenttia. Hallintotoimen nettomenot ovat positiiviset sisäisistä (pääoma)vuokratuloista johtuen.

Sivistystoimen nettomenot (-21,2 milj. €) kasvoivat 5,3 prosenttia. Menot kasvoivat 12 prosenttia ja tulot kasvoivat 38 prosenttia.

Vakka-Suomen kansalaisopiston nettomenot (-0,9 milj. €) kasvoivat 19 prosenttia. Menot nousivat 29 prosenttia ja tulot 43 prosenttia.

Vakka-Suomen musiikkiopiston nettomenot (-0,8 milj. €) kasvoivat 0,5 prosenttia. Menot vähenivät 1,8 prosenttia ja tulot 7 prosenttia.

Sosiaali- ja terveystoimen nettomenot (-33,0 milj. €) kasvoivat 8,9 prosenttia. Menot nousivat 6,4 prosenttia ja tulot laskivat 15,2 prosenttia. Tulojen alentuminen johtuu pääasiassa korona-avustusten vähentymisestä.

Teknisen toimen nettomenot (-0,9 milj. €) kasvoivat 2,5 prosenttia. Menot nousivat 7,4 prosenttia ja tulot kasvoivat 30 prosenttia edellisvuodesta.

Rakennus- ja ympäristötoimen nettomenot (-0,14 milj. €) kasvoivat edellisvuodesta 5,8 prosenttia. Menot nousivat 1,1 prosenttia ja tulot laskivat 5,7 prosenttia.

Tarkempia selvityksiä kustannusten muutoksista löytyy kunkin tehtäväalueen kohdalta toimintakertomusosiosta.

VUONNA 2022 TOIMIALAT OVAT KEHITTÄNEET TOIMINTAANSA SEURAAVALLA TAVALLA

Vuotta 2022 leimasi vähitellen tasaantuva koronaepidemia, mutta ennen kaikkea Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan aiheutunut tilapäistä suojelua hakevien ukrainalaisen suuri määrä. Hyökkäyssodasta aiheutui myös merkittävä kustannusten nousu. Edelleen toimialoja työllisti valmistautuminen sosiaali- ja terveystoimen uudistukseen.

Sivistystoimi

1. Hallinto

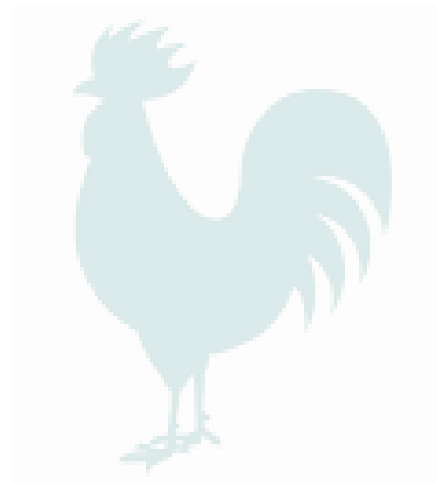
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden lisääminen 10 %:lla keväällä 2022
- Valmiussuunnitelman päivittäminen ja suunnitelmallinen varautuminen sähkökatkoihin syksyllä 2023
- Johtamisen ja johtamisrakenteen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen
- Toisen asteen yhteistyön ja oppivelvollisuuden seurannan kehittäminen
- Oppimisen tuen kehittäminen yhteistyössä kaupunkiverkoston kanssa

2. Varhaiskasvatus

- Kaksivuotinen esiopetus
- Digitaitojen kehittäminen
- Perhepäivähoidon kehittäminen

3. Perusopetus

- Yhteisöllisyyden ja hyvinvointityön lisääminen ja kehittäminen
- Valmistavan opetuksen määrän merkittävä lisäys ja sen johdosta opetustoiminnan kehittäminen

4. Lukiokoulutus
 - Erityisopetuksen kehittäminen ja järjestäminen
 - Yhteisöllisyyden ja hyvinvointityön lisääminen ja kehittäminen
5. Kirjastotoimi
 - Koha-kirjastojärjestelmän kehittäminen Vaski-yhteistyössä
 - Omatoimikirjaston laajennuksen käyttöönotto
 - Kirjastoautopalvelun kehittäminen
6. Kulttuuritoimi
 - Kauppilan umpipihan näyttelyn kehittäminen
 - Kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä sivistystoimen muiden yksiköiden kanssa
 - Osallistavaan budjetointiin osallistuminen useammalla hankkeella
7. Nuorisotoimi
 - Nuorisotilatyön kehittäminen (Pop-Up)
 - Yhteistyön kehittäminen muiden palvelujärjestäjien ja kolmannen sektorin kanssa (mm. Kesäduuniviikko ja Seiskakesä)
 - Yhdistysohjelman valmistuminen
8. Liikuntatoimi
 - Yhteisöllisten tapahtumien järjestäminen koronan jälkeen toimialan sisäisellä yhteistyöllä
 - Erityisliikunnan kehittäminen
9. Vakka-Suomen kansalaisopisto
 - Kestävän kehityksen sertifikaatti
 - Maahanmuuttajien kieltenopetus
10. Vakka-Suomen musiikkiopisto
 - Henkilöstön työhyvinvoinnin ja vuorovaikutuksen kehittäminen
 - Opetushenkilöstön pedagogisten valmiuksien vahvistaminen Erilaiset oppijat -hankkeen avulla

Sosiaali- ja terveystoimi:

Sosiaali- ja terveystoimiala on vuoden 2022 aikana osallistunut Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun, pilottihankkeisiin sekä erilaisiin kehittämistehtäviin.

Hankkeet/pilottikokeilut, joihin Laitila osallistunut

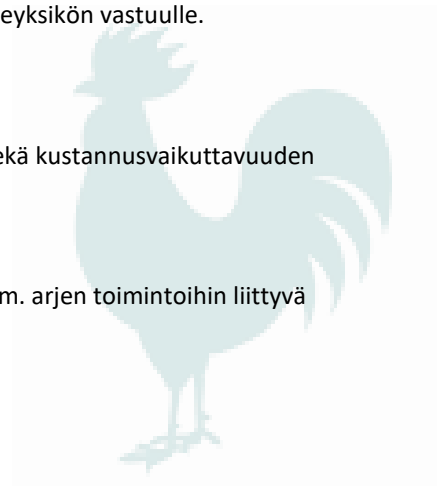
- Osatyökykyisten työllistämishanke, päättyi vuoden 2022 lopussa
- Työllisyyden kuntakokeilu
- Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä toteuttama asiakasvastaavien pilottikokeilu
- Sähköisen perhekeskuksen kehittäminen siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen vastuulle
- Perhekeskuskehittäminen
- Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon kehittäminen mm. maksuton ehkäisy
- Avoterveydenhuollon tiimimallin kehittäminen
- Avopediatrian toimintamalli

Muuta kehittämistyötä

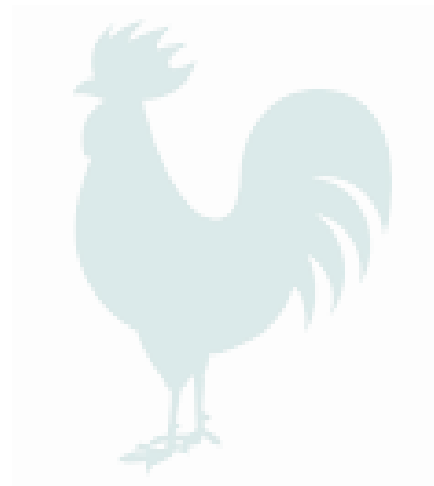
- Kaukolankodin toiminnan kehittäminen, toimintakulttuurin muutostyö kohti laitoshoidon purkoa, kuntouttavan työotteen vahvistaminen, asukkaiden sosiaalisuutta tukevan toiminnan kehittäminen
- Kaukolankodin/Koivukodon uudisrakennuksen valmisteluun osallistuminen. Tekninen toimiala kilpailutti hankinnan. ARA:n päätöstä rahoituksesta ei saapunut vuoden 2022 aikana. Asia siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallinnoimaksi.
- Sosiaalitoimen sekä Mielen terveys- ja päihdeyksikön yhteistyön tiivistäminen. Uusi sosiaalityöntekijä aloitti työskentelyn samoissa toimitiloissa 08/2022.
- Terveydenhuollon prosessien kehittäminen mm. c-hepatiitin hoitopolku, lastensuojelun pyytämä päihdearvio.
- Korvaushoito siirrettiin lääkäreiden vastaanotolta Mielen terveys- ja päihdeyksikön vastuulle.
- Perhepalveluiden ja sivistyksen yhteistyön kehittämisen jatkaminen
- Perhepalveluiden systemaattisen toimintamallin käytön vahvistaminen
- Saattohoito-osaamisen vahvistaminen
- RAI- arviointijärjestelmän (vanhusasiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä kustannusvaikuttavuuden arviointi- ja seurantajärjestelmä) käyttöönottoon valmistautuminen
- Autonomisen työvuorosunnittelun kehittäminen edelleen
- Kotihoidon kauppalvelumallin käyttöönotto
- Kunnossa Kotona-käyntien (= asiakkaan tarpeisiin vastaava kuntoutus, esim. arjen toimintoihin liittyvä kuntoutus, muistikuntoutus) aloittaminen

Hallintotoimi:

- Henkilöstömuutokset:
 - Perustettiin hyvinvointikoordinaattorin vakanssi, joka täytettiin 0,5 htv:lla
- Kaikki tehtävät: valmiussuunnitelma päivittäminen
- Ruokapalvelut, Varpeen keittiö ja Kaukolankoti:
 - Tuotannonohjausjärjestelmän käyttöä tehostettu
 - osallistuminen Varpeen ruokalan peruskorjaukseen sekä ruokasalien kalusteiden hankintaan
 - uuden ruokapalveluyksikön perustaminen Laitilan Porttiin varhaiskasvatustarpeen kasvettua
 - henkilöstölle erikoisruokavaliokoulutusta oppisopimuskoulutuksena
- Tietohallintopalvelut:
 - kotisivujen kilpailutusdokumentaation valmistelu
 - osallistuminen uuden laskujen käsittelyohjelman sekä kulu- ja matkailaskuohjelman käyttöönottoon
 - Varhan tietopyynnöt ja valmistelutehtävät (esim. HVA-verkkojen avaukset)
 - koulujen kosketusnäyttöhankinnat
 - kuntalaistietin teko
 - valmiussuunnitelman päivittäminen sekä osallistuminen Aura- ja Taisto-harjoituksiin
 - Teams-roomin rakennus kaupunginhallituksen kokoushuoneeseen

- Hallintopalvelut:
 - Valtuuston hyväksymän strategian toimeenpanosuunnitelma laadittiin kaikissa tehtävissä
 - osallistuminen kaupungin valmiussuunnitelman yleisen osan päivittämiseen ja kriisiviestintäohjeen laadintaan
 - osallistavan budjetoinnin ideointi ja toteutus yhdessä talouspalvelujen kanssa (ml. kuntalaisillan järjestäminen)
 - Palkkahallinnon palautuminen omaksi toiminnaksi syyskuusta alkaen
 - Hyvinvointialueuudistus työllisti erityisesti henkilöstöhallintoa sekä tietohallintoa
 - Kulu- ja matkalaskuohjelman käyttöönoton aloitus joulukuussa
 - Koko organisaation työhyvinvointikysely toukokuussa
 - Palkkahallinnon ohjelmiston mahdollisuuksia otettu käyttöön, automatisaatiota lisätty ja siirrytty pääsääntöisesti sähköiseen asiointiin
 - Työn vaativuuden arviointi-prosessin läpikäynti kaikilla toimialoilla
 - Henkilökohtaisten lisien arviointiprosessi uudistettiin ja henkilökohtaisia lisiä myönnettiin kaikilla toimialoilla
 - Hallintosääntö uudistettu vastaamaan sosiaali ja terveystoimen uudistuksen jälkeen kuntaan jääviä tehtäviä ja rakennetta
 - Koko kaupungin esimiestapaamiset pääsääntöisesti kerran kuussa
 - Mukana mm. kotisivujen uudistamisen valmistelussa, sähköisen allekirjoituksen hankinnassa, asianhallinta- ja kilpailutusohjelmien integraatioprojektissa jne.
 - Useita kilpailutuksia ruokapalveluissa, kaupunginviraston kahviotoiminnan kilpailutus
 - useita paikallisneuvotteluja sekä YT-menettelyjä
- Sisäinen palvelutoiminta:
 - henkilöstön työtyytyväisyyskysely toteutettiin yhteistyössä Kevan kanssa toukokuussa; työyksiköt ovat laatineet kehittämistoimenpiteet
 - TOP 3 sairauspoissaolot- tarkastelu/koulutus on toteutettu yhdessä työterveyspsykologin ja työhyvinvointipäällikön kanssa; mukana Kaukolankodin, kotihoidon ja siivoustoimen henkilöstö
 - Winnovan kanssa solmitun Kumppanuussopimuksen mukainen henkilöstön osaamisen kehittäminen on jatkunut; tarkemmat tiedot henkilöstökertomuksessa 2022
 - CloudiaSopimus-sopimustenhallinnan käyttöönottoa on valmisteltu
 - tiedonhallintaa on kehitetty laatimalla seuraavat ohjeet
 - Laitilan kaupungin ohje julkisuuslain mukaisten tietopyyntöjen käsittelyyn
 - Laitilan kaupungin asiakirjojen kirjaamis- ja käsittelyohje
 - Em. ohjeistuksista on järjestetty koulutus esimiehille ja tietopalveluvastaaville
- Johdon tuki ja viestintä:
 - Sisäistä viestintää ja henkilöstöviestintää on kehitetty edelleen intranetissä (henkilöstökirje ja hva-tiedotus)

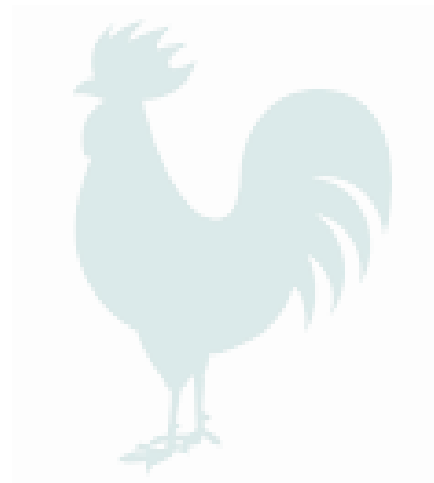
- Ukrainan kriisin myötä on etsitty keinoja ja kanavia uuden väestöryhmän saavuttamiseksi
- Valmiussuunnittelun osana on tehty kriisiviestintäohjeiden päivittäminen yhdessä hallintotoimen kanssa

Tekninen toimi:

-

Talouspalvelut:

- Uuden Basware InvoiceReady ostolaskujärjestelmän hankinta, käyttöönotto sekä henkilöstön ja toimittajien perehdytys
- Valmisteltu ClouDia-sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönottoa yhdessä hallintotoimen kanssa.
- osallistavan budjetoinnin ideointi ja toteutus yhdessä hallintotoimen kanssa (ml. kuntalaisillan järjestäminen)
- Sote-uudistukseen valmistautuminen: mm. Varhan tietopyyntöihin vastaaminen, siirtyvän omaisuuden listausten päivitykset, siirtyvien ja jaettavien sopimusten selvittelyt, organisaatorakenteen muutokset talousjärjestelmiin.
- Talouden suunnitteluprosessien kehittäminen
- Osallistuminen valmiussuunnitteluun, mm. TAISTO-harjoitus.
- Projekteihin liittyvän ohjeistuksen laatiminen ja projektinavausprosessin kehittäminen. Soten hankkeiden hallinnollinen koordinointi.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TALOUSARVION VERTAILU:

- Ulkoiset toimintakulut (65,8 milj. €) olivat 0,9 milj. euroa suuremmat kuin lisämäärärahoilla korjatun talousarvion määrärahat.
- Ulkoiset toimintatuotot (11,7 milj. €) muodostuivat 2,1 milj. euroa lisätalousarviolla korjattua talousarviota ja varsinaista talousarviota suuremmiksi.
- Vuosikate (5,2 milj. €) muodostui 2,0 milj. euroa varsinaista talousarviota suuremmaksi ja tilikauden tulos (1,6 milj. €) 1,9 milj. euroa varsinaista talousarviota paremmaksi.
- Veroja tilitettiin varsinaista talousarviota enemmän: kiinteistövero 146 396 euroa ja osuutta yhteisöverosta 1 381 564 euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Kunnallisvero tilitettiin 532 909 vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Yhteensä verotuloja saatiin 995 051 euroa arvioitua enemmän.
- Vuoden 2022 aikana valtuusto hyväksyi käyttötalouteen lisämäärärahaesityksiä yhteensä 781 200 euroa.

Kaupunginvaltuuston käyttötalouteen hyväksymät **lisämäärärahat** olivat seuraavat:

- Maahan saapuvien ukrainalaisten palveluiden järjestäminen 781 200 €

Olenneimmat talousarvion tehtäväkohtaiset **määrärahan ylitykset** käyttötaloudessa olivat seuraavat:

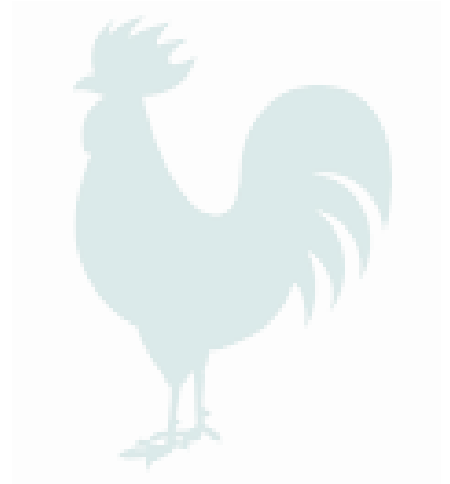
- Varpeen koulun keittiö: menot ylittyivät 75 079 €
- Elinkeinotoimi: menot ylittyivät 18 197 €

- Perusopetus: menot ylittyivät 374 932 € ja tulot ylittyivät 262 314 €
- Kulttuuritoimi: menot ylittyivät 37 920 € ja tulot alittuivat 7 131 €
- Liikuntatoimi: menot ylittyivät 36 136 € ja tulot alittuivat 21 591 €
- Vakka-Suomen kansalaisopisto: menot ylittyivät 87 256 € ja tulot ylittyivät 51 562 €
- Toimeentuloturva: menot ylittyivät 175 861€
- Vammaispalvelut: menot ylittyivät 679 972 € ja tulot ylittyivät 115 537 €
- Liikenneväylät ja alueet: menot ylittyivät 146 186 €
- Kiinteistöt: menot ylittyivät 132 673 € ja tulot alittuivat 51 928 €

Esitetään tilivelvollisille vastuuvapautta, mikäli valtuusto hyväksyy poikkeamat.

Olenneisimmat talousarvion tehtäväkohtaiset **määrärahan alitukset** käyttötaloudessa olivat seuraavat:

- Kaukolankodin keittiö: menot alittuivat 80 389 €
- Hallintopalvelut: menot alittuivat 95 744 €
- Sisäinen palvelutoiminta: menot alittuivat 90 132 €
- Talouspalvelut: menot alittuivat 43 329 €
- Kaavoitus: menot alittuivat 70 863 €
- Varhaiskasvatus: menot alittuivat 160 778 € ja tulot alittuivat 15 030 €
- Lukio-opetus: menot alittuivat 26 206 € ja tulot ylittyivät 126 144 €
- Nuorisotoimi: menot alittuivat 56 832 €
- Vakka-Suomen Musiikkiopisto: menot alittuivat 69 594 €
- Perhepalvelut: menot alittuivat 615 760 €
- Perusterveydenhuolto: tulot ylittyivät 1 271 473 € ja menot ylittyivät 1 093 278 €
- läkkäiden palvelut: menot alittuivat 218 329 € ja tulot ylittyivät 109 470 €
- Erikoissairaanhoido: menot alittuivat 69 522 €
- Vesihuoltolaitos: menot alittuivat 90 524 € ja tulot ylittyivät 126 928 €
- Palo, pelastus ja suojele: menot alittuivat 59 244 € ja tulot alittuivat 35 000€
- Mittauspalvelu: menot alittuivat 17 302 €
- Ympäristönsuojele: menot alittuivat 23 713 €

INVESTOINNIT

Investointiosan menot olivat yhteensä 4,2 milj. euroa ja varsinaista talousarviota 1,7 milj. euroa pienemmät. Valtuusto hyväksyi investointiosaan lisämäärärahoja ja siirtoja yhteensä 523 000 € ja määrärahoja vähennettiin 738 000 €, jolloin investointien muutetut talousarviomenot olivat 5 708 281 €. Varsinaiset määrärahalisäykset on eritelty tarkemmin alla.

Suurimmat yksittäiset **toteutuneet investointikohteet** vuonna 2022 olivat:

- Kaupungintalon IV ja valaistus 583 502 €
- Winnovan rakennusten peruskorjaukset 488 203 €
- Varpeen ruokalan peruskorjaus 430 719 €
- 8-tien yrityskeskuksen LVI-saneeraus 408 351 €
- Katuvalojen saneeraus 213 164 €
- Päällystysohjelman mukaiset kohteet 207 718 €

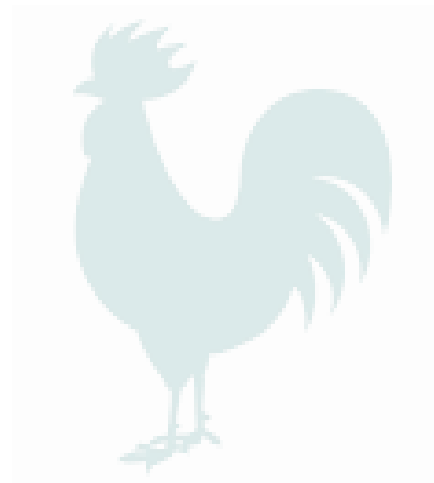
- Samppanummentie peruskunnostus 194 510 €

Investointeihin myönnettiin **lisämäärärahoja** seuraavasti:

- Winnovan rakennusten peruskorjaus 215 000 €
- 8-tien yrityskeskuksen LVI-saneeraus 110 000 €
- Varpeen koulun ruokasalin tarjoilulinjat 78 000 €
- Pähkinäpensaalla päiväkodin jäädytyksen lisäys 70 000 €
- Winnovan uudisrakennuksen suunnittelu 30 000 €
- Viemäriverkosto Laessaari 20 000 €

Investoinneista **vähennettiin määrärahoja** seuraavasti:

- Laitilan pesäpallokatsomo 120 000 €
- Varpeen koulun av-laitteisto 25 000 €
- Urheilutalon peruskorjaus 100 000 €
- Varpeen ruokalan peruskorjaus 78 000 €
- Varpeen koulun salin katto 100 000 €
- Kaari- ja Matovuorentie peruskorjaus 60 000 €
- Kappelimäen koulun lukitusjärjestelmä 40 000 €
- Mustajärven rantaosa 60 000 €
- Vihtorinkadun kunnostus 100 000 €
- Kappelimäen koulun liikuntasali 10 000 €
- Kappelimäen kellarin sos.tilojen rakentaminen 20 000 €
- Kodjalan koulun lukitusjärjestelmän uusiminen 15 000 €
- Varpeen lähiliikuntapaikka 10 000 €

RAHOITUS

Laitilan kaupungin korollinen vieras pääoma oli vuoden 2022 lopussa 23,5 milj. euroa. Asukaskohtaisesti lainaa oli 2 802 euroa (vuonna 2021 asukaskohtainen laina oli 3 252 euroa). Lainamäärä väheni 4 milj. euroa edellisvuodesta. Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä oli 3 466 euroa vuonna 2021.

Kaupungin lainarahoitus on pitkällä aikavälillä muodostunut pääasiassa lyhytaikaisesta lainasta, johtuen alhaisista koroista. Lainakantaa kasvattavat suuret rakennusinvestoinnit, joiden rahoitukseen tulorahoitus ei riitä. Lainakanta on kokonaisuutena laskenut lähelle vuoden 2018 tasoa johtuen vuosien 2020, 2021 ja 2022 hyvästä tuloksesta sekä investointitason pienenemisestä. Erittäin voimakkaasta inflaatiosta johtuen investointeja on jouduttu siirtämään eteenpäin.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta on Laitilan kaupungissa ollut pysyvästi negatiivinen. Tunnusluku on vuoden 2022 lopussa -12,4 milj. euroa (vuonna 2021 -13,5 milj. euroa). Tämä alijäämä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Laitilan kaupungin korkoriski on jo vuosien ajan ollut melko suuri. Kaupungin lainojen järjestelemiseksi ja rahoituksen varmistamiseksi otettiin talousarviosta poiketen kiinteäkorkoinen 5 miljoonan euron pitkäaikainen laina, jotta lainasalkun korkosuojaus saatiin riittävälle tasolle. Kyseinen järjestely ei lisännyt kokonaislainamäärää vaan lyhytaikaisia, kuntatodistuslainoja konvertoitiin pitkäaikaiseksi lainaksi. Näin saavutettiin parempi suojaustaso korkomuutoksia vastaan ja saatiin vapautettua lyhytaikaisten lainojen käyttölimiittiä yllättäviin rahoitustarpeisiin.

Koronaepidemian pitkittymisen ja Ukrainan tilanteen aiheuttamat toiminnan muutokset ja poikkeusjärjestelyt aiheuttivat menojen kasvua. Tästä syystä rahoitusaseman turvaamiseksi tilapäislainan kerralla käytössä oleva enimmäismäärä pidettiin edelleen 30 miljoonassa eurossa. Ennen koronaepidemiaa limiitti oli 20 miljoonaa euroa. Rahalaitoskohtaiset nostolimiitit pysyivät kuitenkin ennallaan.

1.3.4. Arvio tulevasta talouden kehityksestä

Vuonna 2023 kuntatalous on vahvassa asemassa johtuen yli miljardin euron kerta-luonteisesta verohännästä. Sote-uudistukseen liittyvät veroleikkaukset toteutuvat täysimääräisinä vasta vuonna 2024. Toisaalta hintojen nousupaineet ovat realisoitu-massa kunnille täysimääräisesti vasta vuonna 2023. Sotepaineiden siirtyminen hy-vinvointialueille ei ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten kroonista menojen ja tulojen epätasapainoa tai mittavia investointitarpeita. Kuntien laina-kanta on jo nyt suuri ja korkotason voimakas nousu luo lisäpainetta rahoituksen riit-tävyyteen. Tuleva Soteuudistus siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle, mutta jättää kuntien maksettavaksi mittavat velat ja kiinteistöt. Työllisyyspalvelut siirtyvät valti-olta kuntien vastuulle vuonna 2025 ja laajeneville tehtäville pitäisi osoittaa aidosti riittävä ja kestävä rahoitus.

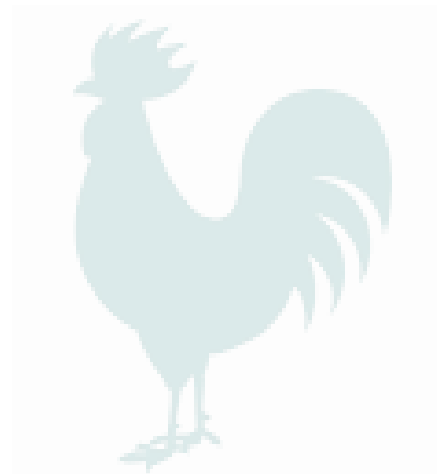
Valtiovarainministeriö on julkaissut 6.3.2023 meno- ja rakennekartoituksen sekä ve-rokartoituksen (Julkisen talouden meno- ja rakennekartoitus, Valtiovarainministe-riön julkaisu – 2023:13; Verokartoitus 2023, Valtiovarainministeriön julkaisu – 2023:15) . Kartoitukset osoittavat erilaisia toimia julkisen talouden vahvistamiseksi. Valtiovarainministeriön virkamiespuheenvuorossa julkisen sektorin sopeuttamistar-peeksi on todettu 9 miljardia euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvittavien menoja vähentävien ja tuloja lisäävien toimien mittaluokka on pysyvästi yli 1 600 euroa vuo-dessa jokaista suomalaista kohti. Vaikuttavampia yksittäisiä keinoja talouden tasa-painottamiseksi olisivat VM:n mukaan muun muassa arvonlisäveron kiristäminen, valtionavustusten pienentäminen sekä indeksikorotusten leikkaaminen.

Miljardiluokan säästöjä ei ole mahdollista saavuttaa ilman, että jonkun ryhmän hy-vinvointi heikkenee suhteessa nykypäätöksiin. On myös mahdotonta pitää jotkut pal-velut täysin leikkausten ulkopuolella. Eniten keinovalikoimassa tulisi painottaa työl-lisyyttä ja kannustimia parantavia toimia.

Kuntien valtionosuuksien leikkaaminen on kunnille herkkä toimi. Käytännössä kun-tien valtionosuuksien indeksileikkaus ei ole säästö, vaan tarkoittaa valtion menojen siirtoa kuntien rahoitettavaksi. Indeksileikkauksen jälkeen kunnat joutuvat mietti-mään leikataanko varhaiskasvatuksen ja sivistyksen palveluita, korotetaanko työn verotusta vai otetaanko lisää velkaa.

Kunnilla on edessään kallis palkkaratkaisu, vaimeasti kasvavat tulot ja raskas velka-taakka. Asetelma korostaa sitä, että kuntiin ja hyvinvointialueisiin kohdistuva sopeu-tus olisi tehtävä velvoitteiden ja normien keventämisen kautta.

Menokartoituksessa on käyty indeksitarkistusten ohella läpi lukuisia muita kuntiin kohdistuvia mahdollisia sopeutuskeinoja. Esimerkkejä pitkästä sopeutuslistauksesta ovat muun muassa hankintalain muuttaminen, valtionavustustoimintojen karsimi-nen, opetustoimen rahoituslain ja järjestäjäverkon uudistukset, suurten ratahank-keiden suunnittelun keskeyttäminen ja hankeyhtiöiden purkaminen, varhaiskasva-tusmaksujen korotukset ja kotihoidon tuen leikkaukset (Kuntaliitto, pääekonomistin blogi 10.3.2023).

Vaalien lopputulos ratkaisee, mitä säästötoimia kuntiin lopulta kohdistuu seuraavalla vaalikaudella, mutta on selvää, että taloudellinen paine tulee kiristymään myös kunnissa.

Laitilan kaupungin talousnäkömät ovat heikentyneet erityisesti vuodesta 2024 eteenpäin. Merkittävät investointipaineet, korkojen nousu ja kasvavat käyttötaloukset heikentävät talouden tasapainoa. Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet Laitilan kaupungin väkilukuun ja työttömyysasteeseen, mutta poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta työllisyys on säilynyt melko vahvana. Verotulojen odotettua voimakkaampi kasvu ei kuitenkaan jatkune, sillä talouden kasvunäkymät ovat heikentyneet. Luonnollinen väestönkehitys on ollut negatiivista, mutta toisaalta Laitilaan on saapunut runsaasti ukrainalaisia turvapaikanhakijoita sekä tilapäistä suojelua hakevia, joilla on mahdollisuus vuoden 2023 alkupuolella hakea kotikuntaa.

Päätösten mukaiset valtionosuudet ilman kotikuntakorvauksia ovat yhteensä 12.824.473 (v. 2022: 25.784.567 euroa) euroa vuonna 2023. Kaupungin talousarviossa on budjetoitu valtionosuuksia yhteensä 12.763.162 euroa. Valtiovarainministeriö on myöntänyt valtionosuutta 61.311 euroa enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa on arvioitu. Talousarvio pohjautuu valtionosuuksien osalta Kuntaliiton vuoden 2023 ennakkolaskelmaan.

Kunta-alan työehtosopimusneuvottelut käytiin haastavissa olosuhteissa, juuri kun inflaatio oli korkeimmillaan. Vuosille 2023 ja 2024 oli sovittuna pohjaratkaisu 1,9 %, jossa yleiskorotusten osuus oli 1,5 % ja paikalliserä 0,4 %. Neuvottelutulokseen kuitenkin sisältyi perälaulatarkastelu, jonka seurauksena yksityisten alojen sopimusmalli johti pohjaratkaisua korkeampiin korotuksiin myös kuntasektorilla. Tämä merkitsee, että 1.6. tuleviin yleiskorotuksiin lisätään 0,7 % vuonna 2023 ja 0,77 % vuonna 2024. Paikallisiin järjestelyeriin puolestaan lisätään 0,3 % vuonna 2023 ja 0,33 % vuonna 2024. Lisäksi sovittiin kesäkuussa 2023 maksettavasta kertapalkkioista, joka on 467 euroa/henkilö. Ylimääräisenä kertapalkkiona tulee vielä KVTES:n liitteen 5 piiriin kuuluvalla henkilöstöllä 120 euron kertapalkkio ja OVTES:in osio G:n piiriin kuuluvalla henkilöstöllä 150 euron kertapalkkio. Perälaudan kustannukset muuttavat vuosikeskiarvoa 1,8 % vuonna 2023 ja vuoden 2024 korotuskustannukset ovat 1,73 % verrattuna vuoteen 2022. Kokonaiskustannukset sopimuskaudella 2022–2024 ovat vuosikeskiarvovertailussa seuraavat:

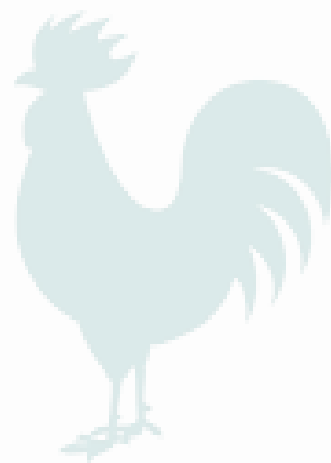
- 2021–2022 1,76%
- 2022–2023 4,85%
- 2023–2024 4,15 %

Kaupungin talousarviossa ei olla varauduttu näin suuriin palkankorotuksiin.

Omat haasteensa kuntataloudelle asettaa kuntalaki, jossa määritellään muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuudet. Alijäämän kattamisvelvollisuutta määriteltäessä pohjana käytetään konsernitilinpäätöksen tietoja. **Arviointimenettelyn käynnistävät kriisikuntakriteerit ovat seuraavat:**

- Asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä on vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa

TAI kahtena peräkkäisenä vuonna täyttyvät kaikki seuraavat kriteerit yhtä

aikaa:

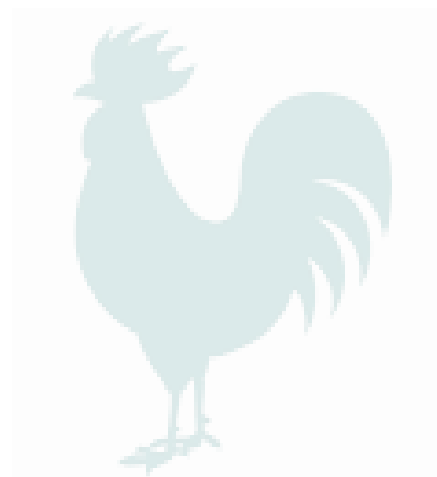
- konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Tulevien vuosien investointihankkeet ja niiden kehitys vaikuttavat oleellisesti Laitilan kaupungin velkakehitykseen ja talouden tasapainoon. Voimassa olevan rakentamishjelman toteuttaminen sellaisenaan saattaa merkitä lainamäärän kasvua kohtuutoman suureksi. **Kriisikuntakriteerien valossa ei ole merkitystä, rakennetaanko esim. päiväkotia lainarahalla kunnan omaan taseeseen vai rahoitetaanko päiväkotia leasing-rahoituksella. Tunnusluvussa huomioidaan lainakannan lisäksi myös leasingvastuut.** Investointimäärärahoja myönnettäessä on harkittava tarkkaan, mitkä investoinnit toteutetaan ja missä mittakaavassa ne toteutetaan. Investoinnit tulisi kohdistaa toimintaa kehittäviin ja taloutta vahvistaviin hankkeisiin.

Sote-tehtävien siirto aiheuttaa tarpeen järjestellä toimitilojen käyttö ja luovutukset. Kiinteistöjen vuokraus on kilpailuilla markkinoilla harjoitettavaa toimintaa, joka kunnilla on velvollisuus yhtiöittää. Yhtiöittämisvelvollisuutta on rajoitettu siirtymäkauden (3+1 vuotta) aikana. Tämä merkitsee, että viimeistään vuoden 2026 jälkeen tulee toiminta yhtiöittää. Hyvinvointialueilla on velvollisuus vuokrata kuntien sote-toimitilat (3 v. + hyvinvointialueilla lisäksi 1v. optio). Vuokrataso määräytyy valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Siirtymäkauden jälkeen hyvinvointialueella ei enää ole velvollisuutta vuokrata toimitilojaan kaupungin ko. tarkoitukseen perustettavalta yhtiöltä. Näin ollen kaupunkikonserniin saattaa jäädä tyhjillään olevia kiinteistöjä, joihin ei ole helppoa löytää uusia vuokralaisia. Myös Laitilan kaupungin omassa käytössä olevien kiinteistöjen käyttöä tulee edelleen selvittää ja tehostaa sekä laittaa tarpeettomat kiinteistöt myyntiin. Laitilan kaupunki ei myynyt vuoden 2022 aikana yhtään sote-kiinteistöä.

Talouden tasapainottamiseen tähtäävä ohjelma vuosille 2020-2022 valmistui marraskuussa 2019. Käyttötalouden nettosäästötavoitteeksi vahvistettiin koko kaupungin tasolla yhteensä 1,164 miljoonaa euroa. Myytävän omaisuuden rahoitustuloiksi arvioitiin 0,6 milj. euroa. Vesihuoltolaitoksen hallintomallin muuttamista on tarkasteltu ja laadittu selvitykset toiminnan jatkamisesta joko kaupungin eriytettynä taseyksikkönä tai osakeyhtiönä. Kaupunginhallituksessa päätettiin 28.6.2021, ettei hallintomallia toistaiseksi muuteta. Talouden tasapainottamisohjelman toteutumisen tilanne käytiin läpi 20.9.2021 kaupunginvaltuustossa ja todettiin, että toimenpiteitä on toteutettu kaupungin taloudellisen tilanteen vaatimassa laajuudessa.

Muutaman poikkeuksellisen vahvan vuoden jälkeen Laitilan kaupungin taloudellinen tilanne tulee heikentymään olennaisesti vuodesta 2024 lähtien, kun sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset realisoituvat. Mahdollisia säästökohteita on sote-palveluiden siirtymisen jälkeen yhä vähemmän ja kulukehitykseen vastaaminen tulojen ja hinnoittelun kautta on rajallista, koska maksukorotuksia on hankala ja hidas toteuttaa. Näin ollen paine veronkorotuksiin kasvaa. Vuoden 2024 talousarvion laatimisen

yhteydessä tulisikin laatia uusi kestävän talouden ohjelma seuraavalle suunnitelma-kaudelle.

1.3.5. Henkilöstöasiat ja sosiaaliset asiat

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2022 yhteensä 800 henkilöä (790 henkilöä 31.12.2021), joista määräaikaisia oli 233 (2021: 247), oppisopimuslaisia 8 (2021: 2) ja 31 työllistettyjä (2021:16). Kaupungin vuoden 2022 henkilöstökertomuksessa analysoidaan henkilöstöön ja työhyvinvointiin liittyviä asioita tarkemmin.

Henkilöstömäärän kasvua pyrittiin hillitsemään auki tulevien vakanssien täyttölupien tarkastelulla. Mahdolliset henkilöstövähennykset pyrittiin toteuttamaan luonnollisen poistuman kautta eläköitymisten yhteydessä, jolloin tehtäviä voitiin järjestellä uudelleen. PowerBi-ohjelmasta esimiesten on mahdollista saada ajantasaista tietoa mm. työntekijöiden poissaoloista, vaihtuvuudesta ja henkilöstömäärästä esim. toimialoittain tai tehtävälueittain.

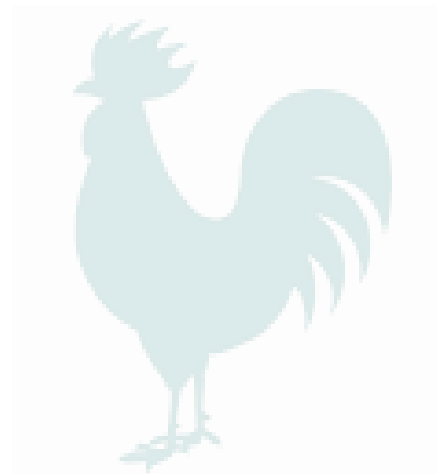
Laitilan kaupungin omassa toiminnassa ja palveluhankinnoissa huomioidaan sosiaalisia näkökohtia seuraavasti:

- Työelämän perusoikeuksien noudattaminen (Kansainvälisen työjärjestön (International Labour Organization, ILO) yleissopimuksia, YK:n lapsen oikeuksien sopimusta, vähimmäispalkkoja ja työaikoja koskevaa kansallista lainsäädäntöä sekä yleisiä ympäristö-, terveys- ja turvallisuusvaatimuksia)
- Verojen maksaminen (harmaan talouden välttäminen)
- Työttömien tai vajaakuntoisten työllistämiselvyte voidaan liittää vaatimukseksi osana hankintoja ja kilpailutusprosesseissa. Kaupunki huolehtii omalta osaltaan tästä Palke5:n ja Palke7:n toiminnoissa, joiden päätehtävänä on työttömien ja/tai vajaakuntoisten työllistäminen.
- Oppisopimuskoulutettavien ottaminen voidaan liittää vaatimukseksi hankinnoissa ja näitä otetaan kaupunkikonsernin sisällä säännöllisesti.
- Riskialojen kohdalla sosiaaliset-, ympäristö- ja ihmisoikeusnäkökohdat huomioidaan myös materiaalihankinnoissa tulevaisuudessa (mm. elintarvikke, it- ja tele, kalastus, kemia, koru, leikkikalut, lääke, matto, tekstiili- ja vaate- tus, puu, puolustus, raaka-aine).

1.3.6. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Kunnilla on merkittävä asema ihmisoikeuksia suojelevissa tehtävissä. Kunnat tekevät käytännön työtä, joka antaa kuntalaisille tukea ja turvaa eri elämäntilanteissa. Kunnat ovat avainasemassa monissa ihmisoikeuskysymyksissä. Ihmisoikeudet tulevat vastaan eri asiayhteyksissä, kuten lastensuojelussa, perheväkivallan ratkaisemisessa ja yhdenvertaisuuden toteuttamisessa. Arjen työ kunnassa on ihmisoikeuksiin vahvasti liittyvää. Heikoimmista ihmisryhmistä, kuten pakolaisista ja ikääntyneistä pidetään huolta.

Tasa-arvolain 4 §:n mukaisesti viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Toiminnallisella tasa-arvolla Laitilan kaupungissa tarkoitetaan sukupuolten tasa-arvon huomioonottamista ja edistämistä Laitilan kaupungin toiminnoissa ja palveluissa.

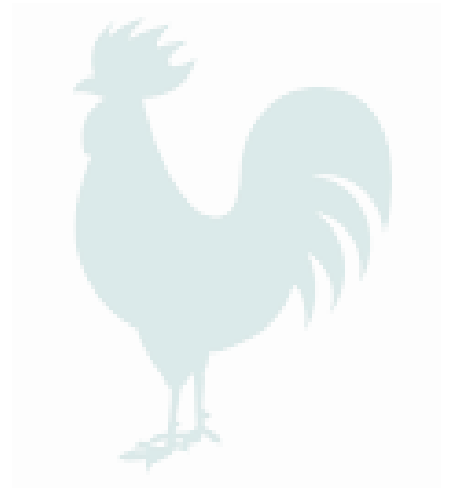
1.3.7. Korruption ja lahjonnan torjuminen

Kunnan ulkopuolisten tahojen tarjoaman taloudellisen etuuden hyväksyttävyyden arvioinnissa keskeisenä säädöspohjana ovat viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden asemaa koskevat yleiset säännökset sekä rikoslain rangaistus- ja säännökset. Viranhaltijalain 17 §:n nojalla viranhaltijan on suoritettava virkasuhteen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla. Viranhaltija ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista taloudellista tai muuta etua, josta säädetään rikoslain 40 luvussa. Viranhaltijan on vältettävä menettelyä, joka voi heikentää luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen.

Kuntien ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö lisääntyy jatkuvasti ja tämä tuo uusia haasteita kunnallishallinnon toimintatavoille suhteessa yksityiseen sektoriin. Julkisen vallan käyttäjiltä edellytetään puolueettomuutta ja riippumattomuutta. Kun esimerkiksi yksityinen yritys on tarjoamassa kunnan henkilöstölle tai luottamushenkilölle matkaa, matkan hyväksyttävyyden arvioinnissa keskeisenä arviointikriteerinä on se, voiko etuuden hyväksyminen tai lahjan vastaanottaminen olla omiaan heikentämään luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen. Suomessa ei ole olemassa euromääräistä rajaa kielletylle etuudelle, joten hyväksyttävyyden arviointi on aina tapauskohtaista. Lähtökohtana on henkilön oma arvio toiminnan hyväksyttävyydestä. Vaikka etujen vastaanottaminen ei täyttäisi rikoksen tunnusmerkistöä, saattaa tulkinnanvaraisten etujen vastaanottaminen aiheuttaa negatiivista julkisuutta. Tarjotuista eduista on aina mahdollista kieltäytyä.

Virkamatkoissa lähtökohtana voidaan pitää, että kunta itse maksaa viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden matkat. Mikäli esimerkiksi ulkomaanmatka katsotaan virkatehtävien hoidon vuoksi tarpeelliseksi, huolehtii kunta pääsääntöisesti itse matkan aiheuttamista kustannuksista. Matkakustannuksia ovat esimerkiksi lentomatkat, oman auton käyttökustannukset sekä joukkoliikennevälineiden käyttömaksut. Yritysten tarjoamiin matkoihin on syytä suhtautua pidättyväisesti, jos viranhaltijalla ja luottamushenkilöillä saattaa asemansa perusteella olla tosiasiallista vaikutusvaltaa tehtäessä esim. etuuksia tarjonnutta yrityksiä koskevia päätöksiä ja hankintoja. Jos ulkopuolinen taho lähettää kutsun nimetylle henkilölle, saattaa tämä herättää epäilyksen siitä, että yritys haluaa tarjota matkan nimenomaan tietyille yrityksen kannalta vaikutusvaltaiselle henkilölle ja tätä kautta pyritään vaikuttamaan kunnalliseen päätöksentekoon epäasiallisin keinoin. Matkalaskuohjeistus on tehty huomioiden em. seikat.

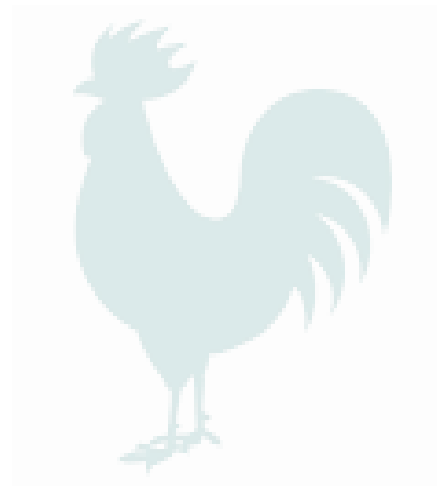
EU:n whistleblower-direktiiviin mukainen ilmoittajansuojelulaki tulee velvoittamaan kaupungin tarjoamaan anonyymien kanavan väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen. Tätä varten on hankittu ohjelma otettavaksi käyttöön vuoden 2023 alkupuolella.

1.3.8. Ympäristöasiat

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukaan kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii em. lain tarkoittamana Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

- huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä
- huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä
- huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista
- osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen
- antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristöön liittyvistä asioista muille viranomaisille
- huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa
- edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä suorittaa muut sille hallintosäännössä määrätyt tehtävät

Laitilan kaupunki kuuluu hiilineutraaliutta tavoitteleviin (HINKU) kuntiin. Laitila tavoittelee 80 % kasvihuonekaasujen päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä. Päästövähennystavoite on kunnianhimoinen, sillä siitä on saavutettu vasta noin 5 %. Lisäksi Laitila on sitoutunut Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) sopimuskauteen 2017–2025, joka kattaa kaksi sopimusjaksoa. Veloitteena on vähintään 7,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoite ja välitavoite 4 prosenttia vuodelle 2020. Säästövelvoite lasketaan vuonna 2016 käytetystä energiamäärästä. KETS säästövelvoite Laitilassa 1273 MWh. HINKU-toiminta on aktivoitunut Laitilassa ja toimenpiteitä on toteutettu niin kaupungin kuin kuntalaisten ja yritysten toimesta. Laitilan kaupungin tavoitteena on kestävä kehityksen toimintaperiaatteiden huomioiminen kaikessa ja sen saaminen osaksi arkea.

Kaupunki laskuttaa kiinteistöiltä jätelain valtuuttamaa ekomaksua. Ekomaksulla katetaan vaarallisten ja hyötyjätteiden keräyksestä sekä jäteneuvonnasta aiheutuneita kuluja. Vuonna 2020 kaupungin toimesta avattu Laitilan kierrätyskeskus on vakiinnuttanut asemansa ja edistää kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteutumista kaupungissa.

1.3.9. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät muun muassa korkeaan inflaatioon, valtakunnallisen soteuudistuksen vaikutukseen, kuntien rahoituspohjaan ja investointikyvyn heikkenemiseen sekä valtion muiden toimenpiteiden epävarmuustekijöihin, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia Laitilan kaupunkiin. Lisäksi keskeinen toimintaympäristön muuttumisesta seurannut riski liittyy henkilöstön vaihtuvuuteen

ja saatavuuteen. Johtavien viranhaltijoiden suuri vaihtuvuus heijastuu myös alempien sektoreiden työntekoon. Merkittävimpanä epävarmuustekijänä on sote-uudistuksen mukanaan tuomat kuntien verotulopohjan ja valtionosuuksien muutokset sekä koronapandemian ja Venäjän aloittaman hyökkäyssodan pitkittyminen. Venäjän hyökkäys Ukrainaun heikentää voimakkaasti tulevaisuudennäkymiä ja sillä on runsaasti seurannaisvaikutuksia.

Kaupunki on jo vuosien ajan käyttänyt investointien rahoitukseen ja maksuvalmiuden hoitamiseen lyhytaikaista lainaa. Inflaation voimistuessa korkotaso lähti jyrkkään nousuun vuonna 2022 ja nousun odotetaan jatkuvan myös vuonna 2023. Korkeiden nousu tarkoittaa kunnille merkittävää menojen kasvua.

1.4. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

1.4.1. Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

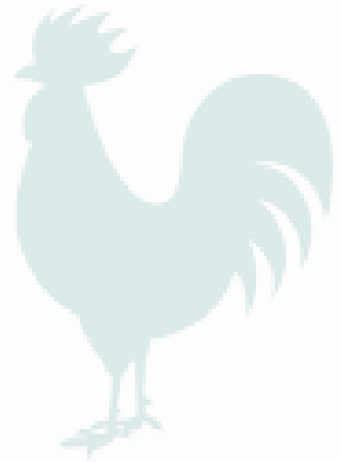
Varojen käytöstä ja sisäisestä valvonnasta ohjeistetaan erilaisten sääntöjen ja toimintaohjeiden avulla. Toimintaa ohjaavia sääntöjä ja ohjeita ovat hallintosääntö, palkkiosääntö, talousarvion laadintaohjeet ja täytäntöönpano-ohjeet, hankintaohje, laskutus- ja perintäohjeet, konserniohje, tilinpäätöksen laadintaohjeet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje.

Taluspalvelut raportoi valtuutettuja, hallituksen jäseniä sekä talousarvion tehtävien vastuuhenkilöitä siitä, miten talousarvio ja sen tavoitteet ovat toteutuneet talouden 31.3., 30.6. ja 30.9. tilanteessa. Raportti sisältää selvityksen kaupungin talouden kokonaistilanteesta. Toimielimet käsittelevät tehtäväalueidensa talousarvion sekä investointien toteuman vähintään neljännesvuosittain. Osavuosisraportointiin sisältyy myös tehtävien vastuuhenkilöiden selvitys mahdollisista laskennallisista määrärahaylityksistä. Mahdollisista lisämäärärahatarpeista tulee ilmoittaa annetussa aikataulussa osavuosisikatsausten yhteydessä talousjohtajalle. Kaupunginhallituksella ja talousjohtajalla on oikeus antaa tarvittaessa hallintokunnille talouden seurantaan liittyviä tarkempia ja yksityiskohtaisempia menettelytapaoheja. Julkisista hankinnoista annetun lain noudattamista valvoo talousjohtaja.

Käteiskassojen tarkastuksesta vastaa yksikön esimies ja tarkastus tulee tehdä riittävän usein, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli kassanhoitaja vaihtuu kesken tilivuoden, on käteiskassan tarkastus syytä suorittaa. Kassan tarkastuksesta ja täsmäytyksestä tulee toimittaa raportti taluspalveluihin vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi suorittaa talousjohtajan toimesta käteiskassojen satunnaistarkastuksilla. Käteiskassojen määrää pyritään jatkossa vähentämään muun muassa kehittämällä verkkomaksamisen mahdollisuuksia.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta koskevat myös kaupungin tytäryhtiöitä. Konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tulee raportoida konsernijohtoa konserniyhtiöiden merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä.

Yksiköiden turvallisuussuunnitelmat toimivat osana toiminnan riskienhallintaa. Laadittuja turvallisuussuunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan. Helmikuussa 2022 Venäjän hyökkäyssota Ukrainaun muutti pysyvästi koko Euroopan turvallisuustilannetta. Turvallisuustilanteen muutos näkyi jo vuoden 2022 aikana erityisesti varautumissuunnitelmien päivityksenä sekä varautumistoimien parantamisena.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhtiöiden lainoille kaupungin omavelkaisen takauksen. Näistä takausvastuista ei ole aiheutunut kaupungille taloudellisia tappioita. Jos kaupungin omistus ei ole 100 %:n luokkaa, vaaditaan pääsääntöisesti vastavakuus.

1.4.2. Riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalaki velvoittaa, että kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Lisäksi on otettava kantaa siihen, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella, miten suunnittelukaudella on tarkoitus kehittää sisäistä valvontaa ja sen prosessia sekä annettava selonteko merkittävistä riskeistä.

Riskienhallintatyö kattaa eri valiokuntien tehtäväalueet. Tilinpäätöksen tehtäväkoh-taisiin tarkasteluihin on sisällytettävä myös arvio riskienhallinnan järjestämisestä ja sen toteutumisesta. Kaupungilla on käytössään Targetor Pron toimittama riskienhal-linnan ohjelmisto. Targetor Pro riskienhallintaohjelmaan on sisällytetty myös työsuojellulliset riskit sekä koronasta aiheutuvat riskit. Koronaviruksen vaikutukset huomioidaan vaarojen arvioinnissa. Tarkastuslistan avulla työpaikoilla voidaan arvioida työpaikan oman varautumisen sekä tarvittavien toimenpiteiden tarvetta. Tarkastuslista täytetään työpaikalla esihenkilön johdolla.

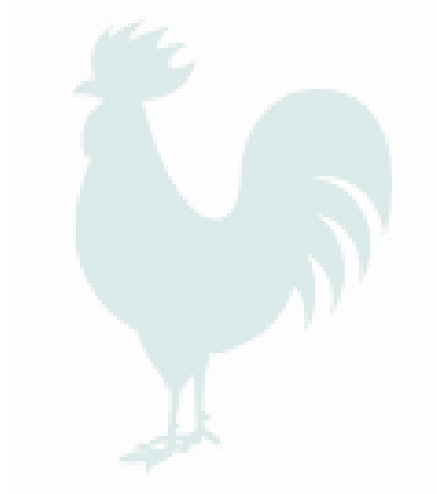
1.4.3. Riskien arviointi

Arvioitaessa riskejä ja epävarmuustekijöitä ne voidaan luokitella useampaan katego-riaan. Kaupunki on riskianalyyssissään käyttänyt seuraavaa jaottelua: toiminnalliset-, taloudelliset-, henkilö-, turvallisuus ja työsuojelulliset riskit sekä koronaviruksesta aiheutuvat riskit. Osa riskitekijöistä voi kuulua samaan aikaan useampaan kategoriaan.

Vuoden 2022 lopussa Laitilan riskienhallintaohjelmaan sisältyi 85 riskiä, joista 30 on toiminnan riskejä, 13 talousriskejä, 21 henkilöriskejä ja 21 turvallisuusriskejä. Toimin-nallisia riskejä ovat toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, organisaatorakentee-seen, sopimukseen ja hankintoihin, omaisuuteen sekä viestintään ja sidosryhmiin liit-tyvät riskit. Toiminnallisista riskeistä suurimmat liittyvät tiedonkulkuun henkilöstö-vaihdosten tai sairastapausten yhteydessä, ohjeiden puuttumiseen sekä kiinteistö-jen kunnossapitoon.

Omaisuu-den vahinkoriskejä ja toiminnan häiriöttömyyteen liittyviä riskejä on rajattu vakuutuksilla. Vakuutusten ajanmukaisuus tarkistetaan vakuutusyhtiön kanssa sää-nöllisesti kerran vuodessa ja muuten tarvittaessa. Vakuutusasioita kaupungin kanssa hoitaa Novum-meklariyhtiö. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2022. Vuoden 2023 alusta omaisuusvakuutus-sopimukset tehtiin jälleen IF:in kanssa. Tapaturma- ja muut henkilövakuutukset puolestaan siirtyivät Protectorilta Fennialle.

Taloudellisia riskejä aiheuttavat muun muassa puutteet hankintaosaamisessa, sopi-musten- ja projektienhallinnassa sekä taloussuunnittelussa- ja seurannassa. Myös rahoitusratkaisut, investointitaso sekä kulurakenne aiheuttavat riskejä, mikäli tulot ja menot eivät ole tasapainossa. Merkittävimmät taloudelliset riskit Laitilassa koetaan liittyvän suhdannevaihteluihin, lainsäädännön muutoksiin, koronaepidemian pitkittymiseen, sote-uudistuksen vaikutuksiin sekä geopoliittisiin riskeihin, jotka rea-lisoituivatkin vuonna 2022 Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Riskinä koetaan myös Lai-tilan talouden tilan heikkeneminen yhdistettynä lisääntyvien investointien aiheutta-maan lainarahoituksen huomattavaa kasvuun. Suhdannevaihteluihin ja lainsäädän-

nön muutoksiin liittyviin riskeihin kuuluvat esim. verotulojen ja valtionosuuksien pieneminen sekä muuttuvat lakisääteiset velvoitteet, joilla on kustannuksia lisääviä vaikutuksia.

Laitilan kaupungin korkoriski on jo vuosien ajan ollut melko suuri ja vuoden 2022 keväällä korot alkoivat kohonneen inflaation seurauksena nousta merkittävästi aiemmin arvioitua ripeämmin. Maailman tilanteen muuttumisen vuoksi otettiin talousarviosta poiketen 5 miljoonan euron pitkäaikainen kiinteäkorkoinen laina, jotta lainasalkun korkosuojaus saatiin riittävälle tasolle. Kyseinen järjestely ei lisännyt kokonaislainamäärää vaan lyhytaikaisia, kuntatodistuslainoja nostettiin vastaavasti vähemmän. Suojausaste vuoden lopussa oli 67 % (53 % vuonna 2021).

Toiminnan muutokset ja poikkeusjärjestelyt aiheuttivat voimakasta menojen kasvua samalla, kun korona-avustukset vähenivät. Tästä syystä rahoitusaseman turvaamiseksi tilapäislainan kerralla käytössä oleva enimmäismäärä pidettiin edelleen 30 miljoonassa eurossa. Ennen koronaepidemiaa limiitti oli 20 miljoonaa euroa. Raha-laitoskohtaiset nostolimiitit pysyivät kuitenkin ennallaan.

Henkilöriskejä ovat työyhteisöön ja työsuhteisiin liittyvät riskit sekä saatavuuteen ja osaamiseen liittyvät riskit. Joillakin aloilla uuden henkilökunnan saatavuus, erityisesti sijaisten osalta, koetaan haasteena. Johtavien viranhaltijoiden vaihtuvuus on ollut suurta. Lisäksi oleelliseksi riskitekijäksi koetaan ikääntyminen ja eläköitymiset.

Turvallisuusriskejä ovat mm. turvallisuuden johtaminen, toimitilojen turvallisuus, tietoturva sekä ympäristön turvallisuus. Merkittävimmiksi riskeiksi koetaan virastotalolla varapoistumisovien puuttuminen sekä koko kaupungin osalta lukitus- ja hälytysjärjestelmiin liittyvät riskit.

Työsuojeluun liittyvistä riskeistä merkittävimmiksi koetaan sisäilmaongelmiin liittyvät riskit, onnettomuustilanteiden pelastautumisharjoitusten puuttuminen, kuulustusten huono kuuluvuus eri tiloissa sekä kiireen aiheuttama stressi.

Edellä mainittujen riskien toteutuminen Laitilassa on mahdollista, mutta niihin voidaan varautua huolellisella ja ennakoivalla suunnittelulla, seurannalla sekä henkilökunnan ohjeistuksella. Riskien tiedostaminen auttaa poistamaan ja vähentämään riskejä muuttamalla ja kehittämällä mahdollisuuksien mukaan toimintatapoja ja käytäntöjä.

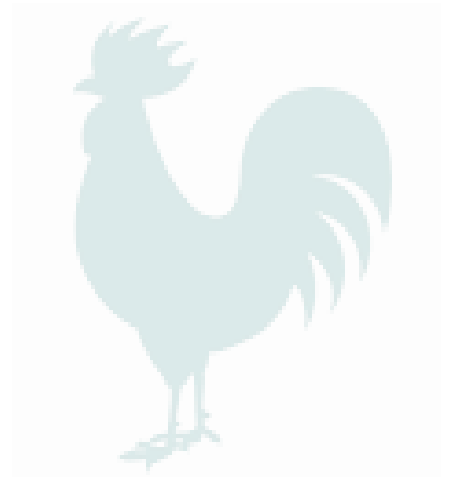
Laitilan kaupungissa riskienhallintaa koordinoi controller.

1.4.4. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Riittävän sisäisen valvonnan perusedellytyksenä on riskien tunnistaminen ja niiden huomioiminen valvontaa suunniteltaessa ja toteuttaessa.

Hallintokunnat ovat tehneet riskikartoituksia. Sisäinen valvonta toteutuu osana päivittäisiä työprosesseja mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana sekä huolehtimalla henkilökunnan riittävästä perehdytyksestä ja ohjeistuksesta.

Laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, erillisyksiköiden vastuuhenkilöt sekä vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Ostolaskujen arvonlisäveroauditointia tehdään säännöllisesti 2–3 vuoden sykleissä. Vuonna 2022 auditointiin vuosien 2020–

2021 ostolaskuihin sisältyvät arvonlisäverot. Viime vuosina on keskitytty erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon arvonlisäverokäytäntöihin ja löydösten perusteella on perehdytetty laskujen hyväksyjä ja asiataarkastajia.

Sisäistä valvontaa suoritetaan raportointikäytäntöjen sekä työrutiinien kautta ja se tapahtuu osana normaaleja johtamiskäytäntöjä, jolloin johto seuraa muun muassa määrärahojen käyttöä ja päätöksentekoa. Asioita käsitellään toimialojen johtoryhmissä ja osastopalaverissa. Kaupungin sisäinen tarkastus on ostettu tilintarkastusyhteisöltä. Sen lisäksi talouspalveluissa seurataan, miten hallintokunnat noudattavat talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

1.4.5. Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta, hyvän hallintotavan noudattamisesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

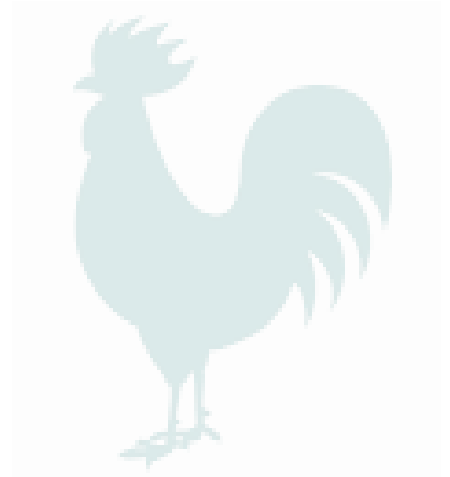
1.4.6. Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sopimustenhallinnan osalta kehitystä on tapahtunut, kun kaupunki hankki loppuvuodesta 2021 Cloudia sopimushallinnan -järjestelmän. Järjestelmän käyttöönottoprojekti kuitenkin siirtyi vuodelle 2022 ja jatkuu edelleen vuonna 2023. Cloudia Sopimus on pilvipalveluna tarjottava sopimushallintaratkaisu, jonka avulla voidaan hallita kaupungin sopimuksia sopimuskauden aikana. Järjestelmä kattaa sopimushallinnan vaiheet sopimuksen syntymisestä pitkäaikaisarkistoon siirtämiseen saakka. Järjestelmä on integroitu CaseM -asianhallintajärjestelmään. Vuoden 2023 aikana on tarkoitus hankkia sähköinen pitkäaikaistaltiointijärjestelmä, joka mahdollistaa asiakirjojen keskitetyn ja järjestelmällisen hallinnan.

Ostolaskujen arvonlisäveroauditoinneissa keskitytään erityisesti kiinteistöihin kohdistuvien hankintojen ja investointien arvonlisäverokysymyksiin. Henkilökunnan ohjeistusta ja koulutusta lisätään muun muassa hankintoihin, talouden suunnitteluun ja -seurantaan sekä projektienhallintaan liittyvissä asioissa.

Suurin uudistus kaupungin organisaatioon on sosiaali- ja terveystoimialan siirtymisen kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Sivistystoimen toiminnoista oppilashuollon palvelut ja henkilöstö siirtyvät hyvinvointialueelle. Teknisen toimen ja hallinnon työntekijöistä siirtyvät ne työntekijät, joiden työpanoksesta yli 50 prosenttia on aiemmin kohdistunut sosiaali- ja terveystalouteen.

Kaupungin elinvoiman edistämisroolin korostuessa organisaatiota muutettiin siten, että maankäytön suunnittelu, elinkeinoasiat, asuminen, joukkoliikenne sekä työllisyys- ja maahanmuuttoasiat koottiin yhdeksi elinvoiman erillisyyksiköksi. Lisäksi hallintotoimen tehtävät lisääntyvät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävien osalta. Ympäristöterveydenhuolto siirtyi teknisen toimen vastuualueelle.

Luottamushenkilöorganisaatio muuttui uudistuksen myötä siten, että sosiaali- ja terveysvaliokunta lakkautetaan sen tehtävien siirtyessä hyvinvointialueelle. Kaupunginhallitukselle perustettiin kaksi uutta jaostoa: elinvoimajaosto sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto.

1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021	Muutos-%
Toimintatuotot	11 761	11 078	6,2 %
Toimintakulut	-65 775	-61 683	6,6 %
TOIMINTAKATE	-54 014	-50 605	6,7 %
Verotulot	33 378	31 901	4,6 %
Valtionosuudet	25 785	23 607	9,2 %
Rahoitustuotot- ja kulut			
Korkotuotot	0	0	-
Muut rahoitustuotot	206	143	44,4 %
Korkokulut	-117	-12	840,4 %
Muut rahoituskulut	-86	-102	-15,3 %
Rahoitustuotot- ja kulut yht.	3	29	-88,3 %
VUOSIKATE	5 152	4 930	4,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 560	-3 528	0,9 %
Satunnaiset erät	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	1 591	1 402	13,5 %
Tilinpäätössiirrot	105	133	-20,9 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 696	1 535	10,5 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

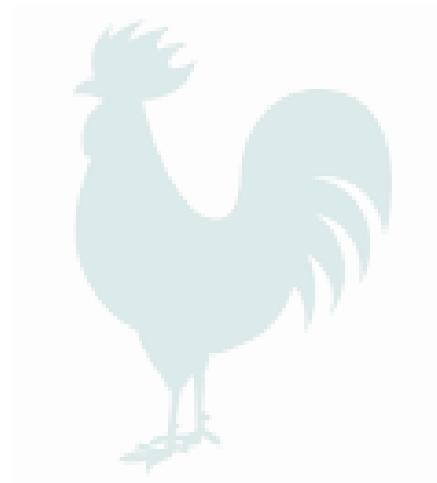
	2022	2021
Toimintatuotot/toimintakulut	17,9 %	18,0 %
Vuosikate/poistot	144,7 %	139,7 %
Vuosikate, €/asukas	616	583
Asukasmäärä	8 370	8 456

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Tilikauden tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 17,9 % (2021 18 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$.

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. Tunnusluku on hieman laskenut edellisvuodesta. Toimintatuotot ovat kasvaneet 6 % ja toimintakulut ovat kasvaneet 6,6 % edellisvuoteen verrattuna. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa, millainen osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloin ja valtionosuuksin (82,1 %).

Toimintakate -54 014 143 € (2021 -50 605 198 €)

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus. Toimintakate on heikentynyt edellisvuodesta 6,7 %. Laitilassa asukaskohtainen toimintakate oli vuonna 2022

-6 453 €/asukas.

Vuosikate 145 % poistoista (2021 140 %), laskentakaava: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$ ja arvonalentumiset.

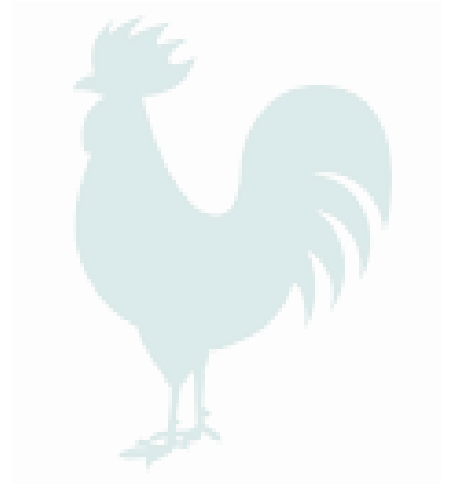
Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Laitilan kaupungin poistoaikoja on lyhennetty vuodesta 2013 lähtien.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuonna 2022 vuosikate oli 5 151 822 €, poistot 3 397 260 € ja arvonalentumiset 163 160 €. (vuonna 2021 vuosikate 4 930 472 € ja poistot 3 329 327 €.)

Vuonna 2022 vuosikate Laitilassa oli 616 €/asukas. Vuonna 2021 kaikkien kuntien vuosikate asukasta kohden oli keskimäärin 649 €, kun Laitilassa vastaava tunnusluku oli 583 €/asukas.

Tilikauden tulos 1 591 402 € (2021 1 402 268 €)

Tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Vuoden 2022 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä on 1 696 315 euroa. Tulos on lähes kaksi miljoonaa parempi kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa on ennakoitu.

1.6. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 152	4 930
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korj.erät	-124	-172
Toiminnan rahavirta yht.	5 028	4 758
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 207	-4 679
Rah.osuudet inv.menoihin	0	0
Pys. vast. hyöd. luov.tulot	345	446
Investointien rahavirta yht.	-3 862	-4 233
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	1 166	526
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	2	0
Lainakannan muutokset	-4 050	100
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 030	873
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	-3 018	973
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 852	1 499
RAHAVARAT 1.1.	3 827	2 328
RAHAVARAT 31.12.	1 975	3 827

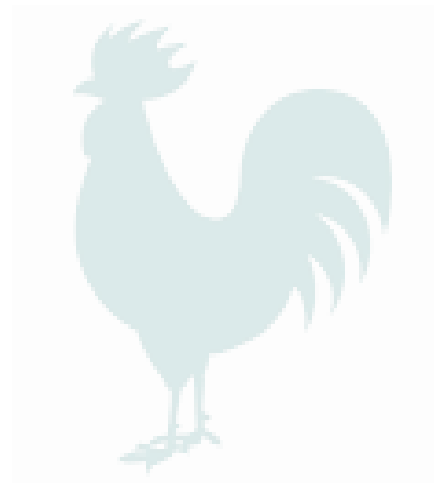
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä (5 vuotta), 1 000 e	-12 436	-13 524
Investointien tulorahoitus, %	122,5 %	105,4 %
Lainanhoitokate	1,90	1,54
Kassan riittävyys, pv	5,6	15,8
Asukasmäärä	8 370	8 456

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta 1 166 302 euroa ja sen kertymä 5 vuodelta on -12 436 068€ (2021 kertymä -13 524 063 €).

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien kertymä -tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos ker-

tymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Laitilan kaupungilla näin on käynyt.

Investointien tulorahoitus 122,5 % (2021 105,4 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Vuosi-} \text{kate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

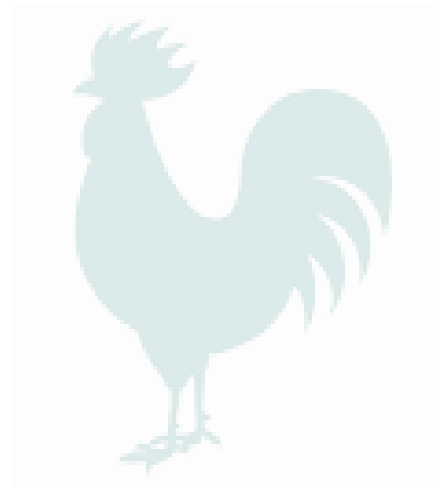
Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Vuonna 2021 Suomen kunnissa investointien tulorahoitusprosentti oli keskimäärin 86 %.

Lainanhoitokate 1,9 (2021 1,54), laskentakaava: $(\text{Vuosi-} \text{kate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korko-} \text{kulut} + \text{Lainanhoitolyhennykset})$.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. **Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.** Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä luvun ollessa 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden. Laitilan lainanhoitokyky oli tyydyttävä vuonna 2022. Korkotaso oli melko alhainen.

Kassan riittävyys 5,6 pv (2021 15,8 pv), laskentakaava: $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat} / 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 5,6 päivää vuonna 2022, kun yleensä kunnissa kassan riittävyys on noin 51 päivää.

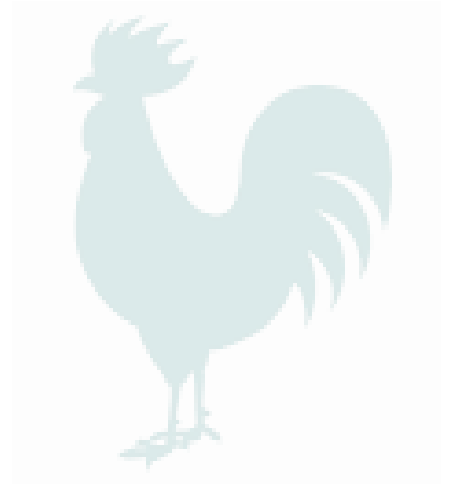
1.7. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE VASTAAVAA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	88	66
Aineelliset hyödykkeet	62 004	61 599
Sijoitukset	8 398	8 402
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	70 489	70 066
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	894	925
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	302	195
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	675	675
Lyhytaikaiset saamiset	2 760	3 175
Saamiset yht.	3 435	3 850
Rahoitusarvopaperit	304	304
Rahat ja pankkisaamiset	806	2 658
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	4 847	7 007
VASTAAVAA YHT.	76 231	77 998

TASE VASTATTAVAA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	30 730	30 730
Rahastot	0	0
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	7 069	5 534
Tilikauden yli-/alijäämä	1 696	1 535
OMA PÄÄOMA YHT.	39 496	37 799
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	593	698
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 196	1 080
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	18 680	16 315
Lyhytaikainen vieras pääoma	16 267	22 107
VIERAS PÄÄOMA YHT.	34 946	38 422
VASTATTAVAA YHT.	76 231	77 998

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	52,6	49,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49,3	57,7
Velat ja vastuut, % käyttötuloista	50,1	58,7
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	8,8	7,1
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 047	836
Lainakanta 31.12., 1000 €	23 450	27 500
Lainakanta, €/asukas	2 802	3 252
Lainasaamiset, 1000 €	773	774
Asukasmäärä	8 370	8 456

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseen liitetiedoissa on tase-erien tarkemmat erittelyt. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste 52,6 % (2021 49,4 %), laskentakaava: $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma-Saadut ennakot})$.

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 % ja sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. **Laitilassa omavaraisuusaste on alle tavoitetason.** Suomen kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli 58,8 % vuonna 2021.

Suhteellinen velkaantuneisuus 49,3 % (2021 57,7 %), laskentakaava: $100 * (\text{Vieras pääoma-Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2021 suhteellinen velkaantuneisuus koko maassa oli 57,9 %.

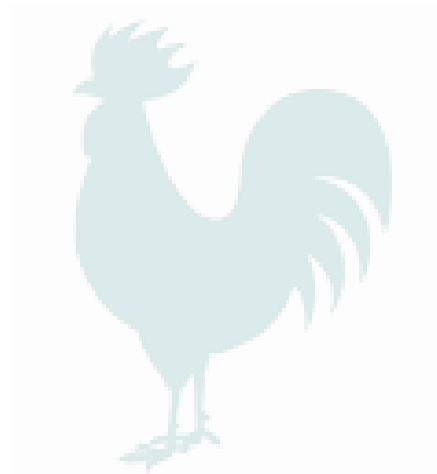
Kertynyt ylijäämä 8,8 milj.€ (2021 7,1 milj. €), laskentakaava: Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana (tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina). Vuoden 2022 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä on 1 696 315 euroa.

Kertynyt ylijäämä/asukas 1047 € (2021 836 €)

Kertynyt ylijäämä kasvoi vuodesta 2021 asukasta kohden 211 euroa. Kaikkien kuntien kertynyt ylijäämä/asukas oli 2 511 euroa vuonna 2021.

Lainakanta 31.12.2022 oli 23,45 milj.€ (2021 27,5 milj. €), laskentakaava: $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan laske-
taan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto-
ja muilla veloilla.

Lainat/asukas 2 802 € (2021 3 252 €)

Laitilan asukaskohtainen lainamäärä laski 448 euroa asukasta kohden vuonna 2022.
Vuonna 2021 koko maassa lainoja per asukas oli 3 466 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. 24 milj. € (2021 28,1 milj. €), laskentakaava Vieras
pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.
Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Leasing- ja vuokravastuisiin on laskettu mukaan kaikkien kaupungin vuokraamien ko-
neiden- ja laitteiden leasingvastuut sekä ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen vuokrat.

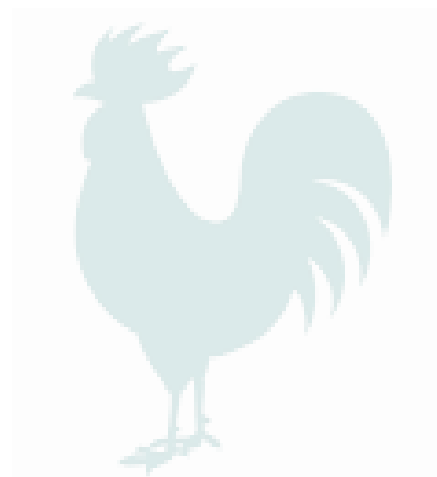
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 2 869 € (2021 3 326 €), laskentakaava: asu-
kaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden
määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.2022 773 000 € (2021 774 000 €)

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omis-
tamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Muuta huomioitavaa

Kaupunki on tehnyt Amitec Oy:n kanssa yritystilasopimuksen vuonna 2013 Metpela
I ja Metpela II kiinteistöillä sijaitsevista teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennuksista.
Sopimuksen mukaisesti yritys on sitoutunut vuokraamaan kyseiset toimitilat lunas-
tusajaksi ja lunastamaan ne sovitun ajan kuluessa. Amitec Oy kuitenkin ajautui kon-
kurssiin alkuvuodesta 2022, eikä kyennyt lunastamaan tiloja. Näin ollen Laitilan kau-
pungin ja Amitec Oy:n välinen lunastussopimus purkaantui. Amitec Oy:n konkurssiin
asettamisesta lähtien Laitilan kaupunki etsi teollisuushallille ensisijaisesti ostajaa ja
toissijaisesti vuokraajaa. Joulukuussa 2022 kaupunki sai ehdollisen tarjouksen, jossa
Sulotek Oy, Jätehuolto M. Helistölä Oy ja Ps Processing Oy tarjoutuivat ostamaan
uuden, perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun teollisuus-, tuotanto- ja varastoraken-
nuskokonaisuuden 650.000 € kauppahintaan. Koska saatavaa ei kuitenkaan lopulli-
sesti menetetty ei myyntisaamisissa näkyvää 674 999,87 euron saatavaa Amitec
Oy:ltä kirjattu vuonna 2022 luottotappioksi. Kauppa toteutui helmikuussa 2023 ja
myyntihinta tullaan kirjaamaan saamista vastaan vuoden 2023 aikana.

1.8. Kokonaistulot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

Tulot (1 000 e)	2022	Menot (1 000 e)	2022
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	11 740	Toimintakulut	-65 775
Verotulot	33 378	Valm. omaan käyttöön	-21
Valtionosuudet	25 785		
Korkotuotot	0	Korkokulut	-117
Muut rahoitustuotot	206	Muut rahoituskulut	-86
Satunnaiset tuotot	0	Satunnaiset kulut	0
Varsinainen toiminta yht.	71 109	Varsinainen toiminta yht.	-65 998
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
Pys. vast. hyöd. myyntivoitot	-136	Pys. vast. hyöd. myyntitappiot	12
		Pakollisten varausten muutos	0
Tulorahoituksen korjauserät yht.	-136	Tulorahoituksen korjauserät yht.	12
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	Investointimenot	-4 207
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	265		
Investoinnit yht.	265	Investoinnit yht.	-4 207
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennys	0	Antolainasaamisten lisäys	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 250
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-6 800
Rahoitustoiminta yht.	5 000	Rahoitustoiminta yht.	-9 050
KOKONAISTULOT YHT.	76 238	KOKONAISMENOT YHT.	-79 243

Varsinaisen toiminnan kokonaistulot ovat kasvaneet edellisvuodesta 4,4 milj. euroa ja kokonaismenot 4,2 milj. euroa. Kokonaistulojen kasvu johtuu verotulojen ja valtionosuuksien kasvusta, ukrainalaisten palvelujen järjestämiseen ja koronakustannuksiin saaduista avustuksista sekä terveyskeskusosaston ylikunnallisesta palvelutuotannosta. Menojen kasvu puolestaan johtuu pääasiassa henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen kasvusta.

1.9. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.9.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Laitilan kaupungin konserniin kuuluu 12 tytäryhteisöä, joista 9 on kiinteistöosakeyhtiötä ja 3 osakeyhtiötä. Kuntayhtymiä on 3 ja osakkuusyhteisöjä yhteensä 6 kpl.

LAITILAN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE

	Määrä
Yhdistelty kokonaan	
Tytäryhteisöt	-
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	9
Kunnallista liiketoim. harjoittavat yhtiöt	3
Muut yhtiöt	-
Osuuskunnat	-
Yhdistykset	-
Säätiöt	-
Kuntayhtymät	3
Yhteensä	16
Osuus voitosta/tappiosta yhdistelty	
Osakkuusyhteisöt	6
Yhteisyhteisöt	-
Yhteensä	6

1.9.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupungin omistajapolitiikan näkyminen tyttärien toiminnassa on tullut entistä tärkeämmäksi. Konserniyhtiöiden merkitys kunnan taloudessa tulee korostumaan entisestään, kun sote-palvelut siirtyvät hyvinvointialueelle. Kunnat laativat konsernitilinpäätöksen, johon sisältyy konsernitaseen lisäksi konsernituloslaskelma ja konsernirahoituslaskelma. Koko konsernin ohjaaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta myös kesken tilikautta on tärkeää.

Uudet erilliset konserniohjeet hyväksyttiin valtuustossa 20.9.2021. Konserniohjeissa on käytetty apuna muun muassa Kuntaliiton ohjeistusta. Konserniyhtiöiltä pyydettiin yhtiöiden hallitusten alustavat näkemykset luonnosvaiheessa olleeseen konserniohjeeseen. Ohjeiden tarkoituksena on edistää yhteisen kokonaisnäkemyksen muodostumista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

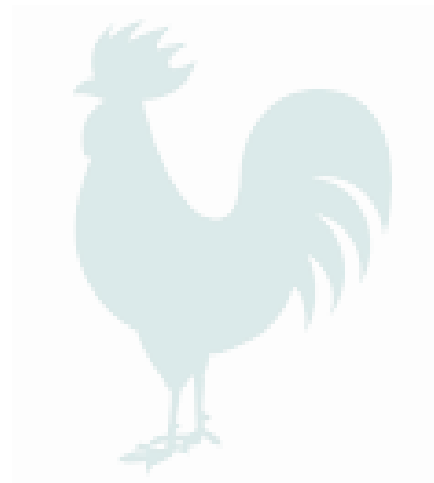
1.9.3. Olennaiset kaupunkikonsernia koskevat tapahtumat

Kaupungin tilintarkastuksen suorittanut BDO Oy suoritti Kiinteistö Oy Suulimäen teollisuustaloa lukuun ottamatta myös tytäryhteisöjen tilintarkastuksen.

1.9.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta valvonnasta

Kiinteistöyhtiöiden taloudellinen tilanne on tällä hetkellä pääsääntöisesti kohtuullisen hyvä ja vuokrausasteet ovat korkeita. Useisiin vuokraloihin kohdistuu kuitenkin merkittävä määrä korjausvelkaa. Inflaatio ja erityisesti energiakustannusten ja rakennustarvikkeiden kohonneet kustannukset sekä korkotason nousu haastavat kiinteistöyhtiöiden taloutta ja ovat siirtäneet suurempien korjausinvestointien toteutusajankohtaa.

Kaupungin vuokraloyhtiöt on pääosin keskitetty Laitilan Talot Oy:lle. Kiinteistö Oy Lait. Valkoranta fuusioitiin vuonna 2020 Laitilan Taloihin. Yhtiön toimintaa rasittaa voimakkaasti suuri velkamäärä. Velkaantumisen johtuu uusien vuokralojen rakentamisesta, jolla saatiin Laitilaan lisää vuokra-asuntoja yksityisen asuntotuotannon puuttuessa lähes kokonaan. Uusien kohteiden suuren velkamäärän myötä poistot painavat tulosta alaspäin. Vanhempien kohteiden osalta velat ovat pieniä ja niiden tulos kokonaisuutena on positiivinen. Vuokratasot ovat uusissa kohteissa niin korkeat, ettei nostomahdollisuuksia käytännössä ole ja niiden joukosta löytyy suurin osa

vapaista asunnoista. Vanhempien vuokra-asuntojen vuokrat ovat kohtuullisempia ja vapaita asuntoja ei näissä juuri ole. Suunnitellut ja jo toteutuneet hankkeet lisäävät eräiden yhtiöiden velkaantuneisuutta ja näin kokonaisuudessaan omavaraisuusaste heikkenee.

Kaupunki teki OP:n kanssa Koy Papinrannan, KOy Laurinpellon ja KOy Trivillantiilen osakevaihdot, jolloin kaupunki luopui 10 % omistusosuudesta KOy Trivillantiilen osakkeista ja sai vaihdossa tilalle pankin omistamat osakkeet KOy Laurinpellosta ja KOy Papinrannasta. Järjestelyn jälkeen kaupungin omistusosuus KOy Laurinpellosta on 75 % ja KOy Papinrannasta 99,42%. Rahaa ei vaihdossa siirtynyt. Lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt esittää ostotarjouksen Vakka-Suomen Voima Oy:lle KOy Laurinpellon osakkeista ja Vuokralaiset VKL ry:lle KOy Papinrannan osakkeista. Tavoitteena on, että kiinteistöyhtiöiden omistusta saataisiin hallinnollisesti keskitettyä.

Jääkukko Oy:n talous pysyy tiukkana niin kauan, kunnes sen lainat on maksettu. Vanhat lainat tulevat hoidetuksi vuoteen 2023 mennessä, mutta yhtiö otti vuonna 2022 uuden 800 000 euron lainan pukuhuonetilojen rakentamista varten. Remontti valmistui alkuvuodesta 2023. Laina on kaupungin omavelkainen takaus.

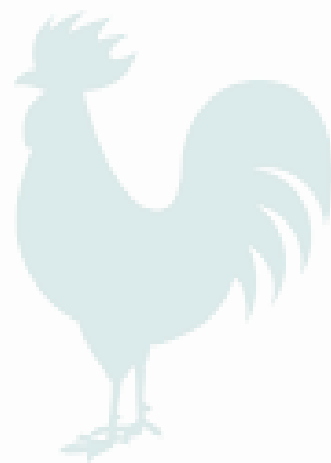
Laitilan Terveyskoti Oy on jakautunut ja purkautunut selvitysmenettelyttä 31.12.2021. Varat ja velat siirtyivät kokonaisjakautumisessa perustettavalle Laitilan Terveyskoti Oy:lle ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodille. Jakautumisen syynä oli kuntoutus-, sosiaali-, ja terveydenhuolto- sekä hyvinvointi- ja ruokapalvelutoiminnan eriyttäminen kiinteistöjen ja toimitilojen omistamisesta ja hallinnoinnista. Laitilan Terveyskoti Oy:lle siirtyi toiminnallinen osuus ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokoti omistaa ja hallinnoi kiinteistöä ja toimitiloja. Jakautumis-prosessi oli yhtiölle suuri toiminnallinen muutos.

Laitilan Terveyskoti Oy:n toiminnallisen yhtiön osakkeet tulevat siirtymään hyvinvointialueelle 1.1.2023. Vuoden 2022 lopussa Laitilan Terveyskoti Oy:n ja Laitilan Kuntokodin omistussuhteet muuttuivat. Vuoden 2023 alusta lähtien toiminnallisen yhtiön Laitilan Terveyskoti Oy:n osakkeista 50,7 % omistaa Laitilan Vanhaintuki ry ja 49,3 % Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Kiinteistöosakeyhtiö Laitilan Kuntokodin osakkeet vastaavasti jakoutuivat Laitilan kaupungille 90,5 % ja Laitilan Vanhaintuki ry:lle 9,4 %. Yhtiön jakautumisen ja omistussuhteiden muutoksen avulla pyritään jatkossakin takaamaan erityisen hyviä lähipalveluita laitilalaisille ja laajemminkin koko maakunnan alueelle.

Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodin tavoitteena on käynnistää kiinteistöyhtiön toiminta vakaasti ja kestävästi sekä kartoittaa aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia ja seurata sote-valmistelutyön etenemistä. Sote-uudistuksen myötä yhtiöön voidaan selvitysten jälkeen mahdollisesti liittää muitakin Laitilan sote-kiinteistöjä.

Koko Terveyskodin henkilökunta on toiminnallisen yhtiön palveluksessa. Omistusmuutokset ei näin ollen aiheuta muutoksia käytännön työhön.

Laitilan Lämpö Oy jatkaa kaupunkienemmistöisenä yhtiönä pyrkien lisäämään kotimaisella polttoaineella tuotetun lämpöenergian osuutta. Laitilassa kaukolämpö on kilpailukykyinen lämmitysmuoto. Uudisrakennusten lämmöntarpeen pieneneminen, vanhojen rakennusten peruskorjaukset sekä ilmaston lämpeneminen muuttavat jatkossa kaukolämmön toimintaympäristöä. Haasteisiin vastataan tuottamalla lämpöenergiaa mahdollisimman energiatehokkaasti ja pienin ympäristövaikutuksin vähentämällä öljyn käyttöä lämmön tuotannossa. Yhtiön tavoitteena on siirtyä vuonna

2023 kokonaan biodieselin käyttöön varapolttoaineena, jolloin lämmöntuotannossa saavutetaan 100 % päästöttömyys.

Kustannustason nousu vaikutti mm. metsähakkeen hintaindeksiin ja sopeutuakseen muuttuneeseen tilanteeseen yhtiö joutui nostamaan hintojaan. Hinnankorotukset ovat kuitenkin maltillisia verrattuna esimerkiksi sähkön tai öljyn hinnankorotuksiin ja näin ollen yhtiön tavoitteena onkin vakauden tuominen paikkakunnan tilanteeseen. Maailman tilanteesta johtuen vuodelle 2022 suunniteltu investointi Vihtorinkadun kaukolämpölinjan uusinnasta Keskuskadun ja Kauppakadun väliltä päätettiin siirtää vuodelle 2023 ja toteutetaan, mikäli kaupunki lähtee toteuttamaan vesi- ja viemäriprojektia kyseisellä välillä. Säästöä saadaan jakamalla kaivuukustannukset osallistujien kesken.

Suurimmat muutokset toimintaympäristöön on aiheuttanut Ukrainan sodan aiheuttamat suorat ja seurannaisvaikutukset kustannusten nousun myötä. Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet myös Laitilan kaupungin väkilukuun ja työttömyysasteeseen. Työttömyysasteeseen ja työpaikkaomavaraisuuteen vaikuttivat myös yleisesti yritysten varautuminen uuteen nopeasti edenneeseen tulevaisuuden ennakoimattomuuteen. Ukrainan sodan ja Venäjän talouspakotteiden pääosin aiheuttama kustannustason nousu energian hinnassa ja sen myötä inflaation ja korkotason nousu vaikuttavat myös alueen yrityksiin ja yritysten tuloksiin. Vaikka konfliktilla ja yleisellä kustannustason nousulla on ollut useita negatiivisia vaikutuksia alueellisesti, niin perusteellisuus on toistaiseksi pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa suotuisasti.

Vuoden 2023 uhkakuvat näyttäytyvät nopeasti kasvaneena inflaationa, raaka-ainesten saatavuusongelmina ja yleisesti energian ja raaka-ainesten hinnannousuna sekä korkokustannusten kasvuna, jotka koettelevat yritysten kannattavuutta. Geopoliittiset uhkakuvat ovat edelleen osana kokonaisuutta. Kiinteistöyhtiöiden osalta merkittävänä riskeinä ovat korjausvelan kasvaminen ja yllättävät korjausmenot.

Laitilan väkiluvun saaminen kasvu-uralle edellyttää edelleen työpaikkaomavaraisuuden pitämistä korkeana. Korkeatasoinen ja monipuolinen asuntotarjonta sekä liikunta- ja kulttuuriharrastusmahdollisuuksien kehittäminen on entistäkin tärkeämpi arvo valittaessa uutta asuinaluetta. Verkostomainen toiminta yhteistyössä alueen vetovoiman kasvattamiseksi yhdessä yrittäjien ja lähialueiden kanssa on tärkeää.

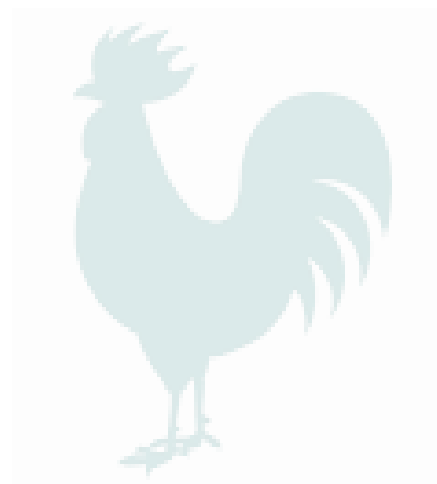
1.9.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeiden mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Konsernijohto (kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat sekä talousjohtaja) vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Toimialajohtaja seuraa toimialallaan kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa konsernijohtolle.

Talousjohtaja vastaa konserniohjetta yksityiskohtaisempien ohjeiden valmistelusta sekä seuraa tytäryhtiöiden toimintaa, taloudenhoitoa ja konserniohjeen soveltamista.

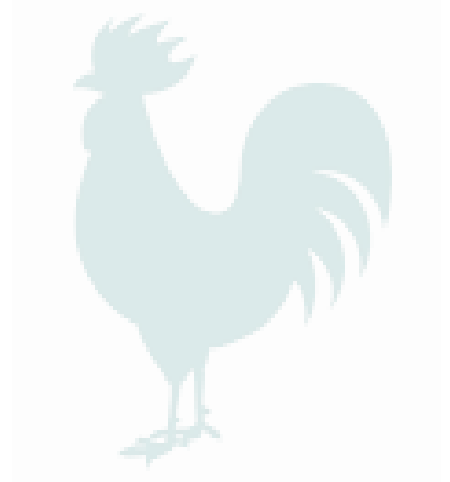
1.9.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021
Toimintatuotot	43 148	42 438
Toimintakulut	-95 280	-90 431
Osuus osakk.yht. tuloksesta	587	58
TOIMINTAKATE	-51 545	-47 936
Verotulot	33 378	31 901
Valtionosuudet	25 785	23 607
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14	19
Muut rahoitustuotot	318	89
Korkokulut	-414	-236
Muut rahoituskulut	-213	-104
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-295	-231
VUOSIKATE	7 322	7 340
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 692	-5 377
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-165	-199
Poistot ja arvonalentumiset yht.	-5 857	-5 576
Satunnaiset erät	-3	-4
TILIKAUDEN TULOS	1 463	1 760
Tilinpäätössiirrot	0	28
Tilikauden verot	-3	-10
Laskennalliset verot	-8	4
Vähemmistöosuudet	15	3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 466	1 784

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toimintatuotot/toimintakulut	45,3 %	46,9 %
Vuosikate/poistot	125,0 %	131,6 %
Vuosikate, €/asukas	875	868
Asukasmäärä	8 370	8 456

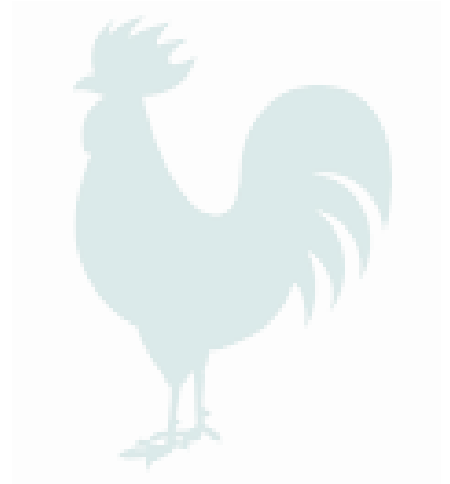

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 322	7 340
Satunnaiset erät	-3	-4
Tilikauden verot	-3	-10
Tulorahoituksen korj.erät	-495	-227
Toiminnan rahavirta yht.	6 821	7 099
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 885	-6 136
Rah.osuudet inv.menoihin	158	41
Pys. vast. hyöd. luov.tulot	942	849
Investointien rahavirta yht.	-10 785	-5 246
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	-3 964	1 853
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	32	-17
Lainakannan muutokset	-294	-1 142
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 757	1 045
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	1 495	-114
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 469	1 739
RAHAVARAT 1.1.	6 735	4 995
RAHAVARAT 31.12.	4 266	6 735

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä (5 vuotta), 1 000 e	-9 871	-6 665
Investointien tulorahoitus, %	62,4 %	120,4 %
Lainanhoitokate	4,6	2,4
Kassan riittävyys, pv	14,3	24,6
Asukasmäärä	8 370	8 456

KONSERNITASE VASTAAVAA, TIIVISTETTY

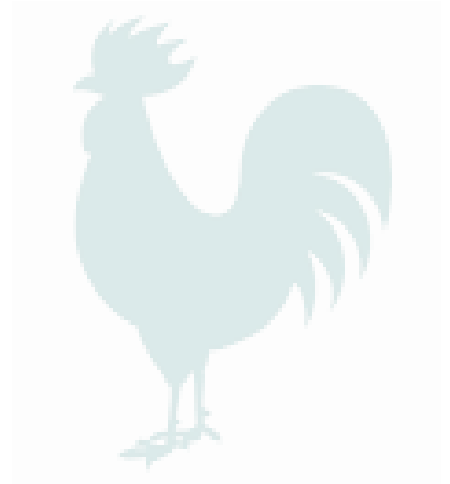
(1 000 €)	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	105	189
Aineelliset hyödykkeet	97 073	93 113
Sijoitukset	2 731	2 498
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	99 908	95 800
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
	1 234	1 187
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	692	622
Pitkäaik. saamiset	1 420	1 421
Lyhytaik. saamiset	5 528	6 115
Rahoitusarvopaperit	337	332
Rahat ja pankkisaamiset	3 928	6 403
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	11 906	14 893
VASTAAVAA YHT.	113 048	111 879

KONSERNITASE VASTATTAVAA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	30 730	30 730
Rahastot	1 716	1 786
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	9 742	8 736
Tilikauden yli-/alijäämä	1 466	1 784
OMA PÄÄOMA YHT.	43 654	43 036
VÄHEMMISTÖOSUUDET		
	1 335	2 101
PAKOLLISET VARAUKSET		
	958	979
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	1 536	1 340
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	41 561	35 189
Lyhytaikainen vieras pääoma	24 003	29 232
VIERAS PÄÄOMA YHT.	65 563	64 422
VASTATTAVAA YHT.	113 047	111 878

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	39,5	39,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	63,9	65,6
Velat ja vastuut, % käyttötuloista	67,6	69,4
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	11,2	10,5
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 339	1 244
Lainakanta 31.12., 1000 €	46 907	45 901
Lainakanta, €/asukas	5 604	5 428
Lainasaamiset, 1000 €	425	406
Asukasmäärä	8 370	8 456

Muutettu kuntalaki asettaa vaatimuksia konsernitilinpäätöksen laadinnalle. Vuodesta 2016 alkaen kaikkien kuntien on laadittava konsernitilinpäätös. Samalla muutettiin kuntien arviointimenettelyyn liittyviä kriisikuntakriteeristöä siten, että suurin osa kriisikuntakriteereistä lasketaan konsernitilinpäätöksen perusteella. Kriisikuntakriteereitä on päivitetty vuonna 2020. Kriisikuntakriteerit on lueteltu tilinpäätöksen alkuosan toimintakertomuksessa.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä konsernituloslaskelman **toimintakate oli -51,5 milj. euroa (2021 toimintakate oli -47,9 milj. euroa)**. Konsernin toimintakate heikkeni edellisvuodesta 3,6 milj. euroa.

Konsernituloslaskelman **vuosikate oli 875 euroa/asukas** eli asukasta kohden 7 euroa suurempi kuin vuonna 2021. Vuonna 2021 Suomen kuntakonsernien asukaskohtainen vuosikate oli keskimäärin 1 223 euroa. Laitilan konsernitilinpäätöksessä vuoden 2021 asukaskohtainen vuosikate oli 868 euroa.

Konsernin vuoden 2022 **tilikauden tulos oli 1 463 024 euroa**, kun vuonna 2021 se oli 1 759 536 euroa. **Tilikauden ylijäämä vuonna 2022 oli 1 466 466 euroa**.

Vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä **investointien tulorahoitusosuus oli 62,4 prosenttia**. Vuonna 2021 Suomen kuntakonserneissa investointien tulorahoitusosuus oli keskimäärin 81 %, kun Laitilan kuntakonsernissa se oli samaan aikaan 120,4 prosenttia.

Laitilan **omavaraisuusaste oli 39,5 prosenttia** vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä. Vuonna 2021 se oli Suomen kuntakonserneissa 41,8 prosenttia ja Laitilassa 38,4 prosenttia.

Konsernin lainakanta 31.12. oli 46,9 milj. euroa. Lainakanta nousi edellisvuodesta miljoonalla eurolla. Vuonna 2021 Laitilassa lainakanta oli 45,9 milj. euroa.

Konsernin lainakannasta laskettu **vuoden 2022 asukaskohtainen lainamäärä oli 5 604 eli 175 euroa** edellisvuotta suurempi. **Suomen kuntakonsernien vuoden 2021 asukaskohtainen lainakanta oli keskimäärin 7 680 euroa**, kun vastaavana ajankohdana Laitilan kaupungin konsernissa se oli 5 428 euroa asukasta kohden.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. olivat 47,2 milj. euroa ja Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas olivat 5 635 euroa. Vuonna 2021 vastaava luku oli Suomen kuntakonserneissa **9 083 euroa/asukas**.

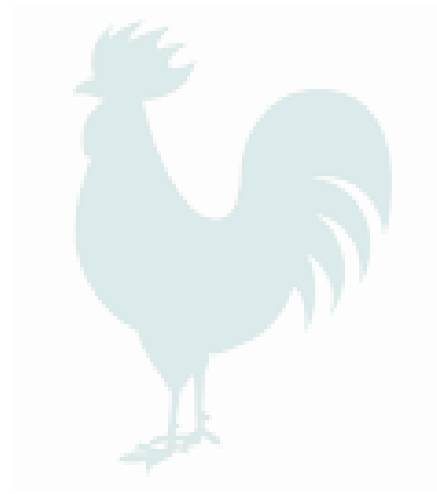
Vuonna 2021 Suomen kunnissa konsernin asukaskohtainen kertynyt ylijäämä oli keskimäärin 2 978 euroa, kun Laitilan konsernissa se oli 1 244 euroa asukasta kohden. **Konsernin kertynyt ylijäämä vuonna 2022 oli 11,2 milj. euroa. Asukasta kohden kertynyttä ylijäämää oli 1 339 euroa**.

1.10. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

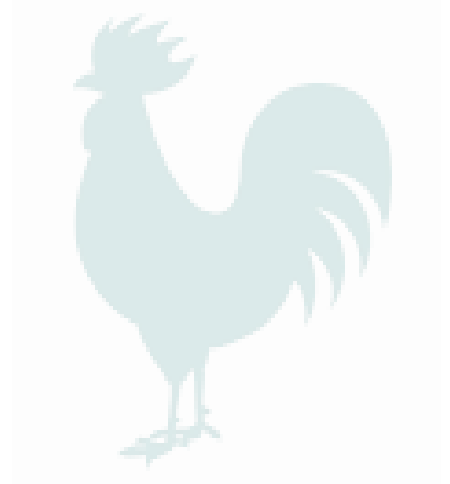
Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kaupungin vuoden 2022 tilikauden tulos on 1 591 401,92 euroa ylijäämäinen. Poistoroa puretaan 104 912,91 euroa.

Tilikauden ylijäämä 1 696 314,83 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Vuoden 2022 taseessa kumulatiivinen ylijäämä on 8 765 302,97 euroa. Kumulatiivinen ylijäämä olisi 11 196 164,09 euroa ilman vuonna 2017 tehtyä Pähkinäpensaas päiväkodin alaskirjausta (1 932 816,97 €) vuoden 2018 tilinpäätöksessä alaskirjattua Winnovan rakennusta (136 007,02 €), vuonna 2021 alaskirjattuja Kulttuurimeijeriä (32 531,72 €), Pihlajakotoa (8895,43 €) ja jäteveden puhdistamon rakennuksia (157 450,14 €) sekä vuonna 2022 alaskirjattuja Koveron koulua (100 675 €), Palke 7 vanhaa rakennusta (21 094,69 €), Anttilantaloa (4026,18 €) sekä uuden Kaukolankodin suunnittelukustannusten kertapoistoa (37 363,97 €).

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Valtuuston strategisten päämäärien toteutuminen

Valtuuston strategiset päämäärät on jalkautettu tavoitteiksi osastoille ja tehtävälueille. Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan jokaisella tehtävälueella erikseen seuraavissa alaluvuissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

TALOUDEN NÄKÖKULMA

VAKAAN TALOUDEN KAUPUNKI

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talouden tasapaino	Investoinnit kestäväällä tasolla	-Vuosikate kattaa poistot	Toteutunut
		-Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit	Toteutunut
	Kaupungin lainakanta hallinnassa	-Vuosikate kattaa 1/10 lainakannasta vastaamaan lainanlyhennyksiä -Kassavarat vähintään 15 päivää	Toteutunut Ei toteutunut
	Tulot kattavat menot	-Verorahoitus (verot ja valtionosuudet) on riittävällä tasolla, jotta vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa	Toteutunut
Talouden reunaehto- jen huomioiminen	Kriisikuntakriteerien mitta- reiden seuraaminen	-Konsernitulolaskelman vuosikate on vähintään 80 % poistoista	Toteutunut
		-Tuloveroprosentti on alle 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	Toteutunut
		-Konsernin lainamäärä ja vuokravastuut ovat alle 50 % kaikkien kuntien konsernitilinpäätösten lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisestä määrästä	Ei toteutunut
		-Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Toteutunut
Taseen ylijäämän turvaaminen	Kaupungin menot sopeutetaan tuloihin	- Laaditaan tarvittaessa uusi talouden tasapainottamisohjelma	

PALVELU- / ASIAKASNÄKÖKULMA

HYVÄT PERUSPALVELUT TURVAAVA KAUPUNKI

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimivien ja laadukkaiden peruspalveluiden ylläpito	-Oma tuotanto säilytetään vähintään peruspalvelut turvaavalla tasolla ja palvelutarpeen kasvu katetaan joko ostopalveluilla tai omaa tuotantoa lisäämällä	-Toimialojen ostopalvelujen ja palvelusetelien määrä	Palvelusetelien määrä: Sivva: 18 kpl:tta v. 2022 ja 38 kpl:tta v. 2021 Soteva: 60 kpl:tta (ikäihmisten palvelut) v. 2022 ja 65 kpl:tta v. 2021
	-Tutkitaan vaihtoehtoja omalle palvelutuotannolle	-Onko otettu käyttöön vaikei	Palkanlaskentapalvelut palautettu omaksi työksi
Hyvinvoiva kuntalainen	-Kuntalaisen omavastuu hyvinvoinnistaan ja yhteistyö kolmannen sektorin kanssa		
	-Määritellään panostettavat ennaltaehkäisevät palvelut palveluluokituksen yhteydessä	-Sähköinen hyvinvointikertomus päivitetään	Ei toteutunut
Asuntotuotanto mahdollistetaan koko kaupunkialueella	-Varmistetaan riittävä vuokra-asumistuotanto	-Käyttöaste -Jonottajien määrä	95% 10-30

ELINVOIMAINEN JA HOUKUTTELEVA KAUPUNKI

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Huomiota herättävien palvelut ja yrittämisen edellytykset	-Kaavoitus ja maankäyttö maapoliittisten linjausten mukaisesti	-Onnistunut maankäytön suunnittelu ja toteutus - Kaupungin omistamien rakentamattomien rakennuspaikkojen määrä AO/AP tontteja n. 30 kpl AR/AK tontteja n. 7 kpl K/KL tontteja n. 10 kpl T/TY tontteja n. 15 kpl Y tontteja tarpeeseen	Toteutunut Toteutunut
	-Elinkeinopoliittisen ohjelman päivittäminen	-Elinkeinopoliittinen ohjelma päivitetty	Vuosi 2023
	-Viihtyisän, siistin ja turvallisen ympäristön kehittämisen		
Osaavan työvoiman saatuuden turvaaminen	-Yrittäjäyhteistyö -Yhteistyö Ukipoloksen ja 2. asteen oppilaitosten kanssa	-Työttömyys% -Työpaikkaomavaraisuus	7,3% 96,5 Toteutunut
Hyvän imagon ylläpito ja hyödyntäminen	-Laaditaan viestintäsuunnitelma	-Viestintäsuunnitelma on laadittu	Toteutunut
Toimiva Hinku-kunta	-Nykyisen energian taloudellisempi käyttö ja uusiutuviin energiamuotoihin panostaminen	-Hinku taseen käyttö	70%

-Hinku-tavoitteiden toteutuminen (%)	Eri toimialoilla laadittu suunnitelmia energian säästämiseksi. Investoinneissa huomioidaan aina energiatehokkuus. Osassa rakennuksia on aurinkopaneelit ja kyläkouluissa on siirrytty maalämpöön. Talotekniikkaa on parannettu useissa kohteissa. Katuvalaistusta muutettu ledeiksi. Lisäksi valaistusta pystyy ohjaamaan esim. siten, että teho pienee yöllä. Tekninen toimi raportoi vuosittain kunta-alan energiatehokkuussopimuksen mukaisista toimista Motivalle. Etätöitä on mahdollisuuksien mukaan jatkettu, jolloin hiilijalanjälki pienee. HINKU-budjetista rahoitettu mm. kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman kustannuksia sekä sähköautojen latauspisteitä eri kiinteistöille.
--------------------------------------	--

TOIMINNAN JA TEHOKKUUDEN NÄKÖKULMA**VAIKUTTAVA JOHTAMINEN JA TEHOKAS KAUPUNKIORGANISAATIO**

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tehokas organisaatio ja palveluprosessit	-Johtamisen vaikuttavuutta ja palveluprosessien toimivuutta arvioidaan säännöllisesti ja tehdään tarvittavat muutokset	-Johtamisen arviointi -Palveluprosessien kehittäminen -Arviointia ja kehittämispäätökset tehty ja raportoitu valtuustossa kerran vuodessa	Ei toteutunut Osittain toteutunut Ei toteutunut
Kaupungin toimintamallin ja hallintojärjestelmän uudistaminen	-Poliittinen ja ammatillinen johtamisjärjestelmä uudistetaan arvioinnin pohjalta hyödyntäen uutta kuntalakiä	-Uudistuksen linjaukset ja päätökset tehty	Toteutunut
Avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri poliittisen ja operatiivisen johtamisen välillä	Parannetaan sisäistä viestintää Viestintäsuunnitelmassa huomioidaan viestintä luottamushenkilöille Päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin säännöllinen käyttäminen	-Valtuustoseminaarien ja il-takoulujen järjestäminen vähintään kaksi kertaa vuodessa -Viestintäsuunnitelman noudattaminen -Ennakkoarviointi tehty	Toteutunut Toteutunut Ei toteutunut

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

HYVINVOIVAN HENKILÖSTÖN KAUPUNKI

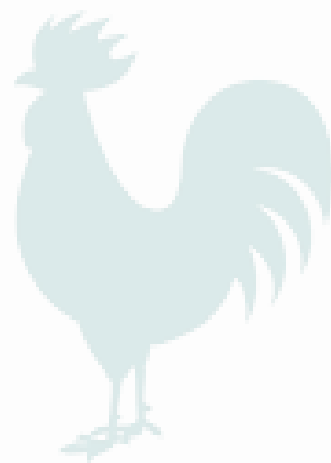
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilökunnan hyvinvointi, työtyytyväisyys ja sitoutuneisuus	-Hyvän työ- ja toiminnan ylläpitäminen	-Henkilöstön terveydentila -Sairauspoissaolot eivät kasva	Toteutunut
	-Järjestetään esimies- ja johtamiskoulutusta	-Koulutuksen järjestäminen -Koulutusta järjestetty 80 % esimiehistä	Toteutunut
	-Säännöllisten työyksikkökousten järjestäminen ja kehityskeskustelujen käyminen henkilöstön kanssa	-Osuus henkilöstöstä joiden kanssa työyksikkökouksia ja kehityskeskusteluja käyty -100% työyksikkökouksia ja 90% kehityskeskustelut	Osittain toteutunut
	-Työtyytyväisyyskyselyt ja niiden perusteella tehtävä kehittäminen	-Kyselyt tehty -Kehittämisestä päätetty vuosittain	Toteutunut
Osaavan ja motivoituneen henkilöstön varmistaminen	-Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen	-Henkilökunnan täydennyskoulutus toteutettu vuosittain päivitettävien koulutussuunnitelmien mukaisesti	Toteutunut
	-Perehdytys, mukaan lukien kaupungin strategia	-Perehdytysohjeet laadittu ja ohjeiden mukainen perehdytys tehty 100 % uusista työntekijöistä	Uusille työntekijöille on järjestetty perehdytysilaisuus 2 kertaa vuodessa, Intro-perehdytysohjelman käyttöasetta tulee vielä lisätä
	-Hyvän työnantajaimagon ylläpitäminen	-Työtyytyväisyyskysely ja onnistunut rekrytointi	Toteutunut

2.2. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet

Vuoden 2022 talousarviossa tytäryhtiöille asetettiin seuraavia tavoitteita:

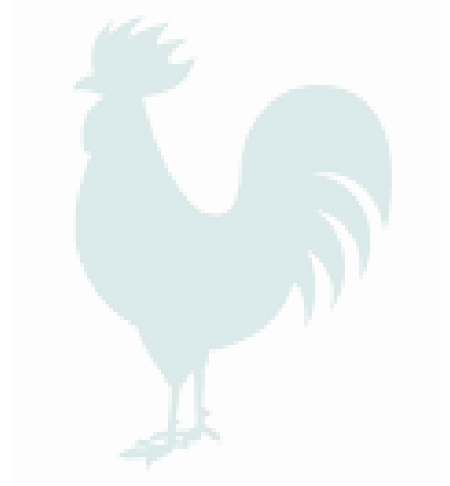
- Jääkukko Oy:lle ei ole asetettu sijoitetun pääoman tuottovaatimusta. Jääkukon hallituksen edustajat sekä Laitilan kaupungin sivistystoimi ovat neuvotelleet Jääkukko Oy:n toiminnan tukemisen tavasta. Laitilan kaupungin liikuntatoimen talousarviossa osoitetaan määrärahat jäähallitoiminnan tukeen. Kaupungin tukea ei ohjata kuntosalitoimintaan, joka toimii markkinaehtoisesti. Hallin saneeraustarpeet vaativat uutta rahoitusta. Pukuhuoneiden rakentaminen toteutettiin velkarahalla. Kaupunginvaltuusto myönsi omavelkaisen takauksen 800.000 euron pääomallainalle. Jääkukon omavaraisuusaste heikkeni merkittävästi velkaantumisesta johtuen. Remontti valmistui alkuvuodesta 2023. Jääkäyttötunnit ja kuntosalikäynnit kasvoivat vuodesta 2021 ja jääkäyttö onkin jo palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Jääkäyttötuntien hintoja korotettiin 1.8.2022 lukien 8-10 %.

- Laitilan Terveyskoti Oy:n osalta ei ole asetettu sijoitetun pääoman tuotto-vaatimusta. Terveyskodin tuotot toteutuivat vähän budjetoitua paremmin ja koronapandemian vaikutus alkaa vähitellen hävitä. Rahoitusasema on pysynyt edelleen hyvänä. Merkittäviä investointeja ei tehty. Laitilan Terveyskoti Oy on jakautunut ja purkautunut selvitysmenettelyttä 31.12.2021. Varat ja velat siirtyivät kokonaisjakautumisessa perustettavalle Laitilan Terveyskoti Oy:lle ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodille. Jakautumisen syynä oli kuntoutus-, sosiaali-, ja terveydenhuolto- sekä hyvinvointi- ja ruokapalvelutoiminnan eriyttäminen kiinteistöjen ja toimitilojen omistamisesta ja hallinnoinnista. Laitilan Terveyskoti Oy:lle siirtyi toiminnallinen osuus ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokoti omistaa ja hallinnoi kiinteistöä ja toimitiloja. Jakautumisprosessi oli yhtiölle suuri toiminnallinen muutos. Laitilan Terveyskoti Oy:n tavoitteina vuodelle 2022 oli huolehtia toiminnan kannattavuudesta sekä valmistautua valtakunnallisen sote-uudistuksen mahdollisesti markkinoilla aiheuttamiin muutoksiin. Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodin tavoitteena vuodella 2022 oli käynnistää kiinteistöyhtiön toiminta vakaasti ja kestävästi. Sote-uudistuksen myötä yhtiöön voidaan selvitysten jälkeen mahdollisesti liittää muitakin Laitilan sote-kiinteistöjä. Laitilan Terveyskoti Oy:n toiminnallisen yhtiön osakkeet tulevat siirtymään hyvinvointialueelle 1.1.2023. Vuoden 2022 lopussa Laitilan Terveyskoti Oy:n ja Laitilan Kuntokodin omistussuhteet muuttuivat. Vuoden 2023 alusta lähtien toiminnallisen yhtiön Laitilan Terveyskoti Oy:n osakkeista 50,7 % omistaa Laitilan Vanhaintuki ry ja 49,3 % Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Kiinteistöosakeyhtiö Laitilan Kuntokodin osakkeet vastaavasti jakautuivat Laitilan kaupungille 90,5 % ja Laitilan Vanhaintuki ry:lle 9,4 %. Yhtiön jakautumisen ja omistussuhteiden muutoksen avulla pyritään jatkossakin takaamaan erityisen hyviä lähipalveluita laitilalaisille ja laajemminkin koko maakunnan alueelle.
- Laitilan Lämpö Oy toimittaa kaupungille ja muille asiakkailleen lämpöenergiaa enintään muiden paikkakunnalla käytössä olevien yleisten lämpöenergiamuotojen keskimääräiseen hintatasoon sekä enintään maan vastaavien lämpölaitosten keskimääräiseen hintatasoon. Yhtiö on jakanut viime vuosina osinkoa omistajilleen. Tätä tulee jatkaa tilinpäätöksen sen kulloinkin salliessa. Yhtiön hallituksen tulee järjestää jäsenilleen tytäryhteisöille tarkoitettua koulutusta. Laitilan lämmön maksuvalmiustilanne on hyvä. Lämmön myyntimäärä on ollut lähes budjetoitua tasoa, mutta lämmön ostohinta on metsähakkeen hintaindeksin ja tuottajahintaindeksin nousun johdosta kohonnut selvästi budjetoitua nopeammin. Metsähakkeen hintaa nosti Venäjän tuonnin loppumisesta johtuva pula puupolttoaineista ja tuottajahintaindeksiä nosti erittäin korkea inflaatio. Odottamattomaan kustannusten nousuun reagoitiin ja hallitus päätti kesäkuussa korottaa kaukolämmön myyntihintaa tariffista riippuen 4,36 – 6,05 €/MWh 1.8.2022 alkaen. Hinnankorotuksen ja päästöoikeuksien myynnistä saadun myyntivoiton seurauksena tilikauden tulos saatiin nousemaan voitolliseksi. Tulos jäi kuitenkin budjetoitua pienemmäksi. Vuodelle 2022 budjetoitu Vihtorinkadun lämpölinjan saneerausta päätettiin siirtää materiaalihintojen noususta johtuen vuoteen 2023. Hanke on tarkoitus toteuttaa yhteistyössä kaupungin

vesilaitoksen kanssa. Vuoden 2022 aikana uusittiin Sairaalan tieltä Pihlaku-
jalle johtava lämpölinja siinä ilmenneiden vuotojen johdosta. Kaupungin
asettamat tavoitteet ovat toteutuneet: Kaukolämpö on edelleen pystytty
pitämään hintakilpailukyvyltään hyvänä lämmitysmuotona. Osinkoa yhtiö
maksoi viime tilikaudelta 39 t €, josta kaupungin osuus oli 20 t €.

- Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden omavaraisuusasteen (oman pääoman
suhde taseen loppusummaan) tulee pitkällä aikavälillä saavuttaa vähintään
50 %:n taso. Kiinteistö Oy Laitilan Talot toteuttaa edelleen vuokra-asunto-
jen uustuotantoa, mikä ei mahdollista lyhyellä tähtämellä omavaraisuusas-
teen nousua. Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden tulee raportoida kiinteis-
töjen asuntojen/ huoneistojen käyttöasteesta, jonka tulee olla keskimäärin
vähintään 90 %.
- Kesäkuun lopun tilanteessa omavaraisuusaste oli alle tavoitetason kol-
messa kiinteistöyhtiössä. Omavaraisuusaste oli parantunut edellisvuo-
desta, ollen kesäkuussa 2022 keskimäärin 55 % (53,8 % vuonna 2021). Lai-
tilan talojen osalta velkaantumisen johtuu uuden vuokratalon rakentami-
sista ja Keskevaarin osalta lähinnä putkiremontista. Muutamassa kiinteis-
töyhtiössä on vuokrataloja, joihin on lähivuosina suunnitteilla mittavia re-
montteja, kuten vesi- ja viemärisaneerauksia. Alhaisimmat omavaraisuus-
asteet olivat Kiinteistö Oy Keskevaarilla 22 %, Laitilan taloilla 2,1 % ja Kau-
kolan teollisuudella 29 %. Syynä alhaiseen omavaraisuusasteeseen on kiin-
teistöjen lisääntyneet investoinnit, jotka on rahoitettu lainarahoituksella.
Asuntojen ja toimitilojen keskimääräinen vuokrausaste on ukrainalaisten
asumispalvelujen järjestämisestä johtuen parantunut edellisvuodesta ollen
kesäkuun lopussa 95 % (88,6 % vuonna 2021). Papinrannassa on ollut asun-
toja tyhjillään vesivahingon ja Laurinpellossa viemäriinjan vuodon vuoksi,
jolloin vuokrausasteet ovat jääneet hieman muita heikommiksi.

2.3. Keskusvaalilautakunta

2.3.1. Valtiolliset vaalit ja kunnallisvaalit (Tehtävä 13)

Vastuhenkilö: hallintosihteeri Jaana Suominen

TOIMINNAN KUVAUS

Vaalien toimittamista varten kaupunki on edelleen jaettu kahteen äänestysalueeseen. Vaaliviranomaisina toimivat keskusvaalilautakunta, vaalilautakunnat ja vaali-toimikunta. Ennakköäänestys hoidetaan kaupungin omana työnä pääasiassa palkatun henkilöstön toimesta. Valtio osallistuu valtiollisten vaalien kustannuksiin.

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Korona-ajan vaatimusten takia valtio osallistui vaalien kustannuksiin 50 %:n korvauksella verrattuna valtiollisiin vaaleihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Vuonna 2022 toteutuivat ensimmäiset aluevaalit, joissa valittiin aluevaltuustot hyvinvointialueille, joiden vastuulla on sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen 1.1.2023 lukien.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

-

HENKILÖSTÖ

-

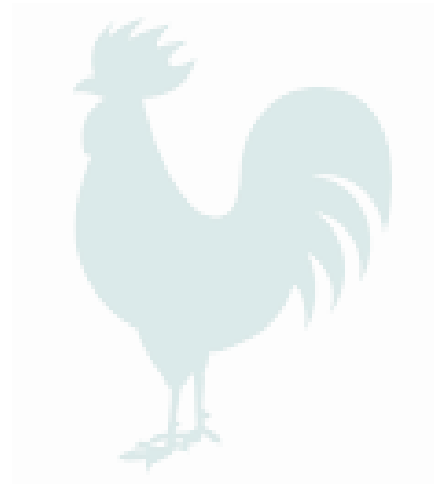
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

-

TEHTÄVÄN TALOUS

VALTIOLLISET VAALIT / EDUSKUNTAVAALIT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	9 342	15 000	0	15 000	18 303	3 303
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	9 342	15 000	0	15 000	18 303	3 303
Menot	-31 311	-14 908	0	-14 908	-14 168	740
KL menot	-831	-565	0	-565	-602	-37
Menot yht.	-32 142	-15 473	0	-15 473	-14 769	704
Toimintakate	-22 800	-473	0	-473	3 534	4 007
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-22 800	-473	0	-473	3 534	4 007

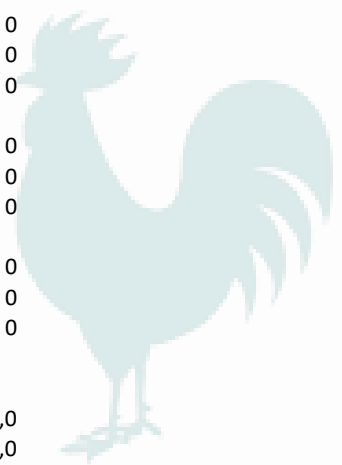
	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-3,8	-1,8	0,0	-1,8	-1,8	0,1
Kokonaiskulut €/as	-3,8	-1,8	0,0	-1,8	-1,8	0,1
Toimintakate €/as	-2,7	-0,1	0,0	-0,1	0,4	0,5
Tulos €/as	-2,7	-0,1	0,0	-0,1	0,4	0,5
Verorahoitusosuus	70,9 %	3,1 %	0,0 %	3,1 %	0,0 %	-3,1 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KUNNALLISVAALIT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0	0
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokonaiskulut €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintakate €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

EU-PARLAMENTTIVAALIT / MAAKUNTAVALIT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0	0
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokonaiskulut €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintakate €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.4. Tarkastuslautakunta

2.4.1. Tilintarkastus (Tehtävä 14)

Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunnan pj

TOIMINNAN KUVAUS

Tilintarkastus suoritetaan hyvää tilintarkastustapaa noudattaen ja siinä kiinnitetään huomiota toiminnan tuloksellisuuteen, toimintatavoitteiden toteutumiseen, sisäiseen valvontaan ja tilinpäätöstietojen oikeellisuuteen ja riittävyteen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.1.2019 BDO Auditor Oy:n suorittamaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen ajalle 1.1.2019-31.12.2022. Sopimukseen sisältyy mahdollisuus enintään kahden vuoden option käyttöön. Lakisääteisiä tilintarkastuspäiviä on ollut vuosittain 20. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa yhden optiokauden käyttöön ja Sote-uudistuksesta johtuen tilintarkastuspäiviä arvioidaan olevan vuonna 2023 noin 16.

JHT-tarkastaja hoitaa varsinaisen talouden ja hallinnon tarkastuksen. Tarkastuslautakunta (5 jäsentä) valvoo tilintarkastusta ja sitä, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Arvioinnin tulokset esitetään vuosittain laadittavassa arviointikertomuksessa, joka luovutetaan kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelelee valtuuston päätettäväksi tulevat hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilintarkastus on yhteen sovitettu emoyhtiön tilintarkastuksen kanssa.

Kuntalain 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä on sovellettu 1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

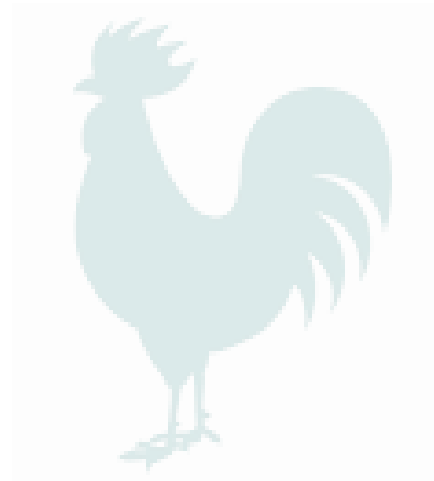
-

HENKILÖSTÖ

-

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

-

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	20 266	30 360	0	30 360	16 841	-13 519
Tulot yht.	20 266	30 360	0	30 360	16 841	-13 519
Menot	-20 266	-30 360	0	-30 360	-17 437	12 923
KL menot	-289	-377	0	-377	-304	73
Menot yht.	-20 555	-30 737	0	-30 737	-17 742	12 995
Toimintakate	-289	-377	0	-377	-901	-524
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-289	-377	0	-377	-901	-524
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-2,4	-3,7	0,0	-3,7	-2,1	1,6
Kokonaiskulut €/as	-2,4	-3,7	0,0	-3,7	-2,1	1,6
Toimintakate €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Tulos €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Verorahoitusosuus	1,4 %	1,2 %	0,0 %	1,2 %	5,1 %	3,9 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.5. Kaupunginhallitus

2.5.1. Kaupunginhallitus

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupunginhallituksen suorassa alaisuudessa ovat Varpeen koulun keskuskeittiö, Kaukolankodin keittiö, tietohallintopalvelut, hallintopalvelut, sisäinen palvelutoiminta, talouspalvelut, elinkeinotoimi, asuntotoimi, kaavoitus ja maataloustoimi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaupunginhallitus johtaa ja kehittää kaupunginvaltuuston määrittelemien strategisten päämäärien mukaisesti kaupungin hallintoa, taloutta, maankäyttöä, elinkeinotoimintaa, maataloustoimintaa sekä palvelutuotantoa siten, että Laitila toimii jatkosakin keskeisenä Vakka-Suomen asumisen, pienteollisuuden ja palvelujen keskuksena.

Talouspalvelut muutettiin erillisyyksiköksi vuoden 2021 alusta. Organisaatiomuutoksessa talous- ja hallintojohtajan virka lakkautettiin. Perustettiin kaksi uutta virkaa, joista hallintojohtaja johtaa hallintoimena ja talousjohtaja talouspalveluita.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

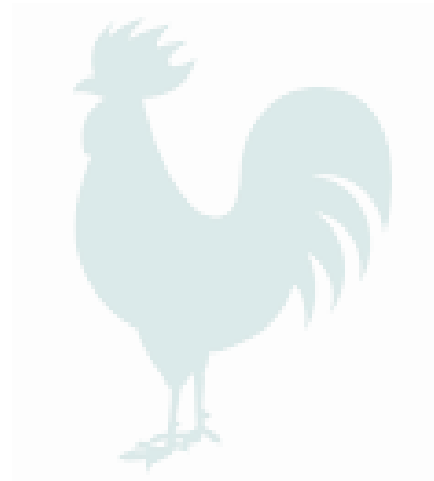
-

HENKILÖSTÖ

Kuvataan eri tehtävissä

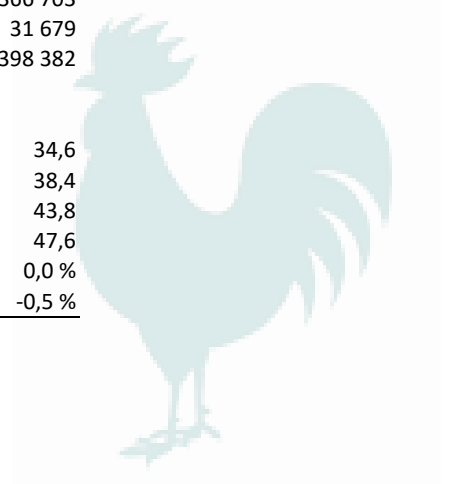
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkia hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtiosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	8 019 735	8 870 939	86 900	8 957 839	9 078 641	120 802
KL tulot	1 633 552	1 727 834	0	1 727 834	1 684 333	-43 501
Tulot yht.	9 653 287	10 598 773	86 900	10 685 673	10 762 974	77 301
Menot	-7 128 658	-7 784 862	-257 200	-8 042 062	-7 740 454	301 608
KL menot	-176 256	-177 162	0	-177 162	-189 368	-12 206
Menot yht.	-7 304 914	-7 962 024	-257 200	-8 219 224	-7 929 822	289 402
Toimintakate	2 348 372	2 636 749	-170 300	2 466 449	2 833 152	366 703
Poistot	-47 187	-103 460	0	-103 460	-71 781	31 679
Netto	2 301 185	2 533 289	-170 300	2 362 989	2 761 371	398 382
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-863,9	-951,3	0,0	-982,0	-947,4	34,6
Kokonaiskulut €/as	-869,5	-963,6	0,0	-994,3	-956,0	38,4
Toimintakate €/as	277,7	315,0	0,0	294,7	338,5	43,8
Tulos €/as	272,1	302,7	0,0	282,3	329,9	47,6
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	66,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	9,8 %	10,2 %	29,6 %	10,4 %	9,9 %	-0,5 %

2.5.2. Varppeen koulun keskuskeittiö (Tehtävä 15)

Vastuuhenkilö: keittiöpäällikkö Juha Laiho

TOIMINNAN KUVAUS

Valmistetaan ja tarjotaan maukasta, terveellistä ja vaihtelevaa ruokaa kaikille asiakasryhmille niin päiväkotikäikäisille kuin aikuisille. Kouluissa ja päiväkodeissa sekä ryhmäperhepäivähoidoissa on käytössä seitsemän viikon kiertävä ruokalista. Oppilaita opastetaan ottamaan tarjolla olevia ruokia monipuolisesti lautaselleen.

Otetaan huomioon moninaiset erikoisruokavaliot. Erikoisruokavalioiden valmistus vaatii ammatillisesti paljon tietoa ja tarkkuutta, koska osa erikoisruokavalioiden erittäin vaikea toteuttaa monien rajoittavien raaka-aineiden vuoksi. Erikoisruokavaliointikäytäntöä on muutettu siten, että suurimmasta osasta edellytetään lääkärintodistusta.

Kaikille ruokailijoille tarkoitettuja kasvisruokia pääruokana on tarjolla noin kerran viikossa. Lisäksi yläkoulun ja lukion oppilaille sekä henkilöstölle, jotka ovat sitoutuneet noudattamaan kasvisruokavaliota, on sitä tarjolla päivittäin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Varpeen koulun keskuskeittiö valmistaa oman koulun lisäksi lounaat neljään eri toimipisteeseen (Kappelimäen koulu, kaksi kyläkoulua, ryhmäperhepäivähoito Itäkulman koululla).

Keskuskeittiössä valmistetaan normaalisti päivittäin n. 1 000 lounasta. Itäkulman koulun ryhmäperhepäivähoitoyksikköön toimitetaan lisäksi aamu- ja välipalatarvikkeita. Kappelimäen koulun 6.-luokkalaisten käyvät ruokailemassa Varppeen koulun ruokasalissa. Näin toimien Kappelimäen koulun oppilaiden ruokailuun käytettävä aikataulu saadaan väljemmäksi ja ruokailu sujuvammaksi.

Kappelimäen iltapäiväkerhojen (3 kerhoa) osallistujat (n. 50 oppilasta) käyvät iltapäivällä välipalalla Kappelimäen koulun keittiön ruokasalissa ja puolet ryhmästä Laineen talolla. Tämän lisäksi toimitetaan aamupalatarvikkeita yhteen kerhoon. Samoin toimitetaan välipaloja eri kouluissa pidettäviin oppilaskerhoihin. Erialaisten tilaisuuksien ja retkien (vanhempainillat, kokoukset, koulutustilaisuudet, leirikoulut) tarjoiluja järjestetään jonkin verran.

Peruskorjauksen 1.vaihe toteutettiin kesä-elokuun aikana johon sisältyi astiahuolto, tarjoilulinjat sekä puolet ruokasalin pöydistä ja tuoleista.

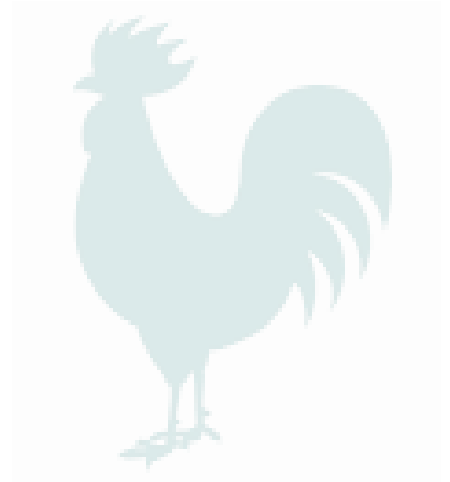
Apilaniityn päiväkodin keittiön henkilökunta valmistaa aamupalan, lounaan ja välipalan Apilaniityn ja Pähkinäpensaän päiväkodin asiakkaille sekä Palke 7 asiakkaille ympäri vuoden.

Hansel kanssa on jatkettu puitesopimusta liittyen elintarvikkeisiin ja nonfood-tuotteisiin. Sopimuskausi on voimassa v.2020-2024. Sopimusta jatkettiin vuoteen 2027.

Tuoreen leivän ja ateriakuljetuksien uudet sopimukset astuvat voimaan keväällä 2021. Kaksi (2) optiovuotta otettiin käyttöön 2023-2024.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Ylityksen (5,2 %) syynä ovat henkilöstökulujen kasvu (sairauspoissaolot), resurssipoolin työntekijän palkkakulujen keskittäminen Varppeen keskuskeittiöön sekä kasvaneet elintarvikekustannukset.

HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan määrä:

Varpeen koulun keskuskeittiö: keittiöpäällikkö ja 3 kokkia ja 1 ravitsemistyöntekijä.

Kappelimäen koulun keittiö: 3 ravitsemistyöntekijää (1 kokoaikainen ja 2 osa-aikaista)

Laitilan kyläkoulu: viiden koulutalon keittiössä on osa-aikainen ravitsemistyöntekijä

Apilaniityn päiväkodin keittiö: ruokapalveluesimies ja 3 kokkia

Pähkinäpensaas päiväkodin keittiö: kaksi ravitsemistyöntekijää

Kiertävän sijaisen palkkauskustannukset jakautuvat kaupungin ruokapalvelu yksiköiden kesken prosenttien mukaan.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toimii hyvin, henkilökunta tekee oikeita asioita ja prosessit etenevät sääntöjen mukaan. Riskit tiedetään ja ne ovat osittain myös pienentyneet.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toiminnan tehostaminen	Elintarvikesopimusten kehittäminen	Sopimusten ja kustannusten seuranta / edulliset uudet sopimukset	Toteutuu.
	Tuotannonohjausjärjestelmä (Jamix)	Hävikin minimointi Tavoite 50% nykyisestä	Jamix-käyttöä lisätty.
		Kustannusten hallintaan pyrkiminen / pysytään annetuissa tavoitteissa	Toteutuu.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Aterioiden laatu ja turvallisuus	Kiertävä ja monipuolinen ruokalista	Asiakastyytyväisyys / 75 % asiakkaista tyytyväisiä	Toteutuu.
	Otetaan huomioon moninaiset erikoisruokavaliot.	Valmistus huolella ja tarkkuudella / 100 % onnistumisen	Kasvisruokavaihtoehto kaille.
	Käytetään vain ensiluokkaisia raaka-aineita.	Palautepalaverit toimittajien kanssa / Sopimustuotteiden käyttäminen	Tarvittaessa ja toteutuu.
	Aterioiden valmistuksessa ja elintarvikkeiden hankinnoissa sekä varastoinnissa noudatetaan omavalvontaa	Aterioiden valmistusprosessi on omavalvonnan kriteerien mukaista / 100%: sti omavalvonnan kriteerit täyttävää	Toteutuu.
Toimiva aterioiden kuljetus	Säännölliset palaverit aterioiden kuljetuksesta vastavien kanssa		Toteutuu

Aikataulun mukaiset ja säännökset täyttävät kuljetukset/
Sovitut aikataulut toteutuvat
ja ateriakuljetuksissa noudatetaan omavalvontaa

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tuotannonohjausjärjestelmän käyttöönotto: tilauksesta valmistamiseen ja toimittamiseen	Käytettävissä olevien perustietojen ja reseptien päivittäminen sekä vienti ohjelmaan	Toimiva tuotannonohjausjärjestelmä	Toteutuu ja ei vielä tilausosiota käytössä.
Reseptiikan päivittäminen	Nykyisten asetusten edellyttämien tietojen esille tuonti valmistettuihin aterioihin.	Reseptiikan toimivuus / Reseptit käytössä kokonaisuudessa 2022	Päivitetään jatkuvasti.
Suurkeittiökoneiden ja laitteiden kunto	Ammattikeittiölaitteiden huoltoliikkeiden hyödyntäminen	Huollon tehokkuus / Samana tai seuraavana päivänä	Toimii.
Henkilökunnan palvelualtius ja joustavuus	Normaalit päivittäiset työtehtävät sekä erilaisten tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan asiallisesti ja joustavasti	Työpaikkakokoukset ja tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan lyhyelläkin varoitusajalla/ palvelualtis ja joustava henkilökunta	Toteutuvat ja on lisätty tarvittaessa kokouksia.
Sujuvat ruokapalvelun prosessit	Ruokapalvelun prosessikuvausten tekeminen	Työtehtävien selkiintyminen / tehtäväkuvausten tarkentaminen	Jatkuvaa kehittämistä.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

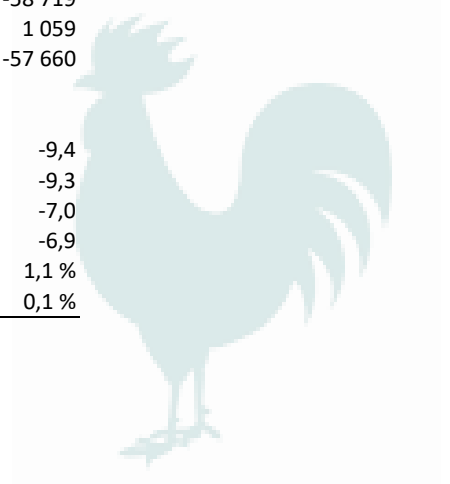
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sijaisjärjestelyt ja henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen	Sijaisten rekrytointi	Henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen / sijainen aina käytettävissä	Sijaisten saaminen haastavaa.
Henkilökunnan työssä jaksaminen	Mahdollisuus oman työn kehittämiseen	Tehtäväkuvausten päivittäminen. Palaverit vähintään 4 kertaa/v. Kehityskeskustelut Sairauslomien määrä ei kasva / Perekäytys tehdään kaikille uusille työntekijöille. Työtyytyväisyys paranee.	Toteutuvat.
	Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen	Ammatillisen täydennyskoulutuksen järjestäminen 1-2/työntekijä Osaava henkilökunta	Koulutusta tarjotaan halukaille ja suositellaan koulutautumaan.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Kaikkien koulujen suoritteet	241 452	198 288	179 721
Päiväkotien suoritteet	98 407	91 664	58 877

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 151 343	1 464 171	86 900	1 551 071	1 570 877	19 806
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 151 343	1 464 171	86 900	1 551 071	1 570 877	19 806
Menot	-1 353 233	-1 392 135	-57 200	-1 449 335	-1 517 231	-67 896
KL menot	-46 023	-42 908	0	-42 908	-53 537	-10 629
Menot yht.	-1 399 256	-1 435 043	-57 200	-1 492 243	-1 570 767	-78 524
Toimintakate	-247 913	29 128	29 700	58 828	109	-58 719
Poistot	-16 827	-18 127	0	-18 127	-17 068	1 059
Netto	-264 740	11 001	29 700	40 701	-16 959	-57 660
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-165,5	-171,5	0,0	-178,3	-187,7	-9,4
Kokonaiskulut €/as	-167,5	-173,6	0,0	-180,5	-189,7	-9,3
Toimintakate €/as	-29,3	3,5	0,0	7,0	0,0	-7,0
Tulos €/as	-31,3	1,3	0,0	4,9	-2,0	-6,9
Verorahoitusosuus	18,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,1 %
Osuus toim.kuluista	1,9 %	1,8 %	6,6 %	1,9 %	2,0 %	0,1 %

2.5.3. Kaukolankodin keittiö (Tehtävä 16)

Vastuhenkilö: ruokapalveluesimies Marjut Marttila

TOIMINNAN KUVAUS

Peruslähdekohtana on suositusten mukainen perusruokavalio potilaille ja asukkaille. Valmistuksessa otetaan huomioon yksilölliset toiveet mahdollisuuksien mukaan.

Kotipalvelun ateriapalvelu toimittaa tilauksesta ravitsevan ja lämpimän aterian kotiin kuljetettuna. Lämmin ateria toimitetaan kaikkina arkipäivinä ja viikonlopuksi pakataan kylmät ateriat. Myös kotipalvelusiakkaiden yksilölliset toiveet otetaan huomioon.

Käytössä on seitsemän viikon kiertävä ruokalista, jossa huomioidaan juhlapäivät ja vuodenajan vaihtelut.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaukolankodin valmistuskeittiö valmistaa asumispalveluyksiköiden Kaukolankodin ja Koivuokodon sekä terveyskeskusosaston ateriapalvelut. Arkisin hoidetaan myös kotipalvelun ja vanhusten päivätoiminnan ateriapalvelut. Kaukolankodin henkilökunta ruokailee ruokasalissa ja terveyskeskusosaston ja Koivuokodon henkilökunnalla on mahdollisuus tilata lounasateriat Kaukolankodin keittiöstä. Lounasruokaa on toimitettu myös Karvinkartanon pienryhmäkotiin marraskuun loppuun asti. Lounaita valmistetaan arkisin noin 170 annosta. Lisäksi valmistetaan aamupalat ja päivällinen sekä lähetetään osastoille päiväkahvipullat ja iltapalat. Viikonlopuksi pakataan kylmät ateriat kotipalveluun.

Hanselin kanssa on jatkettu puitesopimusta liittyen elintarvikkeisiin ja nonfood-tuotteisiin. Sopimuskausi on voimassa v.2020-2024.

Tuoreen leivän toimittajana on Leipomo Verainen Oy. Perunan ja tuoreiden vihannesten toimittajana on Palvelutukku Immonen Oy .

Kaukolankodin keittiön toiminta siirtyy 1.1.2023 SOTE-uudistuksessa hyvinvointialueelle ja tuplaliikkeenluovutuksen kautta Kaarea Oy:lle.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

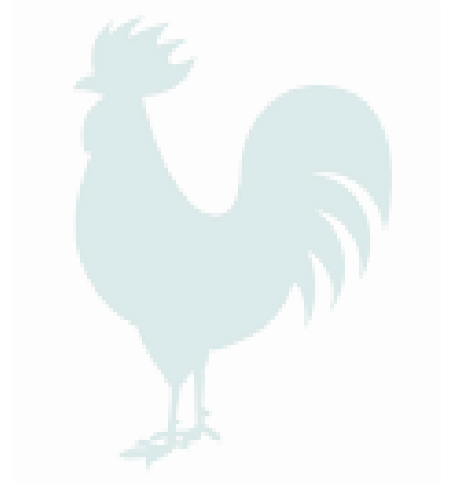
Hankintasopimusten ansiosta elintarvikekustannukset ovat olleet suunnitellun mukaiset. Kuljetuskustannukset ovat sopimuksen vuoksi pysyneet edullisina. Leasingvuokrat ovat olleet ennakoitua pienemmät.

HENKILÖSTÖ

1 keittiöpäällikkö, 6 kokkia ja 1 keittiöapulainen. Kiertävän sijaisen työajasta noin 60% on sijoittunut Kaukolankodin keittiöön, mutta palkkakulut ohjautuivat Varpeen keskuskeittiöön. Marraskuussa palkattiin osa-aikainen kokki vakituisen työhön. Koko henkilökunta siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toimii hyvin. Henkilökunnat työnkuvat ovat selkeät ja prosessit etenevät sääntöjen mukaan. Riskit ovat tiedossa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toiminnan tehostaminen.	Hankintasopimusten noudattaminen, seuranta ja edulliset uudet sopimukset.	Edulliset raaka-aineet ja palvelut. Talousarvion toteutuminen, menot eivät ylitä.	On käytetty edullisia sopimustuotteita ja pysytty budjetissa. Toimintaa on kehitetty mm. käyttämällä esivalmistettuja tuotteita.
	Toiminnanohjausjärjestelmä (Jamix)	Hävikin minimointi.	Jamix on ollut päivittäisessä käytössä.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Aterioiden laatu ja turvallisuus.	Kiertävä ja monipuolinen ruokalista.	Asiakastyytyväisyys. Asiakaskyselyt 1krt/vuosi.	Asiakaskysely toteutettu kotipalvelussa. Palaute ollut hyvää.
	Noudatetaan omavalvontasuunnitelmaa.	Oiva-raportti eli elintarvikeviranomaisen tarkastuslausunto, (terveystarkastajan käynti 1krt/vuosi) Tavoite: Oivallinen.	On noudatettu omavalvontasuunnitelmaa, Oivallinen tarkastustulos saavutettu,
	Otetaan huomioon erikoisruokavaliot.	Tarkkuus valmistuksessa. Asiakkaat riskiryhmässä: 100% onnistuminen.	Kiinnitetty erityishuomiota erikoisruokavalioiden dieettikokki-koulutuksen innoittamana.
	Käytetään vain ensiluokkaisia raaka-aineita.	Palautteen antaminen toimittajille. Sopimustuotteiden käyttäminen.	Huonolaatuisesta raaka-aineesta on annettu reklamaatiota toimittajille.
Toimiva aterioiden kuljetus.	Säännölliset palaverit aterioiden kuljetuksesta vastavien kanssa.	Sovitut aikataulut toteutuvat ja ateriakuljetuksissa noudatetaan omavalvontaa. Yhteistyökeskustelut 2-3 kertaa vuodessa.	Ateriakuljetukset ovat sujuneet hyvin ja kuljetusyrityksen kanssa on pidetty neuvotteluja tarvittaessa.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tuotannonohjausohjelman käyttäminen: tilauksesta valmistamiseen ja toimittamiseen.	Käytössä olevien perustietojen ja reseptien päivittäminen sekä vienti ohjelmaan.	Toimiva tuotannonohjausjärjestelmä käytössä. Reseptien päivitys 3-4 kertaa vuodessa.	Tuotannonohjausjärjestelmä on ollut käytössä päivittäin.
Suurkeittiökoneiden ja laitteiden kunto.	Ammattikeittiölaitteiden huoltoliikkeiden hyödyntäminen.	Huollon tehokkuus/ samana tai seuraavana päivänä.	Koneet ja laitteet on korjattu heti rikkoutumisen tapauduttua.

	Suunnitelma laitteiden uusimisesta.	Työergonomiset ja ajanmukaiset laitteet.	Koneet ja laitteet ovat toimivat.
Henkilökunnan palveluالتius ja joustavuus.	Normaalit päivittäiset työtehtävät sekä erilaisten tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan asiallisesti ja joustavasti.		Palveluالتis henkilökunta.
Sujuvat ruokapalvelun prosessit.	Ruokapalvelun prosessikuvauksia päivitetään tarvittaessa.	Työnkuvat tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.	Työnkuvia ei ole ollut tarpeen muokata.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sijaisjärjestelyt ja henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen.	Sijaisten rekrytointi.	Henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen/ sijainen aina käytettävissä.	Henkilökuntaa on ollut riittävästi ja sijaisia on ollut käytettävissä.
Henkilökunnan työssä jaksaminen.	Mahdollisuus oman työn kehittämiseen.	Viikkopalaverit, yhteispalaverit 2-4 kertaa vuodessa. Kehityskeskustelut. Työtyytyväisyys paranee, sairauslomien määrä ei kasva. Perehdytys tehdään uusille työntekijöille.	Viikkopalaverit pidetty 1-2 kertaa kuukaudessa, tarpeen mukaan. Yhteispalavereita on pidetty yksi ja muutama yhteinen infotilaisuus.
	Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen.	Ammatillisen täydennyskoulutuksen järjestäminen 1-2 koulutuspäivää/työntekijä. Osaava henkilökunta.	Kaksi kokeista suorittaa dieetikokki-koulutusta ja yksi henkilö on suorittanut oppisopimuksella catering-alan perustutkintoa. EA-koulutusta on järjestetty koko henkilökunnalle.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	778 828	927 401	0	927 401	909 065	-18 336
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	778 828	927 401	0	927 401	909 065	-18 336
Menot	-895 223	-968 395	0	-968 395	-878 420	89 976
KL menot	-23 235	-27 135	0	-27 135	-30 308	-3 173
Menot yht.	-918 459	-995 530	0	-995 530	-908 728	86 802
Toimintakate	-139 630	-68 129	0	-68 129	337	68 466
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-139 630	-68 129	0	-68 129	337	68 466
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-108,6	-118,9	0,0	-118,9	-108,6	10,4
Kokonaiskulut €/as	-108,6	-118,9	0,0	-118,9	-108,6	10,4
Toimintakate €/as	-16,5	-8,1	0,0	-8,1	0,0	8,2
Tulos €/as	-16,5	-8,1	0,0	-8,1	0,0	8,2
Verorahoitusosuus	15,2 %	6,8 %	0,0 %	6,8 %	0,0 %	-6,8 %
Osuus toim.kuluista	1,2 %	1,3 %	0,0 %	1,3 %	1,1 %	-0,1 %

2.5.4. Tietohallintopalvelut (Tehtävä 17)

Vastuuhenkilö: Tietohallintopäällikkö Sami Suominen

TOIMINNAN KUVAUS

Tietohallinnon tehtävänä on palvella Laitilan kaupunkia siten, että sillä on sen toimintoja tukeva tehokas ja laadukas tietohallinnon sekä tietotekniikkapalveluiden palvelujärjestelmä. IT-palveluja tuottamalla, kehittämällä ja hankkimalla sekä koordinoimalla tietohallinto tukee tuottavaa toimintaa ja tietotekniikan tehokasta käyttöä, sekä huolehtii tietoturvasta ja verkkoyhteyksien toimivuudesta korkeatasoisten ja jatkuvasti kehittyvien palvelujen toteuttamiseksi. Tietohallinnossa työskentelee Tietohallintopäällikön lisäksi kokoaikainen it-asiantuntija.

Tietohallinnon ohjauksen ja koordinoinnin tavoitteena on järjestää toiminta Laitilan kaupungilla järkevästi ja tavoitteellisesti, jakaa voimavarat tarkoituksenmukaisesti ja turvata toimintaedellytykset pitkäjänteisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Alkuvuonna käynnistynyt Ukrainan sota ja sen epäsuorat vaikutukset (mm. kyberuhat ja mahdollinen sähkökriisi) näkyivät myös tietohallinnossa. Sähkökatkokoihin varautumista parannettiin, valmiussuunnitelma päivitettiin ja vuoden aikana tietohallinto osallistui Aurora22-harjoitukseen, Taisto22-harjoitukseen ja järjesti henkilöstölle digiturvaviikon, jolloin jaettiin erilaisia digiturvaan liittyviä vinkkejä.

Vuoden 2021 syksyllä käynnistettiin kotisivujen kilpailutusdokumentaation laadinta ulkopuolisen toimijan johdolla. Dokumentaatio valmistui vuoden 2022 keväällä ja se tulee määrittämään tekniset reunaehdot tuleville Laitilan kaupungin kotisivuille. Kilpailutus lykkääntyi seuraavalle vuodelle sote-siirtymän aiheuttamien kiireiden ja mm. uusien järjestelmien käyttöönottojen (esim. ostolaskut, matkalaskuohjelma) ja päivitysten (Lifecare) vuoksi. Sote-siirtymä työllisti merkittävästi pitkin vuotta, lisäksi leasing-laitevaihtoja ja -palautuksia oli runstaasti (yht. 321kpl).

Lisäksi tietohallinto toimi teknisenä asiantuntijatahona muiden hallinnonalojen projekteissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

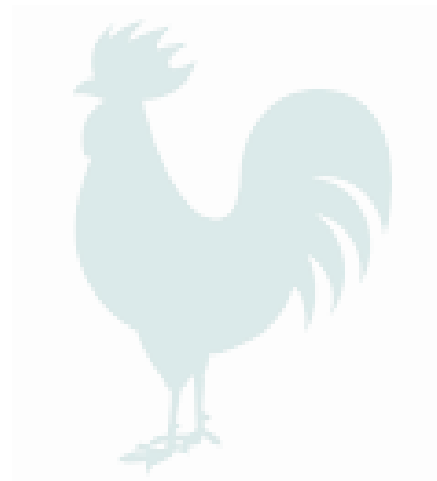
Ei merkittäviä ylityksiä tai alituksia.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstössä ei muutoksia (tietohallintopäällikkö ja IT-asiantuntija)

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Tietohallintopäällikkö seuraa toimintaa ja suorittaa itsearviointia. Tietohallinnon riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma käydään läpi vuosittain. Lisääntyneet tietoturvahat ja -loukkaukset ja mahdolliset sähköön saatavuusongelmat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Liiallista henkilöstön kuormitusta pyritään välttämään priorisoimalla tehtäviä ja hankkimalla palveluja myös ulkopuolisilta toimijoilta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukkaat tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut	Uudistetaan ja kehitetään palveluita ja palvelualustoja	Palvelun saatavuus	Toteutui
	Pyritään toteuttamaan kriittisten virtuaalipalvelinten replikointi toiseen palotilaan (edellyttää tilojen teknisten valmiuksien toteuttamista)	Vikasietoisuuden lisääminen	Toteutui osittain, sillä vikasietoisuutta parannettiin, mutta muilla toimenpiteillä kuin toiseen palotilaan replikoinnilla
	Kotisivujen uusiminen	Saavuttavuusdirektiivin mukaiset kotisivut	Ei toteutunut teknisen dokumentaation valmistumisesta huolimatta

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toiminnan tehostaminen	Keskitetyn hallinnan ja ylläpidon automatisointi ja lähiverkon tehtävien automatisointi ja seuranta	Laitteet mahdollisimman kattavasti keskitetyn hallinnan piirissä. Luotettavuuden ja valvonnan lisäys lähiverkkojen osalta	Toteutui osittain
	Hankittujen sovellutusten ja järjestelmien jalkautustyön jatkaminen	Henkilöstöllä ja mahdollisesti myös sidosryhmillä on taito ja valmius käyttää heidän käyttöönsä hankittuja järjestelmiä.	Toteutui, käyttöön otettiin mm. verkkokoulutuspalvelu.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

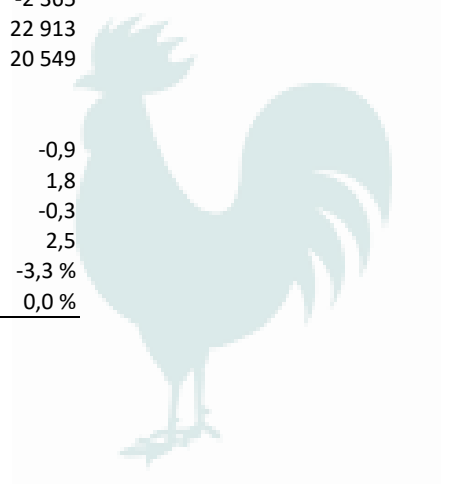
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Jaksava henkilöstö	Oman työn kehittäminen, tehtävien ulkoistaminen	Tietohallinto pystyy kehittämään toimintoja tietotekniikkapalveluiden tuottamisen lisäksi	Toteutui osittain

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Työasemien lukumäärä	675	670	659
Matkapuhelimet, kpl	455	425	422

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	2 000	0	2 000	0	-2 000
KL tulot	436 819	563 897	0	563 897	571 115	7 218
Tulot yht.	436 819	565 897	0	565 897	571 115	5 218
Menot	-436 637	-563 896	0	-563 896	-571 352	-7 456
KL menot	-8 114	-7 060	0	-7 060	-7 186	-126
Menot yht.	-444 752	-570 956	0	-570 956	-578 539	-7 583
Toimintakate	-7 932	-5 059	0	-5 059	-7 424	-2 365
Poistot	0	-32 783	0	-32 783	-9 870	22 913
Netto	-7 932	-37 842	0	-37 842	-17 293	20 549
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-52,6	-68,2	0,0	-68,2	-69,1	-0,9
Kokonaiskulut €/as	-52,6	-72,1	0,0	-72,1	-70,3	1,8
Toimintakate €/as	-0,9	-0,6	0,0	-0,6	-0,9	-0,3
Tulos €/as	-0,9	-4,5	0,0	-4,5	-2,1	2,5
Verorahoitusosuus	1,8 %	6,3 %	0,0 %	6,3 %	2,9 %	-3,3 %
Osuus toim.kuluista	0,6 %	0,7 %	0,0 %	0,7 %	0,7 %	0,0 %

2.5.5. Hallintopalvelut (Tehtävä 18)

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Hallintopalvelut tuottaa tehokkaasti ja hyvää hallintotapaa noudattaen keskushallinnon palvelut eri toimialoille, kuntalaisille ja muille sidosryhmille.

Hallintopalvelut koostuu seuraavista osa-alueista: *yleishallinto, toimikunnat, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, henkilöstöasiat ja kylätoiminta.*

Seudullinen yhteistyö: Vastuuhenkilö kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Seudullisella yhteistyöllä tarkoitetaan Vakka-Suomen kuntien yhteistyötä, joka on kohdistunut lähinnä aluepoliittisten tehtävien hoitoon ja edunvalvontaan. Ukipolis Oy, jonka osakkaina Vakka-Suomen kunnat ovat, hoitaa vielä osin näitä tehtäviä, mutta sen toiminta keskittyy lähinnä erilaisten kehittämisprojektien toteuttamiseen. Ukipolis Oy palvelee yrittämiseen, yritystoiminnan kehittämiseen, rahoitukseen sekä yritystukiin liittyvissä kysymyksissä. Sen yhteydessä toimii yritysten tukineuvonta ja kehittämispalvelut.

Hyvinvointikertomus: Vastuuhenkilö Lauri Kattelus

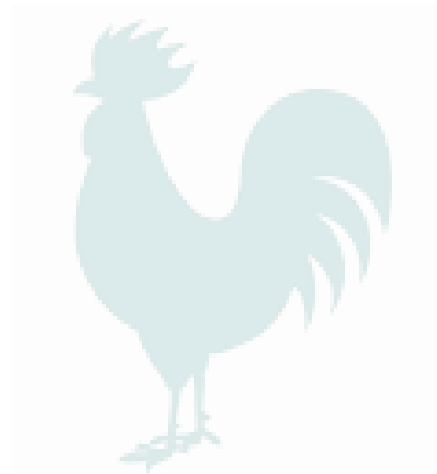
Terveydenhoitolain 12 §:n, Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa, kunnan on seurattava asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Saman säädöksen mukaan kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja tarveosoittimia. Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä. Hyvinvointikertomuksen kohderyhmä on ensisijaisesti kunnan luottamushenkilöt. Kertomuksen avulla heidän on helpompi hahmottaa kunnan hyvinvointitilanne, kun päätetään kuntaa johtavista strategioista ja tulevaisuuden linjauksista. Hyvinvointikertomus on tärkeä kaikille kuntalaisille ja kunnan työntekijöille, jotta päätösten ymmärtäminen ja hyvinvoinnin kokonaiskuvan hahmottaminen olisi selkeämpää.

Laitilan kaupunginvaltuusto käsittelee vuosittain edellisen vuoden hyvinvointikertomuksen kesäkuun kokouksessaan osana tilinpäätöstä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Palkkatoimi siirtyi kokonaan omaksi palveluksi syyskuun alusta, kun viimeisen palkansaajaryhmän ostopalvelu voitiin lopettaa. Hallintotoimen strategian toimeenpanosuunnitelma valmistui.

Henkilöstöohjeita täydennettiin henkilökohtaisten lisien myöntämisen prosessien kuvauksella. Tavoitteena on yhdenmukaistaa käytännöt eri toimialoilla ja huolehtia siitä, että työ- ja virkaehtosopimusten määräykset toteutuvat. Työn vaatavuuden arvioinnin prosessia jatkettiin päivittämällä jo tehtyjä arviointeja tarpeen mukaan.

Kaupungin ensimmäinen osallistavan budjetoinnin periaatteet ja toteutus tehtiin yhdessä hallintokuntien kanssa.

Vuoden 2023 alussa toteutunut sosiaali- ja terveystoimen uudistuksen valmistelu tuotti runsaasti tehtäviä henkilöstöhallinnossa.

Sota Ukrainassa vaikutti moneen toimintaan myös hallintopalvelujen näkökulmasta erityisesti kaupunginjohtajan tehtävissä. Kaupungin yleinen sekä toimialojen varautumissuunnitelmat päivitettiin. Johtoryhmä osallistui varautumiskoulutukseen sekä kriisijohtamisen koulutukseen. Kriisiviestintäsuunnitelma uudistettiin.

Kuntalaisten asioinnista kaupunginvirastossa tehtiin selvitys, jossa tarkasteltiin käyntimääriä, asioinnin väyliä ja tarkoituksenmukaisia ratkaisuja.

Kotisivujen uudistamisprosessissa keskityttiin hankinta-asiakirjojen laatimiseen. Matkalasku- ja kuluohjelman hankintaprosessi ja käyttöönotto sekä sopimusten hallintaohjelman käyttöönotto sijoituivat vuoden loppuun. Sähköisen asioinnin keinoja lisättiin ottamalla käyttöön mm. kuntalaistiketti ja sähköinen allekirjoituspalvelu.

Hallintosääntö uudistettiin kuluvan vuoden aikana vastaamaan soteuudistuksen jälkeisen kunnan organisaatorakennetta ja tehtäviä. Toimielinorganisaatioon lisättiin kaupunginhallituksen alaisuuteen elinvoimajaosto sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen jaostot 1.1.2023 alkaen. Kunnan hyvinvointityön koordinoitiin perustettiin hallintotoimeen hyvinvointikoordinaattorin vakanssi, joka ensi vaiheessa täytettiin 0,5 htv:lla.

Paikallisesti käytiin neuvotteluja pääsopijajärjestöjen kanssa sekä käytiin useita YT-neuvotteluja mm. toimenkuvien oleellisista muutoksista.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

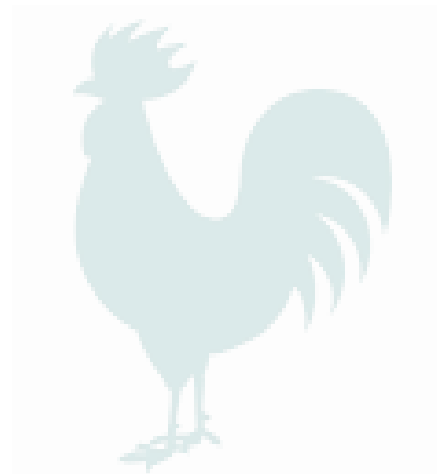
Ei merkittäviä ylityksiä/alitusta.

HENKILÖKUNTA

Hallintopalveluissa edellä mainittuja tehtäviä hoitavat kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, hallintosihtööri, kolme palkkasihtööriä, henkilöstösihtööri ja johdon sihtööri (viestintä).

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen tulee jatkossa painostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Taloudellinen tasapainottaminen	Kustannusten nousun hillitseminen	Omana toimintana toteutava henkilöstöhallinto: palkkasihteerin lukumäärä/ostopalvelun käyttö	Lokakuusta 2022 alkaen koko palkanlaskenta toimi kaupungin omana toimintana.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaisraatien ja osallistamisen eri mahdollisuuksien selvittäminen ja käyttöönotto	Uudet osallistamisen keinot ja mahdollisuudet	Kotisivuille avattiin ns. kuntalaistiketti yhteydenottoja varten
<i>Vaikuttava johtaminen ja tehokas kaupunkiorganisaatio</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri poliittisen ja operatiivisen johtamisen välillä	Kehitetään sisäistä viestintää	Valtuustoseminaarien ja ilta-koulujen järjestäminen vähintään kaksi kertaa vuodessa Viestintäsuunnitelman noudattaminen	Valtuustoseminaareja/ilta-kouluja järjestettiin 2 kertaa Toteutui
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstöhallinnon ohjelmistojen laaja hyödyntäminen	Otetaan käyttöön tarvittavat ohjelmistojen lisäosat	Toimiva HRM-järjestelmä käytössä Ohjeistusten ja HR-materiaalien ajantasaistaminen	Ohjelmiston lisäosia otettiin useita käyttöön helpottamaan mm. sivistystoimen palkkatekijöiden käsittelyä ja paperituloisten vähentämistä, KELA-korvausten hakemista sekä Titania-listojen automaattista käsittelyä myös palkanlisien osalta.
Hyvinvoiva, tyytyväinen ja sitoutunut henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikyselyt säännöllisesti. Asetetaan konkreettisia toimenpiteitä työtyytyväisyyden parantamiseksi.	Valtaosa (yli 80 %) henkilöstökyselyyn vastanneista viihtyy työssään ja pitää kaupunkia hyvänä työnantajana. Vaikuttavien toimenpiteiden asettaminen ja toteuttaminen.	Hallintotoimen työhyvinvointitulokset olivat keskimäärin parempia.
	Kehityskeskustelut käydään vuosittain	Kehityskeskustelu vähintään kerran vuodessa ja niiden koettu hyödyllisyys kasvaa. Kehityskeskustelulomakkeen ja käytäntöjen uudistaminen.	Kehityskeskustelulomakkeet uudistettiin tarjoamalla erilaisia pohjia eri tilanteisiin. Kehityskeskustelut käytiin kaikkien työntekijöiden kanssa.
	työyhteisö- ja esimiespalaverit säännöllisesti	4-6 viikon välein	Toteutuivat
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Osaamista vahvistavaan koulutukseen osallistuminen kehityskeskustelun yhteydessä laaditun koulutussuunnitelman mukaisesti	Koulutuspäivät/työntekijä koulutussuunnitelman toteutuminen	Koulutuspäiviä 2,4 /työntekijä

Uusien työntekijöiden hyvä perehdytys tehtäviin, ”perehdyttäjäkummi”-toiminnan käynnistäminen

Perehdytystilaisuudet uusille henkilöille, intraan koottava materiaali sekä työyhteisön sisäinen ”perehdyttäjäkummi”-toiminnan käynnistäminen

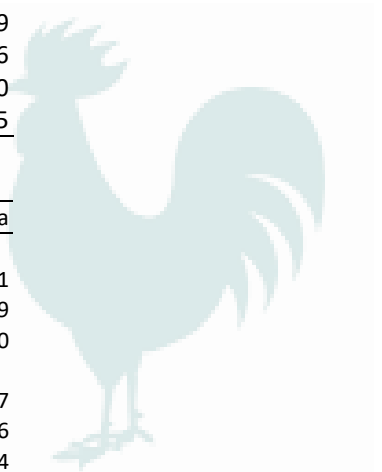
Perehdytysiltapäivistä tullut perinne, joka toteutetaan kahdesti vuodessa. Lisäksi käytetään Intro-ohjelmaa. Perehdyttäjäkummitoiminta ei käynnistynyt.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Kokoukset, kpl (KH)	22	24	25
Kokoukset, kpl (KV)	7	9	9
Asioiden määrä, kpl (KH)	333	370	416
Asioiden määrä, kpl (KV)	96	130	130
Palkkalaskelmien määrä	14 622	13 144	13 215

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	5 569 408	5 987 587	0	5 987 587	5 630 716	-356 871
KL tulot	672 440	609 290	0	609 290	584 241	-25 049
Tulot yht.	6 241 847	6 596 877	0	6 596 877	6 214 957	-381 920
Menot	-2 481 991	-2 651 093	0	-2 651 093	-2 555 066	96 027
KL menot	-62 012	-65 634	0	-65 634	-63 678	1 956
Menot yht.	-2 544 003	-2 716 727	0	-2 716 727	-2 618 743	97 984
Toimintakate	3 697 844	3 880 150	0	3 880 150	3 596 213	-283 937
Poistot	-28 772	-28 128	0	-28 128	-35 847	-7 719
Netto	3 669 072	3 852 022	0	3 852 022	3 560 366	-291 656
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-300,9	-324,6	0,0	-324,6	-312,9	11,7
Kokonaiskulut €/as	-304,3	-327,9	0,0	-327,9	-317,2	10,8
Toimintakate €/as	437,3	463,6	0,0	463,6	429,7	-33,9
Tulos €/as	433,9	460,2	0,0	460,2	425,4	-34,8
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	3,4 %	3,5 %	0,0 %	3,4 %	3,3 %	-0,2 %

2.5.6. Sisäinen palvelutoiminta (Tehtävä 19)

Vastuhenkilö: tietopalvelu- ja hyvinvointipäällikkö Tarja Saarela

TOIMINNAN KUVAUS

Sisäinen palvelutoiminta palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin omaa organisaatiota. Tehtäväalue jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: henkilöstön yhteinen koulutus, työsuojelu ja työhyvinvointi, asiakirjahallinto, kopiointi, postitus ja asiointipiste.

Sisäisen palvelutoiminnan tehtäviä hoitavat tietopalvelu- ja työhyvinvointipäällikkö, joka toimii myös kaupungin työsuojelupäällikkönä ja asiointipisteen palvelusihteeri (50 %).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Koko kaupungin tietosuojakäsikirja määrittelee toimintatavat tietosuojan osalta. Tietoturvaan liittyvien asioiden raportointi on tilinpäätökseen sisältyvässä tietosuojatilinpäätöksessä. Kaupungin tiedonhallintaa hoidetaan Tiera tiedonhallinta (CaseM) – ohjelmalla. Tiedonhallinnan digitalisointi jatkuu tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti.

Kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin tilasta raportoidaan vuosittaisessa henkilöstökertomuksessa. Talousarvioon on lisätty 30.000 euron määräraha sivukuluineen henkilöstölle kohdistettuun työnantajan määrittelemään työkokeiluun kaupungin organisaatiossa. WinNovan kanssa solmitun Kumppanuussopimuksen mukaiset henkilöstön koulutuksen kehittämistoimenpiteet jatkuvat suunnitelmallisesti sisältäen myös esimiesvalmennuksen ja henkilöstön kehittäjävalmennuksen. Henkilöstön perehdytysohjelma Intro on käytössä koko organisaatiossa. Henkilöstön Työuraohjelmaa toteutetaan em. kehittämissuunnitelman mukaisesti ja toteumaa seurataan vuosittaisessa henkilöstökertomuksessa.

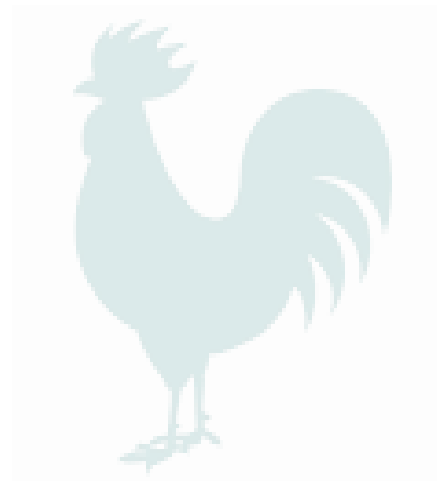
Työterveyshuollon kustannuksia ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan tarkemmin työyksikötasolla. Työkyvyn heikkenemiseen liittyviä seurantaprojekteja ja tehtäviä toimenpiteitä tehostetaan uudistetun aktiivisen tulen mallin mukaisesti.

Kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma valmistellaan kuluvalle valtuustokaudelle.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Suurin yksittäinen syy tulojen ylitymiselle 6,5 % oli Kelan työterveyshuoltokustannusten korvauksen ylittyminen, joka johtui pääasiassa ko. kustannusten painottumisesta enenevässä määrin korvausluokkaan I. Kehityssuunta osoittaa myös työterveyshuollon ennaltaehkäisevämpää toimintatapaa, joka erittäin positiivinen asia työnantajan näkökulmasta. Työterveyshuollon kustannuskatto (320.000 €) alittui 778,80 euroa.

Menojen alittuminen johtui pääasiassa koronaepidemian aiheuttamasta koulutusmäärärahojen vähemmästä käytöstä ja vajaatyökykyisten palkkauksen määrärahaa käytettiin vain 17,4 % varatusta määrärahasta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työterveyshuollon kustannusten tarkempi seuranta	Kustannuksia seurataan tarkemmin työyksikkötasolla ja arvioidaan tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta	Kustannusten kehityssuunta työyksikkötasolla ja sairauspoissaolojen määrän lasku	Kustannuseuranta työyksikkötasolla on tehty, sairauspoissaolotyöpäivät v. 2021 11.701 työpäivää ja v. 2022 9.300 työpäivää.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tietosuoja kaupunkilaisille ja henkilöstölle toteutuu uuden EU-lainsäädännön mukaisesti	Tietosuojakäsikirja ja tietosuojaselosteet ovat ajan tasalla	Tietoturvaloukkausten lukumäärä on 0	0 tietoturvaloukkausta
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimivat työterveyshuollon prosessit työnantajan näkökulmasta	Säännölliset tapaamiset työterveyshuollon, Kevan asiakkuuspäällikön ja työnantajan edustajien kanssa. Raportointijärjestelmän kehittämisen ja toimintatapojen selkeyttäminen sekä vaikuttavuuden lisääminen	Tapaamisten lukumäärä. Työterveyshuollon toimenpitein panostettava esimiesten tukemiseen ja ennalta koivaan työkyvyn hallintaan.	Työterveyshuoltoneuvottelu on järjestetty 8.6.2022 yhdessä työterveyshuollon ja työnantajan edustajien kanssa.
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstö on perehdytetty hyvin	Intro- perehdytysohjelman käyttö	Intro-perehdytyksien lukumäärä vuositason toimialoittain.	Hallintotoimi 5 kpl Sivistystoimi 33 kpl Kaupungin uusille työntekijöille järjestettiin 2 erillistä perehdytystilaisuutta
Henkilöstön osaamisen kehittäminen (Kumppanuusoppimus)	Työyhteisökoulutus Kehittäjävalmennus Moniosaajakoulutus Muut yksikkökohtaiset koulutukset	Koulutuksiin osallistujien lukumäärät :mm. työyhteisökoulutus, kehittäjävalmennus , moniosaajien koulutus, yksikkökohtaiset koulutukset	Winnovan henkilöstötapahtumiin osallistui yhteensä 73 henkilöä. Kahteen erilliseen esimiesvalmennukseen osallistui yhteensä 52 henkilöä. Tarkemmat tiedot muusta koulutuksesta henkilöstökertomuksessa.
Työuraohjelman kehittämistoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti	Työuraohjelman kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen	Henkilöstökertomuksessa seurataan kehittämistoimenpiteiden toteutumaa	Sisäiset haut/rekrytoinnit henkilöstölle, liikuntahaaste toimialojen sisällä, Winnovan työhyvinvointitilaisuudet 26.4.2022 ja 12.5.2022
Henkilöstön työhyvinvoinnin tila todetaan vuosittain	Työhyvinvointikysely pyritään toteuttamaan vuosittain	Työhyvinvointikyselyn tulokset	

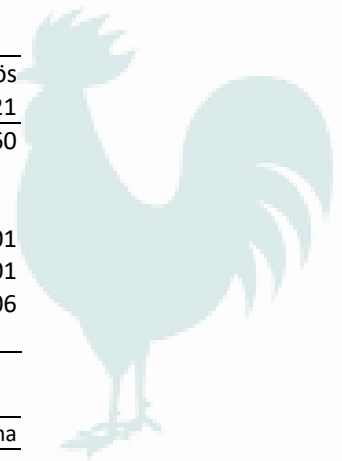
Työhyvinvointikysely toteutettiin yhteistyössä Kevan kanssa toukokuussa 2022. Tulokset on käyty läpi kaupunginhallituksessa 19.9.2022. Tulosten perusteelle työyksiköt ovat laatineet kehittämistoimenpiteet.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Työterveyshuollon kustannukset €/vuosi/työntekijä 31.12.) sisältäen vakituiset ja määräaikaiset työntekijät	399	450	460
Koulutuskorvaus €/vuosi	15 693	15 000	13 401
Postituksen kustannukset €/vuosi	23 651	25 000	28 401
Kaupunginviraston monitoimilaitteiden kopiomäärät kpl/€/vuosi. (Valiokuntataso)	206 597	280 000	254 806

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	235 113	199 430	0	199 430	212 449	13 019
KL tulot	225 462	223 283	0	223 283	179 374	-43 909
Tulot yht.	460 575	422 713	0	422 713	391 824	-30 890
Menot	-636 212	-658 477	0	-658 477	-568 287	90 190
KL menot	-7 694	-7 035	0	-7 035	-6 100	935
Menot yht.	-643 906	-665 512	0	-665 512	-574 387	91 125
Toimintakate	-183 331	-242 799	0	-242 799	-182 564	60 235
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-183 331	-242 799	0	-242 799	-182 564	60 235
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-76,1	-79,5	0,0	-79,5	-68,6	10,9
Kokonaiskulut €/as	-76,1	-79,5	0,0	-79,5	-68,6	10,9
Toimintakate €/as	-21,7	-29,0	0,0	-29,0	-21,8	7,2
Tulos €/as	-21,7	-29,0	0,0	-29,0	-21,8	7,2
Verorahoitusosuus	28,5 %	36,5 %	0,0 %	36,5 %	31,8 %	-4,7 %
Osuus toim.kuluista	0,9 %	0,9 %	0,0 %	0,8 %	0,7 %	-0,1 %

2.5.7. Talouspalvelut (Tehtävä 20)

Vastuhenkilö: talousjohtaja Marika Silvennoinen

TOIMINNAN KUVAUS

Talouspalveluiden erillisyksikkö hoitaa kaupungin laskentatoimeen, talousohjaukseen ja rahoitukseen liittyvät tehtävät. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluvat hankinta-prosessien kehittäminen sekä hankintojen ohjaus ja seuranta. Talouspalvelut huolehtivat myös konserniyhtiöiden ohjeistuksesta ja seurannasta sekä riskienhallinta ja vakuutusasioiden koordinoinnista. Tavoitteena on tuottaa palvelut tehokkaasti siten, että kirjanpito on ajantasaista, johdon ja toimialojen raportointi on selkeää, talousarviosuunnittelu ajallaan tapahtuvaa, maksatus ja perintä tehokasta ja rahavarojen hoito tuottavaa.

Edellä mainittujen yleisten tehtävien lisäksi talouspalveluiden tehtävänä ovat:

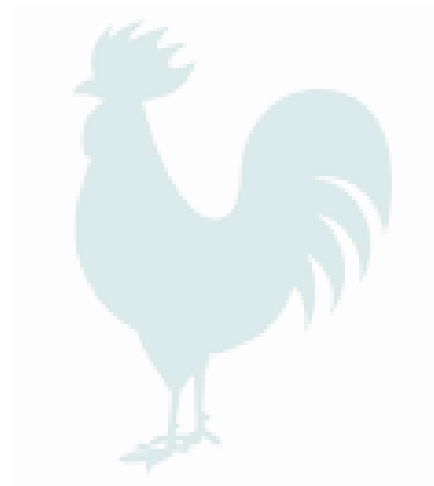
- Päivittäinen kirjanpito ml. käyttöomaisuuskirjanpito, tilinpäätös, konsernitilinpäätös sekä taloustilastot
- Myynti- ja ostoreskontran hoito
- Talouden hallinnonalan lainsäädännön, valtakunnallisten suositusten sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden ja suositusten seuranta ja soveltaminen
- Taloussuunnittelu, -seuranta ja raportointi
- Tarvittavien laskelmien ja selvitysten tuottaminen päätöksenteon tueksi sekä talouden toimintaprosessien yleinen kehittäminen kaupungissa ja kuntakonsernissa
- Rahoitus- ja takaustoiminta
- Maksuvalmiudesta huolehtiminen
- Varojen ja velkojen hallinta
- Kaupungin edunvalvonta verotukseen liittyvissä asioissa

Tehtäväalueeseen sisältyy seuraavien osatehtävien menot ja tulot: taloushallinto, kunnallisverotus ja joukkoliikenne.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2020, että palkka- ja taloushallintopalveluja ei kokonaisuutena ulkoisteta vaan palvelut tuotetaan edelleen pääsääntöisesti omana työnä. Lisäksi pyritään kehittämään olemassa olevia ohjelmistoja. Ostopalveluja hyödynnetään tarvittaessa.

Laitilan kaupungin kirjanpitopalvelu hankittiin syyskuusta 2019 alkaen huhtikuun 2021 loppuun Sarastia Oy:lta. Kaupunginhallitus päätti 15.3.2021 palauttaa kirjanpitopalvelut kaupungin omaksi työksi sekä perustaa kaksi kirjanpitäjän tehtävää ja myöntää täyttöluvut kahteen toistaiseksi voimassa olevaan kirjanpitäjän tehtävään. Kirjanpitäjät aloittivat tehtävissään 1.5.2021. Toinen tehtävään valituista kirjanpitäjistä työskenteli aikaisemmin kaupungin laskentasihteerin tehtävässä. Kaupunginhallitus päätti 30.8.2021 muuttaa laskentasihteerin nimikkeen taloussihteeriksi ja myöntää täyttöluvan taloussihteerin toistaiseksi voimassa olevaan tehtävään. Uusi taloussihteerin aloitti 1.11.2021.

Kaupungin talousjärjestelmät ovat ikääntyneitä ja vaativat uudistusta. Järjestelmäkehitys aloitettiin vuonna 2021 ottamalla käyttöön uusi konserniohjelma. Vuoden 2022 lopussa otettiin käyttöön uusi ostolaskujen kierrätysjärjestelmä.

Soteuudistukseen valmistautuminen ja siihen liittyvät erittäin runsaslukuiset tietopyynnöt sekä raportointivaatimukset kuormittivat henkilöstöä ja viivästyttivät talouden prosessien kehitystyötä. Venäjän aiheuttaman hyökkäyssodan vaikutukset sekä koronaepidemian pitkittyminen puolestaan haastoivat talouden suunnittelua.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kokonaisuutena merkittäviä ylityksiä tai alituksia ei ollut. Suhteellisesti eniten kasvoivat joukkoliikenteen kulut johtuen uudesta sopimuskaudesta sekä ylimääräisistä indeksikorotuksista, joita tehtiin voimakkaasti nousseiden polttoainekustannusten vuoksi. Toisaalta kaupungin osuus verotuskustannuksista jäi n. 30 t euroa arvioitua pienemmäksi.

HENKILÖSTÖ

Talouspalveluihin kuuluu vakinaisina viranhaltijoina talousjohtaja ja controller sekä työsuhteisina toimihenkilöinä kaksi kirjanpitäjää, taloussihteeri ja pääkassanhoitaja.

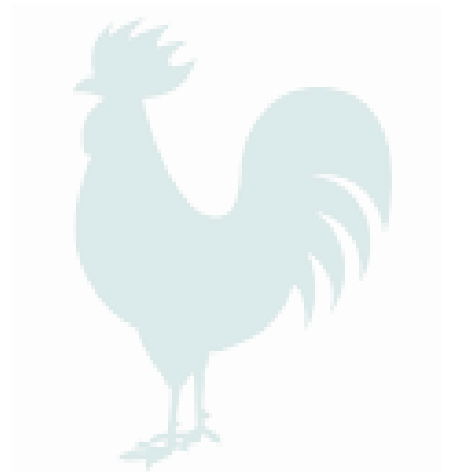
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtajat ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä järjestelmien uudistuspainee tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Mittavien järjestelmä uudistusten valmistelu ja hallittu läpivienti vaativat lisäresursointia. Henkilöstön työhyvinvointiin ja -kuormitukseen tulee kiinnittää huomiota mm. huolehtimalla toimivista sijaistusjärjestelyistä ja työnjaosta, osaamisen- ja prosessien kehittämisestä sekä yhdenmukaisista toimintatavoista. Lisäksi huolehditaan riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talouden tasapaino	Investoinnit kestäväällä tasolla	Vuosikate kattaa poistot	Toteutunut
	Kaupungin lainakanta hallinnassa	Vuosikate kattaa 1/10 lainakannasta vastaamaan lainanlyhennyksiä	Toteutunut
	Tulot kattavat menot	Kassavarat vähintään 15 päivää	Ei toteudu

		Verorahoitus (verot ja valtionosuudet) on riittävällä tasolla, jotta vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa	Toteutunut
Talouden reunaehto- jen huomioiminen	Kriisikuntakriteerien mittareiden seuraaminen	-Konsernituloslaskelman vuosikate on vähintään 80 % poistoista -Tuloveroprosentti on alle 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti -Konsernin lainamäärä ja vuokravastuut ovat alle 50 % kaikkien kuntien konsernitilinpäätösten lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisestä määrästä -Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Toteutunut Toteutunut Ei toteudu
Taseen ylijäämän turvaaminen	Kaupungin menot sopeutetaan tuloihin.	Laaditaan tarvittaessa uusi talouden tasapainottamisohjelma.	Toteutunut -

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talouden järjestelmäkehitys	Varautuminen vanhenevien järjestelmien vaiheittaiseen uusimiseen	Toimiva – manuaalityövaiheita vähentävä raportointi	Toteutunut osittain

Vaikuttava johtaminen ja tehokas kaupunkiorganisaatio

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
-	-	-	-

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva, tyytyväinen ja sitoutunut henkilöstö	Säännölliset tiimipalaverit	Tiimipalavereja järjestetty 1-2 viikon välein	Toteutunut
	Kehityskeskustelut käydään vuosittain	Kehityskeskustelut käyty vuonna 2022 henkilöstön kanssa, kehityskeskustelujen merkitykselliseksi kokeminen	Toteutunut
	Toimivat sijaisjärjestelyt	Sijaisjärjestelyjen kehittäminen ja tarvittavan osaamisen varmistaminen sisäisellä koulutuksella/perehdytyksellä. Talouden moniosaajuiden kehittäminen riittävälle tasolle, jotta jokainen ymmärtää kokonaisuuden ja oman tehtävänsä merkityksen kokonaisuuden kannalta.	Toteutunut osittain, mutta järjestelmämuudistus kuormittanut henkilöstöä. Sijaisjärjestelyjen kehittämistä jatketaan ja osaamisen kehittäminen on jatkuvaa.

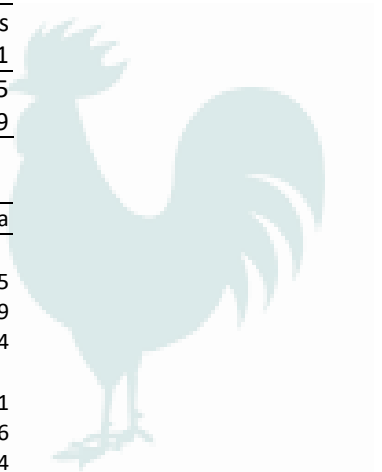
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Osaamista vahvistavaan koulutukseen osallistuminen kehityskeskustelun yhteydessä laaditun koulutussuunnitelman mukaisesti	Koulutuksiin on osallistuttu koulutussuunnitelman mukaisesti	Koulutuksiin osallistuttu koulutussuunnitelman mukaisesti.
	Uusien työntekijöiden hyvä perehdytys tehtäviin	Perehdytyksestä huolehdittu perehdytysohjeiden mukaisesti kaikille uusille työntekijöille	Uusia työntekijöitä ei ollut vuoden 2022 aikana.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Ostolaskut	19 527	15 000	18 805
Kirjanpidon tositteet	1 090	700	1 029

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	270	1 000	0	1 000	2 175	1 175
KL tulot	298 831	331 364	0	331 364	349 603	18 239
Tulot yht.	299 101	332 364	0	332 364	351 778	19 414
Menot	-602 205	-693 598	0	-693 598	-650 277	43 321
KL menot	-17 246	-17 725	0	-17 725	-18 791	-1 066
Menot yht.	-619 450	-711 323	0	-711 323	-669 069	42 254
Toimintakate	-320 350	-378 959	0	-378 959	-317 290	61 669
Poistot	0	-17 000	0	-17 000	-1 506	15 494
Netto	-320 350	-395 959	0	-395 959	-318 796	77 163
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-73,3	-85,0	0,0	-85,0	-79,9	5,0
Kokonaiskulut €/as	-73,3	-87,0	0,0	-87,0	-80,1	6,9
Toimintakate €/as	-37,9	-45,3	0,0	-45,3	-37,9	7,4
Tulos €/as	-37,9	-47,3	0,0	-47,3	-38,1	9,2
Verorahoitusosuus	51,7 %	54,4 %	0,0 %	54,4 %	47,5 %	-6,8 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	0,9 %	0,0 %	0,9 %	0,8 %	-0,1 %

2.5.8. Elinkeinotoimi (Tehtävä 21)

Vastuuhenkilö: elinvoimapäällikkö Juha-Matti Päivölä

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan elinkeinotoimen tehtävänä on kehittää elinkeinon harjoittamisen yleisiä edellytyksiä sekä huolehtia kunnan ja elinkeinonharjoittajien välisestä yhteistyöstä sekä edistää Laitilan imagoa hyvänä paikkana asua, elää ja yrittää. Laitilan kaupungin elinkeinopoliittinen visio, strategiset kehittämisalueet ja tavoitteet esitetään Laitilan elinkeinopoliittisessa ohjelmassa 2019-2022. Elinkeinopoliittinen ohjelma päivitetään vuoden 2023 aikana.

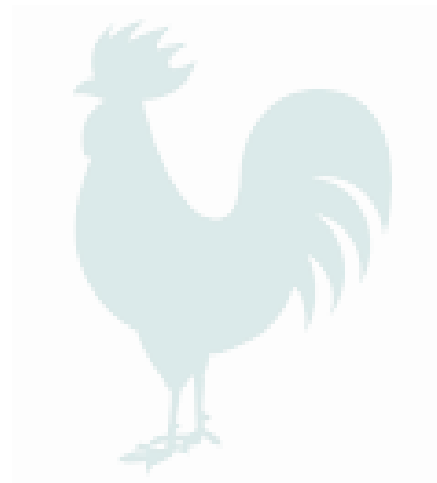
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilan kaupungin työpaikkaomavaraisuus on tilastokeskuksen 2020 tilastoinnin mukaan 96,5 % ja työttömyysaste 12/2022 7,6 %. Tämän mahdollistavat niin Laitilan kaupungin monipuolinen yritys rakenne kuin myös koko työssäkäyntialueen positiivinen työllisyystilanne ja rakennemuutos. Hyvä työllisyystilanne Laitilassa ja koko työssäkäyntialueella näkyy perinteisesti matalina työttömyyslukuina. Laitila on edelleen vahva teollisen toiminnan keskus ja alueen yrityksillä on positiivinen vire liiketoiminnassa ja liiketoimintojen laajentamiseen. Edellytykset uusien työpaikkojen syntymiselle sekä teollisuudessa että palveluissa ovat edelleen hyvät ja yleensäkin Vakka-Suomen alueella. Lähialueen suurteollisuuden suhdannevaihtelut heijastuvat myös alueen yrityksiin ja sillä on vaikutukset myös alueen työttömyysasteeseen ja asukasluvun kehitykseen.

Vt8:n alueenkäytön valmistuminen, tiesuunnittelun ja kaavamuutosten valmistuminen luo uusia mahdollisuuksia kaupungin kehittämiselle sekä kaupalle ja teollisuudelle. Valtatie 8:n Laitilan risteysjärjestelyiden viivästyminen ja puuttuminen väyläviraton investointilistalta hidastaa risteysalueen palvelujen kehittymistä.

Laitilan vetovoimaa asukkaiden ja yritysten hyvinvoinnin näkökulmasta tulee lisätä, samalla uusien teollisuustonttien kaavoitus on käynnistynyt Samppanummen laajenuksen osalta. Koveronnummen yritysalueen merkitys vetovoimaisena alueena on kasvanut alueelle sijoittuneiden yritysten myötä. Erityistä huomiota on lisättävä myös kaupungin keskustan viihtyisyyteen ja kehittymiseen, johon ollaan aloitettujen hankkeiden myötä saamassa uusia kokeiluja.

Suurimmat muutokset raportointivuonna toimintaympäristöön on aiheuttanut Ukrainan sodan aiheuttamat suorat ja seurannaisvaikutukset kustannusten nousun myötä. Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet myös Laitilan kaupungin väkilukuun ja työttömyysasteeseen. Työttömyysasteeseen ja työpaikkaomavaraisuuteen vaikuttivat myös yleisesti yritysten varautuminen uuteen nopeasti edenneeseen tulevaisuuden ennakoimattomuuteen. Ukrainan sodan ja Venäjän talouspakotteiden pääosin aiheuttama kustannustason nousu energian hinnassa ja sen myötä inflaation ja korkotason nousu vaikuttavat myös alueen yrityksiin ja yritysten tuloksiin. Vaikka konfliktilla ja yleisellä kustannustason nousulla on ollut useita negatiivisia vaikutuksia alueellisesti, niin perusteellisuus on toistaiseksi pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa suotuisasti. Vuoden 2022 uhkakuvat näyttävät nopeasti kasvaneena inflaationa, raaka-aineiden saatavuusongelmina ja yleisesti energian ja raaka-aineiden hinnannousuna, jotka koettelivat yritysten kannattavuutta. Geopoliittiset uhkakuvat olivat osana kokonaisuutta.

Laitilan väkiluvun saaminen kasvu-uralle edellyttää edelleen työpaikkaomavaraisuuden pitämistä korkeana. Työpaikkojen ohella tulee asumisen ja vapaa-ajan harrastusten vaihtoehtoja edelleen lisätä ja monipuolistaa. Korkeatasoinen ja monipuolinen asuntotarjonta ja liikunta- ja kulttuuriharrastusmahdollisuuksien kehittäminen on entistään tärkeämpi arvo valittaessa uutta asuinalueita. Verkostomainen toiminta yhteistyössä alueen vetovoiman kasvattamiseksi yhdessä yrittäjien ja lähialueiden kanssa on tärkeää.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Geopoliittisten uhkakuvien toteutuminen ja inflaation aiheuttama kustannustason nousu ovat merkittävimmät syyt.

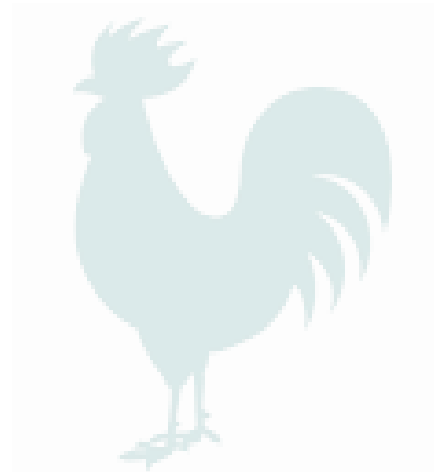
HENKILÖSTÖ

-

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Toimitilat: Elinkeinotoimi vuokraa teollisuus- ja toimitiloja. Tilojen kuntoa ja turvallisuutta seurataan säännöllisesti. Esiin tuleviin ongelmiin reagoidaan tilanteen mukaan. Suurimpina riskeinä on korjausvelan kasvaminen ja yllättävät korjausmenot.

Sopimusriskit: Kaupunki tekee yritysten kanssa toimitilasopimuksia. Riskien kartoittamista tehdään sopimuksia laadittaessa/neuvoteltaessa. Maailmanpoliittinen tilanne on kuitenkin osoittanut, että yllätyksiä voi tulla muualta kuin sopimustasolta. Vuokrien ja lyhennysten maksua seurataan yhteistyössä talousosaston ja Sarastia kuntaperinnän kanssa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluiden ja toiminnan tehostaminen ostopalveluiden kriittisellä tarkastelulla	- markkinointi ja viestintä	- digitalisaation hyödyntämisen markkinoinnissa ja viestinnässä	Kyllä

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva yritys-elämä	- yritystonttien vuokraus ja myynti yhteistyössä teknisen toimen kanssa	- kaavoitus, riittävästi monipuolista tonttitarjontaa yritysten tarpeisiin	Toteutuksessa
	- Toimitilojen välittäminen	- kaupungin suoraan omistamien toimitilojen myynti	Kyllä, osittain
	- uusien teknologioiden ja digitalisaation edistäminen	- hankkeet ja infotilaisuudet - yrityksiä hankkeisiin	Kyllä
	- yrittäjyyden edistäminen yhdessä eri toimijoiden kanssa	- yhteistyö yrittäjien, 4H, Ukipoliksen kanssa	Kyllä
	- kasvuyritysten kehityksen edistäminen	- päätöksenteon joustavuus ja nopeus	Kyllä

	- työvoiman saatavuus	- hankkeet yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa	Kyllä
Elinvoimainen kaupunki	- Laitilan markkinointi	- markkinointi ja viestintäsuunnitelma	Kyllä
	- asuintonttien markkinointi	- kaavoitus, vetovoimaiset asuinalueet	Kyllä, osittain
	- keskustan kehittäminen	- ideapajat keskustan elinvoimaisuuden lisäämiseen	Kyllä
	- kylien elinvoimaisuus	- kylien tapaamiset	Kyllä
	- yhteistyö kulttuurin kanssa	- kaupungin tapahtumat	Kyllä
	- yhteistyö liikuntatoimen kanssa	- kehittyvät liikuntamahdollisuudet	Kyllä
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yrityslähtöiset prosessit	- yritysnäkökulman huomiointi päätöksenteossa	- yrittäjyysvaikutusten arviointi päätöksenteossa	Kyllä, osittain
Digitalisaation hyödyntäminen	- lomakkeiden ja ilmoitautusten sähköisistä		Kyllä
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tuottavuuden lisääminen hyvinvoinnilla	-yrityksiä hyvinvointia edistämään	- yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa edistetään yritysten tuottavuutta hyvinvoinnin avulla	Kyllä, osittain

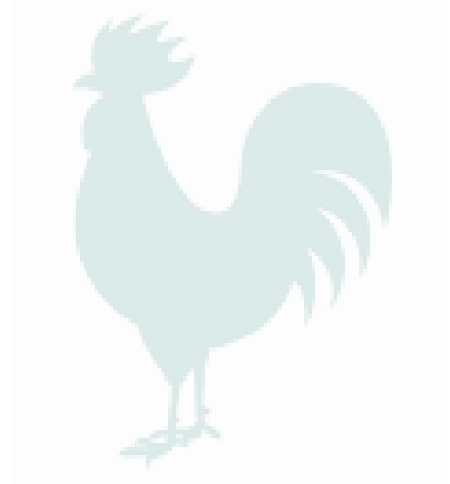
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Perustetut yritykset	53	35	52
Lopetetut yritykset	18	27	43
Työttömyysaste -%	7,6	6,0	8,0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSSELÄMÄ						
Tulot	111 637	116 250	0	116 250	115 845	-405
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	111 637	116 250	0	116 250	115 845	-405
Menot	-370 358	-405 156	0	-405 156	-423 353	-18 197
KL menot	-5 160	-4 581	0	-4 581	-4 782	-201
Menot yht.	-375 518	-409 737	0	-409 737	-428 135	-18 398
Toimintakate	-263 882	-293 487	0	-293 487	-312 290	-18 803
Poistot	-1 589	-7 422	0	-7 422	-7 491	-69
Netto	-265 471	-300 909	0	-300 909	-319 781	-18 872

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-44,4	-49,0	0,0	-49,0	-51,2	-2,2
Kokonaiskulut €/as	-44,6	-49,8	0,0	-49,8	-52,0	-2,2
Toimintakate €/as	-31,2	-35,1	0,0	-35,1	-37,3	-2,2
Tulos €/as	-31,4	-36,0	0,0	-36,0	-38,2	-2,3
Verorahoitusosuus	70,4 %	72,1 %	0,0 %	72,1 %	73,4 %	1,3 %
Osuus toim.kuluista	0,5 %	0,5 %	0,0 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %

2.5.9. Kaavoitus (Tehtävä 22)

Vastuhenkilö: maankäyttöinsinööri Mika Palmulaakso 31.8.2022 asti

TOIMINNAN KUVAUS

Kaavoitus -tehtävään sisältyy kaupungin maankäytön suunnittelu ja ohjaus. Tukieli-
menä kaava-asioiden valmistelussa kaupunginhallitukselle toimii kaavaryhmä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Uusia asemakaavoja ja asemakaavamuutoksia on laadittavana useilla eri alueilla. Laessaaren asemakaavan laajennus, Kotoharjun asemakaavan laajennus sekä Kod-
jalan alueen asemakaavan laadinta on aloitettu. Lisäksi käynnissä pieniä ns. posti-
merkkikaavoja.

Kaupungin yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen keskustan alueella.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vt8 asemakaavamuutokset ovat viivästyttäneet muiden kaava-alueiden edistymistä.

HENKILÖSTÖ

Kaavoituksen henkilöstöä on maankäyttöinsinööri, tekninen johtaja ja rakennusval-
vonnan, ympäristösuojelun sekä kaavoituksen yhteinen palvelusihteri.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Kaavaprosessien keskeytyminen tai aloittamatta jättäminen vaikuttavat kaupunkiku-
vaan ja mahdolliseen rakentamiseen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

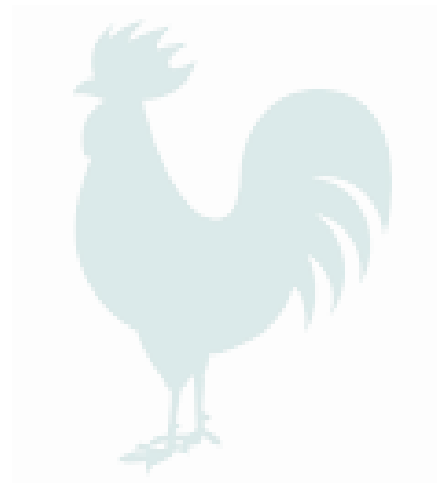
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Maakäytön palveluiden kus- tannukset	Ammattitaitoinen edullinen kaavakonsulttipalvelu	Useiden kaavakonsulttien kilpailuttaminen kaavoitus- prosessia varten	Toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Riittävä monipuolinen tont- titarjonta	Asemakaavoja laaditaan riit- tävän ajoissa tonttitarpeen mukaan	Kaupungin omistamien ra- kentamattomien rakennus- paikkojen määrä AO/AP tontteja n. 30 kpl AR/AK tontteja n. 7 kpl K/KL tontteja n. 10 kpl T/TY tontteja n. 15 kpl Y tontteja tarpeeseen	Toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Valmius nopeisiin muutok- siin	Riittävät toimintaresurssit	Henkilöstölle riittävästi aikaa kaavoitukseen ja määrära- hoja kaavakonsultin käyttä- miseksi / onnistunut kaavoit- usprosessi=oikeusvaikuttei- nen kaava	Osittain toteutunut

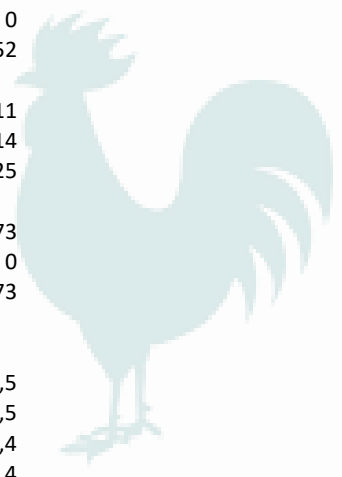

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut ja osaava henkilöstö	riittävä koulutus ja kannustus	Ammattitaito ja työilmapiiri sekä tavoitteiden saavuttaminen / riittävän monipuolinen koulutus per henkilö	Toteutunut

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	7 263	2 000	0	2 000	1 048	-952
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	7 263	2 000	0	2 000	1 048	-952
Menot	-97 561	-162 680	0	-162 680	-91 769	70 911
KL menot	-3 913	-3 804	0	-3 804	-3 490	314
Menot yht.	-101 474	-166 484	0	-166 484	-95 259	71 225
Toimintakate	-94 211	-164 484	0	-164 484	-94 211	70 273
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-94 211	-164 484	0	-164 484	-94 211	70 273
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-12,0	-19,9	0,0	-19,9	-11,4	8,5
Kokonaiskulut €/as	-12,0	-19,9	0,0	-19,9	-11,4	8,5
Toimintakate €/as	-11,1	-19,7	0,0	-19,7	-11,3	8,4
Tulos €/as	-11,1	-19,7	0,0	-19,7	-11,3	8,4
Verorahoitusosuus	92,8 %	98,8 %	0,0 %	98,8 %	98,9 %	0,1 %
Osuus toim.kuluista	0,1 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	-0,1 %

2.5.10. Asuntotoimi (Tehtävä 23)

Vastuuhenkilö: asunto- ja palvelusihteeri Tiina Mäkelä

TOIMINNAN KUVAUS

Turvata kuntalaisille tarvetta vastaava, viihtyisä ja asumismenoiltaan kohtuullinen asunto ja asumisympäristö.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Asuntotoimisto ottaa vastaan arava-, ja vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen asuntohakemukset. Keskitetty asukasvalintapäätösten tekeminen turvaa valtioneuvoston asettamien kriteerien täyttymisen kaikissa edellä mainituissa vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa.

Asuntotoimisto vastaanottaa ja käsittelee valtion asuntorahaston myöntämien avustusten hakemukset. Asuntotoimen vastuualueena on myös kaupungin omistamien asuntojen korjaus- ja kunnossapito.

Henkilökunta: yksi henkilö joka hoitaa tehtäviä asuntotoimiston (50 %) lisäksi myös asiointipisteessä (50 %).

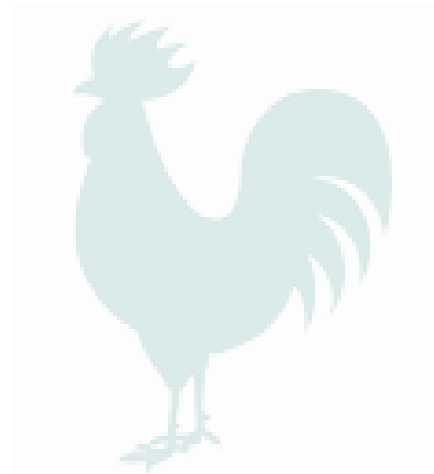
Koronapandemian jälkeisiä seurannaisvaikutuksia asuntorintamalla olivat asukkaiden vähäinen siirtyminen oman paikkakunnan asunnoista toiseen sekä yrityksillä jatkuneet lomautukset tyhjensivät hetkellisesti vuokra-asuntoja. Alkuvuonna alkanut Ukrainan sota ja sen vaikutukset lisäsivät konkreettisesti työkuormaa äärimmilleen. Asuntojen kalustaminen kierrätyskalustein, patjojen, peittojen, hygieniatuotteitten tilaukset, valaisimet, kotivakuutukset, vuokra- ja sähkösopimukset yms. toteutettiin aikataululla, jota jälkikäteen ei voi todeksi uskoa. Onnistuimme järjestämään n. 500 pakolaiselle turvapaikka ja samalla täyttyivät lähes kaikki kaupungin vuokratyhtiöitten vapaana olleet asunnot. Isot kiitokset kaupungin kiinteistöpuolen osaaville työntekijöille, nopeissa asumiseen liittyvissä apupyynnöissä heiltä löytyi venymistä ja tilannetajua.

Asuinympäristöjen pitäminen viihtyisänä on tullut entistä haasteellisemmaksi koska maahanmuuttajia on eri kulttuureista ja toimintatapoja on monenlaisia. Jättemääräykset ja taloyhtiöitten järjestyssäännöt ovat vaatineet päivityksiä useammalla kielellä.

Laitilan vetovoimaa tulisi lisätä lisäämällä vaihtoehtoisia asumismuotoja huomioiden erityisesti ikääntyvä väestö. Asuinalueiden kehittäminen esteettömään asumiseen. Kaavoitus-, asumisen ja elinkeinopuolen varhaisvaiheen yhteistyöllä voidaan ennakoita ja saada onnistuneita asumismalleja vireille. Meillä on puitteet onnellisille asukkaille, myös uusille kuntalaisille - kauniin, puhtaan luonnon ympäröimässä kompaktin kokoisessa kaupungissa jossa on tarjolla hyvät palvelut.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

-

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Riskiä lisäävä on työmäärän kuormittavuus koska asuntotoimen asioita hoitaa vain yksi henkilö 50 %. Poikkeuksellisesta vuodesta johtuen asuntotoimen asiantuntija-tehtävät veivät asiointipisteen tehtävien hoidosta n. 80 %

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Vuokra-asuntojen korkea käyttöaste	viihtyisät, remontoitut asunnot ja kohtuulliset vuokrat	- käyttöaste 90 %	100 %

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Riittävä ja monipuolinen asuntotarjonta sekä viihtyisä asuinympäristö	Uudet asunnot ja vanhojen saneeraus Ympäristö	Asukkaiden palautteet Päivitetään asuntoja järjestelmällisesti nykyaikaistaen. Hakijoista 90% saa tarpeitansa vastaavan asunnon Nopeat asukasvalinnat Asunnonhakijoissa ei asunnottomia	Tilap.suojelua ukr/kuntasop. majoituksen järjestäminen täytti asunnot maaliskuusta 2022 alkaen tilanteen jatkuessa edelleen. Kysyntä/tarjonta eivät kohtaa täysin. Yksin asuvien muuttotoiveet pienistä asunnoista isompiin. Asunnonhakijoissa asunnottomia joille haasteellista löytää heille sopivaa asumis- muotoa

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelun laadukkuus ja tiedottaminen	Henkilökunnan ammattitaito ja lisäkoulutus	Tyytyväiset asunnon saaneet asukkaat	90 % hakijoista saanut hakua vastaavan asunnon
Isännöintitapaamisten säännöllisyys	Kasvokkain tapaamiset kuukausittain	kuukauden toisen viikon tiistai iltapäivisin	Asioiden etenemisen nopea-tempoisuus vaatii päivittäistä vuorovaikutusta sähköpostilla ja puhelimitse Kasvokkain tapaamiset harvemmin/2kk:den välein.
Vapaitten vuokra-asuntojen markkinointi	messut kaupungin kotisivut some kanavat	yhteistyö yritysten kanssa uudet kuntalaiset työntekijät yrityksiin Etuovi, Fb	Asunnonhakijoista lisääntyneet henkilöstövuokraus/työnvälitys yritykset Ei ole vapaita asuntoja markkinoitavaksi.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Viihtyvyyys, tasa-arvoisuus	Koulutukset	Osallistua alan koulutuksiin	ARA:n tietoisuus ja työryhmä
Sopiva työnkuormitus	asiakaspalveluajan täsmen-	Tuki- ja palveluasuminen	ikäihmisten asuminen ja hy-
Koulutukset	täminen	hankkeen työryhmä	vinvointi, tuki- ja palveluas-
Työtyytyväisyys	Ergonomia/etätyö	V-S alueen digihanke työ-	minen. Turvallisuuskoulutus
Digitalisaation hyöty	Työmenetelmien ja välinei-	ryhmä/digineuvonta	Winnova.
Työturvallisuus	den ajanmukaisuus	Sähköinen tunnistautumisen	Asiakaspalveluaika täsmen-
	Sähköisten hakemusten	hakemusta täydennettäessä	tynyt, etukäteen ajanvarauk-
	muutostyöt ovat käynnissä		set lisääntyivät, toisaalta
	Työturvallisuusasia sotepuo-		työaikana/työajan ulkopuo-
	len selvittelyssä 10/2020 alk		lolla työn kuormitus oli maa-
			lis-elokuussa lähes kohtuu-
			tonta johtuen pakolaisten
			asuttamiseen liittyvistä teki-
			jöistä.
			Em. johtuen sähköisten pal-
			velujen/kotisivujen kehittä-
			mistyö odottaa.
			Työpisteen/viraston turvalli-
			suusasiat eivät ole edenneet
			(haasteelliset monikulttuuri-
			set asiakaskohtaukset)

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	146 256	157 600	0	157 600	626 962	469 362
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	146 256	157 600	0	157 600	626 962	469 362
Menot	-151 374	-173 432	-200 000	-373 432	-378 055	-4 623
KL menot	-1 993	-1 280	0	-1 280	-1 495	-215
Menot yht.	-153 368	-174 712	-200 000	-374 712	-379 551	-4 839
Toimintakate	-7 112	-17 112	-200 000	-217 112	247 412	464 524
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-7 112	-17 112	-200 000	-217 112	247 412	464 524
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-18,1	-20,9	0,0	-44,8	-45,3	-0,6
Kokonaiskulut €/as	-18,1	-20,9	0,0	-44,8	-45,3	-0,6
Toimintakate €/as	-0,8	-2,0	0,0	-25,9	29,6	55,5
Tulos €/as	-0,8	-2,0	0,0	-25,9	29,6	55,5
Verorahoitusosuus	4,6 %	9,8 %	100,0 %	57,9 %	0,0 %	-57,9 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	23,0 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %

2.5.11. Maaseututoimi (Tehtävä 25)

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Maaseututoimessa hallinnoidaan EU-tukea ja kansallista maataloustukea maaseutuyrityksiin, annetaan neuvontaa maatalouslainsäädännöstä, edistetään maaseutuyritysten kehitystä sekä monipuolistetaan maaseutuelinkeinoja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuoden 2013 alusta alkaen Laitilan kaupungin maataloushallinto on ollut osa Vakka-Suomen yhteistoiminta-alueen maataloushallintoa. Palvelut ostetaan käytännössä Vehmaan kunnalta. Tehtävä sisältää maksullisen lomituksen tukea 3.500 euroa.

Maatalouden kannattavuus jatkunee heikkona. Maatalouden rakennemuutos jatkuu, mikä näkyy maatilojen lukumäärän vähenemisenä ja tilakokoon kasvuna.

Vuonna 2022 Laitilassa:

- aktiivisia maatiloja (tuenhakijoita) 229 kpl
- peltoa viljelyssä 12 435 ha

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Menojen määrä jäi arviosta, koska maataloushallinnon kokonaiskustannukset, jotka jaetaan sopimuskuntien kesken, olivat edellisvuotta alemmat. Laitilan osuus on 106 737,09 euroa, kun se edellisvuonna oli 101.792

HENKILÖSTÖ

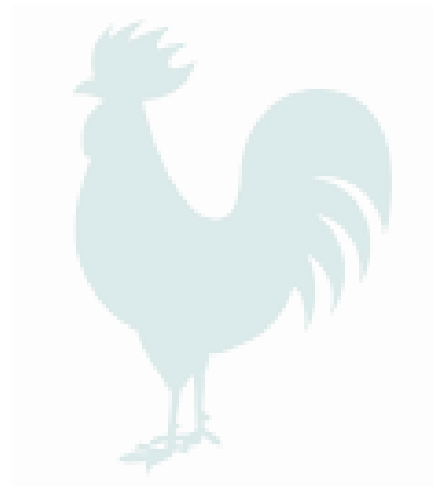
-

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen tulee jatkossa painostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Maatalouden aktiivitalat	229	250	238

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	19 618	13 500	0	13 500	9 504	-3 996
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	19 618	13 500	0	13 500	9 504	-3 996
Menot	-103 863	-116 000	0	-116 000	-106 645	9 355
KL menot	-865	0	0	0	0	0
Menot yht.	-104 728	-116 000	0	-116 000	-106 645	9 355
Toimintakate	-85 111	-102 500	0	-102 500	-97 141	5 359
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-85 111	-102 500	0	-102 500	-97 141	5 359
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-12,4	-13,9	0,0	-13,9	-12,7	1,1
Kokonaiskulut €/as	-12,4	-13,9	0,0	-13,9	-12,7	1,1
Toimintakate €/as	-10,1	-12,2	0,0	-12,2	-11,6	0,6
Tulos €/as	-10,1	-12,2	0,0	-12,2	-11,6	0,6
Verorahoitusosuus	81,3 %	88,4 %	0,0 %	88,4 %	91,1 %	2,7 %
Osuus toim.kuluista	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %

2.6. Sivistysvaliokunta

2.6.1. Sivistysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Toimialue sisältää sivistystoimen hallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen. Lisäksi toimialaan kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, nuoris- ja liikuntatoimet sekä Vakka-Suomen alueelliset opistot; Vakka-Suomen musiikkiopisto ja Vakka-Suomen kansalaisopisto.

Sivistystoimen tavoitteena on toimillaan edistää kaiken ikäisten kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Sivistus- ja hyvinvointiroolin lisäksi sivistyspalvelujen vaikutus on merkittävä myös kaupungin elinvoiman ja kuntalaisten osallisuuden vahvistamisessa. Sivistystoimi edistää ja tukee laadukkaiden sekä monipuolisten palvelujen kehittämistä kaupungin vetovoima-, pitovoima- ja viihtyvyystekijöinä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuoden 2022 toimintaympäristön muutokset voidaan todeta sivistystoimessa olleen erittäin haastavia. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan helmikuussa 2022 aiheutti nopean tarpeen palveluiden lisäämiseen kasvatuksessa ja opetuksessa, tilapäistä suojelua tarvitsevien saapuessa kaupunkiin. Lasten hoitopaikkatarve varhaiskasvatuksessa kasvoi 10 %:lla ja tämän johdosta keväällä 2022 perustettiin Laitilan portin uusi päivähoitoyksikkö. Perusopetuksessa oppilasmäärä kasvoi myös 10%:lla ja uusia valmistavan opetuksen ryhmiä perustettiin yhteensä kuusi. Sivistystoimen lisääntynyt palveluiden järjestäminen on merkinnyt myös lisääntyntä kuormitusta vuoden 2022 aikana ja tämän johdosta osa vuodelle 2022 asetetuista kehittämistavoitteista ovat jääneet vähemmälle huomiolle.

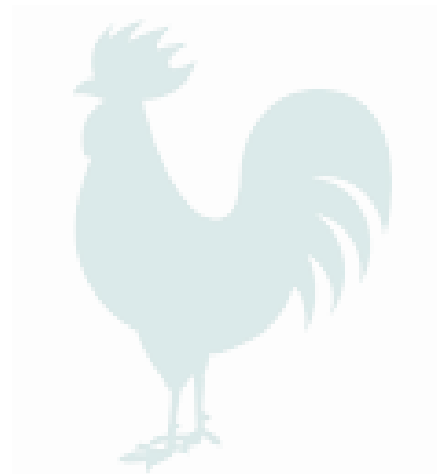
Syksyllä 2022 maailmanpoliittinen tilanne ja energiakriisi vaativat sivistystoimelta varautumista mahdollisiin sähkökatkoihin. Sivistystoimessa tehtiin valmius- ja varautumissuunnittelua suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Palveluiden järjestämistä mahdollisten sähkökatkojen aikana harjoiteltiin ja harjoituksesta saatujen kokemusten ja huomioiden perusteella varautumissuunnitelmia täydennettiin. Viestintään kiinnitettiin erityistä huomiota ennakoivasti.

Järjestöjen ja seurojen kanssa yhteistyön tuloksena valmistui Laitilan kaupungin yhdistysohjelma. Ohjelman myötä pyritään jatkossa kehittämään yhteistyön rakenteita aktiivisesti kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Sivistystoimen toimintaa kehitetään edelleen kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Talouden näkökulmasta toimintaa tulee kehittää kustannustehokkaasti uusia, rohkeuttakin vaativia toimintamalleja kehittämällä. Kaupungin elinvoima syntyy asukkaista, laadukkaista peruspalveluista, toimivista ja monipuolisista vapaa-ajanmahdollisuuksista sekä vireästä yritys- ja järjestötoiminnasta. Sivistystoimi pyrkii osaltaan lisäämään kaupungin veto- ja pitovoimaa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sivistystoimen vuoden 2022 talousarvion toteutuminen kokonaisuudessaan onnistui erittäin hyvin, talousarvion menojen toteuman ollessa 100,9 %. Talousarvioon verrattuna vuoden 2022 toimintatuotot ylittyivät onnistuneiden hankerahoitusten myötä, toteuman ollessa 120,3 %. Sivistystoimen toimintakate oli 99,2%.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen vakituudessa henkilöstössä ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Tilapäisen suojelun myötä tulleiden lasten ja nuorten palveluiden järjestämiseen palkattiin tarvittava henkilöstö keväällä 2022. Palveluiden järjestämiseen myönnettiin lisämääräraha valtuuston päätöksellä 9.5.2022/§ 40.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattavaa riskien arviointia on tehty. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Riskien arviointia tulee kuitenkin tarkentaa jatkossa. Tähän saadaan ohjeistus ja koulutusta kaupunkiorganisaation tasolla.

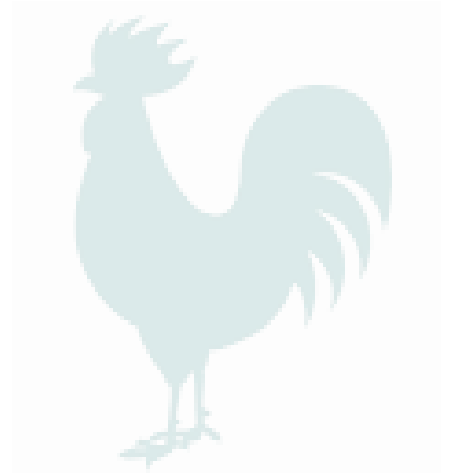
Yhteiskunnalliset muutokset ja tulevaisuuden näkymät ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi ja talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä.

Sivistystoimeen on laadittu valmius- ja varautumissuunnitelma, jota täydennetään jatkuvalla, tavoitteellisella prosessilla. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllisesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaika.

Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukas, toimiva ja taloudellinen palvelurakenne	- Asiakas- ja asukaslähtöisten ja kustannustehokkaiden palvelukokonaisuuksien luominen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	-
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tulevaisuuden Laitilaa rakennetaan yhdessä kestävästi		-tavoitteiden toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	-
Monipuolisia ja virikkeellisiä palveluita tarjotaan elämäntapa- ja kaariajattelun mukaisesti kaikenikäisille kuntalaisille	- eri-ikäisille suunnatut toimintamahdollisuudet	- erilaisia tapahtumia mm. kulttuurin ja liikunnan toimialoilla	Toteutunut

- Kuntalaisten osallistumis- ja osallistamismahdollisuuksia lisätään	- sivistystoimen kuntalaisilla - kuntalaisten yhteisöllisyyttä tukevien toimintatapojen ja tapahtumien järjestäminen	Kuntalaisiltoja järjestettiin yksi yhteistyössä poliisiviranomaisen kanssa. Perusopetuksessa järjestettiin huoltajille toiminnallisia vanhempainiltoja.
- Kumppanuudet kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kartoitetaan tavoitteena löytää yhteisöllisyyttä tukevia toimintatapoja ja palvelukenneratkaisuja	- järjestö/yhdistystapaamiset - yhdistysohjelma - toiminta-avustukset	Toteutuneet. Yhdistystapaamia toteutettiin kaksi. Yhdistysohjelma valmistui syksyllä 2022. Toiminta-avustuksia jaettiin talouarvion varattujen määrärahojen puitteissa.
-yhteistyötä yrittäjien kanssa kehitetään ja lisätään	- yritys yhteistyön lisääminen tehtäväalueilla, yrittäjyyskasvatuksen painottaminen	Yritysyhteistyötä lisättiin. Esimerkkinä uuden vuoden vastaanotto yhteistyössä paikallisen yrittäjän kanssa.

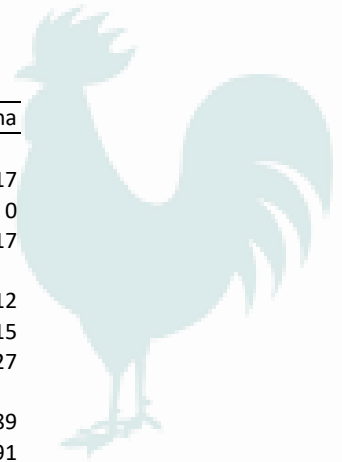
Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaupunkilaisten hyvinvointia edistetään panostamalla ennaltaehkäisevään ja aktiiviseen toimintaan	Osallistuminen palvelujen ja niiden tukitoimia edistäviin kuntakohtaisiin ja seudullisiin hankkeisiin	Haetut ja saadut hankeavustukset	Sivistystoimi onnistui hankkeissa erinomaisesti. Hankkeiden kokonaistuotot olivat n. 1 milj. euroa.
Strategia- ja kehittämisosaamisen sekä tiedolla johtamisen tapojen vahvistaminen	Toimintaa ja taloutta kuvaavien TA-mittarien, Kuntarijohdon raportointijärjestelmän, kuntalaiskyselyjen ja sivistystoimen palvelusuunnitelman hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	Palvelusuunnitelman päivittäminen vuosittain	Ei toteutunut. Vuoden 2022 ulkoa ohjautuneet äkilliset muutokset vaativat resurssin ohjaamista palveluiden järjestämiseen ja varautumiseen.
Toimialan sisäisten sekä toimivalojen välisten käytäntöjen yhtenäistäminen, yhteistyön vahvistaminen	Tavoitteellinen, ennaltaehkäisevä yhteistyö lapsi- ja perhepalveluiden kanssa	Toimialan sisäiset yhteistyötoimet	Toteutunut. Yhdyspintojen kuvaamis- ja kehittämistyötä tehtiin ja yhteistyön kehittämisen keskustelua käytiin laajasti. Sivistystoimen sisäinen yhteistyö tiivistyi. Kokouskäytänteitä kehitettiin ja avointa keskustelukulttuuria kehitettiin.
		Viestintävastuiden selkiyttäminen ja toimintamallien kuvaaminen	Ei toteutunut. Työ on aloitettu vuoden 2023 alkaessa.
	Sekä toimialan sisäisen että ulkoisen viestinnän monipuolistaminen ja kehittäminen	Viestintä on monikanavaista ja oikea-aikaista ja ajantasaista.	Toteutunut. Viestintään on kiinnitetty huomiota etupainotteisesti.

	Kestävän kehityksen huomiointi kaikessa toiminnassa	Jätteiden kierrätys, hankinnoissa kestävän kehityksen huomioiminen	Toteutunut. Yksiköissä toteutetaan kierrättämistä ja kestävän kehityksen arvoja.
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön osallistaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen	Työolosuhteisiin ja työilmapiiriin panostaminen, mahdollisuus kehittää ja kehittyä työssä ja vaikuttaa omaan työhön	Työhyvinvointikysely Kehityskeskustelut Tavoitteellinen koulutus-suunnitelma	Toteutunut. Toteutunut. Toteutunut.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 682 655	1 947 221	0	1 947 221	2 341 938	394 717
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 682 655	1 947 221	0	1 947 221	2 341 938	394 717
Menot	-20 305 999	-22 057 391	-536 200	-22 593 591	-22 756 803	-163 212
KL menot	-1 517 833	-732 603	0	-732 603	-785 918	-53 315
Menot yht.	-21 823 833	-22 789 994	-536 200	-23 326 194	-23 542 721	-216 527
Toimintakate	-20 141 177	-20 842 773	-536 200	-21 378 973	-21 200 784	178 189
Poistot	-265 582	-319 442	0	-319 442	-239 751	79 691
Netto	-20 406 760	-21 162 215	-536 200	-21 698 415	-21 440 535	257 880
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-2 580,9	-2 722,8	0,0	-2 786,9	-2 812,8	-25,9
Kokonaiskulut €/as	-2 612,3	-2 761,0	0,0	-2 825,0	-2 841,4	-16,3
Toimintakate €/as	-2 381,9	-2 490,2	0,0	-2 554,2	-2 532,9	21,3
Tulos €/as	-2 413,3	-2 528,3	0,0	-2 592,4	-2 561,6	30,8
Verorahoitusosuus	92,4 %	91,6 %	100,0 %	91,8 %	90,2 %	-1,6 %
Osuus toim.kuluista	29,2 %	29,3 %	61,8 %	29,6 %	29,5 %	-0,1 %

2.6.2. Sivistystoimen hallinto (Tehtävä 26)

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinto johtaa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluita, aamu- ja iltapäivätoimintaa, lukiokoulutusta, kirjasto- ja kulttuuripalveluita, nuoriso- ja liikuntapalveluita sekä alueellisten opistojen palveluita. Hallinto vastaa palveluiden kokonaisuudesta ja pyrkii ennakoimaan tulevaisuuden toimintakulttuurin muutosta, palvelutarpeita ja resursseja. Hallinto ohjaa ja koordinoi tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaa tavoitteiden toteuttamiseksi.

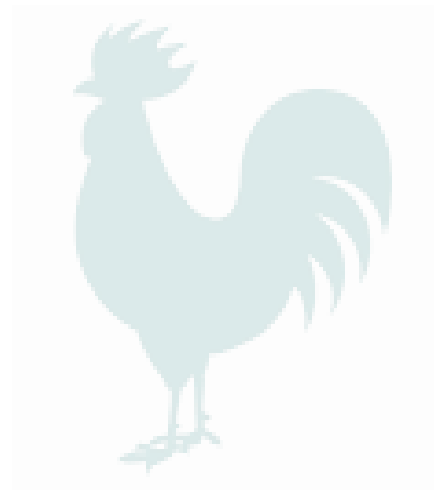
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuonna 2022 sivistystoimen toimintaympäristö oli jatkuvassa suuressa muutosturbulenssissa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 näkyi hyvin nopeasti kaupunkiin saapuvina tilapäisen suojelun tarpeessa olevien aikuisten, lasten ja nuorten suuressa määrässä. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa lapsi ja oppilasmäärä kasvoi kahdessa kuukaudessa n. 10 %. Palvelut rakennettiin nopealla aikataululla. Opetus- ja kasvatushenkilöstö rekrytoitiin, koulujen vajaa käytössä olleet tilat otettiin käyttöön ja kalustettiin, varhaiskasvatuksessa perustettiin uusi yksikkö vuokratiloihin, opetusmateriaalit hankittiin, kuljetusjärjestelyt toteutettiin, kasvatuksen ja opetuksen yksiköt valmistettiin vastaanottamaan uudet lapset ja nuoret, saapuneet perheet kohdattiin henkilökohtaisesti ja tiedotettiin palvelurakenteesta ja varhaiskasvatus- ja koulukulttuurista sekä ohjeistettiin käytännön asioissa. Sivistystoimen suuressa kuormitustilassa koko sivistystoimen tiimi työskenteli yhdessä. Palveluiden järjestämisessä onnistuttiin erinomaisesti. Kiitosta sivistystoimi on saanut paljon ja myös valtakunnallisesti asia on huomioitu sekä mediassa että mm. Pirkanmaan alueella, jossa Laitilan kasvatus- ja opetuspalveluiden järjestämisestä on oltu kiinnostuneita. Pirkanmaalla on Laitilan sivistystoimen onnistumista oltu esittelemässä useaan otteeseen.

Maailmanpoliittisen tilanteen johdosta koko maassa kohdattiin energiakriisi syksyllä 2022. Tämä näkyi myös Laitilassa. Sivistystoimi teki valmius- ja varautumistyötä mahdollisten sähkökatkojen vuoksi. Jokainen tehtäväalue ja toimintayksikkö teki omat suunnitelmansa palveluiden järjestämisestä tai supistamisesta mahdollisten sähkökatkojen esiintyessä. Kasvatuksen ja opetuksen yksiköt harjoittelivat ja testasivat suunnitelmien toimivuutta käytännön harjoittelussa. Harjoittelu toteutettiin yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Sivistystoimen varautumistyössä onnistuttiin hyvin ja havaitut kehittämiskohteet suunnitelmassa työstettiin harjoituksesta huomattujen palautteiden perusteella.

Vuonna 2022 sivistystoimen johtamisosaamista kehitettiin koulutussuunnitelman mukaisin koulutuksin, esihenkilöiden tapaamisissa tapahtuvien keskusteluin ja yksilökohtaisissa vuorovaikutustilanteissa. Johtamisrakenteita lähdettiin uudistamaan ja tästä näkyvin muutos oli Kappelimäen apulaisrehtorin viran perustaminen. Johtamisrakenteiden ja johtamiskulttuurin uudistamista jatketaan vuonna 2023.

Vuoden 2022 ollessa sivistystoimessa hyvin poikkeuksellinen vuosi, vuodelle asetettuja toiminnan kehittämisen tavoitteita ei kaikkia kyetty saavuttamaan. Resurssit ja

aika suunnattiin akuutteihin ulkoa ohjautuneisiin muutos- ja varautumistehtäviin. Sivistystoimen kehittämistyötä jatketaan ja tehdään jatkossakin tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvion tuotot sivistystoimen hallinnossa ovat ylittyneet mm. Työllisyysrahas-
ton koulutuksen maksutuotoista, joita ei ole talousarvion valmisteluvaiheessa osattu
ennakoida. Sivistystoimen hallinnon menot ovat kokonaisuudessa ylittyneet n. 5 %,
johtuen mm. palkkakulujen arvioitua suuremmista menoista sekä luottamushenki-
löiden kokouspalkkioiden ylittymisestä (kokouskertoja ollut arvioitua enemmän).
Toimintakate sivistystoimen hallinnossa oli 95,6%, joten talousarvio on pysynyt hyvin
arvioidussa.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallinnossa ei vuonna 2022 tapahtunut henkilöstömuutoksia.

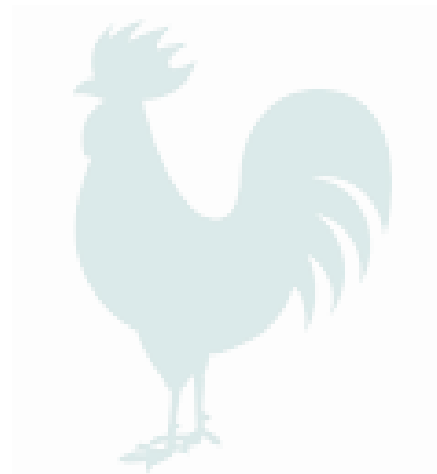
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden ja-
kona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omai-
suuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät
käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toi-
mintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja
kattavaa riskien arviointia on tehty. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu
eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Riskien arviointia tulee kui-
tenkin tarkentaa jatkossa. Tähän saadaan ohjeistus ja koulutusta kaupunkiorganisaat-
tion tasolla.

Yhteiskunnalliset muutokset ja tulevaisuuden näkymät ovat tuoneet riskin sivistys-
toimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oi-
kea-aikainen resurssointi ja talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin mer-
kittävään rooliin palveluiden järjestämisessä.

Sivistystoimeen on laadittu valmius- ja varautumissuunitelma, jota täydennetään jat-
kuvalla, tavoitteellisella prosessilla. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuus-
suunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnite-
tään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllis-
esti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvitta-
essa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resurs-
soidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaika.

Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

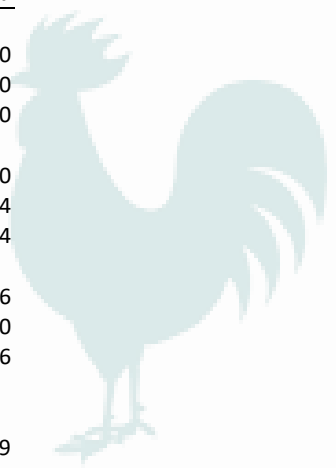
<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukas, toimiva ja taloudellinen palvelurakenne	Asiakas- ja asukaslähtöisten ja kustannustehokkaiden palvelukokonaisuuksien luominen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä. Toimialan talouden ja palvelurakenteen kriittinen tarkastelu pitkällä aikavälillä.	- Tarkastelutyö on aloitettu ja se jatkuu vuodelle 2023.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen	Monipuolinen palvelurakenne Ennaltaehkäisevä työote Osallistuminen palvelujen ja niiden tukitoimia edistäviin kuntakohtaisiin ja seudullisiin hankkeisiin Kuntalaisten osallistamismahdollisuuksien lisääminen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä. Sivistystoimen kuntalaisillat Kuntalaiskyselyt Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi	- Kuntalais-/yhdistysiltoja järjestettiin kolme. Yksi illoista järjestettiin poliisiviranomaisen kanssa yhteistyössä. Kuntalaiskyselyjä ei järjestetty. Päätösten vaikutusten arviointia ei tehty.
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Strategia- ja kehittämisosaamisen sekä tiedolla johtamisosaamisen vahvistaminen	Esimiesten kouluttaminen ja opastus	Koulutustilaisuudet	Koulutustilaisuuksia järjestetty koulutussuunnitelman mukaisesti.
Toimialan sisäisten sekä toimivalojen välisten käytäntöjen yhtenäistäminen, yhteistyön vahvistaminen	Sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspintojen kuvaaminen ja kehittäminen	Sivistystoimen palvelusuunnitelman päivittäminen Yhteistyö mm. lapsiperheiden ja ikäihmisten palveluissa.	Ei toteutunut. Vuoden 2022 ulkoa ohjautuneet äkilliset muutokset vaativat resurssin ohjaamista palveluiden järjestämiseen ja varautumiseen.
Kestävän kehityksen huomiointi käytännön toimissa	Jätteiden kierrätyksen tehostaminen, kestävän kehityksen huomiointi hankinnoissa; koulutukset kestävän kehityksen toimenpiteistä	Koulutustilaisuudet	Sivistystoimi osallistui kaupunkiorganisaation HINKU-tilaisuuksiin.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön osallistaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen	Työolosuhteisiin ja työilma-	Työhyvinvointikysely	Toteutunut.
	piiriin panostaminen, mah-	Kehityskeskustelut	Toteutunut.
	dollisuus kehittää ja kehittyä työssä ja vaikuttaa omaan työhön	Tavoitteellinen koulutus-suunnitelma	Toteutunut.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	5 842	300	0	300	28 470	28 170
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	5 842	300	0	300	28 470	28 170
Menot	-229 687	-267 332	0	-267 332	-281 562	-14 230
KL menot	-12 777	-11 578	0	-11 578	-13 222	-1 644
Menot yht.	-242 464	-278 910	0	-278 910	-294 784	-15 874
Toimintakate	-236 621	-278 610	0	-278 610	-266 314	12 296
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-236 621	-278 610	0	-278 610	-266 314	12 296
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-28,7	-33,3	0,0	-33,3	-35,2	-1,9
Kokonaiskulut €/as	-28,7	-33,3	0,0	-33,3	-35,2	-1,9
Toimintakate €/as	-28,0	-33,3	0,0	-33,3	-31,8	1,5
Tulos €/as	-28,0	-33,3	0,0	-33,3	-31,8	1,5
Verorahoitusosuus	97,6 %	99,9 %	0,0 %	99,9 %	90,3 %	-9,6 %
Osuus toim.kuluista	0,3 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,4 %	0,0 %

2.6.3. Varhaiskasvatus (Tehtävä 27)

Vastuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Taija Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Laitilan varhaiskasvatus tarjoaa perheiden tarpeisiin vastaavia, monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja sekä esiopetusta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita annetaan Pähkinäpensaassa ja Apilaniityn päiväkodeissa, Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokodissa sekä kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Vuorohoito on keskitetty Apilaniityn päiväkotiin. Laitilan kaupungilla on käytössä myös palveluseteli, jota perheet voivat hakea yksityisen palveluntuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen.

Lasten kotihoidontuki sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Pähkinäpensaassa päiväkoti:

Pähkinäpensaassa päiväkodissa toimii seitsemän osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 150 lapselle.

Varhaiskasvatus vuokrasi lisää tilaa Laitilan portin kiinteistöstä sekä palkkasi lisähenkilökuntaa yhteensä 12 lisääntyneen varhaiskasvatuskysynnän sekä turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämistä varten. Kustannukset kohdennettiin Pähkinäpensaassa päiväkotiin.

Apilaniityn päiväkoti.

Apilaniityn päiväkodissa toimii seitsemän osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 160 lapselle. Apilaniityn päiväkotiin on keskitetty kaikki Laitilan kaupungin vuorohoito

Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito:

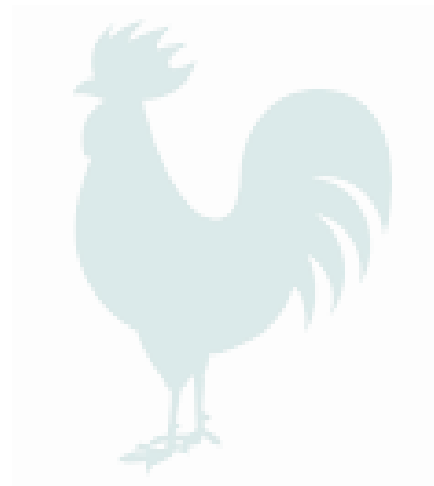
Perhepäivähoidon ohjaus on jaettu varhaiskasvatusjohtajien kesken. Perhepäivähoitoon kuuluu kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokoti.

Palveluseteli

Palveluseteliä myönnetään harkinnanvaraisesti perheille, jotka sitä hakevat. Palvelusetelin käytön ennakointi on mahdotonta, koska siihen vaikuttaa vahvasti työllisyystilanne ja muu varhaiskasvatustarjonta. Laitilassa on tällä 3 yksityistä palveluseli perhepäivähoitajaa. Sen lisäksi lapsia on sijoitettu palvelusetelillä Rauman Touhulaan.

Kehittäminen

Laitilan kaupungin varhaiskasvatus valittiin Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joka kestää elokuusta 2021 toukokuuhun 2024. Kokeiluun voivat osallistua kaikki 2016 ja 2017 syntyneet lapset, jotka ovat kirjoilla otanta hetkenä Laitilassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö kompensoi kokeilun kustannuksia, jotka eivät kuitenkaan kokonaan kata kokeilusta aiheituneita kuluja. Lukuvuonna 2021-22 2016 syntyneistä lapsista 83 osallistui kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joten kokeilun ulkopuolelle jäi 13 lasta. Lukuvuonna 2022-23 2017 syntyneistä

lapsista kokeiluun osallistuu 84 lasta, joten 4 lasta jäi kokeilun ulkopuolelle. Laitilan portin yksiköstä 2017 syntyneitä kokeiluun osallistuvia ukrainalaisia on 8.

Varhaiskasvatus on saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta ajalle 1.8.2021-31.12.2022 varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 151 000€, joka kattaa 80% kuluista. Tämä on jatkohanke ja rahalla on palkattu neljä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa tukemaan ja mahdollistamaan pienryhmien toimintaa. Näiden lisäksi hankerahalla on palkattu varhaiskasvatukselle oma S2- opettaja (suomi toisena kielenä opettaja). Tähän hankkeeseen saimme vielä jatkoaikaa ajalle 1.8.2022-31.12.2023 yhteensä 154 400€.

Varhaiskasvatus sai myös koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen lukuvuodeksi 2021-22 ja se kattaa 95% kuluista.

Varhaiskasvatus sai Valtion erityisavustuksen digitaalisten taitojen ja osaamiseen liittyvän hyvän pedagogisen toiminnan kehittämiseen 54 700€ vuosille 2022-2023. Tällä rahalla on palkattu digitutor 31.12.2023 asti ja 10 000€ hankitaan laitteita varhaiskasvatuksen käyttöön. Vuonna 2022 on hankittu jo yksi kosketusnäyttötelevisio Apilaniityn päiväkotiin.

Tavoitteena oli avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen, mutta henkilökunnan saatavuuden takia emme saaneet toimintaa jatkettua syksyllä 2022

Lisääntyneen varhaiskasvatuskysynnän vuoksi otimme käyttöön nuorisotoimen tilat alkuvuodesta 2022, jonne palkattiin lisähenkilöstöä. Ukrainan sodan alettua helmikuussa 2022 Laitilaan saapui paljon turvattomista oloista tulleita ukrainalaisia ja kaikille halukkaille järjestettiin varhaiskasvatusta. Laitilan kaupunki vuokrasi lisätilaa Laitilan portin kiinteistöstä ja palkkasi lisää henkilökuntaa, jolloin henkilökunnan kokonaisuus oli 12. Toiminta aloitettiin Laitilan portissa 25.4.2022. Kustannukset kohdennettiin Pähkinäpensaän päiväkodin kustannuspaikalle ja valtuusto myönsi lisätalousarvion 263 000€. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi valtion erityisavustuksen turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen 274 813€

Varhaiskasvatuksen painopistealueena oli perhepäivähoidon kehittäminen. Kehittämisen tarkoituksena oli lisätä perhepäivähoidon kysyntää sekä tunnettavuutta. Perhepäivähoidon varahoito on kokeiluluontoisesti järjestetty keskitetysti Laitilan portin päiväkodissa ja yksi kotona työskentelevä perhepäivähoitaja on siirretty sinne elokuusta 2022 alkaen hoitamaan perhepäivähoidon varahoittoa.

Menoja lisää sisäisten vuokrien huomattava osuus talousarviosta.

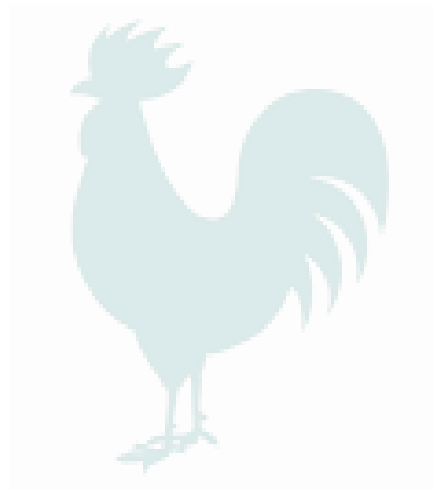
SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Varhaiskasvatuksen tulot ovat toteutuneet hieman arvioitua suurempina. Tämä selittyy opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös varhaiskasvatuksen käyttökustannuksia. Varhaiskasvatusmaksuja on tullut ennakoitua vähemmän.

Varhaiskasvatuksen menot ovat toteutuneet lähes ennakoidusti.

Pähkinäpensaän päiväkodin kustannukset ovat ennakoitua suuremmat johtuen lisätilojen ja –henkilöstön palkkaamisesta.

Kotihoidontukea on käytetty ennakoidusti ja muutama perhepäivähoitaja on siirtynyt päiväkotiin, jolloin perhepäivähoidon kustannukset jäivät pienemmäksi kuin talousarviossa, mutta kompensoituu päiväkotien talousarviossa.

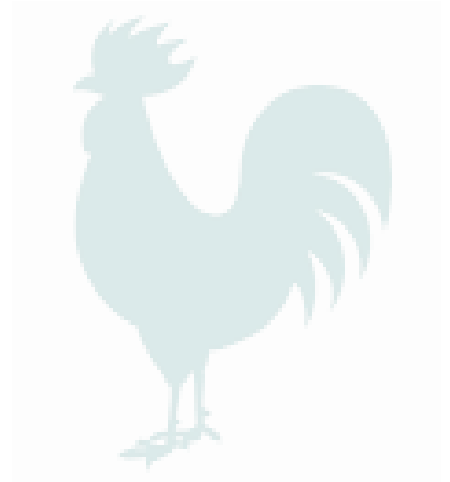

HENKILÖSTÖ

Perhepäivähoito	
<i>perhepäivähoitaja</i>	9
<i>toistaiseksi muissa tehtävissä</i>	3
hoitopaikat	36
Itäkulman ryhmäperhepäiväkoti	
<i>perhepäivähoitaja</i>	2
hoitopaikat	10
Pähkinäpensaallaan päiväkotia+ Laitilan portti	
varhaiskasvatuksen opettaja	13
varhaiskasvatuksen hoitaja	20
varhaiskasvatuksen erityislasten ohjaaja	6
hanketyöntekijät	2
lapsipaikat	205
Apilaniityn päiväkotia	
<i>varhaiskasvatuksen opettaja</i>	10
<i>varhaiskasvatuksen hoitaja</i>	18
<i>varhaiskasvatuksen erityislasten ohjaaja</i>	2
<i>hanketyöntekijä</i>	2
lapsipaikat	160
<i>varhaiskasvatuksen erityisopettaja</i>	2
<i>hanke S2- opettaja</i>	1
digitutor	1

Kotihoidontuen saajia

72

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Varhaiskasvatuksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistyslautakunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi varhaiskasvatuksessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, asiakkaiden tulotietojen tarkastukset, irtaimiston tarkastukset yms.)

Varhaiskasvatuksessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän varhaiskasvatuksen opettajan saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on haastavaa.

Muita riskitekijöitä varhaiskasvatuksessa ovat mm. yksintyöskentelevät perhepäivähoitajat, jotka ovat jatkuvasti valppaana ja vastuussa lapsiryhmästä. Perhepäivähoidattajien työterveyshuollon käynnit on hankalasti järjestettävissä pitkien välimatkojen ja työaikojen takia.

Varhaiskasvatuksella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kunnan tarjoamat varhaiskasvatuspalvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä.	Loma-aikoina varhaiskasvatus keskitetään päiväkotihin.	-Varhaiskasvatuksen bruttomenot/ hoitopäivä -hoitopäivien määrä/ hoitopaikka	-Loma-aikoina (hiitoloma, syysloma 5 viikkoa kesällä) varhaiskasvatus on keskitetty. Hoitopäivien määrä on pysynyt melko samana vuoteen 2021 verrattuna.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelutarjonta varhaiskasvatuksessa.	Erilaisia varhaiskasvatusmuotoja tarjolla. Perhepäivähoidon kehittäminen.	perhepäivähoitopaikkojen määrän pysyminen vuoden 2021 tasolla	Varhaiskasvatuksen painopistealueena oli perhepäivähoidon kehittäminen. Kehittämisen tarkoituksena oli lisätä perhepäivähoidon kysyntää sekä tunnettavuutta. Pidimme kehittämispäiviä keväällä 2022 sekä tiimeittäin että yhdessä. Tavoite saavutettiin.

Avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan vakiinnuttaminen ja palvelun kehittäminen ja tarpeiden arviointi

Avointa varhaiskasvatusta järjestettiin keväällä 2022 12 kertaa. Kävijöitä oli yhteensä 174.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

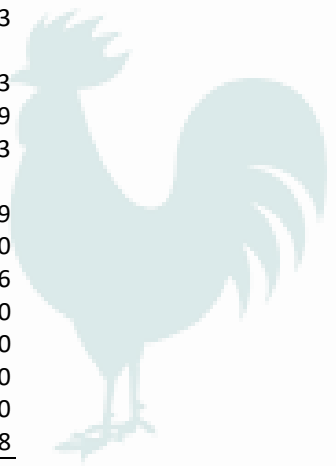
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaksivuotinen esiopetusko- keilun tarjoaminen kaikille 2016 ja 2017 vuonna synty- neille	Palveluohjaus ja palvelupro- sessien toimivuus	Osallistujaprocentti	Kaikille halukkaille on järjes- tetty kaksivuotista esiope- tusta. 2016 syntyneistä osal- listumisprosentti 86,46% 2017 syntyneistä 95,5%. Myös kaikille halukkaille tur- vattomista oloista tulleille 2017 syntyneille on tarjottu kaksivuotista esiopetusta.
Tuetaan lasten ja perheiden hyvinvointia liikuntaa lisää- mällä	Sisällytetään jokaiseen päi- vään säännöllisesti useita toiminnallisia, aktiivisia ja liikunnallisia oppimistilan- teita yhdessä muiden toimi- joiden kanssa.	Seurantakortti perheille ke- vällä ja syksyllä.	Seurantakorttia lapsille ei ole tehty. Liikuntaa on sisäl- lytetty aktiivisesti lasten ar- keen.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut, osaava ja py- syvä henkilökunta	Henkilökunnan osallistami- nen kehittämis- ja suunnitte- lutyöhön.	kehittämispäivän pitäminen kaksi kertaa vuodessa.	Henkilökunnan kanssa on pidetty kevät- ja syksysuun- nittelut
	koulutuksiin osallistuminen	keskimäärin 3 pv/vuosi	toteutunut
	kehityskeskustelut	joka toinen vuosi	toteutunut
	henkilökunnan aktivoiminen liikuntaan	erilaiset seurantakortit	Henkilökunnalla on ollut lii- kuntaan aktiivisia tempauk- sia

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Palveluseteli bruttomenot / hoitopäivä	57	55	0
Palveluseteliä käyttävien määrä	18	8	8
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Apilaniityn päiväkotiki / hoitopäivä	71	65	80
Varhaiskasvatuksen bruttomenot perhepäivähoito / hoitopäivä	82	55	68
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Pähkinäpensaan päiväkotiki / hoitopäivä	64	60	76
Varhaiskasvatuksen bruttomenot ryhmäperhepäivähoito / hoitopäivä	101	55	83
Hoitopäivien määrä / Apilaniityn päiväkotiki	25 304	25 000	24 043
Hoitopäivien määrä / perhepäivähoito	6 252	13 000	7 939
Hoitopäivien määrä / Pähkinäpensaan päiväkotiki	30 271	25 000	24 643
Hoitopäivien määrä / ryhmäperhepäivähoito	1 272	200	1 699
Täyttöaste	86,36	100,00	113,00
Käyttöaste	81,46	80,00	74,66
Kotihoidontuen saajat	72	85	90
Hoitopaikat / perhepäivähoito	50	50	50
Hoitopaikat / Apilaniityn päiväkotiki	160	160	160
Hoitopaikat / Pähkinäpensaan päiväkotiki	205	150	150
Hoitopaikat / ryhmäperhepäivähoito	10	12	8

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	628 285	674 400	0	674 400	800 544	126 144
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	628 285	674 400	0	674 400	800 544	126 144
Menot	-4 817 675	-5 260 461	-263 500	-5 523 961	-5 353 179	170 782
KL menot	-342 850	-220 938	0	-220 938	-212 943	7 995
Menot yht.	-5 160 525	-5 481 399	-263 500	-5 744 899	-5 566 122	178 777
Toimintakate	-4 532 240	-4 806 999	-263 500	-5 070 499	-4 765 578	304 921
Poistot	-117 315	-124 350	0	-124 350	-82 206	42 144
Netto	-4 649 555	-4 931 349	-263 500	-5 194 849	-4 847 784	347 065
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-610,3	-654,9	0,0	-686,4	-665,0	21,4
Kokonaiskulut €/as	-624,2	-669,7	0,0	-701,2	-674,8	26,4
Toimintakate €/as	-536,0	-574,3	0,0	-605,8	-569,4	36,4
Tulos €/as	-549,9	-589,2	0,0	-620,7	-579,2	41,5
Verorahoitusosuus	88,1 %	88,0 %	100,0 %	88,5 %	85,8 %	-2,7 %
Osuus toim.kuluista	6,9 %	7,0 %	30,4 %	7,3 %	7,0 %	-0,3 %

2.6.4. Perusopetus (Tehtävä 28)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Peruskoulut luovat mahdollisimman hyvät perusvalmiudet oppilaille jatko-opintoja varten sekä antavat elämässä tärkeitä tietoja, taitoja ja sosiaalisia valmiuksia vuorovaikutuksessa kodin ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilassa on lukuvuonna 2022-2023 seuraavat peruskoulut: Laitilan kyläkoulu (luokat 1-6 ja valmistava opetus), Kappelimäen koulu (luokat 1-6, erityisen tuen luokkamuo-
toinen opetus 1-6, vaativa erityinen tuki ja toiminta-alueittain annettava opetus 1-9, valmistava opetus 4/2022 alkaen) ja Varpeen koulu (luokat 7-9, erityisen tuen luokkamuo-
toinen opetus 7-9, joustava perusopetus ja valmistava opetus 4/2022 alkaen).

Esiopetusta annettiin keväällä 2022 Kappelimäen koulussa erillisissä esiopetusryhmissä sekä päiväkodeissa. Esiopetus siirtyi kokonaan päiväkoteihin syksyllä 2022.

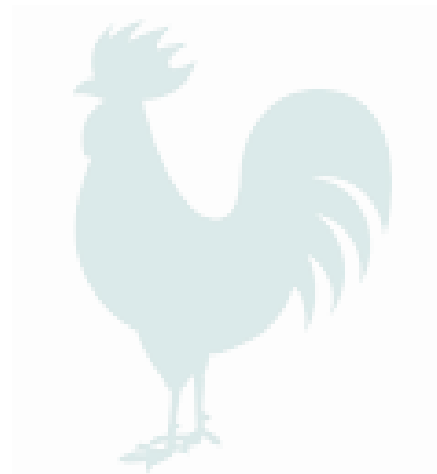
Perusopetuksen yhteyteen perustettiin keväällä ja syksyllä 2022 useita valmistavan opetuksen tilapäisiä ryhmiä Kodjalan koulussa toimivan valmistavan opetuksen luokan lisäksi. Kappelimäen koulun alaisuuteen perustettiin neljä ryhmää ja Varpeen koulun alaisuuteen kaksi ryhmää.

Sivistystoimi on hakenut aktiivisesti valtion erityisavustuksia erilaisten hankkeiden toteuttamiseen ja opetuskäytäntöjen kehittämiseen. Yhteistyötä opiskeluhoiton, sosiaalitoimen ja nuorisotoimen kanssa on kehitetty edelleen. Sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön tiivistäminen ja toimintamallien kehittäminen on aloitettu syksyllä 2021 ja sitä jatkettiin tiivisti myös hyvinvointialuemuutoksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli syyslukukaudella 2022 enimmillään 94 lasta toiminnan piirissä, joka on muutaman vuoden tarkastelujaksolla suurin määrä. Tämä kertoo tarpeesta, mutta myös tyytyväisyydestä toimintaan ja sen laajuuteen. Lukuvuoden 2022-2023 alusta aamupäivätoimintaa on järjestetty jo klo 06.00 alkaen, joka on osoittautunut tarpeelliseksi perheille.

Tiivistetysti vuoden 2022 perusopetuksen toimintaympäristöä kuvaa valitettavasti jälleen sana poikkeusolot. Pandemia vaikutti turvalliseen opetuksen järjestelyyn keväällä 2022, mutta vaativimmat muutostarpeet aiheutti Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan, jolloin varauduttiin suureen maahanmuuttajien määrään. Kevään 2022 aikana perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi n. 10%:lla, joka vastaa yhden ikäluokan verran valmistavan opetuksen oppilaita. Syksyllä 2022 kouluarki pääsi alkamaan lähiopetuksessa vailla erityisjärjestelyitä pandemian suhteen. Valmistavaa opetusta annettiin yhteensä seitsemässä eri opetusryhmässä lukuvuoden 2022-2023 alusta. Hankerahoituksen mahdollistamalla henkilöstölisäyksillä on katettu poikkeusolojen vaikutuksia kaikkien perusopetusikäluokkien oppilaiden arkeen.

Kaupungin peruskouluissa opiskelee erityisen tuen piirissä 105 oppilasta (n. 11,0 % oppilaista). Tehostetun tuen piirissä on 174 oppilasta (18,2 % oppilaista). Tehostetun

ja erityisen tuen piirissä olevia oppilaita on perusopetuksen oppilaista n. 29,2 %. Luvut ovat yli valtakunnallisen keskiarvon.

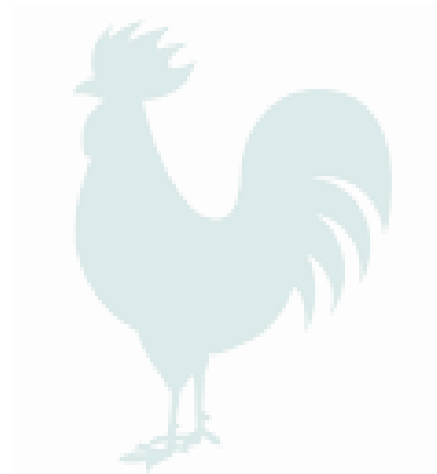
Laitilassa on maahanmuuttajataustaisia lapsia varhaiskasvatuksessa jo lähes 17 %. Perusopetuksessa maahanmuuttajataustaisia oppilaita on noin 9,5 %. Lapsia ja nuoria, joilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi, on Laitilassa yhteensä noin 210. Suomen kielen oppiminen on yksi merkittävimmistä keinoista kotouttaa tulijat. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kielenoppimisen erilaiset tarpeet huomioidaan tarjoamalla mahdollisuutta opiskella suomea toisena kielenä.

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt lisäresurssimäärärahan vuoden 2021 alusta perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen Suomi toisena kielenä (S2)-opettajan virkaan. Virka täytettiin määräaikaisena syksystä 2022 alkaen. Valmistava opetus aloitettiin luokkamutoisena toimintana Laitilan kyläkoulussa vuonna 2020 ja sitä jatkettiin koko vuosi 2021. Vuoden 2022 aikana vakituinen valmistavan opetuksen luokka toimi Kodjalan koulutalolla. Ukrainalaisia varten perustetut valmistavan opetuksen luokat toimivat Varppeen koululla, Kappelimäen koululla ja Laitilan kyläkoulun Kodjalan koulutalolla.

Verkostoyhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa yhä moninaisempiin haasteisiin vastaamiseksi on oppilaiden moniammatillisen tukemisen saralla keskeinen kehittämiskohde nyt ja tulevaisuudessa. Oppilas- ja opiskeluhooltohenkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Tieto- ja viestintäteknologinen toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Prosessi laitteisiin ja tietoteknisen infrastruktuurin rakentamiseen liittyvien vastuiden määrittelymiseksi on aloitettu yhteistyössä teknisen toimen ja tietohallinnon kanssa.

Oppilaskohtaisten kustannusten ilmoittamisessa on kirjattu kaikkien yksikköjen osalta sekä kokonaiskustannukset/ opp. Laitilassa muiden kuin henkilöstökustannusten osuus näyttäytyy verrattaen suurena sekä kaupungin sisällä. Kokonaiskustannukset eivät anna tarkoituksenmukaista tietoa pelkästään opetukseen käytettävistä resursseista. Muiden kuin opetukseen suunnatun henkilöstöressin kustannusten nousu on ollut huomattavaa vuosien 2021 ja 2022 välillä. Tähän osaltaan vaikuttavat mm. KL-erien kirjaustavan muutokset, mutta mm. kiinteistö- ja muiden kustannusten nousuun on jatkossa kiinnitettävä huomiota. Tätä tarkastelua ja mahdollisia tehostamistoimia on tehtävä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Sivistystoimella ei ole yksin mahdollisuutta vaikuttaa kaikkiin muodostuviin kustannuksiin opetuksen järjestämisessä.

KOULUKOHTAISET MENOT / OPPILAS 2022

	Oppilaita ka k ja s	Menot yhteensä 2021		Menot yhteensä 2022		Menot / oppilas 2021		Menot / oppilas 2022	
		kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus
Itäkulman koulu	22	251 085,37 €	163 418,04 €	269 665,74 €	137 720,79 €	11 412,97 €	7 428,09 €	12 257,53 €	6 260,04 €
Kodjalan koulu	35	547 689,59 €	245 980,88 €	590 122,04 €	236 609,33 €	15 648,27 €	7 028,03 €	16 860,63 €	6 760,27 €
Soukaisten koulu	57	516 209,44 €	246 187,58 €	550 570,93 €	232 497,49 €	9 056,31 €	4 319,08 €	9 659,14 €	4 078,90 €
Suontaan koulu	46	595 114,89 €	230 313,41 €	635 878,03 €	222 575,58 €	12 937,28 €	5 006,81 €	13 823,44 €	4 838,60 €
Untamalan koulu	50	540 937,21 €	237 233,03 €	627 851,77 €	225 754,98 €	10 818,74 €	4 744,66 €	12 557,04 €	4 515,10 €
Laitilan kyläkoulu	210	2 451 036,50 €	1 123 132,94 €	2 674 088,51 €	1 055 158,17 €	11 671,60 €	5 348,25 €	12 733,75 €	5 024,56 €
Kappelimäen koulu									
perusopetus	350	2 046 512,43 €	1 174 133,00 €	2 291 031,47 €	1 239 863,20 €	5 847,18 €	3 354,67 €	6 545,80 €	3 542,47 €
esiopetus	28	260 041,55 €	142 018,03 €	169 562,41 €	71 552,16 €	9 287,20 €	5 072,07 €	6 055,80 €	2 555,43 €
erityisen tuen opetus	68	967 212,40 €	678 190,58 €	1 038 122,24 €	699 050,98 €	14 223,71 €	9 973,39 €	15 266,50 €	10 280,16 €
vaativan erityisen tuen opetus	19	496 267,20 €	400 188,76 €	574 182,68 €	441 165,15 €	26 119,33 €	21 062,57 €	30 220,14 €	23 219,22 €
Varpeen koulu									
perusopetus	278	3 353 120,78 €	2 080 604,20 €	3 485 382,68 €	2 098 289,60 €	12 061,59 €	7 484,19 €	12 537,35 €	7 547,80 €
erityisen tuen opetus	24	393 302,41 €	275 900,37 €	437 064,23 €	317 539,74 €	16 387,60 €	11 495,85 €	18 211,01 €	13 230,82 €
Lukio	116	1 199 610,25 €	775 648,58 €	1 252 373,63 €	810 620,13 €	10 341,47 €	6 686,63 €	10 796,32 €	6 988,10 €

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Perusopetuksen tulot ovat toteutuneet arvioitua suurempina, toteuman ollessa 127%. Tämä selittyy kasvaneina valtionavustusten toteutumisena, jotka kuvautuvat arjessa hankkeina. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös perusopetuksen käyttökustannuksia.

Perusopetuksen toimintakulut ovat toteutuneet hieman suurempina, toteuman ollessa 103 %. Tämä selittyy mm. kuljetuspalveluiden kohonneina kustannuksina sekä hankkeiden suurempana määränä arvioituun nähden. Hankkeiden rahoitus on onnistuttu lähes kokonaan arvioimaan talousarvioon, joten toimintakatteen ylitys on maltillinen. Toimintakate oli perusopetuksessa 101,1%.

HENKILÖSTÖ:

Henkilöstössä ei tapahtunut suuria muutoksia aiempiin vuosiin verrattuna. Kappelimäen kouluun perustettiin apulaisrehtorin virka 10/2022 alkaen ja Ukrainan kriisin johdosta lisättiin merkittävästi henkilöstöä kevästä 2022 alkaen valmistavan opetuksen ryhmiä varten. Näihin tehtäviin kaupunginvaltuusto on myöntänyt lisämäärärahan vuoden 2022 aikana.

Laitilan kyläkoulun rehtorijärjestelyt hoidettiin sijaisjärjestelyin syyslukukauden 2022 ajan.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Rehtori	3		
Apulaisrehtori	1		
Koulusihteeri	2		
Luokanopettaja	35		
Erityisluokanopettaja	14	2	
Erityisopettaja	12	3	
Lehtori	21	2	

Lehtori, perusopetuksen ja lukion yhteinen	7		
Päätoiminen tuntiopettaja (esiopetus)	0		
Päätoiminen tuntiopettaja	6	1	
Sijaispoolin opettaja	2	1	
Päätoiminen tuntiopettaja, yhteinen vaka+po (s2)	1	1	
Koulunkäynnin sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	37	7	30
Sijaispoolin koulunkäynnin-ohjaaja	1		1
Valmistavan luokan opettaja	7	6	
Valmistavan luokan ohjaaja	7	7	7

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

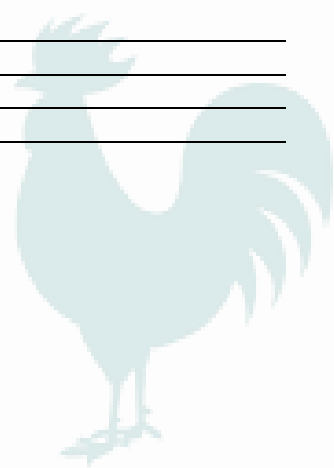
Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, KVTES-työntekijöiden työaikojen tarkastus, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta).

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan. Sitä päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Merkittävimmät riskit liittyivät talouden heikkeneviin näkyymiin. Jatkossa perusopetuksen järjestämisen tehostamista tulee tarkastella ennakoivasti.

Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on välillä haastavaa. Lisäksi nopeasti muuttuvat henkilöstötilanteet aiheuttavat ajoittain haasteita järjestelyille. Ennaltaehkäisevään työhön resurssointi pienentää oppilaiden syrjäytymisen riskejä.

Kasvatukseen ja opetukseen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty. Henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta sekä koulutusta väkivalta- ja uhkatilanteisiin.

Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tarkoituksenmukaisen kokoiset perusopetuksen ja esiopetuksen ryhmät ja yksiköt	Monipuolinen, taloudellinen ja toimiva kouluverkko	Yksikkö- ja oppilaskohtaisen menot lähellä oppilaskohtaisen menojen keskiarvoa ja valtionosuutta	Oppilaskohtaiset kustannukset Laitilan kyläkoulu Itäkulman koulutalo:12 257e Kodjalan koulutalo; 16 860e Soukaisten koulutalo: 9659e Suontaan koulutalo: 13 823e Untamalan koulutalo:12 557e Kappelimäen koulu Perusopetus 6545e Erityisen tuen opetus 15267e Vaativan erityisen tuen opetus 30220e Varpeen koulu Perusopetus 12537e Erityisen tuen opetus 18211e

Kouluverkon ja koulunkäyntialueiden kehittäminen	Ryhmäkokojen seuranta	Oppilaita/opettaja - yleisopetuksen opetusryhmien keskikoko eri kouluissa alakouluissa ja yläkouluissa (12- 24)	Laitilan kyläkoulu: 12,3 oppilasta/opettaja Itäkulman koulutalo: 11 oppilasta/opettaja Kodjalan koulutalo: 10,7 oppilasta/opettaja Soukaisten koulutalo: 14 oppilasta/opettaja Suontaan koulutalo: 14 oppilasta/opettaja Untamalan koulutalo: 16,3 oppilasta/opettaja Kappelimäen koulu: 19,6 Varpeen koulu: 16,7
--	-----------------------	---	--

Kylien vetovoiman vahvistaminen elinvoimaisilla kyläkouluilla yhteistyössä eri tahojen, mm. Vakka-Suomen musiikkiopiston, kansalaisopiston, liikuntatoimen ja kulttuuritoimen kanssa	Kyläkoulujen salien käyttöasteen kasvaminen (yhdessä liikuntatoimen kanssa)	2021: varattuja vuoroja 797 kpl, käytettyjä tunteja 2922h 2022: varattuja vuoroja 768 kpl, käytettyjä tunteja 1212,5h Käyttöaste on laskenut.
--	---	---

Kyläkoulun oppilasmäärät koulutaloittain 20.9.2022 verrattuna 20.9.2021 tilanteeseen

Itäkulman koulutalo: 23 -> 22 (-1)
Kodjalan koulutalo (sisvalmo): 50 -> 47 (-3)
Soukaisten koulutalo: 58 -> 55 (-3)
Suontaan koulutalo: 49 -> 42 (-7)
Untamalan koulutalo: 52 -> 46 (-6)

Osallistutaan ulkopuolisen rahoituksen hakuihin	Osallistutaan koulutusta ja sen tukipalveluita edistäviin kuntakohtaisiin ja seudullisiin hankkeisiin ja projekteihin, joihin haetaan esim. valtion erityisavustuksia	Haetut ja saadut erityisavustukset	Saatu merkittäviä valtionavustuksia ja erityisavustuksia tasa-arvon kehittämiseen, poikkeusolojen tasoitamiseen, oppilashuollon henkilöstömitoitukseen.
---	---	------------------------------------	---

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laadukas perusopetus	Tuntikehyksen ja opettajavarsien mitoituksen, resurssien tarkoituksenmukainen käyttö	opetustuntien määrä/opetustaja/koulu;	Laitilan kyläkoulu Itäkulman koulutalo: 28 Kodjalan koulutalo: 26 Soukaisten koulutalo: 26 Suontaan koulutalo: 26,3 Untamalan koulutalo: 26 Kappelimäen koulu yleisopetus 24 erityisopetus 22,1 Toimela 25,7 Varppee yleisopetus 23,9 erityisluokanopetus 29
	Vaikuttava tehostetun ja erityisen tuen opetus sekä riittävät oppilashuoltopalvelut ennaltaehkäisevään työhön varhaisen puuttumisen periaatteella	Kaikki yhdeksännen vuosiluokan oppilaat saavat keväällä päättötodistuksen Oppilasta/laaja-alainen erityisen tuen opetus alakouluissa	Toteutui keväällä 2022. Alakoulu yhteensä: 23 opp./laaja-alainen erityisopettaja
	Erityisen tuen opetuksen uudistaminen ja oppimisen tuen käytänteiden selkeyttäminen	Lähikouluperiaatteen toteuttaminen; erityinen tuki muussa kuin omissa lähikouluissa	30 oppilasta

Kirjalliset toimintamallit huolenaiheisiin puuttumiseksi

Väkivaltailmoitusten määrän muutos

Kappelimäki: väkivaltailmoitukset vähentyneet paitsi vaativassa erityisen tuen opetuksessa

Varppee: väkivaltailmoitusten määrä pysynyt samalla tasolla

Kasvatuskeskustelujen käytön lisääntyminen, kurinpi-toasteikot kirjallisina

Jälki-istuntojen ja/tai kasvatuskeskustelujen määrä/oppilas

Laitilan kyläkoulu
Jälki-istunnot: 21kpl (0,1/oppilas)
kasvatuskeskustelut 0 kpl

Kappelimäen koulu
jälki-istunnot 0,1/ opp.
kasvatuskeskustelut 0,07/opp.
Kasvatuskeskustelujen osuus on lisääntynyt.

Varpeen koulu
jälki-istunnot 0,4/opp. (syksy -22)
laskua syksyyn -21 (0,68/opp.)
kasvatuskeskustelut 0,02/opp., sama taso tai pieni lasku

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimialan sisäisten palveluprosessien kehittäminen	Yhteissuunnittelun ja -toiminnan hyödyntäminen eri rajapinnoilla	Palveluprosessien päivittäminen	Sote-sivistyspalveluprosessien kuvaukset osittain valmiina ja osan työtä jatketaan vuodelle 2023 yhteistyössä Varhan kanssa

Kestävän kehityksen huomiointi oppilaitosten toiminnassa

Huomio kierrätykseen ja hankintojen kestävyteen

Jätteen lajittelu kaikissa kouluissa/luokissa

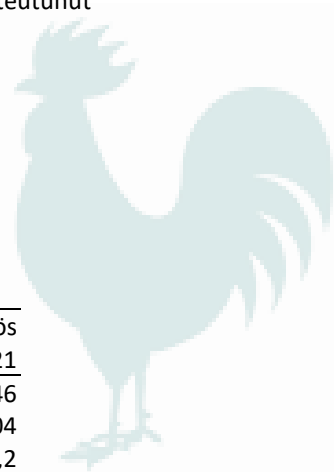
Laitilan kyläkoulu: muovi, lasi, pahvi, paperi ja metalli. Suontaan koulutalolla myös biojätteenkeräys

Kappelimäen koulu: muovi, paperi, pahvi, metalli, lasi, energijäte, biojäte/kompostointi, löytövaatekierrätys

Varpeen koulu: peruskierätys ok, kestävä kehityksen hankkeeseen mukaan

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sitoutunut, kehittyvä ja ammattitaitoinen henkilöstö	Työhyvinvointikyselyt yksiköissä	Tavoite ja toimenpideohjelman laatiminen tulosten perusteella	Toteutunut
	Koulutussuunnitelmien päivittäminen	Kehityskeskustelujen yhteydessä vuosittain	Toteutunut
	Täydennyskoulutusmahdollisuudet riittävät	Täydennyskoulutusta 3 päivää/vuosi	Toteutunut
	Veso-koulutusten pitkän aikavälin suunnittelu ja hyödyntäminen koulutustavoitteiden saavuttamisessa		

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Oppilasmäärä (luokat 1-9)	947	947	946
Toimintakulut/oppilas	11 342	0	11 004
Tuntia/oppilas	71,0	72,0	71,2
Oppilaita/päätoiminen opettaja	11	11	11

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	821 622	971 656	0	971 656	1 233 970	262 314
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	821 622	971 656	0	971 656	1 233 970	262 314
Menot	-11 255 696	-12 142 607	-272 700	-12 415 307	-12 751 495	-336 188
KL menot	-831 253	-413 241	0	-413 241	-475 018	-61 777
Menot yht.	-12 086 950	-12 555 848	-272 700	-12 828 548	-13 226 513	-397 965
Toimintakate	-11 265 327	-11 584 192	-272 700	-11 856 892	-11 992 543	-135 651
Poistot	-20 138	-70 437	0	-70 437	-41 387	29 050
Netto	-11 285 465	-11 654 629	-272 700	-11 927 329	-12 033 930	-106 601
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 429,4	-1 500,1	0,0	-1 532,7	-1 580,2	-47,5
Kokonaiskulut €/as	-1 431,8	-1 508,5	0,0	-1 541,1	-1 585,2	-44,1
Toimintakate €/as	-1 332,2	-1 384,0	0,0	-1 416,6	-1 432,8	-16,2
Tulos €/as	-1 334,6	-1 392,4	0,0	-1 425,0	-1 437,7	-12,7
Verorahoitusosuus	93,2 %	92,3 %	100,0 %	92,5 %	90,7 %	-1,8 %
Osuus toim.kuluista	16,2 %	16,1 %	31,4 %	16,3 %	16,6 %	0,3 %

2.6.5. Lukio-opetus (Tehtävä 29)

Vastuuhenkilö: lukion rehtori Kimmo Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Lukio tarjoaa perusopetuksensa päättäneille nuorille laaja-alaista yleissivistävää koulutusta. Se antaa riittävät valmiudet lukion oppimääriin perustuviin jatko-opintoihin. Tavoitteena on tarjota laitilalaisille perusopetuksen päättäneille oppilaille houkutteleva ja tasokas toisen asteen oppilaitos.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lukio toimii perusopetuksen opetuksen 7-9-vuosiluokkien kanssa samassa kiinteistössä ja kiinteässä yhteistyössä.

Opiskelijahuolto-opetussuunnitelman mukaan opiskelijahuoltopalvelut kuuluvat myös toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille. Lukiolle on nimetty opiskelukuraattori ja –psykologi. Opiskeluterveydenhoitajan palvelut ovat myös käytettävissä. Laitilan lukion opiskeluhuoltosuunnitelmaan on kirjattu tietoja opiskeluhuoltopalveluiden saavutettavuuden parantuneesta tilanteesta ja opiskeluhuollon toimintavoista lukiossa.

Elokuun alussa 2019 voimaan astunut uusi lukiolaki pyrkii vahvistamaan lukion vetoa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona. Lailla pyritään samoin tukemaan sujuvaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle sekä vahvistamaan koulutuksen laatua ja oppimistuloksia.

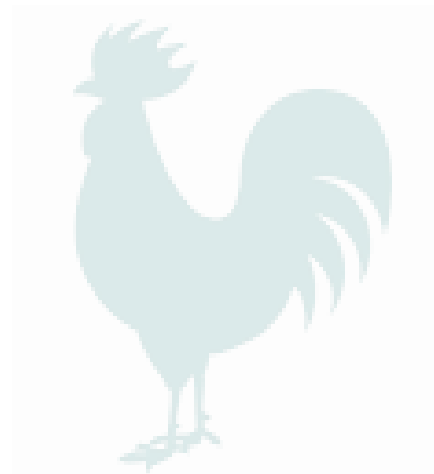
Ohjausvelvoitteita, oppimisen tukea (oikeus erityisopetukseen) ja korkeakoulu-yhteistyötä koskevat velvoitteet astuivat voimaan elokuussa 2021 uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton myötä. Uusi opetussuunnitelma on muuttanut myös käytettyä termistöä, kun kurssien tilalle ovat tulleet moduulit, opintojaksot ja –pisteet.

Opetusvelvollisuuden laajenemisen myötä lukio on ollut maksuton 1. vuoden opiskelijoille elokuusta 2021 alkaen ja 2. vuoden opiskelijoille elokuusta 2022. Kolmannen vuoden opiskelijoiden osalta aikaisemmin aloitettua kirjatukea on jatkettu siten, että tuki on ollut 100 euroa lukuvuonna 2022-2023. 3. vuoden opiskelijoilla on ollut käytössään myös lukion toimesta hankittu tietokone. Em. syistä muutos Laitilan kohdalla ei ole ollut niin merkittävä kuin lukioissa, joissa oppimateriaali- ja tietokonehankintoja ei ole tuettu.

Laitilan lukio pyrkii olemaan seutukunnallisessa ja/tai maakunnallisessa yhteistyössä aktiivinen mm. lukioiden korkeakoulu-yhteistyötä koskevien aloitteiden yhteydessä. Laitilan lukio on mukana Turun seudun toisen asteen etä- ja verkko-opetusrenkaassa (etarengas.fi). Turun kaupunki on käynnistänyt toisen asteen ja korkeakoulujen yhteistyön toimintamalleja kehittävän STEaM-hankkeen, joka pyrkii rakentamaan nuorille suorita koulutuspolkuja toiselta asteelta tekniikan alan korkeakouluopintoihin. Laitila on mukana yhteistyötä koordinoivassa verkostossa. Lukio toimii aktiivisesti pienten alle 150 opiskelijan lukioiden Suomen lähilukioyhdistyksessä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Lukion tehtäväalueen osalta menot alittuivat hieman ennakoidusta. Kulut alittuivat 26 000 euroa, mutta toimintatuloja kertyi ennakoitua vähemmän. Lukion toimintakate oli 1 355 050 euroa, mikä oli 11 847 euroa alle talousarvion.

HENKILÖSTÖ

Opetushenkilökunta: Lukiossa on rehtorin ja kahdeksan lehtorin virkaa sekä kulloinkin tarvittava määrä tuntiopettajia. Varpeen koulun kanssa yhteisiä lehtorin virkoja 5: kaksi liikunnan lehtoria, musiikin lehtori, kuvataiteen lehtori ja uutena matematiikan ja tietotekniikan lehtori 1.8.2022 alkaen.

Muu henkilökunta: Koulusihteeri. Ruokahuollosta vastaa Varpeen keskuskeittiö. Kiinteistöön liittyvät palvelut hoitaa kaupungin tekninen toimi.

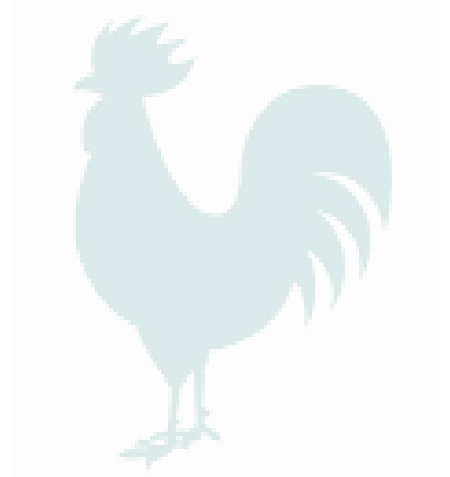
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma on tiedotettu neljän kuukauden välein. Lisäksi lukion rehtori on suorittanut säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastuksia, laskutusten tarkastus, opiskelijahuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta jne.).

Sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin ei lukiossa ole toistaiseksi ollut ongelma.

Ennaltaehkäisevään työhön ja opiskelijahuoltoon panostaminen pienentää syrjäytymisen riskejä. Koulutoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty, henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta. Poistumisharjoitukset Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus ovat keskeisiä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan sekä henkilökunnan, opiskelijoiden että huoltajienkin suuntaan. Riittävän opiskelijamäärän aloittaminen vuosittain lukiokoulutuksessa takaa monipuolisen opintotarjonnan toteutumisen ja sitä kautta edelleen lukion houkuttelevuuden lisääntymisen toisen asteen opiskelupaikkaa miettivien nuorten silmissä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Riittävä opiskelijamäärä lukion toiminnan turvaamiseksi	Lukiokoulutuksen houkuttelevuuden lisääminen	Lukion kokonaisopiskelijamäärä pysyy vähintään 120 opiskelijassa	Lukiossa opiskelijamäärä 31.12.2022 oli 115.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukio tarjoaa opiskelijoilleen riittävät valmiudet jatko-opintoihin hakeutumiseen	Opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen tason turvaaminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset: vähintään valtakunnallinen keskitaso	Tulokset olivat valtakunnan keskitason yläpuolella
	Varmistetaan riittävä resursointi sekä opetukseen (tuntikehys) että oppilaanohjaukseen	Tavoitetaan uuden lukiolain mukaisesti kaikki lukion jälkeistä oppilaanohjausta tarvitsevat (oman lukion opiskelijat), seuranta syyskuussa	Ylioppilaat sijoittuneet kyselyiden mukaan jatko-opintoihin kiittävästi.
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukion arkipäivän prosessien laadukkuudesta huolehtiminen	Huolehditaan perustoimintaedellytysten ja prosessien tasosta	Riittävä tuntikehys ja henkilöstöresurssi (kurseja/opiskelija sekä opiskelijoita/päätoiminen opettaja); opiskelijoiden hyvinvointia mitataan vuosittain omalla hyvinvointikyselyllä ja joka toinen vuosi valtakunnallisella kouluterveyskyselyllä	Lukion tuntikehys 260, kehys alittui koska B2 ja B3 -kieliä ei toteutunut ennakoitua määrää. Lukion hyvinvointiryhmä koontunut säännöllisesti. Lukiolaisten hyvinvointia seurataan säännöllisesti. Työtyytyväisyyskysely 2022, toimenpiteet sen myötä käynnistetty.
	Laadukkaat perusprosessit, monipuoliset kurssivalinnat, hyvä tietotekninen valmius, kiinteistöt kunnossa, opiskelijoiden ja opettajien yhteishenki ja hyvinvointi		

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Lukion aloittavien määrä (%) / ikäluokka	40 %	45%	32%
Toimintakulut, €/opiskelija	11 367	11 061	10 010
Oppilasmäärä	116	120	121
Oppilaita/päätoiminen opettaja	14,60	15,00	11,00
Kurseja/oppiilas	1,60	1,60	1,74

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	19 717	27 850	0	27 850	12 820	-15 030
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	19 717	27 850	0	27 850	12 820	-15 030
Menot	-1 211 317	-1 346 474	0	-1 346 474	-1 320 932	25 542
KL menot	-108 151	-48 273	0	-48 273	-46 938	1 335
Menot yht.	-1 319 468	-1 394 747	0	-1 394 747	-1 367 870	26 877
Toimintakate	-1 299 751	-1 366 897	0	-1 366 897	-1 355 050	11 847
Poistot	-7 132	-7 132	0	-7 132	-7 132	0
Netto	-1 306 883	-1 374 029	0	-1 374 029	-1 362 182	11 847
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-156,0	-166,6	0,0	-166,6	-163,4	3,2
Kokonaiskulut €/as	-156,9	-167,5	0,0	-167,5	-164,3	3,2
Toimintakate €/as	-153,7	-163,3	0,0	-163,3	-161,9	1,4
Tulos €/as	-154,6	-164,2	0,0	-164,2	-162,7	1,4
Verorahoitusosuus	98,5 %	98,0 %	0,0 %	98,0 %	99,1 %	1,1 %
Osuus toim.kuluista	1,8 %	1,8 %	0,0 %	1,8 %	1,7 %	-0,1 %

2.6.6. Toisen asteen ammatillinen koulutus (Tehtävä 30)

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilalaiset toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat nuoret ovat yhteishaun tulosten perusteella pääsääntöisesti lähipaikkakunnilla olevissa oppilaitoksissa (Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä Novida, Länsirannikon koulutus Oy). Laitilan kaupunki maksaa osuutensa koulutuksen järjestämisestä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti.

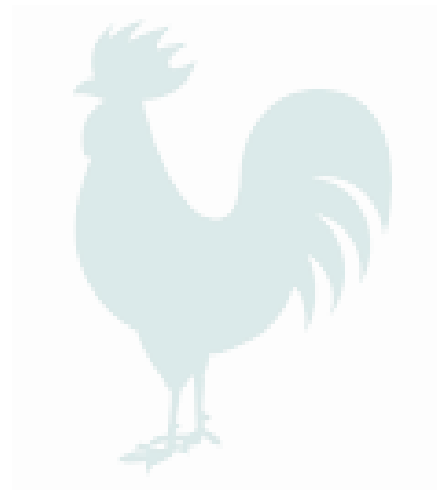
Laitilan kaupungin talousarvion käyttötalouden osan ammatillisen koulutuksen menot koostuvat lakkautetun Vakka-Suomen ammattikoulun eläkemenoista. Lisäksi tehtävälle alueelle kirjataan ulkopaikkakuntalaisten opiskelijahuoltopalveluista tulevat tulot ja vastaavasti laitilalaisten nuorten muissa kunnissa käyttämien opiskeluhoiton palvelujen kustannukset.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, oppilashuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta, irtaimiston tarkastukset).

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN**TEHTÄVÄN TALOUS**

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 081	0	0	0	0	0
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 081	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	-3 434	-3 434
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	0	0	0	0	-3 434	-3 434
Toimintakate	1 081	0	0	0	-3 434	-3 434
Poistot	-584	-584	0	-584	-584	0
Netto	497	-584	0	-584	-4 019	-3 435
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Kokonaiskulut €/as	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,5	-0,4
Toimintakate €/as	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Tulos €/as	0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,5	-0,4
Verorahoitusosuus	0,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.6.7. Kirjastotoimi (Tehtävä 35)

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja Päivi Salminen

TOIMINNAN KUVAUS

Kirjastolaki velvoittaa kunnan järjestämään yleisen kirjaston palvelut. Laitilan kaupungin kirjastotoimeen kuuluvat pääkirjasto ja kirjastoauto. Laitilan kaupunginkirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen muodostamaan kirjastojen yhteistoimintakimppaan ja Turun alueellisen kehittämiskirjaston toiminta-alueeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

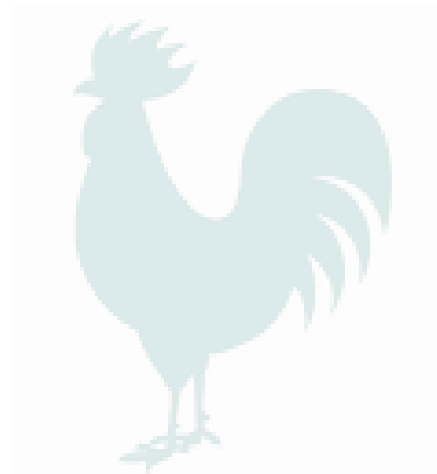
Kirjastojärjestelmän kulut laskivat odotetusti kirjastojärjestelmän vaihdon myötä. Vaski-kirjastot ottivat käyttöön avoimeen lähdekoodiin perustuvan Koha-kirjastojärjestelmän kesäkuussa 2021. Aiemmin Vaski-kirjastoissa oli käytössä kaupallisen toimijan Axiellin kirjastojärjestelmä. Koha-kirjastojärjestelmän kustannukset olivat vuonna 2022 yhteensä 3933 euroa. Vertailuksi Axiellin kustannukset vuodelta 2020, joka oli viimeinen kokonainen vuosi, jolloin Axiellin kirjastojärjestelmä oli käytössä. Tuolloin kirjastojärjestelmän kustannukset olivat yhteensä 8093,04 euroa. Kirjastojärjestelmän vaihdosta ei aiheutunut lisäkustannuksia.

Kirjaston palveluajat muuttuivat 1.9.2022 alkaen. Kirjasto palvelee maanantaista perjantaihin klo 10-19, aattopäivinä klo 10-15, kuten aiemminkin, mutta talvikauden (1.9.-30.4.) lauantai palveluajasta luovuttiin. Asiakaspalvelun keskittäminen arkipäiviin antaa henkilökunnalle enemmän työaikaa muihin palvelutehtäviin sekä kirjasto- palveluiden kehittämiseen. Kirjasto on omatoimisesti käytettävissä joka päivä klo 7-22 palveluaikojen ulkopuolella.

Kirjaston omatoimialueen laajennushanke vietiin loppuun. Kirjastosalin valaisimiin asennettiin läsnäolotunnistimet. Kesäkuussa otettiin käyttöön mahdollisuus tulostaa, kopioida ja skannata omatoimiaikaan. Omatoimialueen laajennushanke toteutettiin osin valtionavustuksella. Hinku-toimena aloitettiin vuoden lopussa valaisimien vaihtaminen led-valaisimiksi. Valaisimien led-kantojen vaihto jatkuu vuonna 2023. Lasten- ja nuortenosaston uusi hyllyjärjestys selkeytti yleisilmettä ja lisäsi asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuutta.

Syksyn 2022 aikana käytiin läpi vuoden 2021 lopussa toteutetun kyselyn tulokset. Kirjasto kartoitti kyselyllä kirjastoauton palvelutarvetta. Tavoitteena oli kehittää palvelua ja tukea kylien elinvoimaisuutta. Kysely oli vastattavissa kirjaston ja kaupungin verkkosivuilla, Facebookissa, kirjastossa ja haja-asutusalueelle kotiin jaettavana kirjekyselynä 2.-20.12.2021. Kyselyyn tuli yhteensä 91 vastausta. Pysäkkitoiveensa ja yhteystietonsa jättäneille soitettiin ja heidän kanssaan keskusteltiin sopivasta kirjastoauton pysäkkijästä. Tämän avulla saatiin seitsemän kokonaan uutta pysäkkiä kirjastoauton reittiin. Viiden jo olemassa olevan pysäkin ajankohta siirrettiin toiveiden mukaan sopivampaan päivään ja kellonaikaan. Reittikartan päivitys aiheutti pieniä muutoksia 15 jo olemassa olevan pysäkin aikatauluun. Samalla kolme hyvin vähäisellä käytöllä ollutta pysäkkiä jätettiin pois kirjastoauton reitiltä.

Vaski-kirjastoissa aloitetaan vuonna 2023 kokeilu, jonka ajan uutta cd-musiikkiaineistoa hankitaan Vaski-kirjastojen yhteiseen yhteiskokoelmaan. Kokeilussa mukana oleva aineisto jää hyllyyn siihen kirjastoon, johon se palautetaan sen sijaan, että se kuljetettaisiin takaisin kyseisen aineiston omistavaan kirjastoon. Tähän kokeiluun

valmistautuminen näkyi Laitilan kaupunginkirjastossa muun kuin kirja-aineiston suunniteltua vähäisempänä hankintamääränä.

Kirjasto teki yhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, Vakka-opiston, musiikkiopiston, nuorisotoimen, liikuntatoimen, kulttuuritoimen, ikäihmisten palveluiden sekä yhdistysten kanssa. Vakka-opiston kanssa järjestettiin kaksi kirjailijavierailua. Musiikkiopisto järjesti kirjastossa kaksi konserttia. Kirjasto oli mukana ikäihmisten palvelujen järjestämässä Varttuneen väen -viikon tapahtumasarjassa. Kirjastonhoitaja piti lukuhetkiä Palkkeessa. Kustaan päivänä järjestettiin lukupicnic sekä aikuisille että lapsille kirjaston pihalla. Kirjasto oli mukana LUJA-hankkeessa, jossa syvennettiin kirjaston ja koulujen yhteistyötä. Luja-hankkeessa käyttöön otettua kamishibai-teatteria hyödynnettiin valmo-ryhmien kirjastovierailuilla. Kirjastonhoitaja piti vauvalorutuokioita MLL:n perhekahvilassa sekä Kasvu vanhemmuuteen -ryhmässä. Syksyllä kirjastossa nähtiin Nukketeatteri Piironginlaatikon nukketeatteriesitys.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kirjastotoimen talous toteutui suunnitellusti.

HENKILÖSTÖ

Laitilan kaupunginkirjaston vakinaisen henkilökunnan määrässä ei tapahtunut muutoksia. Poissaoloja ratkaistiin sijaisjärjestelyillä. Kirjastotoimenjohtaja jäi kesäkuussa eläkkeelle. Virka oli haettavana kesällä, mutta jätettiin täyttämättä. Kirjastonhoitaja työskenteli syksyn ajan virkaatekevänä kirjastotoimenjohtajana. Syksyllä virka oli uudelleen haettavana ja täytettiin.

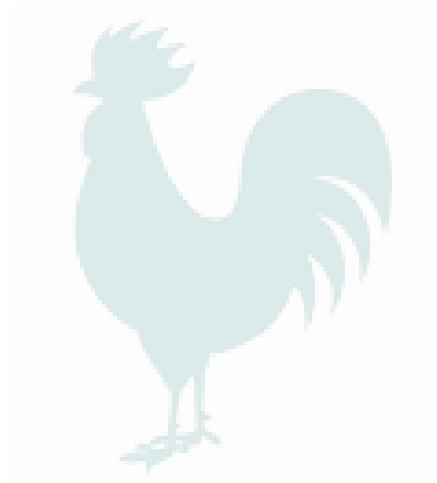
Lisäksi vuoden aikana kirjastossa työskenteli siviilipalvelusmies, työkokeilija, kaksi Winnovan opiskelijaa opintoihin liittyvässä harjoittelussa, kaksi TET-harjoittelijaa sekä kesätyöntekijä.

Kirjastotoimenjohtaja	1
Kirjastonhoitaja	2
Kirjastovirkailija	3

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Kirjastopalvelussa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jaksaminen. Henkilökunnan jaksamisen tueksi järjestettiin kaksi tyhy-päivää, joissa saatiin koulutusta mm. työyhteisötaitoihin sekä stressinhallintaan ja palautumiseen.

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelut ovat kustannus-tehokkaita	Vaski-yhteistyö	Koha-kirjastojärjestelmä tuosäästöjä kaupalliseen palveluntarjoajaan verrattuna.	Toteutui suunnitellusti.
	Kirjastoautopalvelun kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen kaupungin muiden toimijoiden kanssa	Iltaapysäkkien palvelutarpeen kartoitus 1 krt/vuosi	Toteutui lähes suunnitellusti.
	Kirjastoautopalvelun myyntinaapurikunnille auton käyttöasteen tehostamiseksi	Jatketaan palvelun tarjoamista Mynämäen ja Pyhärannan kunnille	Toteutui suunnitellusti. Kirjastoauto liikennöi Mynämäen kunnan alueella 16 ajopäivää vuoden aikana. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Kirjastoauto liikennöi Pyhärannan kunnan alueella 10 kertaa vuoden aikana. Sopimus on voimassa 2024 vuoden loppuun.
	Hankinta- ja tapahtumatutannon resurssien kohdentaminen asiakkaiden tarpeiden mukaan	Asiakasraadit kokoontuvat	Ei toteutunut
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ajantasainen kokoelma	Kirjojen uutuushankinta	Vähintään 380 kirjaa/1000 asukasta	Toteutuma 335 kirjaa/1000 asukasta
	Muun aineiston hankinta	Vähintään 80/1000 asukasta	38 muuta hankintaa/1000 asukasta
	Osallistuminen Vaski-kirjastojen sähköisten aineistojen hankintaan.	Asiakkaiden käytössä on kirjastossa käytettäviä ja etäkäyttöisiä sähköisiä kirja-, äänikirja-, sanomalehti-, aikakauslehti-, musiikki- ja elokuva-aineistoja	Vaski-kirjastojen e-aineistojen yhteishankinnassa Laitilan kirjastoon on hankittu kotimaisten kirjojen e-kirjapalvelu Ellibs, pääosin englanninkielisten kirjojen e-kirjapalvelu Overdrive, sanomalehtipalvelut PressReader ja ePress, aikakauslehtipalvelu eMagz sekä musiikki- ja äänikirja-palvelu Naxos. Lisäksi yhteishankinnassa on hankittu soitonopiskelun verkkokurssipalvelu Rockway sekä verkkokieliopiskelupalvelu Promentor. Tämän lisäksi Laitilan kirjasto on hankkinut paikalliskäyttöisen eMagzin, joka ei ole mukana Vaskin yhteishankinnoissa.

Laadukas palvelutarjonta	Riittävä henkilöstömäärä	Vähintään 1 htv/1000 asukasta	Ei toteudu. Kirjastossa työskentelee 0,7 htv/1000 asukasta. Lisäksi tammi- ja helmikuun sekä touko- ja kesäkuun henkilökunnassa oli 1 hlö vajuus poissaolojen vuoksi.
	Asiakkaille sopivat aukioloajat.	Tarjotaan aamu-, ilt- ja lauantai- aukioloaikoja sekä omatoimiaikoja	Pääkirjaston palveluajat olivat 1.1.-30.4.2022 maanantaista perjantaihin klo 10-19 sekä lauantaisin ja aattopäivinä klo 10-15. 1.5.2022 alkaen kirjasto palveli maanantaista perjantaihin klo 10-19 sekä aattopäivinä klo 10-15. Pääkirjaston omatoimialue oli käytettävissä palveluaikojen ulkopuolella klo 7-22 joka päivä, lukuun ottamatta 12.-25.10.2022, jolloin järjestelmää huollettiin. Kirjastoauto palvelee kahden viikon reitillä maanantaista torstaihin aamu- ja iltapäiväkeillä.
	Digitaalisten palvelujen saavutettavuuden turvaaminen	1 kone/1000 asukasta	Toteutuu. Asiakkaiden käytössä yhteensä 11 tietokoneita, joista 5 kpl eBooking-kirjautumisella, 1 tutkijanhuoneessa sekä 3 kpl Chromebox-tietokoneita, joihin ei tarvitse kirjautua sekä 2 kpl tiedonhakukoneita ja 3 kpl Hublet-tabletteja. Tietokoneet ja tabletit ovat käytettävissä myös omatoimialueella.
	Kirjastoautolla riittävän tiivis pysäkkiverkko ja asiakkaille sopivat aikataulut	Pysäkkiverkon ja aikataulujen kehittäminen asiakkaita kuunnellen	Vuonna 2022 kirjastoautolla on 42 yksittäistä pysäkkiä Laitilan alueella. Kirjastoauton reittikarttaa päivitettiin syksyllä asiakaskyselyn avulla. Uudet pysäkit tulevat käyttöön vuoden 2023 alusta.
	Henkilöstön täydennyskoulutus	Koulutuspäivien määrä 6 pv/htv	Toteutui suunnitellusti

Tarjotaan satutuokioita, ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkausta	50/vuosi	60 toimintoa
Järjestetään lasten ja nuorten tapahtumia	4/vuosi	7 tapahtumaa
Kirjastonhoitajan lukuklinikka kirjastoautossa	1 kerta/lukuvuosi jokaisella kyläkoululla	Ei toteutunut
Tarjotaan monipuolisia tapahtumia ja kirjaston palvelujen esittelytilaisuuksia työikäisille, ikäihmisille, erityisryhmille ja kotoutujille	20/v	54 toimintoa

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yhteistyön vahvistaminen	Lisätään yhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen, nuorisotoimen, kulttuuritoimen, vapaa-aikatoimen ja ikäihmisten palvelujen kanssa sekä Vakka- ja musiikkiopiston kanssa	Tapahtumatuotanto on suunnitelmallista ja taloudellista resurssien yhteiskäyttöä	HyVa-tiimi kokoontuu säännöllisesti koordinoimaan resurssien käyttöä. Kirjastonhoitaja pitää säännöllisesti ääneenlukutuokioita Palke 7:ssä. Kuntalaisilta järjestettiin kirjastossa. Sivistystoimi kokosi yhteisen kesätapahtumaesitteen lapsille ja nuorille.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

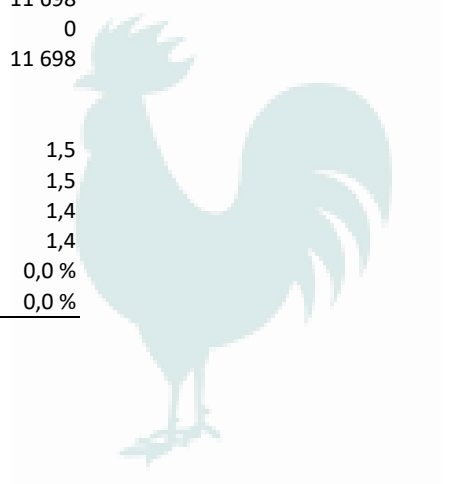
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työturvallisuus	Kriisitilanteita varten toimintatason ylläpitäminen	Työturvallisuuskierros, alkusammutus- ja pelastautumisharjoitukset koko henkilökunnalle vuosittain. Jokaisella työntekijällä voimassaolevan ea-kortti.	Syksyllä 2022 turvallisuuskävely ja alkusammutusharjoitus koko henkilökunnalle.
Tiedonkulun varmistaminen	Kirjastopalaverit ja ajantasainen sähköinen viestintä	Kirjastopalaveri viikoittain (ei heinäkuussa)	Toteutui suunnitellusti
Työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Kirjaston tyhy-päivä	Tyhy-päivä 1–2 kertaa vuodessa	Toteutui suunnitellusti

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Lainauksia / asukas	14	16	13
Kirjastokäyntejä / asukas	5	7	4
Tapahtumia / 1 000 as.	14	10	6
Lainauksia / vuosi	116 865	140 000	106 528
Lainan kustannukset €/laina	5	4	6
Kirjastoaineistomenot / asukas	8,3	9,0	8,7
Lainajia (%) asukasluvusta	32	35	26

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	26 298	24 000	0	24 000	23 465	-535
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	26 298	24 000	0	24 000	23 465	-535
Menot	-576 827	-611 103	0	-611 103	-599 562	11 541
KL menot	-39 037	-13 953	0	-13 953	-13 261	692
Menot yht.	-615 864	-625 056	0	-625 056	-612 823	12 233
Toimintakate	-589 566	-601 056	0	-601 056	-589 358	11 698
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-589 566	-601 056	0	-601 056	-589 358	11 698
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-72,8	-74,7	0,0	-74,7	-73,2	1,5
Kokonaiskulut €/as	-72,8	-74,7	0,0	-74,7	-73,2	1,5
Toimintakate €/as	-69,7	-71,8	0,0	-71,8	-70,4	1,4
Tulos €/as	-69,7	-71,8	0,0	-71,8	-70,4	1,4
Verorahoitusosuus	95,7 %	96,2 %	0,0 %	96,2 %	96,2 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	0,8 %	0,0 %	0,8 %	0,8 %	0,0 %

2.6.8. Kulttuuritoimi (Tehtävä 36)

Vastuhenkilö: kulttuuripäällikkö Piia Allén

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuritoimi vahvistaa laitilalaista identiteettiä vanhoihin ja uusiin aineisiin, pyrkii luomaan kaupunkilaisille edellytyksiä kulttuuriharrastuksiin ja kulttuuripalvelujen käyttämiseen, monipuolistamaan Laitilan kulttuuritarjontaa ja tuomaan siihen vaihtoehtoja. Vilkas kulttuurielämä houkuttelee uusia asukkaita ja matkailijoita sekä tuottaa henkistä hyvinvointia. Kulttuuritoimi vastaa Kauppilan umpipihasta, Kustaa Hiekan lukutuvasta yhdessä musiikkiopiston kanssa ja osaltaan kulttuurimatkailun edellytysten kehittämisestä.

Kaupungin kulttuuritoimi on huolehtinut erilaisten toimintojen koordinoinnista, aktivoinnista, edellytysten ja yhteyksien luomisesta sekä tiedottamisesta. Se järjestää vuoden mittaan muutamia tilaisuuksia ja tapahtumia, mm. kesän ohjelmalliset illatorit. Kustaa Hiekka –kulttuuriviikko järjestettiin tammikuussa kolmannentoista kertaa. Koronatilanteen takia vain pieni osa suunnitellusta ohjelmasta pystyttiin toteuttamaan.

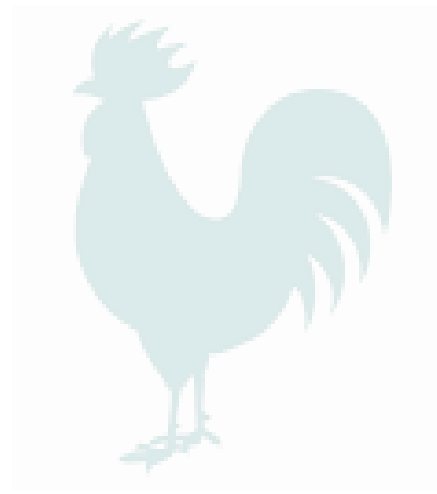
Kauppilan umpipiha on mukana Echoes ekomuseo-hankkeessa ja tältä pohjalta museotoimintaa kehitetään yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Museon ikkunoiden kunnostusta jatkettiin. Kauppilan umpipihaan perusnäyttelyn uudistamiseen saatiin testamenttivaroista rahoitus. Näyttelyn uudistamisen suunnittelu käynnistyi ja vuoden 2022 aikana aloitetaan tähän liittyvät toimenpiteet.

Laitilalaisen kulttuuritoiminnan pääosa muodostuu yhdistysten ja järjestäytymättömien ryhmien vapaaehtoistyöstä, joka liittyy eri taiteenaloihin, perinneharrastukseen ja matkailun edistämiseen. Elokvateatteri Laitilan Kinon kanssa yhteistyössä järjestetty elokuvaviikko peruuntui maailmanlaajuisen koronapandemian takia keväältä. Kaupunki tukee Kinon toimintaa vuosittain, mikä on ehtona Suomen elokuväsäätiön maksamalle tuelle.

Urheilutalon eri tilojen käyttöä selvitettiin työryhmässä samalla, kun talon julkisivun entisöintiä suunnitellaan. Kulttuuritoimi on tukenut Jazzkukko ry:n toimintaa seitsemän Jazzkukko-festivaalin järjestämisessä. Yhteistyössä Laitilan Kulttuurin Tuki ry:n kanssa on järjestetty Kalevalateemaisia produktioita. Turkulainen Tietosuusosuuskunta on tehnyt videoaineistosta kansainvälisesti menestyneen lyhytelokuvan Louhi, Pohjan noita. Osuuskunta on tuottanut lyhytelokuvan muinaisesta Suomesta (Talvikki) ja on käynnistänyt Sotkan muna –nimisen elokuvaa ja teatteria yhdistävän produktion, jonka tuotantoa on tuettu.

Koronavuodesta huolimatta kulttuuritoimi oli mukana tavanomaista useamman tapahtuman ja tilaisuuden järjestämisessä. Uutena toimintana on aloitettu paikallisen kulttuurifoorumin toiminta. Kulttuurifoorumi kokoontui 2 kertaa ensimmäisenä toimintavuotenaan. Kulttuuritoimi tuotti 6 osaisen podcast-sarjan: Ammattina kulttuuri ja taide, jossa keskusteltiin työskentelystä kulttuurin ja taiteen parissa. Vieraina jaksoissa nähtiin laitilalaisia tai Laitilasta lähtöisin olevia alan ammattilaisia.

Kulttuuripäällikön työ perustuu yhteistyöhön monipuolisen verkoston kanssa. Läheskään kaikki työ ei tule näkyviin budjettitasolla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kulttuuritoiminta keskittyy erilaisiin kulttuuritiloihin, joita Laitilassa on lukuisa määrä. Tärkeimmät niistä ovat kaupungintalon valtuustosali, Kustaa Hiekan lukutupa, opistotalo, torin esiintymislava, Poukan talo ja Kauppilan umpipiha.

Digitaalisten sisältöjen tuottaminen on yleistynyt kulttuurialalla myös Laitilassa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Korona laski kulttuuritoimen tuloja eri sektoreilla vuokrien ja pääsylipputulotulojen vuoksi. Kustaa Hiekan –kulttuuriviikon lipputulot jäivät saamatta peruuntuneiden yleisötilaisuuksien takia. Näistä syystä tulopuoli jäi odotettua pienemmäksi.

Toisaalta myös alkuvuoden isoimmat yleisötilaisuudet jäivät koronan takia toteutumatta Kustaa Hiekan –kulttuuriviikolla.

Menot lisääntyneet myös yliopistoharjoittelijan ja Kauppilan umpipiha-kehittämiseen osallistuneiden osalta, jotka on rahoitettu testamenttivaroista.

Menot lisääntyneet myös osallistumalla Osallistava budjetointi-hankeeseen useammalla tapahtumalla, jotka on rahoitettu myös testamenttivaroista.

HENKILÖSTÖ

Kulttuuritoimessa työskentelee 100% kulttuuripäällikkö. Lisäksi kulttuuritoimessa työskenteli yksi kesätyöntekijä sekä yliopistoharjoittelija.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

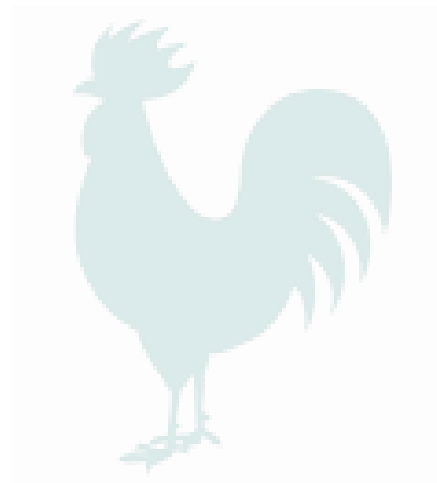
Kulttuuritoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opistotalon käyttöasteen nosto	Lisätä tietoa opistotalon käyttömahdollisuuksista	Käyttöaste	Käyttöaste pysynyt ennallaan markkinoinnin lisääntymisestä huolimatta
Pienellä taloudellisella panoksella hyvä kulttuurinäkyvyys	Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteistyökumppaneiden kanssa	Näkyvyys eri medioissa	Sosiaalinen mediassa aktiivinen toiminta, joka lisännyt näkyvyyttä ja tietoisuutta kulttuuritoimesta. Näkyvyys on hyvällä tasolla myös perinteisissä medioissa.

vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat	Erilaiset kulttuurin tekijät tapaavat toisensa "saman pöydän" ääressä	Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollistaminen ja tukeminen. Kulttuurifoorumi kokoontuu 4 kertaa vuodessa.	Kulttuurifoorumin toteutunut kahdesti.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laitilan tapahtumat kaikkien saatavilla	Tapahtumien koonti ja jalkelu kaksi kertaa kuussa	Tapahtumakalenteri 24 kertaa vuodessa	Tapahtumakalenteri julkaistu Laitilan kaupungin nettisivuilla ja Laitilan Sanomissa
Kauppilan umpipiha –museon toiminnan kehittäminen ekomuseoajatuksen pohjalta	Osallistutaan Ekomuseo-hankkeen toimintaan	Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa, talkooporukan kokoaminen.	Yhteistyötä tehty tiiviimmin 4H:n, Laitilan oppaiden, Marttojen, Vakka-Suomen kansalaisopisto ja Vakka-Suomen musiikkiopiston kanssa

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Itsenäinen ja motivoitunut työntekijä	Osallistuminen alueellisiin verkostoihin ja näiden järjestämiin koulutuksiin	Neljä osallistumiskertaa vuoden aikana	Kulttuuripäällikkö osallistunut Varsinais-Suomen museot ry:n toimintaan hallituksen jäsenenä sekä osallistunut aktiivisesti julkisen taiteen asiantuntijaryhmän toimintaan.
Esimiehen työmäärän pysyminen kohtuullisena	Työaikaseurannan/suunnitelun kehittäminen	Lisätyötuntien määrä	Lisätunteja päässyt kertymään huomattavia määriä.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

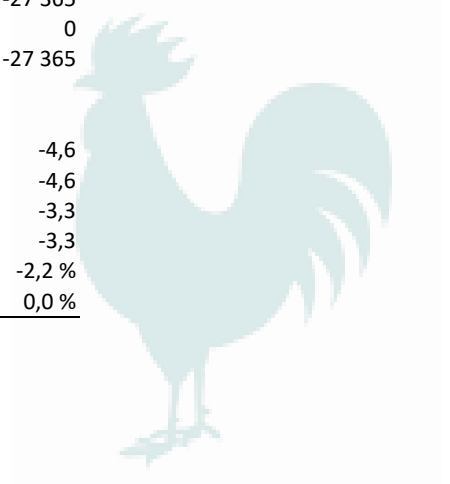
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paikallisen kulttuurifoorumin säännöllinen toiminta	Kutsutaan kulttuurifoorumin toimintaan mahdollisimman laajasti kulttuuri ja taidealan toimijat mukaan	Kulttuurifoorumin kokoontuminen	2 kertaa kokoontunut, käynnistysvaiheessa

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Järjestetyt tilaisuudet (myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa)	26	10	20
Kauppilan umpipihan kävijämäärä	718	1 000	610
Poukan talon kävijämäärä	1 850	2 300	680

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	4 611	25 000	0	25 000	36 459	11 459
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	4 611	25 000	0	25 000	36 459	11 459
Menot	-341 291	-349 657	0	-349 657	-387 577	-37 920
KL menot	-9 341	-2 834	0	-2 834	-3 737	-903
Menot yht.	-350 632	-352 491	0	-352 491	-391 315	-38 824
Toimintakate	-346 021	-327 491	0	-327 491	-354 856	-27 365
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-346 021	-327 491	0	-327 491	-354 856	-27 365
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-41,5	-42,1	0,0	-42,1	-46,8	-4,6
Kokonaiskulut €/as	-41,5	-42,1	0,0	-42,1	-46,8	-4,6
Toimintakate €/as	-40,9	-39,1	0,0	-39,1	-42,4	-3,3
Tulos €/as	-40,9	-39,1	0,0	-39,1	-42,4	-3,3
Verorahoitusosuus	98,7 %	92,9 %	0,0 %	92,9 %	90,7 %	-2,2 %
Osuus toim.kuluista	0,5 %	0,5 %	0,0 %	0,4 %	0,5 %	0,0 %

2.6.9. Nuorisotoimi (Tehtävä 38)

Vastuuhenkilö: Noora Mantere 1-9/2022 ja Reija Kankilampi 10-12/2022, nuorisopäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin nuorisotoimen nuorisotyö on ennaltaehkäisevää ammatillista nuorisotyötä. Nuorisotyön toteutuksessa huomioidaan nuorisolaki ja sen edellytykset. Nuorisotyöllä pyritään tukemaan ja vahvistamaan alle 29-vuotiaiden nuorten kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta sekä vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Työn pääasiallinen tehtävä on nuorten kohtaaminen, läsnäolo, kasvamisen, oppimisen ja elämänhallinnan tukeminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Työmuotoina esimerkiksi avoin nuorisotyö (nuorisotalon iltatoiminta), ryhmä- ja harrastetoiminta, jalkautuva nuorisotyö sekä yksilöllinen ohjaus. Avoin nuorisotyö, retket, ryhmät sekä harrasteet on suunnattu pääasiallisesti 13-17 -vuotiaille nuorille. Etsivän nuorisotyön pääasiallinen kohderyhmä on 16-29 -vuotiaat nuoret. Nuorisotoimen keskeisenä periaatteena on tarjota mielekästä toimintaa, johon kaikilla nuorilla on mahdollisuus osallistua taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

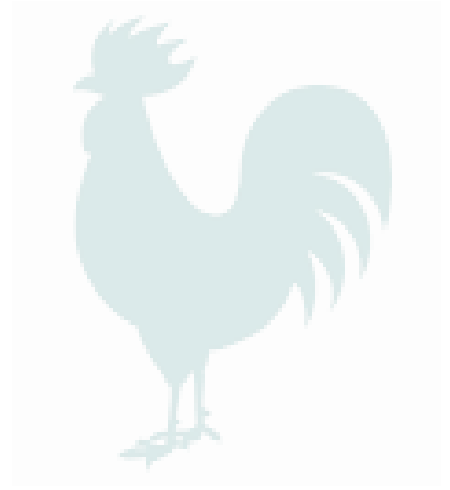
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Nuorisotalotoiminta siirtyi Pop up -Nuokkarin tiloihin ostoskeskus Keulaan, josta tila oli vuokrattu vuodeksi 2022. Toiminta saatiin käyntiin helmikuussa 2022. Tammi-kuussa nuorisotalotoimintana oli ainoastaan Kaverinuokkari, johtuen tilasiirron aiheuttamista muuttotöistä. Pop up -Nuokkari on pidetty avoimena vähintään kolme kertaa viikossa ja avoimen toiminnan lisäksi siellä on pidetty ryhmä- ja kerhotoimintaa. Pop up -Nuokkari tavoitti hyvin nuoria, mutta kokonaisuutena nuorisotyötä koettiin paremmin palvelevaksi Nuokkari, jonka johdosta Pop up -Nuokkarin kokeilu päätettiin joulukuussa 2022 ja toiminta siirrettiin takaisin paloaseman nuorisotalaan.

Nuorisotoimi on järjestänyt aluehallintoviraston paikallisen kerhotoiminnan kehittämistuen avulla vuoden aikana erilaisia kerhoja ja harrasteryhmiä: kuntosaliryhmät ja tanssitunnit. OKMn myöntämällä koronaelvytysrahoituksella on jatkettu täysiaikaisen nuorisohjaajan resurssia, jonka tehtävänä on pääasiassa koulunuorisotyö Varppeella ja nivelvaiheessa. Lisäksi koulunuorisotyön resurssilla on järjestetty koulun yhteyteen näytelmäkerho. Näytelmäkerhon lopetusnäytös toteutui koulun kevätiljuhlassa. Koulunuorisotyön hanke päättyi 6/2022.

Kesällä 2022 järjestettiin Kesäduuniviikko yhteistyössä Laitila-Pyhäranta 4H -yhdistyksen kanssa. Kesäduuniviikon aikana kahdeksan nuorta sai ohjatusti tutustua kesätyön tekemiseen. Jokainen työpäivä sisälsi myös työelämäteemaisen oppitunnin. Kesäduuniviikon lisäksi järjestettiin toista kertaa opiskeluhoillon koulukuraattorin kanssa Seiskakesä-ryhmä, joka oli tarkoitettu syksyllä 7.luokan aloittaville nuorille. Ryhmä tutustui toisiinsa kesän ajan nuorisohjaajan ja koulukuraattorin ohjauksessa ja tavoitteena oli madaltaa kynnystä yläkouluun siirtymisessä. Pop up -Nuokkaria on pidetty avoimena kesäkuun ajan, ja toimintaa on järjestetty myös tilan ulkopuolella.

Etsivä nuorisotyö järjesti Hyvä päivä-ryhmän, jossa oli yhteensä kymmenen ryhmätapaamista. Ryhmä oli suunnattu alle 30 -vuotiaille nuorille, joilla ei ole työ- tai opiskelupaikkaa. Tapaamiskerrat ajoittuivat kuuden viikon jaksolle ja päätöstapaaminen järjestettiin muutaman kuukauden kuluttua intensiivijaksosta. Etsivän nuorisotyön

jalkautumista on tavoitteellisesti lisätty vuoden 2022 aikana. Jalkautumista on toteutettu säännöllisesti kerran kuukaudessa Laitilan lukiossa ja Länsirannikon koulutus Oy WinNovassa.

Nuorisjärjestöjen toimintaa on tuettu perusavustuksin 14 500 €. Lisäksi Laitilan Nuorisoverstas ry:n toimintaa on tuettu 50 000 € avustuksella.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Nuorisotoimen kokonaistoteuma on 76,5 %. Tuotot ovat toteutuneet arvioidusti. Menojen alitus selittyy suurimmaksi osaksi palkkakulujen arvioitua pienempänä kuluna, koska henkilötövuosia oli täyttämättä osan vuotta. Kalustohankinnat ovat alituneet 12 000 eurolla, kun kaikki suunnitellut hankinnat eivät toteutuneet. Menopuolen kulukehityksessä näkyy myös toiminnan muutos, kun esimerkiksi kokkailusta toimintana on jouduttu luopumaan keittiötilojen uupumisesta johtuen (Pop up – Nuokkari).

HENKILÖSTÖ

Nuorisotoimen henkilöstö	Henkilötövuodet
nuoriso-ohjaaja	1 htv
nuoriso-ohjaaja	0,5 htv (hanke 6/2022 asti)
etsivät nuorisotyöntekijät	2 HTV (Taivassalon kunta on irtisanonut sopimuksen 6/2022)
nuorisopäällikkö	1 HTV (100% ajalla 1-9/2022, 20% työajalla 10-12/2022)

Nuorisotoimessa on vuoden 2022 aikana ollut avoinna toistaiseksi voimassa olevat etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä ja nuorisopäällikön virka. Etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä täytettiin 9/2022 alkaen ja nuorisopäällikön virkaa ei saatu täytettyä vuoden loppuun mennessä. Taivassalon kunta on aiemmin ostanut 0,2 htv etsivän nuorisotyöntekijän palvelua, mutta palvelulle ei ole ollut käyttöä. Etsivien nuorisotyöntekijöiden resurssi on käytännössä palvellut 2 htv vahvuudella Laitilan kaupungilla koko vuoden 2022, poislukien ajanjaksoa, jolloin toinen etsivän tehtävä oli täyttämättä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Nuorisotoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

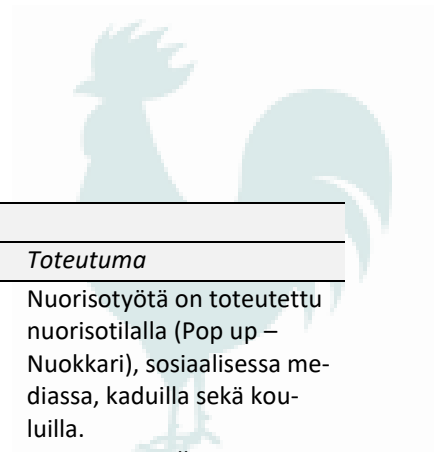
Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden vä-

lein. Lisäksi nuorisotoimessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa, kuten irtaimiston tarkistus.

Nuorisotoimessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty.

Nuorisopäällikön viran täyttämässä oli haasteita loppuvuoden 2022 aikana viranhaltijan irtisanouduttua. Hakua jatkettiin vuoden vaihtuessa, kun kaksi ensimmäistä hakukertaa ei tuottanut tulosta.

Nuorisotoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisten ja laadukkaiden palveluiden ja osallistumismahdollisuuksien tuottaminen nuorille kustannustehokkaasti		Erilaisten tapahtumien määrä (luku) ja ryhmittely teemoittain	Nuorisotyötä on toteutettu nuorisotilalla (Pop up – Nuokkari), sosiaalisessa mediassa, kaduilla sekä kouluilla. Toiminta on ollut monipuolista ja säännöllistä.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Aktiivisessa käytössä oleva nuorisotalo	Avoin tilatoiminta	Aukiolo vähintään kolmena päivänä viikossa 3000 käyntiä / vuosi	Toteutui 2-12/2022 Pop up – Nuokkarilla, jossa on 2259 käyntiä nuorisotoimen järjestämässä toiminnassa. Avoinna väh. 3krt/vko. Ryhmätoimintaan osallistui kesä-joulukuussa 527 nuorta.
Loma-aikoina tarjottavat nuorisopalvelut	Loma-ajan toiminta monipuolista	Nuorisotapahtumat tai -aktiviteetit myös loma-aikoina, kesän PopUp-toiminta ☑ osallistujamäärät ikäryhmittäin	Kesäloman aikana Pop up – Nuokkarin toimintaan osallistui keskimäärin väh. 15 nuorta/aukiolo. Kesälomalla järjestettiin retki Särkänniemeeseen ja syyslomalla järjestettiin retki Linnanmäelle ja Isoon omenaan. Molempiin retkiin osallistui 50 nuorta.
Etsivä nuorisotyö tavoittaa nuoria	Jalkautuminen kouluihin, op-pilaitoksiin, tapahtumiin ja viranomaisilaisuuksiin	Etsivän nuorisotyön tavoitetut nuoret lkm	Etsivän nuorisotyön yksilöasiakkaita on ollut 47. Ikäkauma alle 16v. 2 nuorta, 16-20v. 35 nuorta, 21-24v. 8 nuorta ja 26-28v. 2 nuorta.

Tiedottaminen ja neuvonta on säännönmukaista ja tavoittaa nuoria	Ajantasainen tiedotus, aktiivisuus sosiaalisessa mediassa, päivitetty verkkosivut	Aktiivinen sosiaalisen median hyödyntäminen ja nuorten tavoittaminen myös koulujen ja Wilman kautta	Nuorisotoimi on ollut aktiivinen sosiaalisessa mediasa ja hyödyntänyt nuorten kuulemisessa siellä olevia työkaluja
Nuorten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet	Nuorisovaltuusto saa ottaa kantaa nuorten näkökulmasta kaupungin päätöksentekoon	Nuorisovaltuuston kokousaktiivisuus	Nuorisovaltuusto on kokoustanut 8 kertaa vuoden aikana. Kokoukset ovat olleet päätösvaltaisia, ja osallistumisaktiivisuus hyvää.
		Nuorisovaltuuston aloitteen/kannanottojen lukumäärä	Lukumäärä kaksi (2). Nuorisovaltuusto on ottanut kantaa koulunuorisotyöntekijän työn jatkumiseen, kun hankerahoituksella tehtävää on voitu hoitaa 6/2022 asti. Uusi hankerahoitus haettu ja myönnetty, työn aloitus 2023 aikana. Kannanotosta on tehty aloite nuortenideat.fi palvelun kautta. Lisäksi nuva on ottanut kantaa sähköisten kevytkuluneuvojen latauspisteitä koskien.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sivistystoimen yksiköiden ja hallinnonalojen välisen yhteistyön lisääminen	Tilojen yhteiskäyttö, yhteinen tapahtumajärjestäminen, koulujen hyvinvointiryhmät	Nuorisotoimi osallistuu mm. kulttuuriviikon ja muuhun tapahtumajärjestämiseen yhteistyössä kulttuuritoimen ja esim. musiikkiopiston kanssa, nuorisotyöntekijät ovat mukana koulujen hyvinvointiryhmien toiminnassa	Nuorisotoimi on ollut aktiivinen osapuoli eri yhteistöiden parissa.
Etsivän nuorisotyön asiakkaiden myönteinen kokemus sosiaalisesta vahvistumisesta etsivässä nuorisotyössä		Sovari-mittauksessa sosiaalisen vahvistumisen tavoitekeskiarvo vähintään 70 %	Laitila on osallistunut kyselyyn 2022. Tulokset julkaistaan myöhemmin.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Motivoitunut, osaava ja ammattitaitoinen henkilökunta	Henkilökunnan osallistaminen nuorisotoimen kehittämis- ja suunnittelutyöhön	kehittämispäivä kerran vuodessa	Kehittämispäivä ei toteutunut.
	ammattillisen osaamisen päivittäminen kouluttautumalla	vähintään 3pv/vuosi	Koulutuksia on ollut enemmän kuin 3 pv/vuosi yhteensä laskettuna/työntekijä.
			Kehityskeskustelut eivät toteutuneet.

kehityskeskustelut

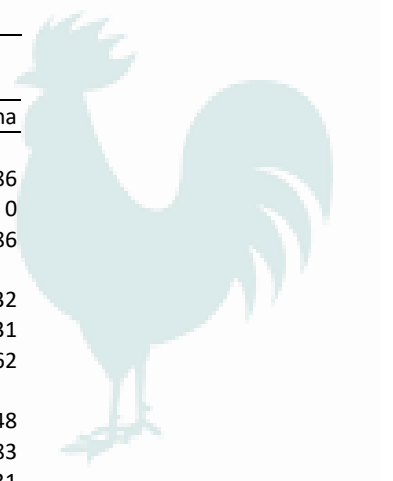
1 krt vuosi

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Nuorisotoimen avoimen toiminnan kävijämäärät	2 259	3 000	2 275
Nuorisotoimen omat tapahtumat ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestetyt tapahtumat	5	20	5
Koulunuorisotyö h/vuosi	755	180	1 216

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	108 470	94 915	0	94 915	98 701	3 786
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	108 470	94 915	0	94 915	98 701	3 786
Menot	-307 511	-352 335	0	-352 335	-295 503	56 832
KL menot	-13 235	-10 185	0	-10 185	-7 854	2 331
Menot yht.	-320 747	-362 520	0	-362 520	-303 358	59 162
Toimintakate	-212 277	-267 605	0	-267 605	-204 657	62 948
Poistot	0	-2 083	0	-2 083	0	2 083
Netto	-212 277	-269 688	0	-269 688	-204 657	65 031
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-37,9	-43,3	0,0	-43,3	-36,2	7,1
Kokonaiskulut €/as	-37,9	-43,6	0,0	-43,6	-36,2	7,3
Toimintakate €/as	-25,1	-32,0	0,0	-32,0	-24,5	7,5
Tulos €/as	-25,1	-32,2	0,0	-32,2	-24,5	7,8
Verorahoitusosuus	66,2 %	74,0 %	0,0 %	74,0 %	67,5 %	-6,5 %
Osuus toim.kuluista	0,4 %	0,5 %	0,0 %	0,5 %	0,4 %	-0,1 %

2.6.10. Liikuntatoimi (Tehtävä 39)

Vastuhenkilö: vapaa-aikapäällikkö Emilia Andersson

TOIMINNAN KUVAUS

Liikuntatoimi järjestää liikuntapalveluja siten, että kaupunkilaisilla on monipuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiselle sekä tukee liikuntajärjestöjä niiden toiminnassa. Liikuntatoimi koordinoi toimintaa ja pyrkii vahvistamaan osallisuutta. Tasavertainen mahdollisuus liikunnan harrastamiseen ympäri Laitilaa on tärkeää.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Liikuntatoimen tehtävä muodostuu liikuntatoiminnan, urheilutalon, FinnLamex-hallin, jäähallin, uimahallin, kyläkoulujen liikuntasalien, urheilukentän ja muiden liikunta-alueiden kuten frisbeegolfrata, Matikan pururata, Särkijärven ja Mustajärven rantasaunat, viisi uimarantaa ja pesäpallokenttä jne. osatehtävistä. Liikuntatoimen hallinnosta ja asioiden valmistelusta vastaa vapaa-aikapäällikkö yhteistyössä liikuntapaikkamestarin kanssa.

Vapaa-aikapäällikölle kuuluvat liikuntahallinnon lisäksi erilaisten liikuntatapahtumien järjestäminen, liikunnallisten ohjelmien suunnittelu ja toteutus osana muuta kaupungin järjestämää tapahtumaa, ja mm. erityisliikunnasta vastaaminen. Vapaa-aikapäällikkö osallistuu myös uusien kaupunkilaisten kotouttamiseen ja elinkeinoelämän poikkitoiminnallisiin työtehtäviin hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.

Uimahallin palvelut hankitaan edelleen ostopalveluna Suomalainen uimakoulu Oy:ltä. Sopimus kattaa uimahallin uimaopetuspalvelut, uinninvalvonnan, vesiliikunnanohjauspalvelut sekä kassa- ja kahvilapalvelut. Myös henkilöstön sijaistamispalvelut, henkilökunnan ammattitaidon ylläpito, uimahallin kehittämisen työpanos ja työnjohtotehtävät kuuluu palvelun tuottajalle.

Liikuntapaikkojen ja -alueiden operatiivisesta toiminnasta vastaa liikuntapaikkamestari henkilökuntanaan kolme vakituista ja urheilualueiden hoitajaa, sekä yksi puolen vuoden määräaikainen urheilualueiden hoitaja.

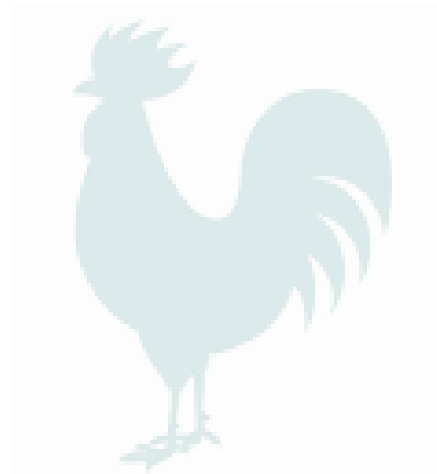
Ajanmukaisten sisäliikuntatilojen valmistuttua ns. suuret perusliikuntapaikat, monitoimihalli, uimahalli ja jäähalli ovat erinomaisessa kunnossa. Tasokkaat ja monipuoliset liikuntapaikat toimivat kaupungin vetovoima- ja viihtyisyystekijöinä.

Vapaa-aikapäällikön toimenkuva mahdollistaa myös erityisliikunnan kehittämisen ja uudenlaisen toiminnan toteuttamisen sekä kokeilukulttuurin, innovatiivisuutta unohtamatta. Vapaa-ajan palveluilta kehitetään tekemällä mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä myös nuoris- ja kulttuuritoimen kanssa, sekä yli hallintokuntien. Sosiaaliseen mediaan, mainontaan ja markkinointiin panostetaan jotta kuntalaiset löytävät palvelut paremmin.

Seuratoiminta-avustuksia jaetaan sekä perusavustuksina että kohdeavustuksina. Lisäksi jaetaan kenttämäärärahaa haja-asutusalueiden liikuntapaikoille.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Liikuntatoimen menot pysyivät lähes talousarviossa, sillä ne olivat yhteensä 102,1 %, mikä tarkoittaa euroina noin 36 000 € ylitystä. Suurimpia yksittäisiä menoylityksiä olivat poltto- ja voiteluaineissa kohonneiden hintojen vuoksi. Lisäksi ukkonen hajotti Matikan kuntoilualueelta koko valaistuksen, eikä korjaamisen kuluja ei oltu osattu

ennakoida talousarviota tehdessä. Tulojen jääminen tavoitteesta (toteuma 83,3 %) johtui vuoden 2022 alussa olleiden koronarajoitusten vuoksi. Rajoitusten poistuessa helmikuun aikana eivät liikkujat tulleet heti sisäliikuntapaikoille. Kevät ja kesä ovat totutusti ulkona liikkumisen aikaa, ja vasta syksyllä alkoivat sisäliikuntapaikat täyttyä.

HENKILÖSTÖ

Liikuntatoimen henkilöstön henkilökunnan määrässä ei ole tapahtunut muutoksia. Liikuntapaikkojen määrä ja laajuus tuovat vuosittain haastetta liikuntapaikkahoitajien riittävyteen. Kertyneitä ylityötunteja pyritään pitämään mahdollisuuksien mukaan vapaina. Lisäksi liikuntapaikkamestari on mukana ilta- ja viikonloppu kierrossa, jotta työkuorma pysyisi kohtuullisena.

Vakanssinimi	Kokonaismäärä	Määräaikaiset kokonaismäärästä	Osa-aikaiset kokonaismäärästä
Vapaa-aikapääällikkö	1		
Liikuntapaikkamestari	1		
Liikuntapaikkahoitaja	3,5	0,5	

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävä.

Liikuntatoimessa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jaksaminen. Eteenkin talvikaudella, jos on lunta ja pakkasta, ovat työpäivät erittäin kiireisiä, kun asianmukaisia talviliikuntapaikkoja pyritään tekemään mahdollisimman laajalla käyttäjäryhmälle. Kesällä haasteet tuo siirtymät eri liikuntapaikoille, koska mm. yleisiä uimarantoja on eri puolilla Laitilaa. Lisäksi työkoneiden ja -laitteiden, sekä -välineiden oikeaoppinen ja turvallinen käyttö vähentävät tapaturmariskiä.

Vuoden 2022 lopulla varauduttiin mahdollisiin sähkökatkoihin, mikäli Suomessa tulee sähköpula. Liikuntatoimen koko henkilökunnalle hankittiin riittävän tehokkaat ja monipuolisesti käytettävät otsavalot.

Liikuntapaikat kokivat pientä ilkivaltaa, mutta ne saatiin selvitettyä asianosaisten kesken.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Liikuntatilojen käyttöasteen nosto	Lisätään tietoa liikuntatiloista	Käyttöaste (mittari: aikaisemmat vuodet)	Edelleen haasteena korona ja sen rajoitukset

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Poltto- ja voiteluöljyn käytön vähentäminen	Sähkökäyttöisiä ajoneuvoja liikuntatoimen käyttöön	Poltto- ja voiteluöljyn tarpeen määrä vähenee vuosittain (mittari: verrataan edellisiin vuosiin)	Ei toteutunut

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolisia tapahtumia yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa	Järjestetään monipuolisesti tapahtumia yhteistyössä	Tapahtumien ja yhteistyökumppaneiden määrä	Ranta-tapahtuma, Piknik –elokuva, päivätansseja,

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paikallinen, säännöllisesti kokoontuva liikuntafoorumi	Kutsutaan liikuntajärjestöt säännöllisesti yhteen keskustelemaan ajankohtaisista asioista	Foorumien ja osallistuneiden yhdistysten määrä	Kaksi tapaamista, joissa yhteensä kolme eri toimijaa

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työmäärän pysyminen kohtuullisena	Kausipalaverit kahdesti vuodessa, kehityskeskustelut vuosittain	Käytyjen keskustelujen määrä	Yksi

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöaste	22	70	19
Avustuksia hakeneiden määrä	17	16	16
Vertaisohjaajien määrä	0	5	0
Liikuntatilojen saatavuus %	80	100	80

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	66 727	129 100	0	129 100	107 509	-21 591
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	66 727	129 100	0	129 100	107 509	-21 591
Menot	-1 565 995	-1 727 422	0	-1 727 422	-1 763 558	-36 136
KL menot	-161 189	-11 601	0	-11 601	-12 944	-1 343
Menot yht.	-1 727 184	-1 739 023	0	-1 739 023	-1 776 502	-37 479
Toimintakate	-1 660 456	-1 609 923	0	-1 609 923	-1 668 993	-59 070
Poistot	-120 413	-114 856	0	-114 856	-108 442	6 414
Netto	-1 780 869	-1 724 779	0	-1 724 779	-1 777 435	-52 656
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-204,3	-207,8	0,0	-207,8	-212,2	-4,5
Kokonaiskulut €/as	-218,5	-221,5	0,0	-221,5	-225,2	-3,7
Toimintakate €/as	-196,4	-192,3	0,0	-192,3	-199,4	-7,1
Tulos €/as	-210,6	-206,1	0,0	-206,1	-212,4	-6,3
Verorahoitusosuus	96,4 %	93,0 %	0,0 %	93,0 %	94,3 %	1,3 %
Osuus toim.kuluista	2,3 %	2,2 %	0,0 %	2,2 %	2,2 %	0,0 %

2.7. Vakka-suomen kansalaisopiston johtokunta

2.7.1. Aikuiskoulutus / Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua tavoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Opisto on saanut kestävän kehityksen sertifikaatin keväällä 2016 ja se on uusittu keväällä 2019 ja toisen kerran vuodenvaihteessa 2022-2023.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

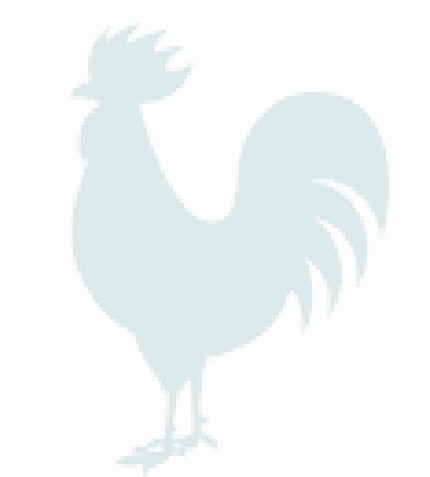
Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhäranta, Uusikaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain yli sadassa eri toimipisteessä.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin alueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Turun, Salon ja Rauman seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisrahoitusta.

Vapaa sivistystyö sai uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille kieltenopetusta osana kotoutumista vuoden 2018 alusta lähtien. Tämän johdosta opisto järjestää aiempaa enemmän kielten opetusta, joka on uuden koulutustehtävän mukaista. Koulutus on suunnattu maahanmuuttajille, jotka eivät voi opiskella kokopäiväisesti ja se tarjoaa mahdollisuuden opiskella suomea osa-aikaisesti, joustavasti ja toiminnallisesti. Koulutusta toteutetaan tehtävää varten haetulla erillisrahoituksella.

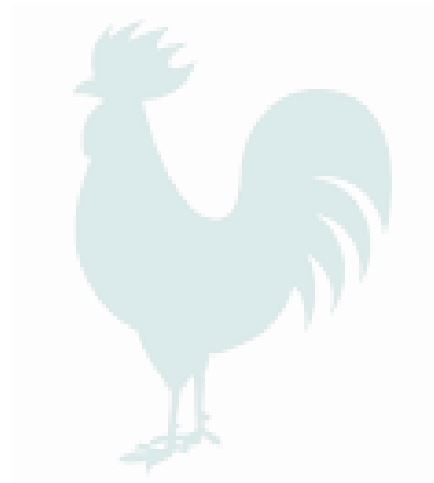
HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta on v. 2022 ollut seuraava: 1) kokoaikainen rehtori, joka on työajastaan 60 % (3 työpäivää viikossa) Laitilan toimistossa ja 40 % (2 työpäivää viikossa) Uudenkaupungin toimistossa 2)

kokoaikaiset suunnittelijat Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa 3) kokoaikaiset opistosihteerit Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa (vuoden aikana resurssi oli jaettu kolmen eri henkilön kesken yhden heistä ollessa osa-aikaisella eläkkeellä); 4) kolme päätoimista opettajaa (käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muuhun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella 5) valvoja Uudenkaupungin Kräkin talon toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-aikaiset osastonjohtajat. Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-opistossa työskentelee lukuvuosittain yhteensä jopa yli 200 sivutoimista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

VAKKA-SUOMEN KANSALAI- OPISTO, HENKILÖSTÖ	
rehtori	1
suunnittelija	2
opistosihteerit	2
päätoiminen opettaja	3
osa-aikainen osastonjohtaja (20 %)	4
valvoja, Uusikaupunki	1
valvoja, Laitila, osa-aikainen	1
tuntiopettajia ja luennoitsijoita (sivutoimisia)	n. 200 /lv

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen kansalaisopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Vakka-opisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa lainsäädäntöä sekä muita kansalaisopistoa ja sen ylläpitoa koskevia sopimuksia.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-opiston johtokunnalle toteuma on tiedotettu ja tiedotetaan jokaisessa johtokunnan kokouksessa ja sivistysvaliokunnalle kolme kertaa vuodessa.

Opiston kurssimaksut laskutetaan opiston toimistojen kautta osana Laitilan kaupungin myyntireskontraa, saatavien perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä sekä laskutus- ja perintäohjeita.

Kansalaisopiston rehtori suorittaa säännöllisesti esimiehelle kuuluvaa sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, henkilökunnan koulutuspäivien osallistumisen seuranta ym.).

Sivistystoimen työyksiköjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty talvesta 2014 lähtien, nykyään tiedot merkitään Targetor-ohjelmaan. Vakka-opisto on ollut tiiviinä osana sivistystoimen yleistä arviointia, havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Laitilan kaupungin

sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään kansalaisopistossa erityistä huomiota.

Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeistä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja monipuolisesta tiedotuksesta huolehditaan myös sosiaalisen median kanavissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä (ratkaisulta määritelty kaupungin hallintosäännössä) pidetään päätöspöytäkirjaa ja tarvittaessa annetaan tarkempi yksilöinti opiston johtokunnan kokouksissa. Vakka-opiston toimialueen sivistystoimesta vastaavat viranhaltijat saavat 3-4 kertaa vuodessa ns. alueellisissa opistokokouksissa selvityksen kansalaisopistoa koskevista asioista. Vakka-opiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen Laitilan kaupunginhallitukselle ja osakaskuntien kaupungin-/kunnanhallituksille tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

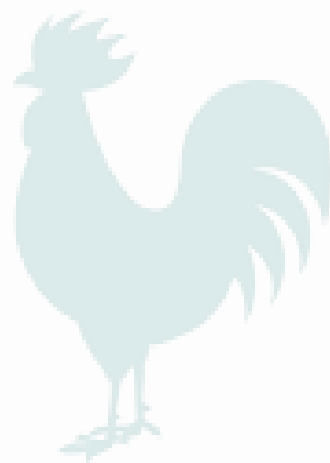
Vakka-Suomen kansalaisopistossa v. 2022 tuloja saatiin n. 107,7 % budjetoidusta. Tulojen budjetoitua suurempi määrä johtuu ennen kaikkea muutaman osakaskunnan menojen ylityksistä, kuntien maksaessa omat ylittyneet menonsa toteutuman mukaan ylläpitäjälle. Kurssimaksutuloja saatiin n. 97 % ennakoidusta, eli koronavuosien jälkeen kurssien osallistujamäärät ja kurssimaksutulot alkavat palautua koronaa edeltävälle tasolle.

Opiston menot yhteensä (sisältäen kustannuslaskennalliset erät eli KL-menot) ylittivät jonkin verran eli 91 600 euroa, menojen toteutumisprosentin ollessa 106,2 % ja loppusumman ollessa n. 1 571 132 euroa. Vakka-opiston taloudessa pitää ottaa huomioon myös kustannuslaskennalliset erät (KL-menot eli palkkahallinnon kustannukset ja muut vyörytetyt kustannukset), jotta nämä voidaan ottaa huomioon eri osakaskuntien maksuosuuksia määriteltäessä. Menot ylittivät ennen kaikkea tuntiopetuksen palkkakustannusten ja palkan sivukulujen osalta. Oma osansa ylityksestä tulee Uudenkaupungin kaupungin tekemästä eläkemenoperusteisten eläkekulujen laskutuksesta vanhan Uudenkaupungin kansalaisopiston osalta, samalla kun Uusikaupunki laskutti näitä eläkemaksuja edelleen opistolta, Laitilan kaupunki vyörytti niitä samanaikaisesti opiston kustannuspaikoille KEVA:n uuden ohjeistuksen mukaisesti. Tuntiopetuksen menot ylittivät mm. runsaiden sairastumisten takia, koska OVTES:in määräysten mukaisesti tuntiopettajille maksettiin sairausajan palkkaa, samaan aikaan kun maksettiin palkkaa sijaisille.

Palvelujen ostoissa säästettiin jonkin verran. Vuokratulot ylittivät lähes 26 000 euroa, varsinkin Laitilan kaupungin sisäiset vuokrat olivat lähes kaksinkertaiset budjetoituun verrattuna. Myös KL-menot ylittivät n. 4 400 euroa.

Tehtävä ylittyy talousarvion neton osalta n. 40 000 euroa toteutumaprosentin ollessa 104,9 %. Suurimpana syynä tähän oli tuntiopettajien palkkojen ylitys, joka osittain selittyy sairausajojen palkanmaksulla. Lisäksi Laitilan sisäiset vuokrat nousivat huomattavasti edellisistä vuosista.

Toteutuneiden opetustuntien määrä nousi kahden koronavuoden jälkeen 16 620:een, mikä lähestyy normaaleja koronaa edeltäneiden vuosien tasoa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston rahoitusohjelman ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuksien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuuksien säilyttämisen vähintään nykytasolla sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku	Ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuudet vuodelle 2023 nousivat neljässä osakaskunnassa ja kahdessa pysyivät ennallaan. Ulkopuolista rahoitusta saatiin OPH:lta opintoseteleihin 11 500 euroa ja lisäksi vuoden aikana käytettiin kahta aiemmin myönnettyä hanke-rahoitusta.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opiston kurssitarjonnan laajuuden varmistaminen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimialueella	Opiston kurssitoiminnan laajuus ja kattava toteuttaminen. Rahoituksen varmistamisen kautta kurssitarjontaa kyetään toteuttamaan mahdollisimman laajana ja kattavasti lähipalveluperiaatteella koko toimialueella	Vakiinnutetaan vuosittain toteutuneiden opetustuntien määrä – koronatilanteen salliessa - koko opiston tasolla vähintään 17 000 opetustuntia. Tavoitteena on järjestää jokaisessa osastossa koulutusta vähintään 6-8 opiston oppiaineissa. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosittain ainakin 100 toimipaikassa	Vuoden aikana toteutui yhteensä 16 620 opetustuntia (97,76 % koko vuoden tavoitteesta). Opetusta järjestettiin vuoden aikana 100 eri toimipaikassa (100 % tavoitteesta). Etäopetuksen kurseja toteutui 32 ja näillä oli yhteensä 516 opetustuntia. Eri osastoissa koulutusta on ollut tavoitteen mukaisesti eri oppiaineissa.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

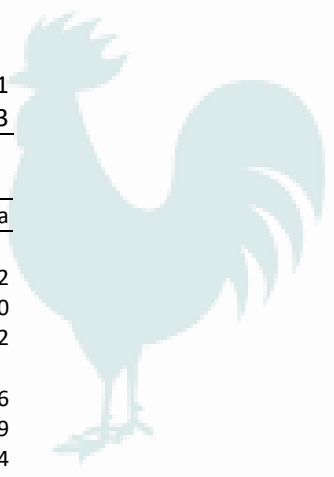
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston kehittämisen ja laatutoiminnan jatkaminen	Osallistutaan erilaisiin, usein erillisrahoitteisiin kehittämishankkeisiin ja haetaan niiden edellyttämää rahoitusta joko itse tai osana erilaisia yhteistyöverkostoja	Osallistutaan vuosittain 1-3 kehittämishankkeeseen	Koko vuoden aikana toteutettiin OPH:n rahoittamaa Kotona maailmalla -koulutushanketta. Lisäksi on valmisteltu ja myös toteutettu Erasmus+ -hankkeen liikkuvuuksia (henkilökunta). Opintoseteleitä haettiin ja saatiin OPH:lta.
Maahanmuuttajien kieli- ja yhteiskuntataitojen lisääminen	Jatketaan ja kehitetään suomen kieltä maahanmuuttajille ja maahanmuuttaja-kotiäideille suunnattuja koulutuksia	Varmistetaan koulutuksen rahoitus hakemalla erilaisia valtionavustuksia ja tukia; kehitetään omien koulutusten sisältöjä ja tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa; mittarina koulutuksen tuntimäärä vuodessa	Vuoden aikana toteutettiin Kotona maailmalla -hanketta yhdessä Rauman kansalaisopiston kanssa (Ugissa yht. 307 oppituntia). Opisto toteutti keväällä ensimmäistä kertaa 368 oppituntin luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen (20 vt) yhteistyössä TE-palveluiden kanssa. Vuoden aikana opisto järjesti yht. 1 551 tuntia suomen kielen opetusta (9,33 % kaikesta koulutuksesta).

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 867	7 500	5 536
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	16 620	17 000	12 570
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	17,9 %	20,0 %	16,1 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	17,1 %	17,0 %	13,1 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	33,59	26,00	28,10
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	44,58	32,00	40,58
Opiskelijamäärä (yksilöt)	5 171	5 400	4 031
Opiskelijamäärä (kursseilla)	10 985	12 700	7 103

TEHTÄVÄN TALOUS JA TALOUDEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	501 346	666 025	0	666 025	717 587	51 562
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	501 346	666 025	0	666 025	717 587	51 562
Menot	-1 173 421	-1 416 825	-6 900	-1 423 725	-1 510 981	-87 256
KL menot	-45 968	-55 783	0	-55 783	-60 152	-4 369
Menot yht.	-1 219 390	-1 472 608	-6 900	-1 479 508	-1 571 132	-91 624
Toimintakate	-718 044	-806 583	-6 900	-813 483	-853 546	-40 063
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-718 044	-806 583	-6 900	-813 483	-853 546	-40 063
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-144,2	-175,9	0,0	-176,8	-187,7	-10,9
Kokonaiskulut €/as	-144,2	-175,9	0,0	-176,8	-187,7	-10,9
Toimintakate €/as	-84,9	-96,4	0,0	-97,2	-102,0	-4,8
Tulos €/as	-84,9	-96,4	0,0	-97,2	-102,0	-4,8
Verorahoitusosuus	58,9 %	54,8 %	100,0 %	55,0 %	54,3 %	-0,7 %
Osuus toim.kuluista	1,6 %	1,9 %	0,8 %	1,9 %	2,0 %	0,1 %

2.8. Vakka-suomen musiikkiopiston johtokunta

2.8.1. Vakka-Suomen musiikkiopisto (Tehtävä 41)

Vastuhenkilö: rehtori Jussi Kauranen

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen musiikkiopiston on ensisijaisesti lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antava oppilaitos. Vakka-Suomen musiikkiopiston toimialueeseen kuuluvat Kustavi, Laitila, Pyhäranta, Taivassalo, Uusi-kaupunki ja Vehmaa. Vakka-Suomen musiikkiopisto pyrkii olemaan oman toiminta-alueensa merkittävä kulttuurivaikuttaja koulutuksen ja tapahtumien järjestäjänä. Toiminnallaan Vakka-Suomen musiikkiopisto edistää hyvinvointia toiminta-alueellaan.

Vakka-Suomen musiikkiopiston perustehtävä on tarjota monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, jolla luodaan edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja elinikäiselle harrastamiselle. Opinnoilla annetaan valmiudet musiikinalan ammatitopintoihin suuntautuille oppilaille.

Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittaman laajan oppimäärän mukaiseksi, ja se pohjautuu Opetushallituksen antamaan määräykseen 2017:12a Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista.

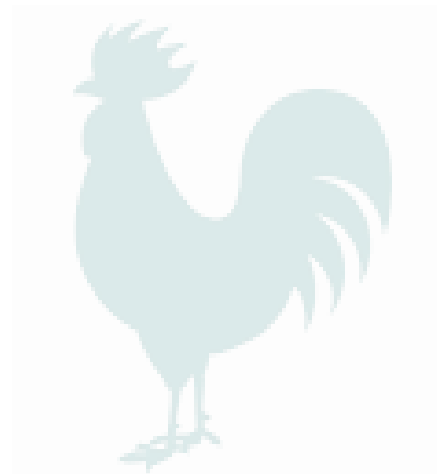
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristömme ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilma-piiriltään avoimia ja myönteisiä, jotka rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöjemme tarkoituksena on tukea oppilaidemme kasvua ja innostaa heitä oppimiseen. Ne tarjoavat jokaiselle oppilaallemme mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otamme huomioon oppilaidemme tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksemme ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttumisen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston talousarvio vuodelle 2022 on laadittu noudattaen Laitilan kaupungin ohjeita ja annettua kehystä. Talousarvio on laadittu siten, että musiikkiopiston oppilaiden tarvitsemat opetuspalvelut voidaan järjestää.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Opetuksen järjestämisen osalta talous on alittanut suunnitteluraamin. KL-menot ovat lisääntyneet. Hallinnon menojen lisääntyminen tulee jatkossa vaikuttamaan merkittävästi opetuksen järjestämiseen. Talousvuoden 2022 aikana käytiin kuntien kanssa tiiviisti neuvotteluja lisärahoitustarpeesta. Neuvottelut tuottivat toivotun tuloksen ja kuntaosuuksia saatiin talousarviovuodelle 2023 lisää. Musiikkiopiston keskeinen strateginen tavoite on säilyttää opetuksen laaja-alaisuus ja monipuolisuus.

HENKILÖSTÖ 31.12.2022

OPETTAJAVIRANHALTIJT	7
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	10
SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	3
TÄYTTÄMÄTTÖMÄNÄ OLEVAT VIRAT	3
TOIMISTOSIHTTEERI	1
REHTORI	1
YHTEENSÄ	25

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen musiikkiopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisessa sekä toiminnan valvomisessa. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä sekä sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kaikkia niitä sopimuksia, joita toiminnan ylläpitämiseksi on solmittu. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa näiden lisäksi taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä.

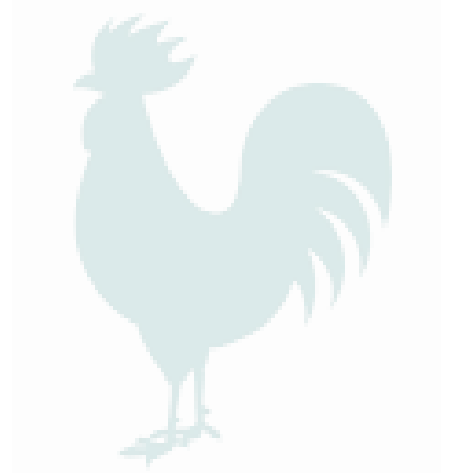
Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle toteutuma tiedotetaan kokousten yhteydessä. Musiikkiopiston lukukausimaksut laskuttaa Laitilan kaupungin talous- ja laskentayksikkö, perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä ja laskutus- ja perintäohjeita.

Laitilan kaupungin sivistystoimen yksiköitä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty, jossa musiikkiopisto on ollut mukana. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Vakka-Suomen musiikkiopistolle on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Vakka-Suomen musiikkiopiston henkilöstön työhyvinvointiin on huolehdittu.

Vakka-Suomen musiikkiopiston irtaimiston tarkistus on toteutettu syksyllä 2021.

Vakka-Suomen musiikkiopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa, tehdyistä päätöksistä luettelo toimitetaan ote sivistysjohtajalle ja johtokunnalle annetaan kokousten yhteydessä tarvittaessa tarkempi yksilöinti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle annetaan sen kokouksissa ajankoh-taiskatsaus musiikkiopiston ajankohtaisista asioista. Lisäksi musiikkiopiston toimialueen vastuuvirkahenkilöille annetaan kolme kertaa vuodessa alueellisen opistokouksen yhteydessä selvitys musiikkiopistoa koskevista asioista. Musiikkiopiston joh-tokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen toimialueen ao. toimielimille tiedoksi.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

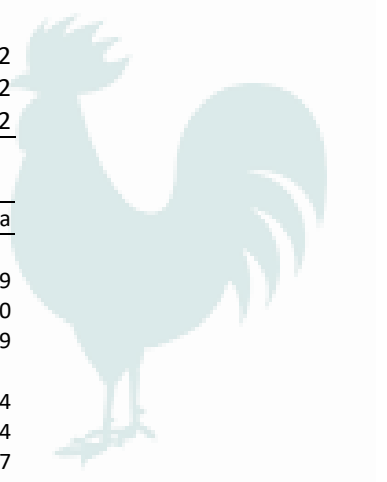
<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Rahoituspohjan ja tulorahoituksen tason turvaaminen	Osakaskuntien maksuosuuskien tason varmistaminen ja ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Tavoite säilyttää tulorahoituksen tasapaino nykyisellä tasolla.	Kuntaosuuksia on tarkistettu rahoitustasapainon saavuttamiseksi. Vahvistettu VOS opetustuntimäärä kasvoi 110 tunnilla vuodelle 2022 ollen 11 692.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Musiikkiopisto toimii laajalajaisena musiikin oppimiskeskuksena koko toimialueella ja kuntalaisilla on mahdollisuus saada hyvinvointia edistäviä palveluita	Koulutustoiminnan ja toimintakulttuurin oivaltava ja innovatiivinen kehittäminen	Opetustuntimäärä vakiinnuttaminen 15 000 tuntiin. Konsertteja koko toimialueella 40.	Opetustuntimäärän toteutuma oli 14 165. Konsertteja koko toimialueella oli yhteensä 50 kpl.
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kehittämistoiminnan jatkaminen	Hakeudutaan yhteistyöhön yritysten, yhdistysten, kuntien kulttuuri- ja opetustoimijoiden sekä seurakuntien kanssa ja osallistutaan erilaisiin kehittämishankkeisiin	Osallistutaan 1-2 kehittämishankkeeseen. Tehdään yhteistyötä usean tahon kanssa.	Musiikkiopisto sai syksyllä OPH:n rahoituksen Erilaiset oppijat-hankkeelle, jolla vahvistetaan opetushenkilöstön pedagogisia valmiuksia. Syyskaudella 2022 toteutettiin Laitilan osallistavan budjetoinnin Hoivamusiikki-hanke ja osallistuttiin Laitila laulaa-tapahtumiin. Toimialueen osakaskuntien opetus- ja kulttuuriyksiköiden kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Toimintavuoden aikana panostettiin henkilöstön työhyvinvointiin ja vuorovaikutuksen kehittämiseen.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Toteutuneiden opetustuntien määrä: taiteen perusopetus (TPO)	14 165	15 505	13 081
Toteutuneiden opetustuntien määrä: varhaisiän musiikkikasvatus	1 299	1 200	1 196
Toteutuneiden opetustuntien määrä: avoin osasto	210	120	222
Opiskelijoiden määrä TPO	284	380	283
Opiskelijoiden määrä varhaisiän musiikkikasvatus	359	320	378
Opiskelijoiden määrä avoin osasto	10	10	12
Hakijoiden määrä	71	70	52
Oppilaaksi hyväksytyjen määrä	71	70	52

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	455 759	426 000	0	426 000	423 851	-2 149
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	455 759	426 000	0	426 000	423 851	-2 149
Menot	-1 190 195	-1 238 587	0	-1 238 587	-1 168 993	69 594
KL menot	-54 886	-52 638	0	-52 638	-48 004	4 634
Menot yht.	-1 245 081	-1 291 225	0	-1 291 225	-1 216 998	74 227
Toimintakate	-789 322	-865 225	0	-865 225	-793 147	72 078
Poistot	-2 843	-4 130	0	-4 130	-10 140	-6 010
Netto	-792 166	-869 355	0	-869 355	-803 287	66 068
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-147,2	-154,3	0,0	-154,3	-145,4	8,9
Kokonaiskulut €/as	-147,6	-154,8	0,0	-154,8	-146,6	8,2
Toimintakate €/as	-93,3	-103,4	0,0	-103,4	-94,8	8,6
Tulos €/as	-93,7	-103,9	0,0	-103,9	-96,0	7,9
Verorahoitusosuus	63,5 %	67,1 %	0,0 %	67,1 %	65,5 %	-1,7 %
Osuus toim.kuluista	1,7 %	1,7 %	0,0 %	1,6 %	1,5 %	-0,1 %

2.9. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

2.9.1. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Sosiaali- ja terveystoimialan tavoitteena on kuntalaisten terveyden, omatoimisuuden, toimintakyvyn, sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen. Asiakaslähtöinen toiminta, asiakkaan kuuleminen ja hyvä hoito pyritään toteuttamaan kaikissa tilanteissa. Asiakkaan sosiaalista turvallisuutta ja osallistumista oman hyvinvoinnin parantamiseen tuetaan kaikissa elämänvaiheissa.

Toimiala muodostuu seuraavista tehtäväalueista; sosiaali- ja terveystoimen hallinto, perhepalvelut, ikäihmisten palvelut, toimeentuloturva, vammaispalvelut sekä perusterveydenhuolto. Toimiala vastaa näiden toimintojen osalta Laitilan kuntalaisten palveluiden tuottamisesta ja järjestämisestä.

Toimialan talousarvio sisältää lisäksi Laitilan kaupungin osalta erikoissairaanhoidon kustannukset sekä sopimusohjauksen. Nämä palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Palvelutuotantoa on uudistettu maakunnallisen terveydenhuollon järjestämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon prosesseja sekä yhteistyötä toimialan sisällä sekä yli hallintorajojen on kehitetty vuoden 2022 aikana. Koko toimialan palvelutuotanto on painottunut ennalta ehkäiseviin ja peruspalveluihin siten, että erikoissairaanhoidon ja erityispalveluiden käyttöä on pyritty hillitsemään.

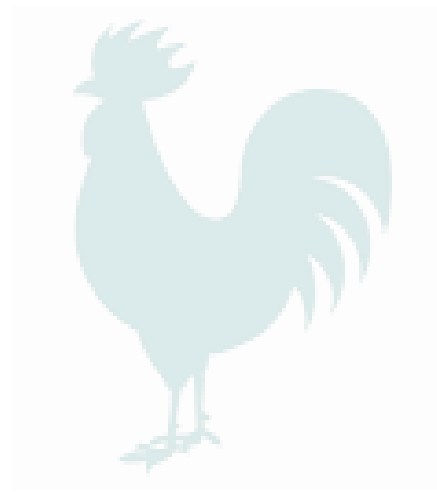
Vuoden 2021 kesäkuussa eduskunta hyväksyi sote- ja pelastustoimen uudistukseen liittyvät lait. Sen seurauksena sosiaali- ja terveystoimialan toiminta siirtyy osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta vuoden 2023 alusta lukien. Vuoden 2022 aikana toteutettiin hyvinvointialueelle luovutettavien tietojen keräämistä koskien mm. henkilöstöä, vuokrattavia kiinteistöjä, sopimuksia, taloustietoja sekä irtaimistoa. Vuoden 2022 aikana sosiaali- ja terveystoimialalla osallistuttiin myös hyvinvointialueen valmisteluun liittyvään hanketyöskentelyyn.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan budjetti alittui 560 000 eurolla, toimintakatteen ollessa 98,3 %. Tuotot toteutuivat lähes 1,6 milj. euroa arvioitua paremmin ja menot ylittyivät yli miljoona euroa.

Koronapandemialla oli vaikutusta vuoden 2022 kustannuksiin sekä tuloihin. Sosiaali- ja terveystoimiala sai kokonaisuudessaan 650 000 euroa valtionavustusta koronapandemiasta aiheutuviin kustannuksiin.

Muut merkittävät syyt kirjattu tehtäväalueittain.

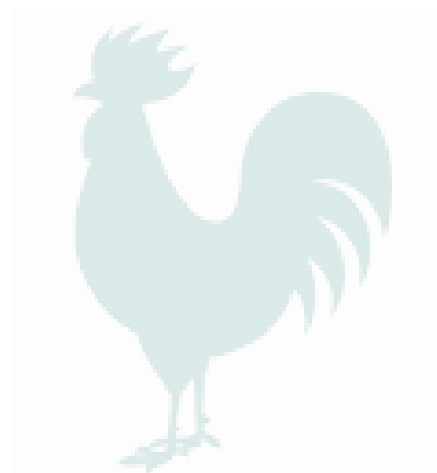
HENKILÖSTÖ

Sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstömäärään tehtiin vuonna 2022 seuraavat lisäykset: yksi sosiaalityöntekijä aikuissosiaalityöhön, yksi fysioterapeutti terveyskeskosastolle, neljä hoitajaa iäkkäiden palveluihin.

Vuoden 2022 aikana käynnistettiin yhteistoimintamenettely sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön siirtämiseksi liikkeenluovutuksena Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esihenkilöt seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sosiaali- ja terveystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi- ja hallintasuunnitelma tehdään vuosittain. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen panostettu vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja kyetään toteuttamaan nykyisin resurssein kustannustehokkaasti sisältöä/toimintatapoja kehitteen tarvetta vastaavaksi	Budjetin jatkuva seuranta Tarvittavat korjaavat toimet	Budjetin toteutuminen suunnitellusti	Toimialan budjetti alitti suunnitellun, toimintakate 98,3%.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut tuotetaan laadukkaasti.	Asiakastyytyväisyyden mittaaminen eri palveluissa	Asiakastyytyväisyyskyselyiden toteutuminen Asiakastyytyväisyys tasolla hyvä/kiitettävä	Asiakastyytyväisyyskyselyt on toteutettu ikääntyneiden palveluissa sekä terveyspalveluissa. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulosta ei voida mitata ennalta suunnitellulla mittarilla.
	Asiakkaita osallistavien keinojen kehittäminen	Osallistavia toimintatapoja kehitetty ja hyödynnetty palveluiden kehittämisessä	Asiakkaita osallistavien menetelmien kehittämisessä on vielä parannettavaa.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tiedolla johtaminen kehittyä eri palveluissa	Mittareiden laadinta, käyttöönotto ja niiden seuranta	Valmiit mittarit eri palveluissa Mittareiden seuranta säännöllistä	Asiakas-, henkilöstö- ja talousmittareiden seuranta on ollut säännöllistä.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö	Työhyvinvointikyselyt	Toteutuneet työhyvinvointikyselyt	Työhyvinvointikysely toteutettiin vuoden 2022 aikana.
	Osallistuminen täydennyskoulutukseen	Työhyvinvointikyselyn tulos hyvä/kiitettävä Koulutuspäivien seuranta/koulutusvelvoitteen toteutuminen	Työhyvinvointikyselyn tulosta ei voida mitata ennalta suunnitellulla mittarilla.
	Sairauspoissaolojen seuranta/aktiivisen tuen mallin hyödyntäminen	Sairauspoissaolojen määrä laskee Aktiivisen tuen mallin käyttö toteutuu ohjeen mukaisesti	Koulutuspäivien määrä 206pvä Sairauspoissaolojen määrä

Aktiivisen tuen mallia on käytetty ohjeiden mukaisesti.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	5 208 307	2 848 211	0	2 848 211	4 414 343	1 566 132
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	5 208 307	2 848 211	0	2 848 211	4 414 343	1 566 132
Menot	-34 575 539	-35 711 135	-29 800	-35 740 935	-36 779 867	-1 038 932
KL menot	-945 312	-671 523	0	-671 523	-638 435	33 088
Menot yht.	-35 520 852	-36 382 658	-29 800	-36 412 458	-37 418 301	-1 005 843
Toimintakate	-30 312 545	-33 534 447	-29 800	-33 564 247	-33 003 958	560 289
Poistot	-2 244	-8 280	0	-8 280	-2	8 278
Netto	-30 314 789	-33 542 727	-29 800	-33 572 527	-33 003 961	568 566
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-4 200,7	-4 346,8	0,0	-4 350,4	-4 470,5	-120,2
Kokonaiskulut €/as	-4 200,9	-4 347,8	0,0	-4 351,3	-4 470,5	-119,2
Toimintakate €/as	-3 584,7	-4 006,5	0,0	-4 010,1	-3 943,1	66,9
Tulos €/as	-3 585,0	-4 007,5	0,0	-4 011,1	-3 943,1	67,9
Verorahoitusosuus	85,3 %	92,2 %	100,0 %	92,2 %	88,2 %	-4,0 %
Osuus toim.kuluista	47,5 %	46,7 %	3,4 %	46,2 %	46,9 %	0,6 %

2.9.2. Sosiaali- ja terveystoimen hallinto (Tehtävä 43)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja Johanna Ahokas, sosiaalityön sekä päihdehuollon osalta johtava sosiaalityöntekijä Sanna Erholm.

TOIMINNAN KUVAUS

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto sisältää sosiaalityön, päihdehuollon sekä muun hallinnon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Sosiaali- ja terveystoimessa tuotetaan lakisääteiset peruspalvelut. Painopisteenä on hyvinvointia tukevien palveluiden organisointi, koordinointi ja kehittäminen. Erityisesti on painotettu ennaltaehkäisyä, palveluiden yhteensovittamista, prosessien kehittämistä sekä yhteistyön lisäämistä eri toimijoiden välillä. Palveluita uudistetaan vastaamaan nykyaikaista ja monitoimijaista työtappaa. Palvelujen uudistamisessa parantuu tuottavuuden lisäksi palvelujen saatavuus, asiakaskokemus, vaikuttavuus sekä henkilöstökokemus.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Tehtäväalueen kustannukset toteutuivat lähes suunnitellusti. Menot alittuivat 5400 euroa kulujen ollessa 99,4%.

HENKILÖSTÖ

Hallinnon menoissa on huomioitu seuraavien henkilöiden palkkakustannukset: sosiaali- ja terveysjohtaja, johtava sosiaalityöntekijä, neljä sosiaalityöntekijää, johtaja-sosiaalipalveluohjaajan työpanoksesta 50%, toimistos sihteeri ja kaksi palvelusihteeria.

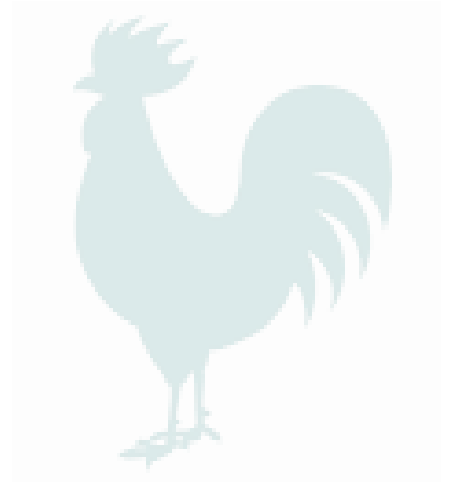
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esihenkilöt seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sosiaali- ja terveystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi- ja hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja kyetään toteuttamaan nykyisin resurssien kustannustehokkaasti ja asiakasnäkökulma huomioon sisältyä/toimintatapoja kehittäen	Budjetin säännöllinen seuranta	Budjetin toteutuminen suunnitellusti	Toimialan budjetti alittanut suunnitellun, toimintakate 97,9%.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sivistyksen, sosiaali- ja terveystoimen sekä muiden olennaisten toimijoiden välinen yhteistyö on toimivaa ja asiakaskokemus paranee	Yhteistyön tiivistäminen entisestään, yhdessä tekemisen Asiakaskokemuksen mittaaminen	Asiakastyytyväisyyskyselyiden toteutuminen Asiakastyytyväisyys tasolla hyvä/kiitettävä	Asiakastyytyväisyyskyselyjä ei ole toteutettu vuoden 2023 aikana sosiaali, vammais- ja perhepalvelujen osalta.
	Palvelutarpeen arviointi kehittyi	Palvelutarpeen arviointien määrä sosiaalipalveluissa	Palvelutarpeen arvioinnit: perhepalvelut ei saatavilla sosiaalipalvelut ei saatavilla iäkkäät 53kpl

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

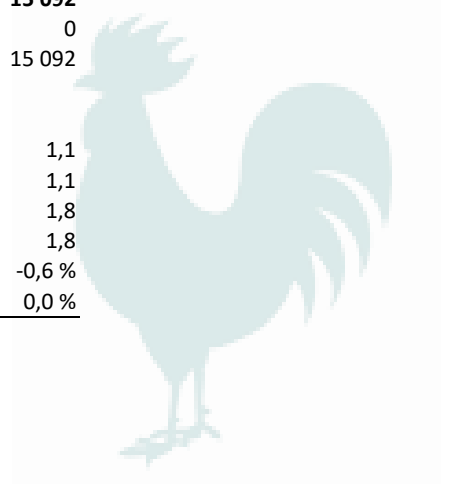
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Prosessit ovat selkeitä ja kukin ammattilainen on tietoinen omasta roolistaan	Prosessikuvausten kirjaaminen/selkeyttäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Kuvatut prosessit	-Perhepalvelujen, aikuissosiaalityön sekä päihdepalvelujen prosesseja kehitetty.
Laitilan sosiaali- ja terveystoimiala on aktiivisesti mukana Sote-uudistuksen pilotteihin sekä kehitystyössä	Sote-uudistuksen pilottihankkeiden aloitus/jatkaminen sekä säännöllinen seuranta	Pilottihankkeiden lukumäärä Palvelut kehittyvät	-Pilottihankkeita toteutunut 1/1kpl (asiakasohjauksen kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollon työparitoimintana)
Tiedolla johtaminen kehittyi	Mittareiden laadinta, käyttöönotto ja niiden seuranta	Valmiit mittarit Mittareiden seuranta säännöllistä	- Osallistuminen kehitystyöhön toteutunut. -PowerBi:n talous- ja henkilöstömittareiden sekä asiakas- ja potilasmittareiden säännöllinen seuranta toteutunut.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvinvoiva henkilöstö	- Työhyvinvointikyselyt - Osallistuminen täydennyskoulutukseen - Sairauspoissaolojen seuranta/aktiivisen tuen mallin hyödyntäminen	- Toteutuneet työhyvinvointikyselyt - Työhyvinvointikyselyn tulos hyvä/kiitettävä - Koulutuspäivien seuranta/koulutusveloitteen toteutuminen -Sairauspoissaolojen määrä laskee -Aktiivisen tuen mallin käyttö toteutuu ohjeen mukaisesti	-Toteutunut -Työhyvinvointikyselyn tulosta ei voida mitata ennalta suunnitellulla mittarilla. - Koulutuspäivien määrä 206 -Sairauspoissaolojen määrä kasvanut -Aktiivisen tuen mallia on käytetty ohjeiden mukaisesti.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	17 316	10 000	0	10 000	15 670	5 670
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	17 316	10 000	0	10 000	15 670	5 670
Menot	-1 122 487	-913 646	-29 800	-943 446	-938 040	5 406
KL menot	-50 804	-32 378	0	-32 378	-28 362	4 016
Menot yht.	-1 173 291	-946 024	-29 800	-975 824	-966 402	9 422
Toimintakate	-1 155 976	-936 024	-29 800	-965 824	-950 732	15 092
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 155 976	-936 024	-29 800	-965 824	-950 732	15 092
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-138,8	-113,0	0,0	-116,6	-115,5	1,1
Kokonaiskulut €/as	-138,8	-113,0	0,0	-116,6	-115,5	1,1
Toimintakate €/as	-136,7	-111,8	0,0	-115,4	-113,6	1,8
Tulos €/as	-136,7	-111,8	0,0	-115,4	-113,6	1,8
Verorahoitusosuus	98,5 %	98,9 %	100,0 %	99,0 %	98,4 %	-0,6 %
Osuus toim.kuluista	1,6 %	1,2 %	3,4 %	1,2 %	1,2 %	0,0 %

2.9.3. Perhepalvelut (Tehtävä 44)

Vastuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Sanna Erholm

TOIMINNAN KUVAUS

Perhepalveluissa työskentelee yksi johtava sosiaalityöntekijä, kolme sosiaalityöntekijää, sosiaalihoaja, kaksi perhetyöntekijää, yksi neuropsykiatrinen valmentaja-perhetyöntekijä, ammatillinen tukihenkilö sekä yksi psykiatrinen sairaanhoitaja. Lisäksi palveluja täydentävät kahdesti kuukaudessa ostopalveluna hankittu lastenpsykiatri sekä psykologi.

Toiminnan tarkoituksena on järjestää sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain mukaisia palveluita kuntalaisille. Sosiaalityöntekijät vastaavat asiakasprosessin koordinoinnista sekä edellä mainittujen lakien asettamien määräaikojen ja laatukriteerien noudattamisesta. Sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain mukaisten palveluiden, kuten perhetyön, tukihenkilötoiminnan ja perheneuvonnan operatiivisesta toteuttamisesta ovat vastuussa kaikki tehtäväalueen työntekijät.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Perhepalveluissa on keskitytty yhteistyön kehittämiseen palveluiden sisällä sekä eri toimijoiden välillä. Yhteistyön rakentamisessa on panostettu toimintakulttuurin ja palveluprosessien selkeyttämiseen sekä toiminnan läpinäkyvyyteen. Sosiaalipalveluihin hakeutumisesta sekä niihin ohjaamisesta on pyritty tekemään helpompaa ja selkeämpää.

Perhepalveluiden henkilöstöresurssia on pyritty pitämään laadullisesti ja määrällisesti korkealla tasolla, jotta lapsille ja perheille olisi tarjolla oikeanlaista apua oikeaan aikaan ja sitä kautta huostaanottojen tarve vähenisi. Perhepalveluissa on ollut vuonna 2022 hyvät työntekijäresurssit. Psykologin rekrytointi ei tuonut vuoden aikana tulosta, vaan tämä osaaminen hankittiin ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta. Lastenpsykiatrin käynnit kaksi kertaa kuukaudessa on tuonut suuren helpotuksen lasten ja nuorten kiireelliseen avunsaantiin psyykkisten haasteiden koko ajan kasvaessa.

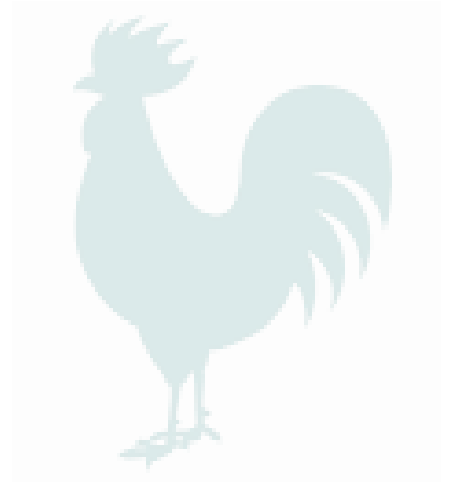
Työn kuormittavuus ja haastavien asiakastapausten jatkuvan kasvun vuoksi henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen on erityisesti pyritty kiinnittämään huomiota jatkamalla säännöllistä ryhmätyönohjausta. Työnohjauksella on tuettu henkilökuntaa myös henkilöstö-/organisaatiomuutosten tuomissa haasteissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Perhepalvelujen koko tehtäväalue alittui 615 760€ , toimintakatteen ollessa 67,8%

Vuoden 2022 talousarvio alittuu lastensuojelun laitostulujen sekä perhehoidon osalta, johtuen lasten kodin ulkopuolelle tapahtuneiden sijoitusten päättämisestä. Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden menojen alitus johtuu ulkopuolisten palveluiden ostamisen vähäisestä tarpeesta. Sosiaalihuoltolainmukaiset palvelut on pystytty tuottamaan omana palveluna. Lastensuojelun ohjaus ja tukipalvelut alittuvat samasta syystä kuin sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut.

Henkilöstökulut alittuvat perheneuvolan ja lastensuojelun ohjaus ja tukitoiminnan osalta perhetyöntekijän työvapaan sekä perheneuvolan psykologin rekrytointihaasteen vuoksi.

Päihdehoidon osalta laitoshoidon kulut ovat alittuneet, mutta polikliininen päihdehoito ylittyy, toteutuman ollessa 107.1% johtuen huumevieroitusjaksojen määrän kasvusta.

Jälkihoidon osalta menot ovat ylittyneet johtuen siitä, että muualla asuvien jälkihuolettavien palveluita on jouduttu ostamaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Sosiaalisen lomatoiminnan osalta kulut ovat myös ylittyneet, johtuen perheiden halukkuudesta käyttää tuettujen lomien mahdollisuuksia. Tuetuista lomista kaupunki on maksanut perheille loman omavastuuosuuden.

Tulot ovat ylittyneet johtuen perhehoidon aikana perityistä kuluista. Lapsen saadessa perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sijais- tai jälkihuoltona taikka avohuollon tukitoimena, voi kunta maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut. Myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista voidaan periä kohtuulliseksi katsottava maksu. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista (lapsilisää ei lasketa mukaan) tulee varata vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön osalta vuonna 2022 perhepalveluissa uusi neuropsykiatrinen valmentaja-perhetyöntekijä aloitti tehtävässä syksyllä, toinen perhetyöntekijä oli pitkään työvapaalla, jolloin perhepalveluissa työskenteli vain yksi perhetyöntekijä. Psykologia ei ole saatu yrityksistä huolimatta rekrytoitua, vaan palvelu hankittiin ostopalveluna, samoin kuin kahdesti kuukaudessa toimiva lastenpsykiatri.

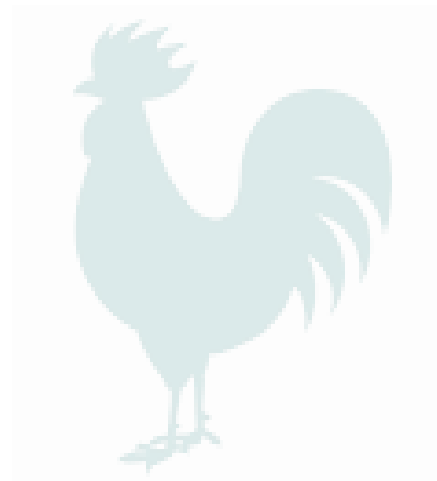
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Merkittävimmät riskit liittyivät työn kuormittavuuteen, henkilöstöressurssien riittämättömyyteen, jolloin palveluiden saatavuus, tavoitteellisuus ja laatu ovat vaarassa heikentyä. Vaativien asiakastapausten määrä on noussut, joka kuormittaa henkilöstöä ja heijastuu näin sairauslomina, uupumuksena ja työyhteisön haasteina. Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukkaiden ja oikea-aikaisten palveluiden tuottaminen asiakkaille lain määrittelemällä tavalla ja kustannustehokkaasti.	-Aikuissosiaalityöntekijän viran perustaminen -Vahvistaa ennaltaehkäiseviä palveluita, luoda yhdenmukaisia palveluprosesseja. Tuottaa avohuollon tukitoimenpiteiden palveluita oman ammattitaitoisien henkilökunnan kautta	- monipuolinen palveluvalikko on tarjolla lähellä kuntalaisia - Erytisosaamisen vahvistaminen -Pysyä talousarvion raa-meissa. Madaltaa laitoshuollon kustannuksia.	-Toteutunut. Aikuissosiaalityöntekijän aloittamisen jälkeen työntekijöiden resurssia on vapautunut enemmän lastensuojelun tehtäviin. -Sijoituksia on pystytty päättämään vuoden aikana monia, ja sijoitusjaksot ovat olleet lyhyitä intervallijaksoja, kun niitä on tehty.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisten ennaltaehkäisevien palveluiden käynnistäminen yhteistyötahojen kanssa.	- Yhteistyö yli rajapintojen -> Ryhmätoimintojen käynnistyminen. Systeminen työote Sähköisen perhekeskuksen perustaminen	Asiakkuuksien keston lyheneminen.	-Systemisen työmallin viikkokokouksen ovat käynnistyneet -Perhekeskusprojekti siirtyi hyvinvointialueen alle.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Moniammatillisuuden vahvistaminen. Palveluprosessit yhtenäisiksi vastaamaan palveluiden tarvetta.	-Henkilöstön ammatillisen osaamisen säilyttäminen korkealla tasolla -Systemisen toimintatavan käyttöön otto	.- Henkilöstön pysyvyys ja tarvittaessa onnistuneet rekrytoinnit -Moniammatillisen osaamisen vahvistaminen ja systemisen mallin tuominen osaksi perhepalveluita.	- Psykologin rekrytointi ollut haastavaa, muuten rekrytoinnin ovat onnistuneet ja työntekijäresurssi sekä työntekijöiden pysyvyys ollut hyvää.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva henkilöstö	Turvataan koulutusmyönteiselle henkilöstölle hyvät koulutusmahdollisuudet .	Toteutuneet koulutukset ja työnohjukset	-Toteutuneet säännölliset 1krt/kk

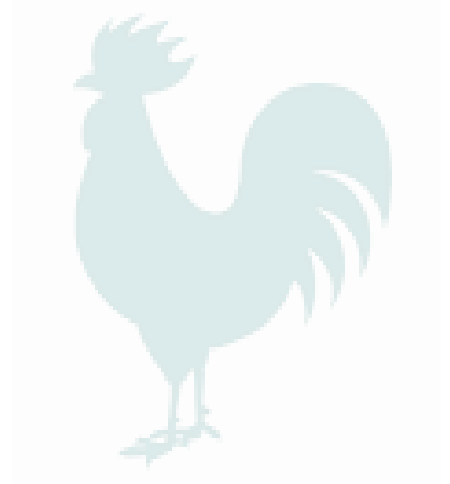
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Asiakasmäärät	286	310	378
Käyntimäärät / perhetyöntekijät	585	960	980
Käyntimäärät / tukihenkilöt	252	298	185
Lastensuojeluilmoitusten määrä	262	260	211
Yhteydenottojen (SHL) määrä	172	195	167
Sijoitettujen määrä	15	15	24

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	126 937	8 000	0	8 000	19 771	11 771
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	126 937	8 000	0	8 000	19 771	11 771
Menot	-1 662 927	-1 956 375	0	-1 956 375	-1 340 615	615 760
KL menot	-16 242	-21 884	0	-21 884	-15 641	6 243
Menot yht.	-1 679 169	-1 978 259	0	-1 978 259	-1 356 255	622 004
Toimintakate	-1 552 232	-1 970 259	0	-1 970 259	-1 336 485	633 774
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 552 232	-1 970 259	0	-1 970 259	-1 336 485	633 774

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-198,6	-236,4	0,0	-236,4	-162,0	74,3
Kokonaiskulut €/as	-198,6	-236,4	0,0	-236,4	-162,0	74,3
Toimintakate €/as	-183,6	-235,4	0,0	-235,4	-159,7	75,7
Tulos €/as	-183,6	-235,4	0,0	-235,4	-159,7	75,7
Verorahoitusosuus	92,4 %	99,6 %	0,0 %	99,6 %	98,5 %	-1,1 %
Osuus toim.kuluista	2,2 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %	1,7 %	-0,8 %

2.9.4. Toimeentuloturva (Tehtävä 47)

Vastuhenkilö: johtaja-sosiaalipalveluohjaaja Anitta Keskitalo

TOIMINNAN KUVAUS

Tehtävään sisältyy täydentävä -ja ehkäisevä toimeentulotuki, kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen liittyvät toimenpiteet (aktivointi ja TYP-suunnitelmat, päätökset, sopimukset ja muut siihen liittyvät käytännön järjestelyt).

Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahat sisältyvät myös toimeentulotuen tehtäväalueeseen. Aktivointia työmarkkinoiden suuntaan on keskitetty erityisesti tälle henkilöryhmälle.

Monipalvelukeskus Palke on ollut keskeinen toimija työtoimintaa ja työllisyyttä edistävien toimien järjestämisaikana yhteistyössä paikallisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Aikuissosiaalityö on ollut suunnitelmallista verkostotyöskentelyä ja asiakkaan kokonaistilanteen kartoittamista pelkän taloudellisen tuen myöntämisen sijaan. Asiakasohjaushanke, joka aloitti vuoden 2022 alussa ja, jossa työskentelee 50% työpanoksella sosiaalityöntekijä sekä 50% psykiatrinen sairaanhoitaja, on osoittautunut toimivaksi toimintamalliksi. Näin asiakkaan elämäntilanne voidaan ottaa huomioon kattavasti..

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toimeentuloturvan tehtäväalueen menot ylittivät 175 860 euroa. Ylitys johtuu edellisvuosien tapaan haastavasta työmarkkinatilanteesta, joka näkyy työmarkkinatuen kuntaosuuden maksussa. Työllistymistoimenpiteitä on ollut käytössä laajasti ja määrällisesti henkilöitä on esim. Palke 5:ssä työskennellyt erilaissa työllisyystoimenpiteissä ennätysmäärä. Ukrainalaisten maahanmuuttajien suuresta määrästä huolimatta, toimeentulotuen menot eivät lisääntyneet, vaan muuttajien avustaminen tehtiin muilla toimenpiteillä.

HENKILÖSTÖ

Toimeentuloturvan tehtäväalueella ei ole henkilöstön palkkamenoja.

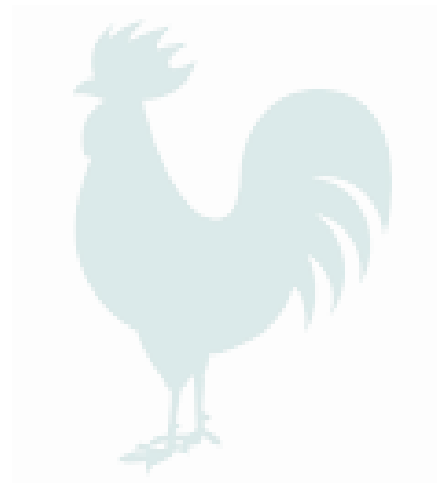
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Työmarkkinatilanne aiheuttaa toimeentuloturvan kannalta lyhyempiä ja pitkäkestoisempia vaikeuksia.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma 12/2022
Kustannustehokkaasti toimivat palvelut.	Palvelutarpeen arviointi lain määräämissä ajoissa.	Toimintakulut €/asiakas/tukilajit (täydentävä, ehkäisevä, kuntouttava työtoiminta)	377,24€ /asiakas (124 asiakasta)
		Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset /asiakas	542€/ asiakas (570 asiakasta)

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Yksilöllisesti järjestetyt palvelut	Asiakastapaamiset henkilökohtaisesti	Ilmoitukset sosiaalihuollon tarpeessa olevista henkilöistä	32 asiakasta
-------------------------------------	--------------------------------------	--	--------------

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Hyvä tiedonkulku asiakkaan sidosryhmien kesken.	-Jatkuva ja säännöllinen yhteistyö sidosryhmien kesken.	TYP-asiakkaat/joista toimenpiteessä	14 asiakasta
---	---	-------------------------------------	--------------

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Osaava henkilökunta	Säännöllinen koulutus	yhteistyöpalaverit	Jatkuva yhteydenpito yhteistyökumppaneihin.
---------------------	-----------------------	--------------------	---

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Kelan ilmoitukset sosiaalityön tarpeesta	72	80	72

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	17 547	15 000	0	15 000	20 342	5 342
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	17 547	15 000	0	15 000	20 342	5 342
Menot	-342 379	-180 100	0	-180 100	-355 961	-175 861
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-342 379	-180 100	0	-180 100	-355 961	-175 861
Toimintakate	-324 833	-165 100	0	-165 100	-335 619	-170 519
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-324 833	-165 100	0	-165 100	-335 619	-170 519
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-40,5	-21,5	0,0	-21,5	-42,5	-21,0
Kokonaiskulut €/as	-40,5	-21,5	0,0	-21,5	-42,5	-21,0
Toimintakate €/as	-38,4	-19,7	0,0	-19,7	-40,1	-20,4
Tulos €/as	-38,4	-19,7	0,0	-19,7	-40,1	-20,4
Verorahoitusosuus	94,9 %	91,7 %	0,0 %	91,7 %	94,3 %	2,6 %
Osuus toim.kuluista	0,5 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,4 %	0,2 %

2.9.5. Perusterveydenhuolto (Tehtävä 48)

Vastuhenkilö: Ylilääkäri Tuuli Kuisma

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan terveyskeskus vastaa Laitilan kansanterveystyölain mukaisesta perusterveydenhuollosta. Laissa tarkoitettun terveyden- ja sairaanhoidon lisäksi terveyskeskus vastaa myös erityistason psykiatrisista palveluista sekä päihdehuollon avo- ja katkaisuhoidosta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Terveyskeskuksen palvelualueiden (lääkärin vastaanotto, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, mielenterveys- ja päihdeyksikkö, terveyskeskusosasto, suun terveydenhuolto, fysioterapia ja lääkinällinen kuntoutus) vastuuhenkilöinä toimivat lähiesihenkilöt. Perusterveydenhuollon kokonaistoiminnasta vastaa ylilääkäri.

Terveyskeskuksessa on seitsemän lääkärin virkaa, joista yksi on ollut täyttämättä. Ostopalvelulääkäreitä on tarvittu tilapäisesti hoitamaan lääkäreiden erikoistumisjaksojen ja loma-aikojen sijaisuuksia sekä pitkään avoinna ollutta virkaa. Mielenterveysyksikössä toimii perustason palvelujen lisäksi ostopalvelopsykiatri.

Terveyskeskusosaston paikkaluku laskettiin syyskuussa 20 (21) potilaspaikkaan. Osaston toiminnan pääpaino on erikoissairaanhoidosta siirtyvien potilaiden jatko- ja hoito sekä perusterveydenhuollon osastohoidon tarpeessa olevien asiakkaiden hoito. Vuoden 2022 aikana terveyskeskusosastolla on hoidettu lähes yhtä paljon ulkopaikkakuntalaisia kuin laitilalaisia potilaita. Lokakuussa terveyskeskusosastolla aloitti kokoaikainen fysioterapeutti. Uuden henkilöstöresurssin myötä on tarkoitus kehittää osaston kuntoutusta sekä parantaa sen jatkuvuutta. Kuntohoitaja puolestaan on siirtynyt kokoaikaisesti osaksi fysioterapiapalveluita.

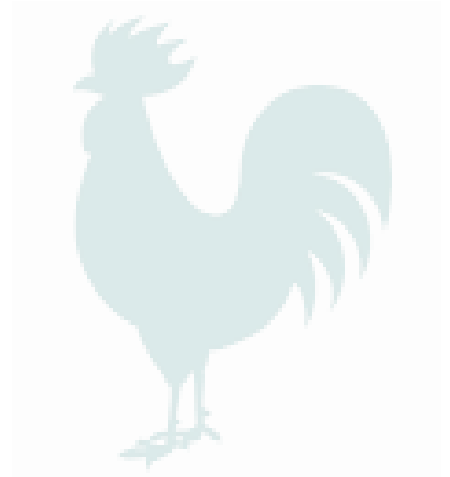
Mielenterveys- ja päihdeyksikön johtavan psykologin vakanssi muutettiin vastaavan sairaanhoitajan vakanssiksi vuonna 2022 ja lisäksi kaupunginhallitus perusti yhden psykologin vakanssin palveluiden vahvistamiseksi. Psykologin rekrytointi ei ole onnistunut. Korvaushoito siirtyi vuonna 2022 lääkärin vastaanoton toiminnasta mielenterveys- ja päihdeyksikön tuottamaksi palveluksi.

Lääkäriresurssia on kohdennettu aiempaa enemmän iäkkäiden palveluihin. Tällä tavoitellaan iäkkäiden hoitoon parempaa suunnitelmallisuutta, hoitosuunnitelmien ajantasaisuutta sekä päivystyskäyntien vähenemistä.

Elokuusta 2022 lähtien terveyskeskuksessa ei ole ollut käytettävissä oman toimintaterapeutin palveluita. Palveluja on tarvittaessa hankittu ostopalveluna. Lasten ja nuorten kuntoutustyöryhmän sekä monialaisen arviointi- ja konsultaatiotiimin (johon kuuluu myös avopediatri) toiminta on yhdistetty syksyllä 2022.

Infektiovastaanotto toimii edelleen erillisenä toimintana muusta terveyskeskuksesta sisältäen sairaanhoitajan vastaanoton sekä lääkärin päivystysvastaanoton. Tilat sijaitsevat "vanhan sairaalan" puolella, jonne on erillinen sisäänkäynti. Jatkossa lääkekeskuksen siirtyessä hyvinvointi-alueella toisaalle, suunnitelmassa on hyödyntää tilat infektio-vastaanoton käyttöön.

Sairaanhoitajien vastaanottojen tarve on lisääntynyt vastaanottotoiminnan painopisteen siirtyessä hoitajavetoiseksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

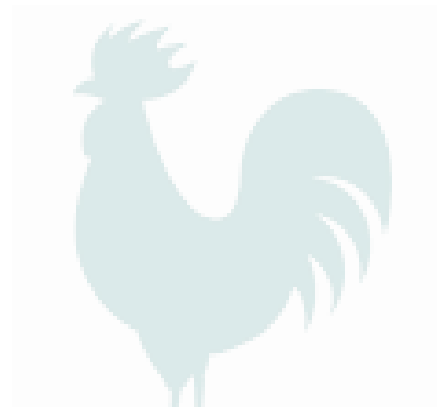
Perusterveydenhuollon tehtäväalueella menot ylittyivät noin 1,1 milj. euroa. Toiminnan tuottojen ylitys oli 1,3 euroa. Toimintakate oli kokonaisuudessaan 97,6% eli 161t euroa odotettua parempi. Kuluja vuonna 2022 oli odotettua enemmän asiakas- ja asiantuntijapalvelujen ostoissa, luottotappioissa, palkka- ja materiaalikulustannuksissa sekä sisäisissä ruokapalveluissa. Tuloja puolesta tuli odotettua enemmän kotikuntakorvausten, asiakas- ja hoitomaksujen, myyntituottojen sekä valtionavustusten osalta.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä lisääntynyt aiempaan nähden yhdellä fysioterapeutilla ja yhdellä psykologilla.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Omavalvontasuunnitelmissa on ohjeistus riskienhallintaan. HaiPro- järjestelmä (potilasturvallisuuden vaaratapahtumien raportointimenettely sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille) on käytössä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Vaikuttavaa ja kustannustehokasta perusterveydenhuoltoa yhteistyössä kumppaneiden kanssa	-Ennaltaehkäisevä toimintaperiaate - Toimintatapoja kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella - Yhteistyön tiivistäminen eri toimijoiden välillä - Sairaanhoidajavetoisuuden lisääminen	- Ostopalvelujen vähentäminen - Siirtoviivepäivät 0/vuosi - Tk-osaston täyttöaste 80% - osaston hoitojaksot <7vrk	- Ostopalvelujen määrän vähentäminen ei ole onnistunut. - Siirtoviivepäiviä 10kpl - Tk-osaston täyttöaste 80%. Paikkaluvun supistamisen 09/22 jälkeen täyttöaste 100% - Tk osaston hoitojaksot <7vrk - Tk osaston lääkärin virkaa ei saatu täytettyä. - Talousarvio ylittynyt tulojen ja menojen osalta.
		- Omat virkalääkärit - Talousarviossa pysyminen	

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä hoito, ihmisen kunnioittaminen sekä Potilasta arvostava palvelu ja turvallinen hoito. Palveluiden hyvä saatavuus ja oikea-aikaisuus.	- Vahvistetaan vaikuttavien menetelmien valintaa ja toiminnan yhdenmukaisuutta - Palvelukulttuurin kehittäminen, Toimintakulttuurin kehittäminen, Turvallisuuskulttuurin parantaminen.	- T3 < 7 vrk - Vastaanottomäärät lääkärit 8/päivä, muut asiantuntijat 4-8/päivä, - NPS > 70 - HaiPro ilmoitusten kasvu +20%/vuosi - Kaikki HaiPro ilmoitukset käsitelty	- T3 hammaslääkäri 132, suuhygienisti 182, lääkäri 35, hoitaja 0-1, terveydenhoitaja 1-3, MTY hoitaja 9 - Vastaanottomäärät toteutuneet - NPS lääkärin vastaanotto 11/22: 91, 12/22: 75

- Sairaanhoidajavetoisuuden lisääminen hoidon tarpeen arvioissa
- Potilaspalautteen säännöllinen analysoiminen
- Omavalvontasuunnitelmien päivittäminen yksiköittäin
- Päivitetty omavalvontasuunnitelmat/vuosi
- Seudullisten potilasturvallisuuskokouksien määrä/vuosi, osallistumisprosentti 100%, osallistuneiden henkilöiden määrä/vuosi
- HaiPro ilmoitusten kasvu toteutunut osassa palveluja
- HaiPro ilmoitukset käsitelty
- Päivitetty omavalvontasuunnitelmat 3/6 kpl
- Seudullisten potilasturvallisuuskokousten määrä 2kpl

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluprosessien kehittämisen tarvetta vastaavaksi	- Palveluprosessien kirjaaminen ja päivittäminen säännöllisesti - Toimenkuvien ja vastuu-tehtävien kirjaus ja päivittäminen vuosittain - SOTE-uudistuksen kehittämishankkeisiin osallistuminen	- kirjatut/päivitetty palveluprosessit > 10/vuosi - Kaikki toimenkuvat kirjattu ja digitaalisesti arkistoitu - Sote-hankkeiden määrä/vuosi	- Palveluprosessien päivittäminen toteutunut - Tehtäväkuvien kirjaaminen toteutunut - Sote-hankkeiden määrä 4kpl

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

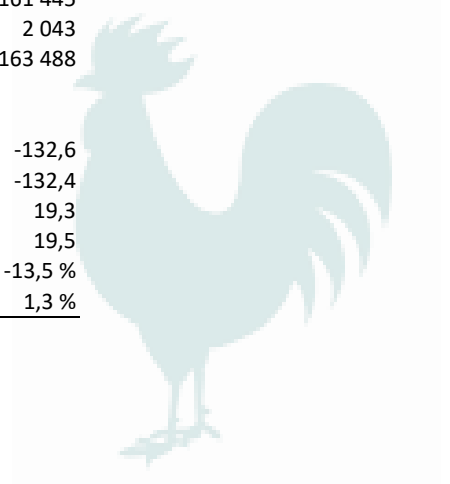
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Erinomainen osaavien ammattilaisten yhteisö	- Säännölliset työhyvinvointikyselyt - Koko terveyskeskuksen tyky -päivät - Täydennyskoulutuksista huolehtiminen - Toimenkuvien ja vastuu-tehtävien auki kirjaus - Perehdytykseen panostaminen	- Työhyvinvointikysely tehty kerran vuodessa - Työhyvinvointikyselyn tulos 4/5 - Tyky-päivään osallistuneiden määrä - Koulutuksia 10/vuosi/työntekijä -sairauspäivät alle < 5 (1-3 pv) kpl/6kk tai >30 pv/vuoden aikana -Aktiivisen tuen mallin käyttö kaikissa tavoitepäivien ylittävissä tapauksissa.	- Työhyvinvointikysely toteutunut - Työhyvinvointikyselyn tulosta ei voida ilmoittaa suunnitellun mittarin mukaisesti. - Tyky-päiviä toteutettu - Koulutusmäärä/henkilö ei ole toteutunut suunnitellun mukaisesti - Sairauspäivien määrä ei saatavilla - Aktiivisen tuen malli käytössä ohjeen mukaan

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Hoitopäivien määrä (tk. osasto)	6 202	7 000	5 252
Asiakaskäynnit / lääkärin vastaanotto	18 495	22 200	34 124
Asiakaskäynnit / ehkäisevä terveydenhoito	6 353	8 500	6 869
Asiakaskäynnit / fysioterapia	1 775	2 000	1 742
Asiakaskäynnit / mielenterveysyksikkö	2 115	3 650	2 392
Asiakaskäynnit / hammashoitoyksikkö	11 230	12 500	11 481

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	2 629 486	745 074	0	745 074	2 016 547	1 271 473
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	2 629 486	745 074	0	745 074	2 016 547	1 271 473
Menot	-8 200 431	-7 248 047	0	-7 248 047	-8 341 325	-1 093 278
KL menot	-330 069	-237 367	0	-237 367	-254 117	-16 750
Menot yht.	-8 530 500	-7 485 414	0	-7 485 414	-8 595 442	-1 110 028
Toimintakate	-5 901 014	-6 740 340	0	-6 740 340	-6 578 895	161 445
Poistot	-2 043	-2 043	0	-2 043	0	2 043
Netto	-5 903 057	-6 742 383	0	-6 742 383	-6 578 895	163 488
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 008,8	-894,3	0,0	-894,3	-1 026,9	-132,6
Kokonaiskulut €/as	-1 009,1	-894,6	0,0	-894,6	-1 026,9	-132,4
Toimintakate €/as	-697,8	-805,3	0,0	-805,3	-786,0	19,3
Tulos €/as	-698,1	-805,5	0,0	-805,5	-786,0	19,5
Verorahoitusosuus	69,2 %	90,0 %	0,0 %	90,0 %	76,5 %	-13,5 %
Osuus toim.kuluista	11,4 %	9,6 %	0,0 %	9,5 %	10,8 %	1,3 %

2.9.6. Erikoissairaanhoito (Tehtävä 49)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Johanna Ahokas

TOIMINNAN KUVAUS

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon ja lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveyden-huollon palveluja. Nämä palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

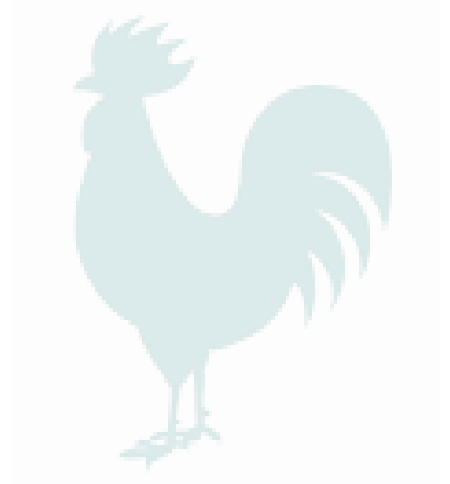
Terveydenhuoltolain mukainen terveydenhuollon järjestämissuunnitelma määrittelee periaatteet, joiden mukaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa sovitaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisestä työnjaosta sekä yhteistyöstä. Kaikissa työnjakoon ja yhteistyöhön liittyvissä neuvotteluissa arvioidaan suunniteltujen muutosten vaikutukset talousarvioon. Tavoitteena on kuluja vähentävä vaikutus.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Laitilan hoitojaksot vähenivät 5,8 %, poliklinikkakäynnit vähenivät 0,5 %. Menojen (99,3%) loppusumma oli 10 536 907 euroa, joka alitti alkuperäisen talousarvion 69 522 euroa. Erikoissairaanhoidon kustannukset olivat noin 557 000 euroa suuremmat kuin vuonna 2021.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan yhteistyöpalaverien ja toimintaa kuvaavien tunnuslukujen seurantaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Erikoissairaanhoidon tarpeen vähentyminen tarjoamalla perusterveydenhuollon palveluja oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti.	Budjetin ja erikoissairaanhoidon mittareiden seuranta ja niihin reagointi perusterveydenhuollossa	Budjetti ei ylity	Budjetti alittui.

<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Erikoissairaanhoidon tarpeen vähentyminen tarjoamalla perusterveydenhuollon palveluja oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti.	Painopisteen siirto ennaltaehkäisyyn ja tehokkaaseen hoitoon perusterveydenhuollossa	Hoitojaksot lkm yht. Pkl-käynnit lkm yht. Lähetteen määrä Tavoitetaso: Hoitojaksojen ja poliklinikakäyntien määrä vähenee Pkl-käynnit lkm 17 109kpl Hoitojaksot lkm 822kpl Lähetteen lkm 1570kpl	Hoitojaksot lkm yht.858kpl PKI-käynnit lkm yht. 17 526kpl Lähetteen lkm yht.1331 kpl

<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Erikoissairaanhoidon palveluiden integroituminen perusterveydenhuoltoon sekä hoitopolkujen rakentaminen.	Osallistuminen yhteistyötapeamisiin, kehittämistyöhön ja kuntaneuvotteluihin.	Erikoissairaanhoidon jalkautuminen/konsultointi toteutuu perusterveydenhuollossa.	Monialainen pediatritiimi aloitti toiminnan Laitilassa syksyllä 2022.
Hoitoketjujen toimivuus erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon sekä sosiaalitoimeen	Kotiutukset perusterveydenhuoltoon nopeasti ja oikea-aikaisesti	Siirtoviivepäivien lkm Tavoite: 0kpl	Siirtoviivepäivien lkm 10kpl

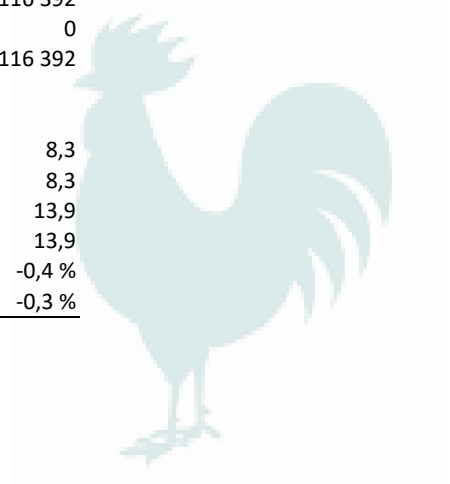
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa tukee perusterveydenhuollon ammattilaisten työssä jaksamista	Henkilökunta saa tarvittaessa tukea omaan työhön erikoissairaanhoidosta	Henkilöstömittarit perusterveydenhuollossa	

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Lähetteen määrä/perusterveydenhuolto	1 331	1 570	2 446
TYKS Pkl-käynnit yhteensä	17 526	17 109	17 619
TYKS hoitojaksot som.	792	822	854
TYKS hoitojaksot psyk.	66	58	57
TYKS Pkl-käynnit som.	12 545	12 042	12 571
TYKS Pkl-käynnit psyk.	2 684	2 650	2 724
TYKS Akuutti Pkl-käynnit	2 297	2 416	2 324

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	80 432	0	0	0	46 870	46 870
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	80 432	0	0	0	46 870	46 870
Menot	-9 979 673	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 536 907	69 522
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-9 979 673	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 536 907	69 522
Toimintakate	-9 899 241	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 490 037	116 392
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-9 899 241	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 490 037	116 392
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 180,2	-1 267,2	0,0	-1 267,2	-1 258,9	8,3
Kokonaiskulut €/as	-1 180,2	-1 267,2	0,0	-1 267,2	-1 258,9	8,3
Toimintakate €/as	-1 170,7	-1 267,2	0,0	-1 267,2	-1 253,3	13,9
Tulos €/as	-1 170,7	-1 267,2	0,0	-1 267,2	-1 253,3	13,9
Verorahoitusosuus	99,2 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	99,6 %	-0,4 %
Osuus toim.kuluista	13,3 %	13,6 %	0,0 %	13,5 %	13,2 %	-0,3 %

2.9.7. Vammaispalvelut (Tehtävä 50)

Vastuhenkilö: johtaja-sosiaalipalveluohjaaja Anitta Keskitalo

TOIMINNAN KUVAUS

Vammaispalvelun tehtäväalue kattaa vammaispalvelun-, kehitysvammaisten erityis- huollosta annetun lain perusteella myönnettävät palvelut sekä Monipalvelukeskus Palke 5&7 toiminnan ja omaishoidontuen alle 65-vuotiaille. Palvelut ja tukitoimet järjestetään asiakkaan yksilöllinen palvelutarve huomioiden.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vammaispalvelun tehtäväalue turvaa palvelut ja tukitoimet henkilöille, joilla niihin on lakisääteinen oikeus. Palvelut ja tukitoimet tuotetaan yksilöllisesti, tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen (KTO) palvelujen käyttö on ollut suunnitelmallista. Tarve arvioidaan vuosittain KTO:n asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä.

Asumispalvelujen tarve on selkeästi lisääntynyt. Ikääntyneistä henkilöistä osa on siirtynyt tai asumispalvelua tarvitseensa sijoittuneet suoraan ikäihmisten asumispalveluihin.

Palvelulinja toimii kustannustehokkaana kuljetuspalveluna edelleen kutsutaksiperiaatteella.

Määrärahasidonnaisiin palveluihin ja tukitoimiin on varauduttu palvelutarve huomioiden, kuitenkin erityisesti huomioimalla kaikkein heikommassa asemassa olevien henkilöiden palvelutarve.

Palke 7 järjestää ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa, asiakkaan tilanne huomioiden myös vammaispalvelu- tai erityishuoltolain perusteella päivätoimintaa. Toimintaan on ollut mahdollisuus osallistua myös ulkopaikkakuntalaisten asiakkaiden.

Palke 5 järjestää avoimille työmarkkinoille ohjaavaa ja elämänhallintaa vahvistavaa kuntouttavaa työtoimintaa, työeläkelaitosten työkokeilua, yhdyskuntapalvelua sekä TE-toimiston työllistämistoimenpiteitä. Yritysten kanssa tehtävä yhteistyö on ollut tiivistä.

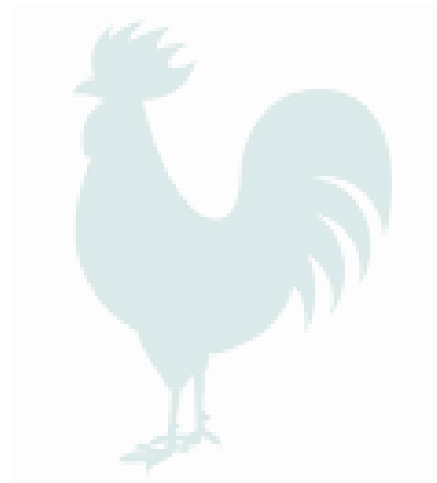
Palke 5:n toimintaa on laajennettu alihankinta- ja omien tuotteiden valmistuksesta pienimuotoiseen sisäiseen kuljetustoimintaan pakettiautolla. Palke 5:n peselatoiminta on vastannut KTO:n asumisyksiköiden Pajukujan ja Anttilanhovin sekä kaupungin oman tehostetun palveluasumisen yksikön Koivukodon pyykkihuollon lisäksi myös Apilaniityn päiväkodin ja muutamien yksityisten henkilöiden pyykkihuollosta.

Palke 5&7:n tuotteiden myynti on keskitetty keskustassa sijaitsevaan Palken putiikkiin. Kierrätyskeskuksen päivittäisestä toiminnasta vastaa Palke 5.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vammaispalvelujen tehtäväalueella menot ylittyivät 680t euroa toimintakatteen ollessa 114%. Toimintatuotot olivat 116t euroa suuremmat.

Palke 7&5:n palvelujen asiakasmäärät ovat palautuneet ajalle ennen koronarajoitteita, tarvikkeiden ja materiaalien hinnankorotukset ovat vaikuttaneet myös Palke 5&7 toimintaan.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen (KTO) asumisyksiköissä asuvien laskutus on aiempina vuosina muuttunut ruokalaskujen osalta siten, että KTO laskuttaa ruuan kaupungilta, joka puolestaan laskuttaa ne asiakkailta. Talousarviossa ne näkyvät ylityksinä sekä tulo- että menopuolella.

Muutokset asumispalveluiden asukasmäärässä/hoidon vaativuudessa vaikuttavat osaltaan menojen kasvuun.

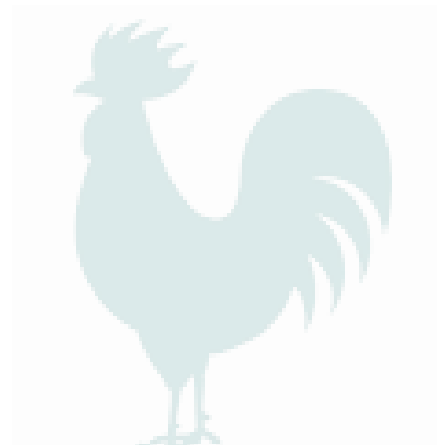
HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä ohjaajien osalta on saatu palautetuksi vakiomääräksi, alkuvuoden kestäneen vajauksen jälkeen.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Riskienhallinta on kartoitettu, Palke 5:n osalta se on edellyttänyt kattavia korjaustoimenpiteitä työtilojen osalta.

Muilta osin riskit ovat ennallaan kuten koneiden ja laitteiden käyttö, sekä työaineet (liuottimet yms.).

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma 12/2022
Palvelut ja tukitoimet järjestetään ensisijaisten lakien perusteella.	- Asiakaskohtaisesti riittävät ja sopivat palvelut sekä tukitoimet. -Oikeiden ja riittävien palvelujen ja tukitoimien säännöllinen seuranta	-Palke 5&7 asiakasmäärät -vammaispalvelupäätösten määrä - asumispalvelujen asiakasmäärä - Palvelusuunnitelmien määrä	Palke 5: 50 asiakasta Palke 7: 43 asiakasta vammaispalvelupäätösten määrä 99kpl asumispalvelujen asiakasmäärä: 59 hlö Palvelusuunnitelmien määrä 15 kpl

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma 12/2022
Monipuolinen palvelurakenne	Yksilölliset palveluvaihtoehdot vammaisille henkilöille	Palvelujen bruttomerkki/käyttäjä	19 871€ kaikki palvelujen käyttäjät/ vuosi

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma 12/2022
Palveluprosessit ovat tarvetta vastaavia	Palveluprosessien päivittäminen ja kustannusten seuraaminen	Palken palveluihin osallistuvat Toimintakulut/ asiakas	Palke 7: 61€ kulut per asiakas/työpäivät vuodessa Palke 5: 57€ kulut per asiakas/työpäivät vuodessa

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava, monipuolinen ja työhön sitoutunut henkilökunta	Säännölliset henkilöstöpalaverit, kehityskeskustelut, koulutukset	Koulutukset vähintään 3krt/vuosi Henkilöstöpalaverit toteutuvat säännöllisesti Kehityskeskustelut toteutuvat ohjeen mukaan Osallistuminen työnantajan tarjoamaan työkykyä ylläpitävään toimintaan	Kehittämispäivä 1krt/vuosi TYHY-päivä 1krt/vuosi Henkilöstöpalaverit viikoittain Kehityskeskustelut kerran vuodessa Työnohjaus 1krt/kk

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Palke 5: Asiakkaat	50	35	42
Palke 5: Bruttomenot, €/hoitopäivä	56	45	76
Palke 5: Toimintakulut, €/asiakas	57	50	45
Palke 7: Asiakkaat	43	60	40
Palke 7: Bruttomenot, €/hoitopäivä	60	40	58
Palke 7: Toimintakulut, €/asiakas	61	30	51
Kuljetuspalveluiden asiakkaat	67	76	69
Henkilökohtaisen avun saajat	6	3	9
Omaishoidon asiakkaiden määrä alle 65v.	41	34	0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	809 349	718 212	0	718 212	833 749	115 537
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	809 349	718 212	0	718 212	833 749	115 537
Menot	-4 389 851	-4 623 000	0	-4 623 000	-5 302 851	-679 851
KL menot	-72 631	-54 584	0	-54 584	-43 158	11 426
Menot yht.	-4 462 481	-4 677 584	0	-4 677 584	-5 346 009	-668 425
Toimintakate	-3 653 132	-3 959 372	0	-3 959 372	-4 512 261	-552 889
Poistot	0	-6 018	0	-6 018	0	6 018
Netto	-3 653 132	-3 965 390	0	-3 965 390	-4 512 261	-546 871
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-527,7	-558,9	0,0	-558,9	-638,7	-79,9
Kokonaiskulut €/as	-527,7	-559,6	0,0	-559,6	-638,7	-79,1
Toimintakate €/as	-432,0	-473,0	0,0	-473,0	-539,1	-66,1
Tulos €/as	-432,0	-473,8	0,0	-473,8	-539,1	-65,3
Verorahoitusosuus	81,9 %	84,7 %	0,0 %	84,7 %	84,4 %	-0,3 %
Osuus toim.kuluista	6,0 %	6,0 %	0,0 %	5,9 %	6,7 %	0,8 %

2.9.8. Iäkkäiden palvelut (Tehtävä 51)

Vastuhenkilö: Ikäihmisten palvelujohtaja Sari Koski

TOIMINNAN KUVAUS

Iäkkäiden palvelut tarjoavat avo- ja laitospalveluja laitilalaisille vanhuksille huomioiden heidän elämäntilanteestaan ja toimintakyvystään johtuvat palvelutarpeet.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vanhusväestön määrän kasvaessa myös vanhuspalvelujen tarvitsijoiden määrä lisääntyy. Samalla vanhuspalvelujen käyttäjät tarvitsevat yhä enemmän apua päivittäisissä toiminnoissaan sekä avo- että laitoshuollossa.

Laitilan kotihoito toimii ympärivuorokautisesti. Vuoden 2022 alussa kotihoidossa aloitettiin Kunnossa kotona-käynnit, jotka sisältävät asiakkaan tarpeita vastaavaa kuntoutusta mm. arjen toimintoihin liittyvää kuntoutusta ja muistikuntoutusta. Laitilan kaupungin ylläpitämässä vanhusten muisti- ja palveluneuvontapisteessä työskentelee muistikoordinaattori-palveluneuvoja. Päivätoiminta Pirtti toimii Kaukolankodin tiloissa. Päivätoiminnassa työskentelee kaksi työntekijää. Laitilan kaupungin palveluksessa työskentelee kaksi omaishoidon lomittajaa. Laitilan kaupunki osallistuu maakunnalliseen perhehoitoyksikön toimintaan, jonka isäntäkuntana toimii Kaarina.

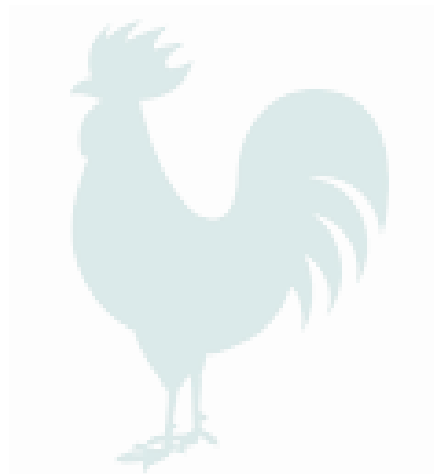
Laitilan kaupungin sosiaali- ja terveystoimeen on perustettu vuonna 2021 resurssipooli (1 sairaanhoitaja ja 3 hoitajaa). Työntekijöiden saaminen resurssipooliin on ollut haasteellista. Vuoden 2022 lopussa resurssipoolissa työskenteli kaksi hoitajaa ja yksi sairaanhoitaja. Yksi hoitajan toimi vapautui joulukuussa 2022.

Kunnallista ympärivuorokautista hoitoa antavia hoitoyksiköitä ovat 19 –paikkainen Koivukoto ja 52 –paikkainen Kaukolankoti. Koivukoto on Laitilan kaupungin ylläpitämä vanhusten tehostettu palveluasumisyksikkö. Kaukolankoti on Laitilan kaupungin (73,08 %), Pyhärannan kunnan (21,15 %) ja Rauman kaupungin (5,77 %) omistama vanhainkoti, joka on laitoshoidon antava yksikkö. Laitilan kaupungissa käytetään vanhusten ympärivuorokautisessa hoidossa ensisijaisesti kaupungin omia hoitoyksiköitä. Jos kaupungin omilla yksiköissä ei ole ollut asukaspaikkaa vapaana, on pitkäaikaista ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevalle asiakkaalle myönnetty palveluseteli.

Laitilan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 14.2.2022 käynnistää Kaukolankodin korvaavien tilojen kilpailutuksen uudisrakennusmallilla. Tilojen rakentamisesta ja vuokraamisesta palveluntuottajalle vastaisi ulkopuolinen toimija ja Kaukolankodin nykyiset palvelut siirrettäisiin uuteen yksikköön. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 28.3.2022 Suomen Hoiva ja Asunto Oy:n tarjouksen. Suomen Hoiva ja Asunto Oy:n tarjous on ehdollinen ja edellyttää ARA:n myöntämää tukea. ARA:n päätöstä ei vuoden 2022 aikana tullut.

Kaukolankodin toimintakulttuurin muutostyötä on jatkettu. Toiminnan muutoksessa on kiinnitetty erityistä huomiota asiakaslähtöisyyden ja kuntouttavan työotteen vahvistamiseen, työntekijöiden tehtäväkuvien selkiyttämiseen ja tarkentamiseen ja osaamisen ylläpitämiseen erilaisilla koulutuksilla.

Väestön ikääntymisen myötä tarvitaan uusia ratkaisuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Yhteistyössä Elisan ja 2M-IT:n kanssa kotihoidossa aloitettu määrääikainen (1.10.2021-31.5.2022) DigiHoiva-pilotti jatkui 1.6.2022 lähtien toistaiseksi voimassa olevana palvelumuotona. Kuudelle (6) kotihoidon asiakkaalle on hankittu

helppokäyttöinen tablettitietokone internetyhteydellä. Hoitaja ja asiakas kykenevät keskustelemaan videoyhteyden välityksellä. Myös omainen voi ladata omalle älylaitteelleen saman applikaation ja ottaa videoyhteyden asiakkaan laitteeseen. Kotihoidon digitaalisten palveluiden lisäämisen myötä voidaan mm. parantaa lääke- ja asiakasturvallisuutta sekä kohdentaa kotihoidon fyysisiä käyntejä paremmin asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. DigiHoivan loppuvuoden 2022 kustannukset katettiin iäkkäiden palveluihin vuosien aikana suunnatuista testamenttivaroista.

Henkilöstömitoituksesta iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa säädetään laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 1.10.2020 alkaen. Mitoitus nousee asteittain. Vuoden 2022 alusta henkilöstömitoituksen tuli olla vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Iäkkäiden palveluihin perustettiin neljä (4) uutta hoitajan vakanssia, jotta em. lain edellyttämä vähimmäismitoitus täyttyi. Ajanjaksolla 7.11.-27.11.2022 Koivukodon hoitohenkilöstömitoitus on ollut 0,66 ja Kaukolankodin hoitohenkilöstömitoitus 0,62. Laitilan kaupungin ympärivuorokautista hoivaa antavissa yksiköissä lain vaatima henkilöstömitoitus täyttyi vuonna 2022.

Kaukolankodin ja Koivukodon välillä tehtiin vuoden 2022 aikana vakanssien siirtoja: Kaukolankodista siirrettiin yksi (1) sairaanhoitajan vakanssi Koivukotoon ja Koivukodosta yksi (1) hoitajan vakanssi Kaukolankotiin. Tällä hetkellä Kaukolankodissa on kolme (3) sairaanhoitajan vakanssia ja Koivukodossa yksi (1).

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

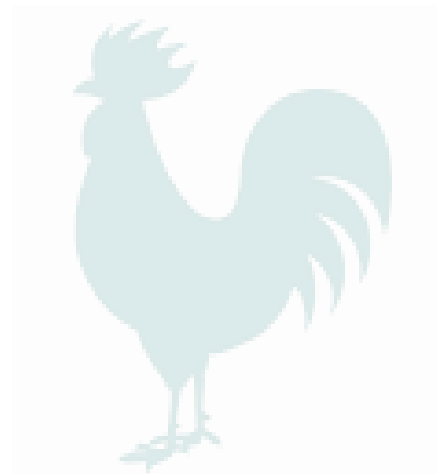
Iäkkäiden palvelujen tehtäväalue alittui n. 360 000 euroa toimintakatteen ollessa 96,1%.

Tuloja kertyi arvioitua enemmän kotihoidon ja päivätoiminnan asiakasmaksuista, Kaukolankodin asukkaiden hoitopäivämaksuista sekä 65-vuotta täyttäneiden omaishoidon alv-palautuksista, jotka ovat jääneet virheellisesti saamatta vuosina 2019 ja 2020 ja ne on kirjattu tuloiksi vuodelle 2022.

Arvioitua vähemmän määrärahoja tarvittiin kotihoidon leasingmaksuihin ja ATK:n huoltopalveluihin, kotihoidon ateriatukipalvelun sisäisiin ruokapalveluihin, resurssipoolin henkilöstökuluihin, Kaukolankodin sisäisiin ruokapalveluihin, ATK:n huoltopalveluihin, leasingvuokriin, sisäisiin vuokriin, Koivukodon ATK:n huoltopalveluihin ja yksityiseen vanhusten tehostetun palveluasumisen asiakaspalveluiden oston.

HENKILÖKUNTA

	TP2022
Ikäihmisten palvelujohtaja	1
Kotihoidon johtaja	1
Asumispalvelujohtaja	1
Erytisasiantuntija	1
Kotihoito	36
Muisti- ja palveluneuvontapiste	1
Päivätoiminta	2
Omaishoito	2
Resurssipooli	4 (v. 2022 lopussa poolissa työskenteli 2 hoitajaa ja 1 sairaanhoitaja)
Koivukoto	14
Kaukolankoti	39,5

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Omavalvontasuunnitelmissa on ohjeistus riskienhallintaan. HaiPro- järjestelmä (potilasturvallisuuden vaaratapahtumien raportointimenettely sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille) on käytössä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hoitoketjujen toimivuus	SAS-ryhmän kokoontuminen (SAS = selvitä, arvioi, sijoita)	SAS-ryhmän kokoontumisten määrä SAS-ryhmä kokoontuu noin 2 kertaa kuukaudessa	SAS-ryhmä on kokoontunut etäyhteyksin 25 kertaa

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolinen palvelurakenne	Palveluvalikossa on useita eri palvelumuotoja	Palveluvalikko on laaja (avopalvelut tukipalveluineen ja ympärivuorokautiset palvelut)	Useita palvelumuotoja on käytössä

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Vanhustenhuollon toimijoiden välinen yhteistyö	Tuetaan yhteistyötä	Yhteistyö eri toimijoiden välillä	Vanhustenhuollon toimijoiden välillä on tehty yhteistyötä

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

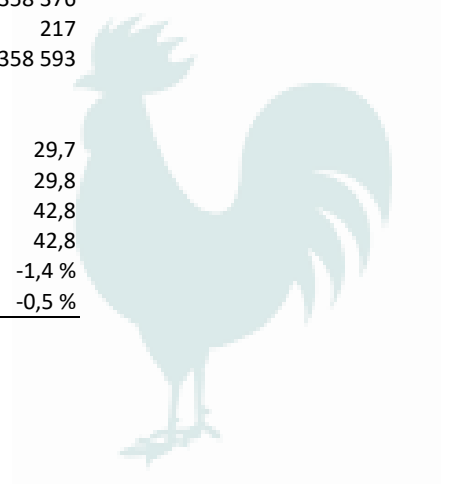
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Osaaminen ja sen kehittämisen	Täydennyskoulutus	Täydennyskoulutukseen osallistuminen	Koronaepidemiasta huolimatta koulutuksiin on osallistuttu. Koulutukset on toteutettu pääasiassa etäyhteyksin.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Hoitopäivien määrä / Koivukoto	6 649	6 935	6 821
Hoitopäivien määrä / Kaukolankoti	19 016	18 980	19 093
Palveluseteliä käyttävien määrä (sis. maksusitoumukset)	60	69	65
Bruttomenot / hoitopäivä / Koivukoto	183,4	0,0	154,2
Bruttomenot / hoitopäivä / Kaukolankoti	178,4	0,0	174,4
Asukasmäärä / Koivukoto	19	19	19
Asukasmäärä / Kaukolankoti	52	52	52
Koivukodon käyttöaste	95,9	100,0	98,4
Kaukolankodin käyttöaste	100,2	100,0	100,6
KK-maksuasiakkaat / Kotihoito	119	120	121
Tilapäiset asiakkaat/ Kotihoito	80	115	0
Tukipalveluasiakkaat / Kotihoito	212	180	178
Asiakasmäärä / Omaishoidon tuki 65-v. täyttäneet	46	45	0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 527 241	1 351 925	0	1 351 925	1 461 395	109 470
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 527 241	1 351 925	0	1 351 925	1 461 395	109 470
Menot	-8 877 751	-10 183 538	0	-10 183 538	-9 962 880	220 658
KL menot	-475 566	-325 310	0	-325 310	-297 062	28 248
Menot yht.	-9 353 317	-10 508 848	0	-10 508 848	-10 259 942	248 906
Toimintakate	-7 826 076	-9 156 923	0	-9 156 923	-8 798 547	358 376
Poistot	-201	-219	0	-219	-2	217
Netto	-7 826 277	-9 157 142	0	-9 157 142	-8 798 549	358 593
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 106,1	-1 255,5	0,0	-1 255,5	-1 225,8	29,7
Kokonaiskulut €/as	-1 106,1	-1 255,6	0,0	-1 255,6	-1 225,8	29,8
Toimintakate €/as	-925,5	-1 094,0	0,0	-1 094,0	-1 051,2	42,8
Tulos €/as	-925,5	-1 094,0	0,0	-1 094,0	-1 051,2	42,8
Verorahoitusosuus	83,7 %	87,1 %	0,0 %	87,1 %	85,8 %	-1,4 %
Osuus toim.kuluista	12,5 %	13,5 %	0,0 %	13,3 %	12,8 %	-0,5 %

2.10. Tekninen valiokunta

2.10.1. Tekninen valiokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Teknisen valiokunnan tehtävät jakaantuvat kuuteen osa-alueeseen, jotka ovat tekninen hallinto, liikenneväylät ja alueet, kiinteistöt, vesihuoltolaitos, mittauspalvelut sekä palo- ja pelastuspalvelut (jotka ostettiin vielä v. 2022 Varsinais-Suomen aluepelastuslaitokselta).

Teknisen hallinnon molemmat työntekijät toimivat useammalla tehtäväalueella.

Teknisen johtajan työaika on talousarviossa jaettu siten, että 20 % kaavoituksesta ja 80 % teknisestä hallinnosta.

Maankäyttöinsinöörin työpanos on lisääntynyt siten, että nyt mittausstoimen resurssi on 100%.

Palvelusihteerin työn jako talousarviossa on 45 % rakennusvalvonta, 40 % kaavoitus ja 15 % ympäristönsuojelu.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Maankäyttöinsinöörin työpanos on lisääntynyt siten, että nyt mittausstoimen resurssi on 100%.

Henkilöstössä tapahtunut useita muutoksia, mutta avoimmiksi jääneet tehtävät on saatu täytettyä vuoden lopussa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Erityisesti Ukrainan sota aiheutti poikkeuksellisen merkittävän kustannusten nousun ja tästä tämän seurauksena investointien kustannukset nousivat arviosta. Osa investoinneista jäi myös tästä syystä toteutumatta.

Käyttötalousmenoissa kustannusnousu näkyi samalla tavalla kautta linjan. Heijastevaikutuksena tämä näkyy esim. tilojen käyttäjien sisäisten vuokrien nousuna

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

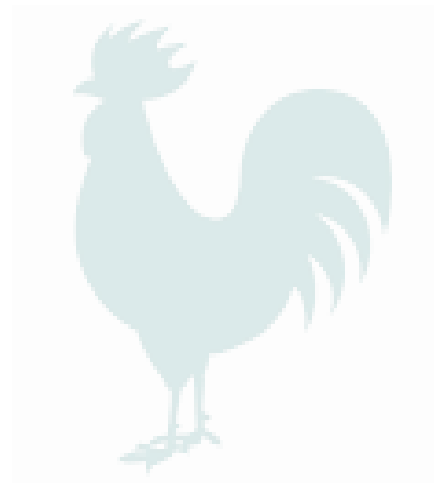
Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Investointihankkeiden tehokas toteuttaminen.	-Investoinnit toteutetaan TA:n mukaisesti	-Talousarvion toteuma - %	-Investointien toteutuksissa suuria vaikeuksia poikkeuksellisen kustannusnousun ja tarvikkeiden saatavuuden takia.

Tehtävien tehokas priorisointi --Toimintatapojen edelleen kehittäminen henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen kustannusten vertailu aiempiin vuosiin. -Tavoitteiden mukaan

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		Sairaspoissaolot / hlö	-Pääosin tavoitteiden mukaan. Siivoustoimen sairauspoissaolopäivät korkeahkot.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

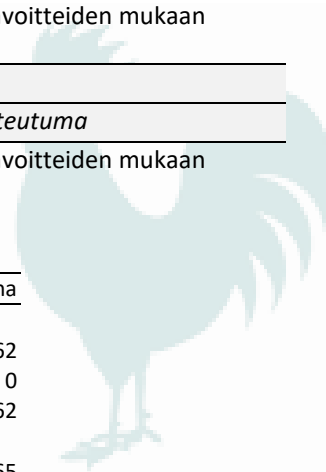
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimialan palvelut helposti saatavilla	Ajankäytön hallinnan parantaminen.		-Tavoitteiden mukaan

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Osaava henkilöstö	Kouluttautuminen	Koulutuspäivät / vuosi, vertailu aiempiin vuosiin.	-Tavoitteiden mukaan

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	5 286 658	6 803 124	0	6 803 124	6 887 586	84 462
KL tulot	1 142 041	0	0	0	0	0
Tulot yht.	6 428 698	6 803 124	0	6 803 124	6 887 586	84 462
Menot	-7 223 270	-7 521 139	-38 000	-7 559 139	-7 748 204	-189 065
KL menot	-165 426	-141 022	0	-141 022	-120 237	20 785
Menot yht.	-7 388 696	-7 662 161	-38 000	-7 700 161	-7 868 442	-168 281
Toimintakate	-959 997	-859 037	-38 000	-897 037	-980 855	-83 818
Poistot	-3 011 471	-3 059 056	0	-3 059 056	-3 075 586	-16 530
Netto	-3 971 468	-3 918 093	-38 000	-3 956 093	-4 056 441	-100 348
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-873,8	-915,4	0,0	-920,0	-940,1	-20,1
Kokonaiskulut €/as	-1 229,9	-1 280,9	0,0	-1 285,5	-1 307,5	-22,1
Toimintakate €/as	-113,5	-102,6	0,0	-107,2	-117,2	-10,0
Tulos €/as	-469,7	-468,1	0,0	-472,7	-484,6	-12,0
Verorahoitusosuus	38,2 %	36,5 %	100,0 %	36,8 %	37,1 %	0,3 %
Osuus toim.kuluista	9,9 %	9,8 %	4,4 %	9,8 %	9,9 %	0,1 %

2.10.2. Tekninen hallinto (Tehtävä 57)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen hallinto on teknisen valiokunnan ja lupalautakunnan tehtävien aputoiminto. Asiakaspalvelun ja yhteistyötoimintojen lisäksi tehtäviin kuuluu lautakunnan kokousten valmistelu ja päätösten toimeenpano, teknisen valiokunnan päättämät vesihuoltoavustukset sekä kaupungin omistamien metsien hoito. Kaupungin metsätilat ovat omana tulospaikkana teknisessä hallinnossa.

Ollennainen osa toimintaa on myös muiden hallintokuntien sekä kaupunginhallituksen alaisten asioiden valmistelu ja toimeenpano yhteistyössä ao. toimielinten kanssa.

Henkilöstönä on toimistos sihteeri ja 80% teknisen johtajan työpanoksesta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Toimintaympäristössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

- Sekä menot että tulot alittuivat poikkeusolojen johdosta.

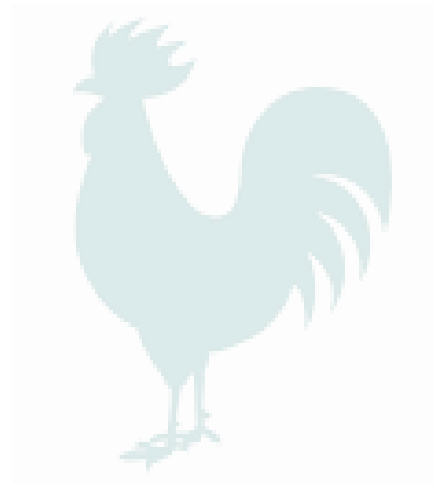
HENKILÖSTÖ

- Tekninen johtaja
- Toimistos sihteeri

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelujen tuottaminen tehokkaasti	- Henkilöstön määrä ja palveluiden ostot TA:n mukaiset.	-Vertailu edelliseen vuoteen	- Tavoite toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimivat palvelut	Toimialan palvelut helposti saatavilla.		- Tavoite toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimintatapojen edelleen kehittäminen.			

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön hyvä ammattitaito	Osaamisen kehittäminen ja ylläpito koulutuksin.	Koulutuspäivien määrä / hlö / vuosi.	- Tavoite toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Metsän tuotto, € / ha	45	125	101
Tapahtumat kaupunkilaisille, kpl	2	3	2

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	207 797	317 000	0	317 000	267 007	-49 993
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	207 797	317 000	0	317 000	267 007	-49 993
Menot	-196 757	-295 012	0	-295 012	-265 272	29 740
KL menot	-9 475	-7 223	0	-7 223	-8 484	-1 261
Menot yht.	-206 232	-302 235	0	-302 235	-273 756	28 479
Toimintakate	1 565	14 765	0	14 765	-6 749	-21 514
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	1 565	14 765	0	14 765	-6 749	-21 514
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-24,4	-36,1	0,0	-36,1	-32,7	3,4
Kokonaiskulut €/as	-24,4	-36,1	0,0	-36,1	-32,7	3,4
Toimintakate €/as	0,2	1,8	0,0	1,8	-0,8	-2,6
Tulos €/as	0,2	1,8	0,0	1,8	-0,8	-2,6
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,5 %	2,5 %
Osuus toim.kuluista	0,3 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,3 %	0,0 %

2.10.3. Liikenneväylät ja alueet (Tehtävä 58)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula 26.7.2021 – 14.11.2021

työpäällikkö Pekka Mäki-Tasku 15.11.2021 – 31.12.2022

TOIMINNAN KUVAUS

Tehtäväalue sisältää katujen, pyöräilyn ja kävelyn reittien, tievalaistuksen, puistojen, leikkikenttien, torin, matonpesupaikan ja levähdysalueiden ylläpitotehtävät ja kaupungin alueella olevan yksityistieverkoston hallintotehtävät sekä hulevesijärjestelmien rakentamista ja kunnossapitoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

LIIKENNEVÄYLÄT

Laitilan kaupungin asemakaavan mukaiset kadut on kuntokartoitettu vuonna 2017 ja samalla on otettu käyttöön sähköinen katurekisteri. Kuntokartoituksen yhteydessä on samalla tarkistettu katuverkoston laajuus. Vahvistetun asemakaavan mukaisen katuverkon pituus on noin 56 km, josta 49 km on kestopäällystettyä, loput ovat sorapäällysteisiä. Laitilan kaupungin asemakaavan mukaiset kevyenliikenteen väylät on kuntokartoitettu vuonna 2018 ja kirjattu sähköiseen katurekisteriin. Katuverkko laajenee sitä mukaa, kun uusia asemakaava-alueita otetaan rakentamiskäyttöön. Katuverkoston huolto- ja kunnossapitoa toteutetaan omana työnä ja ostopalveluina.

Asemakaavan mukaisia uusia katuosuuksia on rakennettu edeltävinä vuosina (valmistumisvuosi) seuraavasti:

- 2022 ei rakennettu uusia liikenne- tai kevyenliikenteen väyliä

Asemakaavan mukaisia katuja on pienempien korjauskohteiden lisäksi peruskorjattu ja kunnostettu edeltävinä vuosina (valmistumisvuosi) seuraavasti:

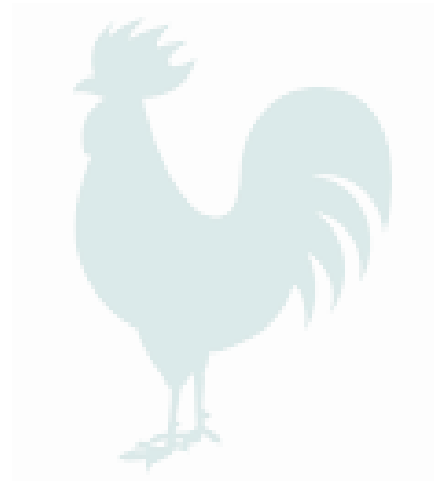
- 2021 Mikaelinkatu
- 2022 Neste Express – kylmäaseman liittymät Garpintielle
- 2022 Kaaritie vaihe 2.
- 2022 Matovuorentie
- 2022 Myllymäentien tasaus
- 2022 Sampanummentie vaihe 1. valmiusaste 50% valmistuu 2023

Asemakaavan mukaisia tiesuunnitelmia valmistui v.2022 seuraavasti:

- Hallitie n. 250m
- Metsäruusuntie n. 230m
- Jalavakuja n. 140m
- Lehmuskuja n. 120m
- Pyökkikuja n. 110m

Asemakaavan mukaisia kävelyn ja pyöräilyn reittien suunnitelmia valmistui v.2022 seuraavasti:

- Raitti 1. n. 30m
- Raitti 2. n. 40m
- Raitti 3. n. 70m

Asemakaavan mukaisia katuosuuksien asfalttipäällysteitä on uusittu/lisätty edeltävinä vuosina seuraavasti:

- 2021 n. 5 km ajoneuvoliikenteen väylää
- 2022 n. 2,3 km ajoneuvoliikenteen väylää

Tulevat uudisrakentamiset ja peruskunnostushankkeet on esitetty investointihankkeiden työohjelmassa. Päällystysohjelma laaditaan vuosittain kuntokartoituksen perusteella. Hankkeiden toteutuksessa pyritään huomioimaan muu kunnallistekninen rakentaminen sekä kuivatuksen ja tievalaistuksen tarve.

Vuoden 2022 aikana ei laadittu saneeraussuunnitelmia yhtään vaan suunnittelu siirtyy vuodelle 2023.

HULEVESIJÄRJESTELMÄT

Laitilan kaupunki vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella sekä omistamallaan kiinteistöillä. Hulevesien hallinnan järjestämisestä ei peritä erillistä hulevesimaksua. Laitilan kaupungin hulevesijärjestelmät muodostuvat avoimista järjestelmistä, kuten ojat ja painanteet sekä hulevesiviemäreistä kaivoineen. Hulevesille ei ole Laitilassa varta vasten rakennettu imeytys-, suodatus tai viivytysrakenteita/ -järjestelmiä. Putkitetuista hulevesijärjestelmistä on tietoa vesihuoltolaitoksen verkostokartassa. Verkostokartan tiedoissa on virheitä ja puutteita, joiden seurauksena omaisuudenhallinta sekä kunnossapidon suunnittelu on haastavaa. Hulevesiympäristöjen, -vaikutusalueiden ja olemassa olevien järjestelmien selvitystyöhön ja omaisuudenhallinnan kehittämiseksi ei ole riittävästi resursseja. Nykyisen hulevesiverkoston kartoitusta ja inventointia on toteutettu lähinnä akuutin saneeraussuunnittelun yhteydessä. Hulevesien huolto- ja kunnossapitotöitä toteutetaan omana työnä sekä ostopalveluina. Kaikkien ongelmallisten sadevesikaivojen sakkapesät puhdistetaan vuosittain syksyllä.

Toteutettuja saneerauksia v.2022

- 2022 Huovinojan perkaus välillä Kaukolantie ja Hinnerjoentie
- 2022 Nikkarintien ojan putkittaminen painanteen muotoilu
- 2022 Myllymäentien hulevesien hallinta ja muotoilu

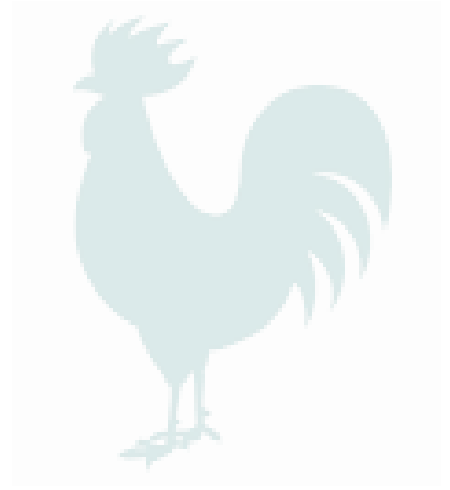
Laadittuja suunnitelmia v. 2022

- 2022 Huovinojan uoman putkittamissuunnitelma (aloitettu v. 2021/ Mika Raula)
- 2022 Huovinojan virtausmallinnus ja rumpujen mitoitus välillä Kaukolantie - Kaaritie

Keskuskadulle ja Vihtorinkadulla laadittiin vuonna 2020 hulevesiverkon saneeraussuunnitelmat, joiden toteutusta on kaavailtu v. 2023.

TIE- JA KATUVALAISTUS

Laitilan kaupungin tie- ja katuvalaistuksen omaisuuden inventointi ja omaisuudenhallintajärjestelmän laadinta on aloitettu vuoden 2019 aikana. Laitilan kaupungin ka-

tuvalaistusten ohjaus on nyt koko katuvaloverkon osalta automatisoitu. Katuvalaistusten ohjausjärjestelmää täydennettiin virranmittausyksiköillä, joiden on tarkoitus nopeuttaa vikatilanteiden paikantamista. Virranmittausyksiköitä hankittiin 11:een haja-asutusalueen katuvalokeskukseen. Pilottikokeilun kokemusten perusteella arvioidaan virranmittausyksiköiden käyttökelpoisuutta ja päätetään mahdollisista lisähankinnoista. Laitilan kaupungin katu- ja tievalaistusta huoltaa ja ylläpitää yksityinen toimija.

Tievalaistuksen saneerausohjelman mukaisesti Asemakaava-alueen valaisimet olisi vaihdettu LED –Valaistukseen vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuoden 2022 lopulla n. 360 katuvalaisinta oli vaihtamatta LED –valaisimiksi. Uudet liikenneväylät ja kävelyn ja pyöräilyn reitit varustetaan jatkossa LED-valaisimilla.

Katuvalaistuksia saneerattiin vuoden 2022 aikana seuraavasti:

- 2022 Keskuskatu välillä Vihtorinkatu-Syttyäntie
- 2022 Kylänpään alue
- 2022 Sampanummentien parannusurakan vaihe 1. valaisimet

PUISTOALUEET

Hoidettavia puistoalueita on arvioitu olevan n. 21 ha. Uusia puistoja ja lähimetsiä kunnostetaan ja pyritään ottamaan käyttöön resurssien puitteissa. Puistoalueista on vuoden 2019 aikana aloitettu laatimaan kunnossapitosuunnitelmaa, suunnitelman laatimista tehdään omana työnä resurssien puitteissa.

LEIKKI- JA KOIRAPUISTOT

Leikkikenttiä on kaupungin hoidossa ja ylläpidossa 13 kpl. Uusia leikkipuistoja syntyy lähinnä asuuntoalueiden rakentumisen yhteydessä. Koirapuiston rakentamista ei voitu aloittaa v. 2022 loppuvuodesta sääolosuhteiden ja roudan takia.

Vuositarkastukset:

- 2022 leikkipuistot tarkistettiin sertifioidun yrityksen toimesta

Käyttöönottotarkastukset:

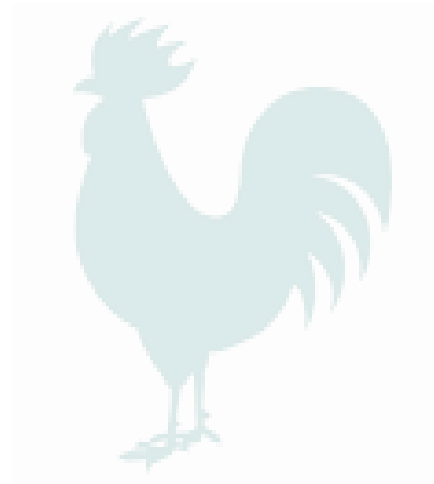
- 2022 leikkipuistojen käyttöönottotarkastukset suoritettiin oman henkilökunnan toimesta

YKSITYISTIEAVUSTUKSET

Yksityistieverkon ylläpitoon kaupunki osallistuu sekä osakasmaksuina että avustuksina, joiden suuruus riippuu kunkin tien liikenteellisen merkityksen mukaisesta luokasta

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvion 2022 merkittävin syy oli työläs lumitalvi ja polttoaineen hinnannousun yhdistelmä. Lisäksi kunnossapitoon liittyvien tarvikkeiden ja aineiden hinnat nousivat tai tarvikkeita oli vaikea saada. Osittain tehtäväalueella syntyi myös kuluja, joista

työpäällikkö ei ollut tietoinen. Tavoitteena on v. 2023, että niin kulutus- kuin investointimenoja pystytään seuraamaan reaaliaikaisemmin kun hankinnat ja hankintapäätös hyväksytetään työpäälliköllä.

HENKILÖSTÖ

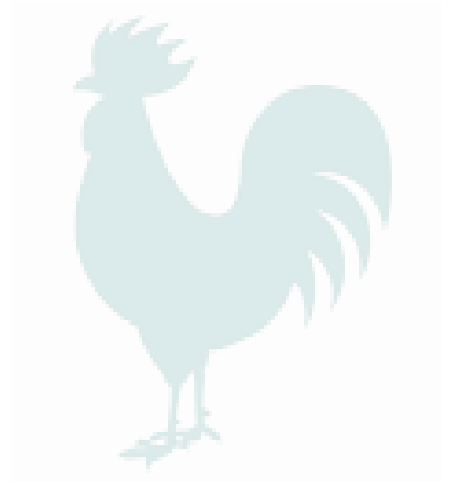
- työpäällikkö
- autonkuljettaja
- 2 puistotyöntekijää

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäistä valvontaa on toteutettu Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Merkittävistä hankinnoista ja toimintapäätöksistä on laadittu viranhaltijapäätös, josta on toimitettu kopio tekniselle johtajalle sekä teknisen valiokunnan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajille.

Liikenneväylien ja alueiden ylläpidossa esiintyvät vaarat ja näistä aiheutuvat riskit on kirjattu Targetor-järjestelmään. Työssä esiintyy vaaroja sekä työntekijöille että ulkopuolisille ihmisille ja rakennetulle ympäristölle. Merkittävimmät riskit liittyvät työkooneiden käyttöön ja puiden raivaukseen. Metsänhoidolliset toimenpiteet on yksittäisten pihapuiden kaatoa lukuun ottamatta ulkoistettu.

Henkilöstöön liittyvistä riskeistä keskeisin on henkilöstön riittävyys mahdollisten sairaspöissaolojen aikana. Pienelle organisaatiolle on tyypillistä, että merkittävä osa osaamisesta ja ns. hiljaisesta tiedosta keskittyy yksittäisille työntekijöille. Työnjohdolla ei ole aikaa perehtyä kovin syvällisesti kenttätapahtumiin. Em. riskejä on pyritty lieventämään siten, että kaikki työntekijät osallistuvat monipuolisesti työtehtäviin eikä tehtäviä ole rajattu poteroihin. Kentällä tapahtuvaa toimintaa valvotaan tarkastuskierroksilla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

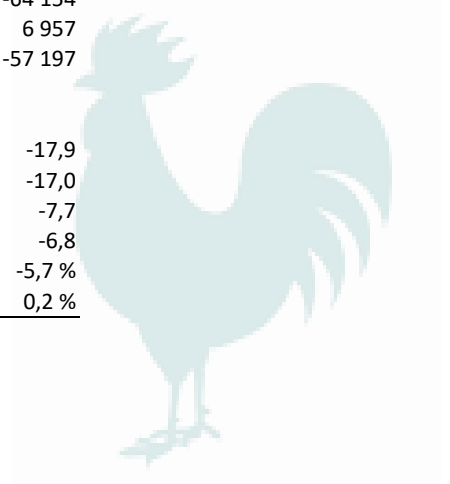
<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri	Riittävä ja oikea-aikainen kunnossapito	Aurausnopeus ja kuoppaisuus	Aurausnopeus ja työjärjestys pääosin onnistunut, mutta vaatii parannusta vaativien keliä varalle.
		Keskustan kadut aurattu viim. klo 9.00 ja tärkeimmät kevyen.liik.väylät klo 7.00 Ei vaurioihin ja korvauksiin johtavia kuoppia tai kokkareita	Onnistuttu hyvin. Tyydyttävällä tasolla, vaatii parannusta työmenetelmiin ja tapoihin.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Puistojen ja yleisten alueiden siisteys ja viihtyisyys sekä liikenneturvallisuus	Puistojen ja yleisten alueiden hoito Liikennemerkkien ja katuvalaistuksen ylläpito	Yleinen siisteys Merkkien ja valaistuksen kunto ja toimivuus Liikennemerkkien jatkuva valvonta ja nopeat korjaukset. Kattava katu- ja tievalo- huoltokierros syksyisin.	Yleinen siisteys toteutunut Liikennemerkkit vaativat uudistamista enemmän, kuin on v. 2022 tehty. Tyydyttävällä tasolla. työmenetelmiä kehitetään.
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelujen ja toimintojen laadukkuus ja taloudellisuus	Toimintojen oikea mitoitus Henkilöstön ammattitaito, resurssien ylläpito	Asiakaspalautteet.	Parempi tulos vaatii yhteensovittamista ja yhteistyötä.
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ammattitaidon ylläpito Työtyytyväisyys	Henkilöstön koulutus, uusimmat määräykset ja teknikat. Työvälineiden, työmenetelmien ja työympäristön ajanmukaisuus	Koulutukseen osallistuminen Henkilöstökysely . Oma-aloitteisuuden kehittyminen. Kaikki osallistuvat koulutukseen Työtyytyväisyys	Ammattitaito hyvällä tasolla. Parannettavaa varsinkin luottamuksen parantamisen suhteen. Uusiin vaatimuksiin on kyetty vastaamaan. Vaatii lisää kehittämistä – pakolliset koulutukset hoituneet hyvin. Moni työvaihe kehittyy ja kehittymistä tuetaan. Esimiehen ja alaisten keskustelu enemmän luottamusta herättäväksi.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Kadut, km	58	58	58

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	24 045	3 020	0	3 020	88 466	85 446
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	24 045	3 020	0	3 020	88 466	85 446
Menot	-613 210	-662 040	0	-662 040	-808 226	-146 186
KL menot	-11 577	-9 981	0	-9 981	-13 395	-3 414
Menot yht.	-624 787	-672 021	0	-672 021	-821 621	-149 600
Toimintakate	-600 742	-669 001	0	-669 001	-733 155	-64 154
Poistot	-648 184	-682 346	0	-682 346	-675 389	6 957
Netto	-1 248 926	-1 351 347	0	-1 351 347	-1 408 544	-57 197
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-73,9	-80,3	0,0	-80,3	-98,2	-17,9
Kokonaiskulut €/as	-150,5	-161,8	0,0	-161,8	-178,9	-17,0
Toimintakate €/as	-71,0	-79,9	0,0	-79,9	-87,6	-7,7
Tulos €/as	-147,7	-161,5	0,0	-161,5	-168,3	-6,8
Verorahoitusosuus	98,1 %	99,8 %	0,0 %	99,8 %	94,1 %	-5,7 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	0,9 %	0,0 %	0,9 %	1,0 %	0,2 %

2.10.4. Jätehuolto (Tehtävä 59)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Jätehuoltotehtävät käsittävät kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävät, hyöty- ja vaarallisten jätteiden muiden kuin yritysten (kotitaloudet) keräyksen ja asianmukaisen käsittelyn järjestämisen sekä yleisen neuvonnan ja opastuksen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

JÄTEHUOLTO

Laitilan kaupungilla on käytössä jätteiden keräyksessä sopimusperusteinen jätteenkuljetus, eli kotitaloudet saavat kilpailuttaa jätteidensä kuljettajan.

Hyöty- ja vaarallisten jätteiden keräys ja käsittelystä aiheutuvat kustannukset peritään hyötyjätemaksulla. Hyötyjätemaksun perinnän hoitaa korvausta vastaan Jätehuoltoyritys, jolla on valmis ohjelma omassa laskutusohjelmassaan. Yritys laskuttaa Laitilan kaupungin nimellä ja maksut tuloutetaan kaupungin tilille.

Kierrätyskeskustoiminta on järjestetty yhteistyössä Jätehuolto M. Helistölän kanssa.

Uuden jätelain myötä on varauduttu muutoksiin.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

-

HENKILÖSTÖ

Jätehuolto tehtävän hallintoa hoitaa tekninen johtaja muun työnsä ohessa.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

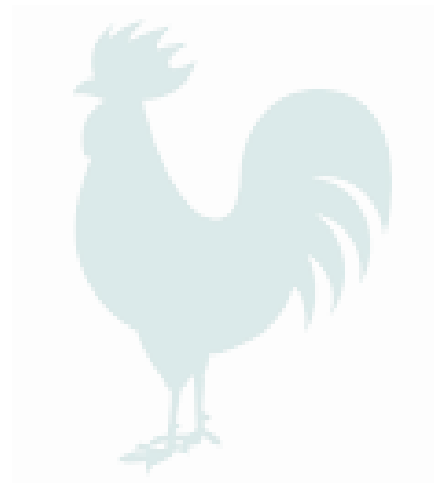
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toiminnan kulut katetaan menoilla	Ekomaksu	Budjetti, ja siinä pysyminen	- Tavoite toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Jätteiden loppusijoituksen ja kierrätyksen järjestäminen	Valistaminen ja tiedottaminen	Tavoitetasona kierrätyksen lisääminen	- Tavoite toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyötyjätekeräystä hoitava yritys koetaan hyväksi	Yhteydenpito yritykseen	Asiakaspalaute, toimivat prosessit	- Tavoite toteutunut

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

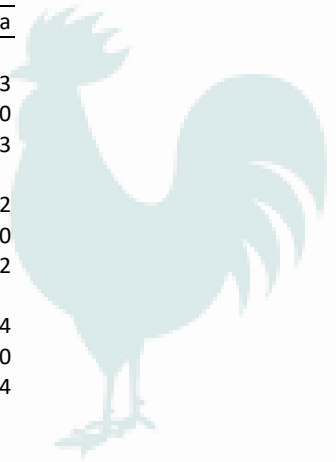
Tehtävä ei juurikaan työllistä
henkilöstöä

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Hyötyjätepisteet, kpl	19	19	19

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	83 393	75 000	0	75 000	83 183	8 183
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	83 393	75 000	0	75 000	83 183	8 183
Menot	-40 021	-59 247	0	-59 247	-41 415	17 832
KL menot	-7	-13	0	-13	-33	-20
Menot yht.	-40 028	-59 260	0	-59 260	-41 448	17 812
Toimintakate	43 364	15 740	0	15 740	41 734	25 994
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	43 364	15 740	0	15 740	41 734	25 994
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-4,7	-7,1	0,0	-7,1	-5,0	2,1
Kokonaiskulut €/as	-4,7	-7,1	0,0	-7,1	-5,0	2,1
Toimintakate €/as	5,1	1,9	0,0	1,9	5,0	3,1
Tulos €/as	5,1	1,9	0,0	1,9	5,0	3,1
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %

2.10.5. Kiinteistöt (Tehtävä 60)

Vastuuhenkilö: kiinteistöpäällikkö Eva Nurmi

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistamien kiinteistöjen kunnossa- ja ylläpidon optimointi toiminnallisten ja taloudellisten vaatimusten mukaisesti käytössä olevin resurssein.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kiinteistöt- tehtäväalue sisältää kaupungin omistamien kiinteistöjen (n. 35 kpl/ n. 270.000 m³) rakennusten ja alueiden kunnossapidon, vuosikorjaukset ja ylläpidon osassa kiinteistöjä sekä muut kiinteistöihin välittömästi liittyvät menot. Vuokralle annettuja toimitiloja on noin kymmenessä kiinteistössä. Talonmiespalvelukeskus myy kiinteistönhoitopalveluja Winnova/Länsirannikon Koulutus Oy:lle.

Siivoustoimi hoitaa kaupungin n. 30 kiinteistön siivouksen. Siivottava pinta-ala on n. 30 000 m². Siivoustoiminnan kiinteistöistä kaksi kiinteistöä on vuokrattu ulkopuoliselta taholta, muut ovat kaupungin omistamia kiinteistöjä. Winnova/Länsirannikon Koulutus Oy:n kiinteistöjen siivouksesta huolehtii Winnova.

Talonmiespalvelukeskuksessa ja rakennusten kunnossapidossa oman työn ja ulkopuolisen työvoiman käytön osuus vaihtelee vuositasolla aikataulujen, kohteen erityisvaatimusten sekä määrärahatilanteen mukaisesti. Kiinteistöjen kunnossapitoon käyttömenopuolelle vuosittain varattavien määrärahojen niukkuudesta huolimatta rakennuskannan yleiskunto on tyydyttävällä tasolla. Kunnossapito on keskittynyt ensisijassa akuutteihin huolto- ja korjaustoimenpiteisiin.

Korjausten kohdentamista oikeisiin kohteisiin tullaan parantamaan. Tämän vuoden aikana on aloitettu laatimaan kiinteistöille pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma. Kaupungin eri rakennuksille on laskettu kullekin korjausvelka, jota on saatu laskettua huomattavasti uudisrakentamisen, perusparannusten ja kiinteistöjen myyntien myötä.

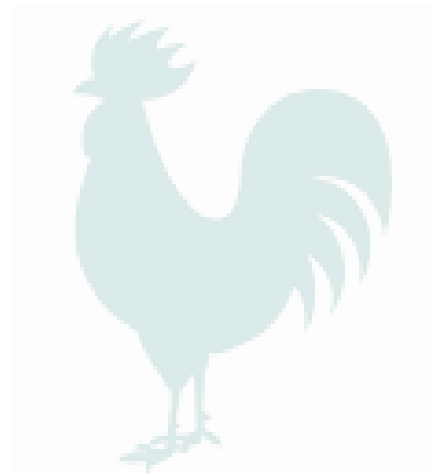
MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

5129 Keittiökoneiden ja -laitteiden korjauskulut ovat nousseet arvioidusta 28,1 % (6.239,09 €). Keittiökoneiden yllättäviin korjausmenoihin on aiemmin varattu investointiosaan vuosittainen erä. Tämä on poistunut ja jatkossa kulut menevät käyttömenopuolelta.

5130 Koneideiden ja kaluston korjauskulut ovat nousseet 57,4 % (69.766,96 €) johtuen eri kiinteistöjen ilmanvaihto-, lämmitys-, hissi-, palo- ja automaatiotekniikan korjaustoimista. Toimia tehty erityisesti terveyskeskuksessa, ventolan kylätalossa, Palke 7:ssa, uimahallissa, kauppilan umpipihassa, monitoimihallilla, varppeen koululla ja kappelimäen koululla.

5200 Muut palvelukulut ovat nousseet 250,2 % (110.822,55 €). Tähän kuuluvat auras- ja hiekoitustyöt, joita on tehty alkuvuonna ja loppuvuonna erityisen paljon keiliosuhteiden takia.

5312 Poltto- ja voiteluaineiden kulut ovat nousseet 177,4 % (13.432,92 €) johtuen odottamattomasta hintatason noususta.

6120 Koneiden ja laitteiden vuokrat ovat nousseet 155,1 % (48.091,83 €). Kustannuspaikka pitää sisällään sisäilmapuhdistimien vuokrat eri kiinteistöissä. Esim. Varpeen koululla niitä on pidetty pidempään, kuin on suunniteltu.

Henkilöstökulut ovat alittuneet suunnitellusta 164.220,96 €. Syynä on ollut vapaiden paikkojen täyttämättä jättäminen kiinteistöjen kunnossapidossa ja talonmiespalvelukeskuksessa, sekä alittuneet sijaiskulut.

HENKILÖSTÖ

Organisaatioon kuuluu kiinteistöpäällikkö, tekninen työnjohtaja, rakennusten kunnossapidossa kolme kokoaikaista tuntipalkkaista työntekijää ja yksi kuukausipalkkainen työntekijä, talonmiespalvelukeskuksessa kuusi kokoaikaista ja yksi osa-aikainen kuukausipalkkainen työntekijä. Siivoustoimessa on vakainasena siivoustyönjohtaja, 24 kokoaikaista siivoojaa, 5 osa-aikaista siivoojaa ja näiden lisäksi yhdistelmätyöntekijöitä (Ruokahuolto/siivous) 4 henkilöä. Siivottavien kiinteistöjen alat ja tilat vaihtelevat käyttäjien tarpeiden mukaan, josta syntyy pientä vuosittaista vaihtelua organisaation sisältöön.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

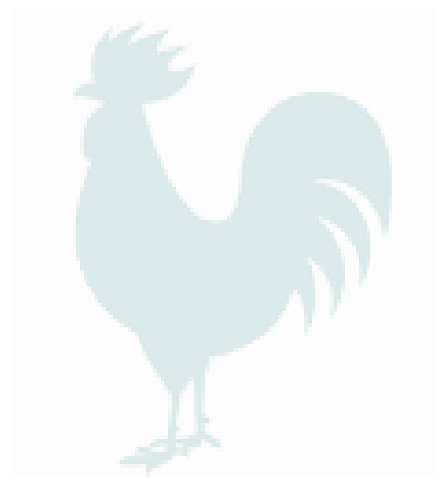
Työsuojelun riskit on kirjattu Targetor-järjestelmään. Oleellimmat riskit syntyvät kiinteistöjen kunnossapitotöissä, jotka ilmenevät tapaturmina tai läheltäpiti-tilanteina ja työergonomiassa sekä työn kuormittavuudessa, jotka ilmenevät liikuntaelinvammina ja sairaslomina.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu kuukausittain, esimiehet seuraavat kunnossapitotöiden ja huoltotöiden toteutumista kiinteistökohtaisesti, lisäksi kiinteistöjen kuntoa kartoitetaan säännöllisesti. Huoltotoimenpiteiden kirjallinen seuranta sekä työntekijöiden työnajanseuranta on aloitettu 2020. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kiinteistöjen tehokkaampi käyttö	-Keskitetään palveluja ja luovutaan tyhjiksi jäävistä tiloista. -kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen	- 1-2 kiinteistön poistoa - Urheilutalon käytön tehostaminen - varpeen koulun kellarikerros käyttöön	-Kiinteistöjä ei ole myyty -urheilutalon suunnittelutyö on aloitettu ja neuvoteltu tilojen käyttäjistä -kellarikerrokset on otettu käyttöön
Käyttökulujen laskeminen	-Energiatehokkaat ratkaisut, lvis-järjestelmien päivitys	-esim. led-valaistus, ilmanvaihdon tarpeenmukainen säätö automaatiolla.	-ratkaisuja on parannettu kaupungintalon lvis-urakassa ja winnovan lvis-urakassa
Vuokrien tarkistaminen ulkopuolisille toimijoille	-Vuokrien yhtenäistäminen	-Sisäisten vuokrien käyttöarvon määrittelyssä.	-työterveyden ja Varhan vuokraneuvottelut pidetty

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä laatutaso ja nopeus	-Tehtäväkuvausten tarkentaminen ja tehostus.	-asiakas palaute käyttäjiltä	-suullinen palaute keskitasoa

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tehtävien kehittäminen	- Kiinteistöhallintaohjelman käyttöönotto.	-	-

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön osaaminen ja kehittyminen.	-Täydennyskoulutus -Kehityskeskustelut	-Jokaisella työntekijällä väh. yksi koulutuspäivä / vuosi	-koulutuksia järjestetty henkilökunnan tarpeen mukaan

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Kiinteistöjen määrä, kpl	35	32	35
Omistuksessa olevat kiinteistöt, k-m ²	59 800	58 000	59 800
Tyhjillään olevat rakennukset, kpl	2	0	2
Talonmiespalvelukeskus, k-m ²	56 170	56 000	56 170
Siivouspalvelukeskus, h-m ²	32 690	32 690	32 690

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	3 077 121	4 540 704	0	4 540 704	4 488 986	-51 718
KL tulot	1 142 041	0	0	0	0	0
Tulot yht.	4 219 162	4 540 704	0	4 540 704	4 488 986	-51 718
Menot	-4 096 404	-4 231 925	-38 000	-4 269 925	-4 402 448	-132 523
KL menot	-119 035	-104 846	0	-104 846	-81 616	23 230
Menot yht.	-4 215 439	-4 336 771	-38 000	-4 374 771	-4 484 064	-109 293
Toimintakate	3 723	203 933	-38 000	165 933	4 922	-161 011
Poistot	-1 840 830	-1 855 637	0	-1 855 637	-1 890 441	-34 804
Netto	-1 837 108	-1 651 704	-38 000	-1 689 704	-1 885 519	-195 815

TUNNUSLUVUT

Menot yht. €/as	-498,5	-518,1	0,0	-522,7	-535,7	-13,1
Kokonaiskulut €/as	-716,2	-739,8	0,0	-744,4	-761,6	-17,2
Toimintakate €/as	0,4	24,4	0,0	19,8	0,6	-19,2
Tulos €/as	-217,3	-197,3	0,0	-201,9	-225,3	-23,4
Verorahoitusosuus	30,3 %	26,7 %	100,0 %	27,1 %	29,6 %	2,5 %
Osuus toim.kuluista	5,6 %	5,6 %	4,4 %	5,6 %	5,6 %	0,1 %

2.10.6. Vesihuoltolaitos (Tehtävä 61)

Vastuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Niko Kryssi

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä omalla toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitoksen maksuina peritään perusmaksut sekä veden ja jäteveden käyttömaksut. Maksuille on korotustarvetta johtuen investoinneista ja ikääntyneen vesihuoltoverkoston saneeraustarpeesta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitos hallintomallin muuttamisesta on tarkasteltu ja laadittu selvitykset toiminnan jatkamisesta joko kaupungin eriyttynä taseyksikkönä, liikelaitoksena tai osakeyhtiönä. Hallintomallin muutoksen selvitys ja ehdotukset jatkotoimenpiteistä on valmistunut kesällä 2019. 2021 päätettiin, ettei hallintomallia muuteta tois-
laiseksi.

Jotta vesihuoltolain mukaiseen vaatimukseen päästäisiin, vesihuoltolaitoksen maksuja korotettiin vuoden 2022 alussa. Perusmaksuja korotettiin 10% ja talousveden käyttömaksua korotettiin 9%, palvelumaksuja korotettiin 10%.

Maailmantilanteen muutokset vaikuttivat omalta osaltaan vesihuoltolaitoksen toimintaan materiaalien saatavuusongelmana, mutta nämä vaikutukset olivat vähäisiä.

VESILAITOS

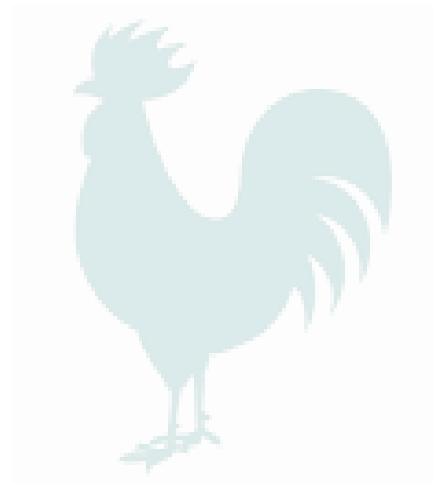
Vesihuoltolaitos hankkii raakaveden kuudelta omalta pohjavedenottamolta. Pohjavedenottamoilta raakavesi toimitetaan kolmelle vedenkäsittelylaitokselle joilla vesi käsitellään ja toimitetaan talousvetenä käyttäjille. Vesihuoltolaitos on lisäksi täyttänyt toimitettavan talousveden tarvetta ostamalla talousvettä Euran kunnan vesihuoltolaitokselta. Vesihuoltolaitos myy talousvettä Pohjoiskulman ja Lukujärven vesiosuuskunnille.

VIEMÄRILAITOS

Vesihuoltolaitos järjestää jätevesien viemäroinnin toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaanottaa Pohjoiskulman vesiosuuskunnan jätevesiä. Jätevesien siirrosta ja käsittelystä Laitilan entiseltä jätevedenpuhdistamolta huolehtii Uudenkaupungin kaupungin liikelaitos Vakka-Suomen Vesi.

Vesihuoltolaitos on käynyt teollisuusjätevesisopimusten päivitysneuvotteluja viemärilaitosta ja jätevedenpuhdistamoja merkittävästi kuormittavien toiminnanharjoittajien kanssa sekä suorittanut kartoituskatselmuksia lukuisiin laitilalaisiin yrityksiin. Kartoituksen perusteella arvioidaan teollisuusjätevesisopimusten solmimistarvetta. Lisäksi olemassa olevia sopimuksia päivitetään uuden teollisuusjätevesisopimuspuhdistamon mukaiseksi. Teollisuusjätevesisopimusten tarkoitus on kohdentaa jäteveden käsittelykustannuksia aiheuttamisperusteen mukaan, silloin kun jätevedet poikkeavat normaalista yhdyskuntajätevedestä.

Teollisuusjätevesisopimuksia on allekirjoitettu vuoden 2022 aikana monen teollisuus-
toimijan kanssa ja vastaavia neuvotteluja on jatkettu usean yrityksen kanssa.

Teollisuusjätevesisopimusten neuvotteluista ja tarpeen määrittämisestä on laadittu aikataulu nykyisten viemärlaitosten asiakkaiden mukaisesti. Laaditun aikataulun mukaan teollisuusjätevesisopimusten tarve ja neuvottelut on käyty vuoteen 2024 mennessä.

VERKOSTOJEN RAKENTAMIS- JA SANEERAUSINVESTOINNIT

Vuoden 2018 lopussa vesihuoltolaitokselle on määritetty vesihuoltoverkoston saneeraustarveselvitys. Selvityksessä muodostettiin kokonaiskuva vesihuoltoverkostosta, arvio saneeraustarpeen mittaluokasta sekä todennäköisimmistä saneerauskohteista ja jatkotoimenpiteistä.

Selvitystyöstä saatujen tulosten perusteella keskimääräinen saneeraustarve vesijohtoverkostolle on noin 236 000 € vuodessa, mutta vesijohtoverkoston ikärakenteesta johtuen vuoteen 2028 asti saneeraustarve on noin 400 000 € vuodessa. Vuodesta 2030 eteenpäin saneeraustarve tasoittuisi ja laskisi lähelle keskimääräistä saneeraustarvetta.

Selvitystyöstä saatujen tulosten perusteella keskimääräinen saneeraustarve jätevesiviemäriverkostossa vuoteen 2025 asti on n. 300 000 € vuodessa. Saneeraustarve pienenee asteittain vuodesta 2025 ja vuonna 2035 saneeraustarve on n. 220 000 € vuodessa.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen vesihuoltoverkostojen yhteenlaskettu saneeraustarve selvityksen mukaisesti seuraavan 15 vuoden aikana (vuosina 2020-2034) on keskimäärin n. 620 000 € vuodessa. Summa sisältää vain olemassa olevan verkoston saneeraukset, joten vesihuoltolaitoksen muut investointitarpeet nostavat tulevien vuosien investointien kokonaissummaa.

Vuoden 2022 saneerauksissa ei päästy tavoitteisiin. Toimenpiteet siirtyvät tuleville vuosille.

Vuonna 2022 vesijohtoverkkoa saneerattiin yhteensä n. 280m ja viemäriverkkoa 620m. Saneeraustoimenpiteitä suoritettiin Varppeentiellä ja Santilan alueella. Vihtorinkadulle suunniteltu saneerausurakka siirtyi kustannusten nousun myötä vuodelle 2023.

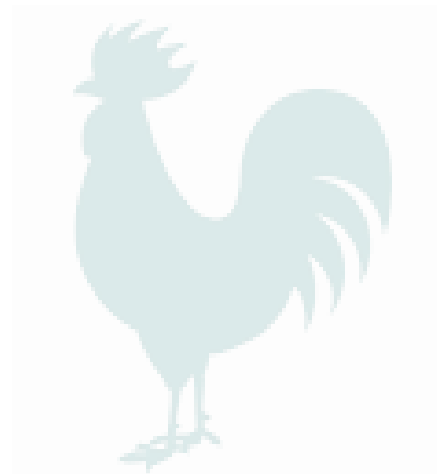
Vesihuoltolaitoksen tulevat uudisrakentamiset ja saneeraushankkeet on esitetty investointihankkeiden työohjelmassa. Hankkeiden toteutuksessa pyritään huomioidaan muu kunnallistekninen rakentaminen. Vesihuoltolaitoksen verkostosaneerauksista laaditaan pitkän ajan saneerausohjelma. Pitkän ajan saneerausohjelman laadinta aloitetaan, kun vesihuoltolaitoksen hallintomallista on tehty päätökset.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuoden 2022 suurin euromääräinen ylitys syntyi tilille 5403 vahingonkorvaukset. Vuoden aikana sattui useampi odottamaton putken rikkoutuminen, joiden seurauksena jouduttiin korjaamaan yksityisten kiinteistöjen kellaritiloja.

HENKILÖSTÖ

Vesihuoltolaitoksen organisaatiossa tapahtui muutoksia vuoden 2022 alussa jolloin yksi laitosmiehistä irtisanoutui. Irtisanoutuneen tilalle saatiin palkattua uusi henkilö vasta syksyllä 2022 usean rekrytointikierroksen jälkeen. Vesihuoltolaitoksen päivystysringissä tapahtui muutoksia johtuen em. irtisanoutumisesta sekä toisen päivystysrinkiin kuuluneen kiinteistöhuollon työntekijän irtisanoutumisesta.

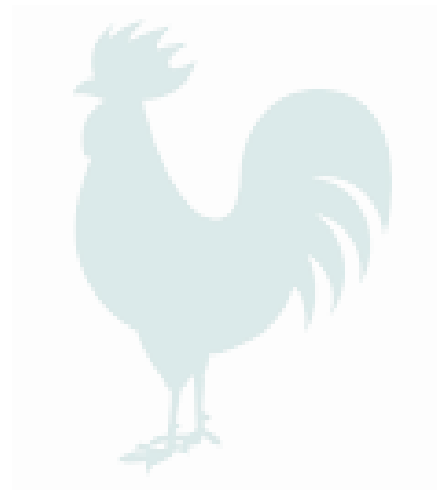
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vesihuoltolaitoksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Vesihuoltolaitoksen varautumis- suunnitelmaa päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Muuttuneen maailmantilanteen vuoksi kaupunki päivitti varautumissuunnitelmaansa, jonka yhteydessä päivitettiin vesihuoltolaitoksen osuus. Vesihuoltolaitoksen riskienarviointi ja valvontatutkimusohjelma päivitettiin vuoden 2022 aikana vastaamaan viranomaisvaatimuksia.

Käyttötalouden seuranta suoritettiin säännöllisesti, mutta vuoden mittaan syntyi odottamattomia kustannuksia, joiden kattamiseksi talousarviossa menoihin varatut varat eivät riittäneet toiminnan ylläpitämiseen.

Merkittävin yksittäinen riski vesihuollon toiminnalle aiheutui koronapandemian muodossa. Laitila on säästynyt suuremmilta tartuntaryppäiltä ja vesihuoltolaitoksen henkilöstö on pystynyt suojautumaan virukselta. Toinen merkittävä vaara, johon sisältyy korkea riski, on sähköverkon siirtyminen yhä suuremmassa määrin maakaapeleihin. Kaapelinäyttöjen yhteydessä ei ole aina saatu varmuutta kaapelin laadusta. Jatkossa kaapelinäyttöjen yhteydessä tulee selvittää myös suurempien kaapeleiden mahdollinen virrattomaksi tekeminen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri, Vesihuoltolaitoksen taloudellinen tulos positiivinen	Taksapolitiikka; menot on katettava tuloilla	Talous- ja taksalaskelmat, tuloilla tulee kattaa tulevat korjausinvestoinnit	Tavoite ei ole toteutunut, mutta suunta on ollut oikea.
Riittävästi raakavesikapasiteettia	Vedenhankinnan turvaaminen pitkäaikaisilla sopimuksilla, koska omat pohjavesivarat ovat jo käytössä	Vedenhankinnan pts osana vesihuoltolaitoksen kehittämissuunnitelman päivittämistä	Tavoite toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri Käyttöveden korkea laatu	Huoltotoimet ja laadunvalvonta, vedenjakeluverkon kehittäminen	Jakelun häiriöttömyys ja veden laatuksiteerit. Talousvesi täyttää sille asetetut vaatimukset ja jakeluhäiriöt lyhytkestoisia	Tavoite toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelujen ja toimintojen laadukkuus ja taloudellisuus	Toimintojen oikea mitoitus Henkilöstön ammattitaito, resurssien ylläpito	Vertailu vastaaviin laitoksiin (VVY). Asiakaspalautteet	Tavoite toteutunut henkilövaihdoksista huolimatta.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Ammattitaidon ylläpito Työtyytyväisyys	Henkilöstön koulutus, uusimmat määräykset ja teknii- kat. Työvälineiden, työme- netelmien ja työympäristön ajanmukaisuus	Koulutukseen osallistuminen Henkilöstökysely . Kaikki osallistuvat koulutuk- seen Työtyytyväisyys	Tavoite toteutunut pääosin.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Laskutettu vesi, m3	507 942	480 000	519 097
Laskuttamaton vesi, %	6	7	5
Vesijohtoverkoston pituus, km	168	163	167
Laskutettu jätevesi, m3	419 792	420 000	419 725
Laskuttamaton jätevesi, %	31	17	27
Viemäriverkoston pituus, km	107	125	106

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 881 558	1 821 700	0	1 821 700	1 949 427	127 727
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 881 558	1 821 700	0	1 821 700	1 949 427	127 727
Menot	-1 431 336	-1 366 313	0	-1 366 313	-1 400 789	-34 476
KL menot	-19 037	-16 996	0	-16 996	-15 629	1 367
Menot yht.	-1 450 373	-1 383 309	0	-1 383 309	-1 416 418	-33 109
Toimintakate	431 186	438 391	0	438 391	533 010	94 619
Poistot	-512 663	-510 755	0	-510 755	-497 012	13 743
Netto	-81 477	-72 364	0	-72 364	35 997	108 361
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-171,5	-165,3	0,0	-165,3	-169,2	-4,0
Kokonaiskulut €/as	-232,1	-226,3	0,0	-226,3	-228,6	-2,3
Toimintakate €/as	51,0	52,4	0,0	52,4	63,7	11,3
Tulos €/as	-9,6	-8,6	0,0	-8,6	4,3	12,9
Verorahoitusosuus	4,2 %	3,8 %	0,0 %	3,8 %	0,0 %	-3,8 %
Osuus toim.kuluista	1,9 %	1,8 %	0,0 %	1,8 %	1,8 %	0,0 %

2.10.7. Mittauspalvelut (Tehtävä 63)

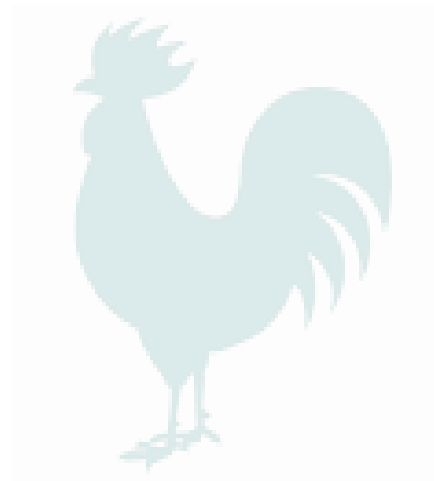
Vastuuhenkilöt: maankäyttöinsinööriä Mika Palmulaakso 31.8.2022 asti ja Mika Rostedt 7.12.2022 alkaen.

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin tuottamien karttojen ajan tasalla pito ja mittauspalveluiden tuottaminen sekä kaavoitusmittausten valvonta. Kaupungin omistamien ja hankkimien maa-alueiden kiinteistötoimituksista sekä niitä koskevien tietojen ajan tasalla pidosta ja arkistoinnista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

- Kunnallistekniikan tarvitsemat mittaukset sekä rakennuslupien edellyttämät paikan- ja korkeusaseman mittaukset sekä mittaustietojen jatkokesittely ja ylläpito.
- Kaupungin paikkatietoaineiston ylläpito.
- Kaupungin tekemien kiinteistökauppojen tai maanvuokrasopimusten asiakirjojen laadinta.
- Vesi- ja viemärikartan ylläpito yhteistyössä vesilaitoksen kanssa.
- Osoiterekisterin ylläpito rakennusvalvonnan kanssa.
- Kansallisen tie- ja katutietojärjestelmän –ohjelmiston kaupungin vastaava.
- Maanmittauslaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisten aineistojen luovutus maanmittauslaitoksen käyttöön.
- Henkilöstöressurssia lisätty 7.12.2022 alkaen, jolloin uusi viranhaltija aloitti. Maankäyttöinsinöörin työpanos nyt kokonaisuudessaan mittauspalveluissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Mittaustoimi ei ole ylittänyt talousarvion raamia menojen osalta. Merkittävää alitusta ei myöskään arvioitujen tulojen osalta.

HENKILÖSTÖ

Mittauspalvelussa on toiminut 31.8.2022 asti maankäyttöinsinööriä Mika Palmulaakso ja 7.12.2022 alkaen Mika Rostedt.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakaa talous	Talousarvion raamissa pysyminen	Toteumaseuranta/talousarvion raamissa pysyminen	- tavoitteen mukaisesti

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukkaiden mittauspalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Oikea-aikaiset ja luotettavat mittauspalvelut	Tyytyväiset asiakkaat/ei mitausvirheitä	- tavoitteen mukaisesti

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Mittaustoimen prosessien kehittäminen	Ajantasaisten mittauspalvelua tukevien ohjelmistojen hankinta	Resurssien kohdistaminen oikeisiin prosesseihin/Laadukkaat ja luotettavat mitauspalvelut	- tavoitteen mukaisesti

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen	Riittävä ja oikeanlainen henkilöstön kouluttaminen	Koulutettu ja asiantunteva henkilöstö/laaja ammatillinen osaaminen	- Henkilöstövaihdoista johtuen palveluja ei kyetty täysin tuottamaan tavoitteiden mukaisesti.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	12 744	10 700	0	10 700	10 518	-182
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	12 744	10 700	0	10 700	10 518	-182
Menot	-73 100	-89 481	0	-89 481	-72 179	17 302
KL menot	-3 509	-1 963	0	-1 963	-1 080	883
Menot yht.	-76 609	-91 444	0	-91 444	-73 258	18 186
Toimintakate	-63 865	-80 744	0	-80 744	-62 741	18 003
Poistot	-9 794	-8 333	0	-8 333	-11 254	-2 921
Netto	-73 659	-89 077	0	-89 077	-73 995	15 082
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-9,1	-10,9	0,0	-10,9	-8,8	2,2
Kokonaiskulut €/as	-10,2	-11,9	0,0	-11,9	-10,1	1,8
Toimintakate €/as	-7,6	-9,6	0,0	-9,6	-7,5	2,2
Tulos €/as	-8,7	-10,6	0,0	-10,6	-8,8	1,8
Verorahoitusosuus	85,3 %	89,3 %	0,0 %	89,3 %	87,6 %	-1,7 %
Osuus toim.kuluista	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %

2.10.8. Palo, pelastus ja suojelu (Tehtävä 64)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Palo-, pelastus- ja suojelutoimi on ollut vuoden 2022 loppuun asti Turun kaupungin hallinnoiman Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen tehtävänä. Aluepelastuslaitosta johti aluepelastuslautakunta, jonka esittelijänä toimi pelastusjohtaja. Aluepelastuslaitos jakaantui kolmeen lohkoon, joiden esimiehenä oli pelastuspäällikkö. Yhdessä lohossa oli mukana Uudenkaupungin alue, johon myös Laitila kuului. Laitilan kaupunki kuten kaikki muutkin Varsinais-Suomen kunnat maksoivat palvelusta Turun kaupungille erillisen sopimuksen mukaisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Ei muutoksia vuoden 2022 aikana. Vuoden 2023 alusta palo-, pelastus- ja suojelutoimi on siirtynyt kokonaisuudessaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen vastuulle ja tätä on valmisteltu v. 2022.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

-

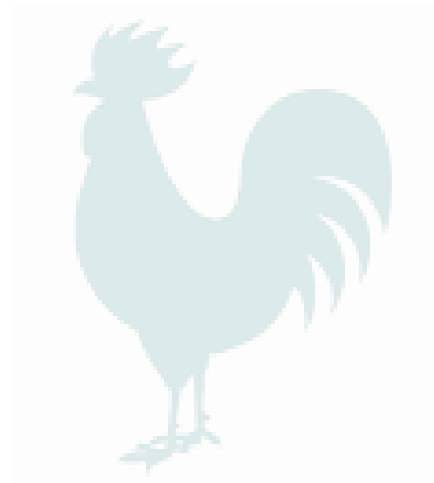
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSASKELMA						
Tulot	0	35 000	0	35 000	0	-35 000
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	35 000	0	35 000	0	-35 000
Menot	-772 441	-817 121	0	-817 121	-757 877	59 244
KL menot	-2 787	0	0	0	0	0
Menot yht.	-775 228	-817 121	0	-817 121	-757 877	59 244
Toimintakate	-775 228	-782 121	0	-782 121	-757 877	24 244
Poistot	0	-1 985	0	-1 985	-1 489	496
Netto	-775 228	-784 106	0	-784 106	-759 366	24 740
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-91,7	-97,6	0,0	-97,6	-90,5	7,1
Kokonaiskulut €/as	-91,7	-97,9	0,0	-97,9	-90,7	7,1
Toimintakate €/as	-91,7	-93,4	0,0	-93,4	-90,5	2,9
Tulos €/as	-91,7	-93,7	0,0	-93,7	-90,7	3,0
Verorahoitusosuus	100,0 %	95,7 %	0,0 %	95,7 %	100,0 %	4,3 %
Osuus toim.kuluista	1,0 %	1,0 %	0,0 %	1,0 %	0,9 %	-0,1 %

2.11. Rakennus- ja ympäristölautakunta

2.11.1. Rakennus- ja ympäristölautakunta

TOIMINNAN KUVAUS

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kaupungin rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lautakunnan nimi lupalautakunta nimettiin rakennus- ja ympäristölautakunnaksi vaalikauden vaihtuessa. Samalla vaihtuivat lautakunnan jäsenet.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

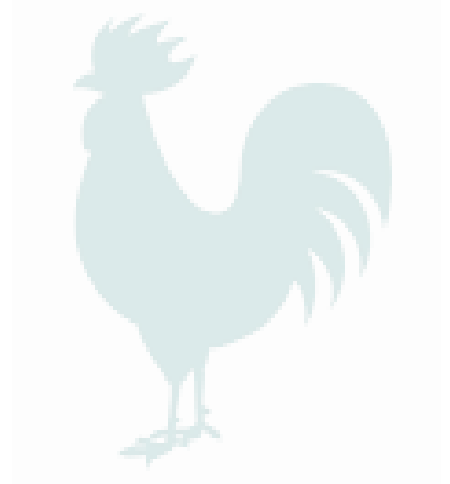
Rakennustarkastajan vaihtuminen, kaksi tarkastajaa kuukauden yhdessä

HENKILÖSTÖ

1,5

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäisessä valvonnassa ja sen organisoinnissa kehittämistä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Ammattitaitoinen henkilökunta	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut osittain
Palveluiden helppo saavuus	Ajankäytön hallinnan parantaminen	Hyvä tavoitettavuus	Toteutunut hyvin
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvä ammattitaito ja työturvallisuus	Ammattitaidon kehittäminen	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvä ammattitaito ja työturvallisuus	Ammattitaidon kehittäminen	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	149 376	140 050	0	140 050	141 456	1 406
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	149 376	140 050	0	140 050	141 456	1 406
Menot	-271 072	-295 387	0	-295 387	-274 002	21 385
KL menot	-12 325	-9 695	0	-9 695	-9 294	401
Menot yht.	-283 397	-305 082	0	-305 082	-283 295	21 787
Toimintakate	-134 021	-165 032	0	-165 032	-141 839	23 193
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-134 021	-165 032	0	-165 032	-141 839	23 193
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-33,5	-36,4	0,0	-36,4	-33,8	2,6
Kokonaiskulut €/as	-33,5	-36,4	0,0	-36,4	-33,8	2,6
Toimintakate €/as	-15,8	-19,7	0,0	-19,7	-16,9	2,8
Tulos €/as	-15,8	-19,7	0,0	-19,7	-16,9	2,8
Verorahoitusosuus	47,3 %	54,1 %	0,0 %	54,1 %	50,1 %	-4,0 %
Osuus toim.kuluista	0,4 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,4 %	0,0 %

2.11.2. Ympäristönsuojelu (Tehtävä 68)

Vastuuhenkilö: ympäristöpäällikkö Tuija Kailaste 31.10.2022 asti, ympäristöpäällikkö Lea Törmä 15.12.2022 alkaen.

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupalautakunta, jonka tehtävänä on muun muassa huolehtia ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävistä, toimia maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena, vesilaissa säädettyjen päätösten tekeminen ja valvonta, jätelain sekä vesihuoltolain valvonta. Ympäristönsuojeluviranomainen antaa myös luonnonsuojelulain, vesiliikenne- ja maastoliikennelain mukaisia esityksiä ja lausuntoja sekä päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta ja rauhoitusten lakkauttamisesta. Neuvonta ja valistus ympäristönsuojelu ja jäteasioissa, pohjavesien ja vesistöjen suojelemisessa sekä luonnonsuojeluasioissa.

Laitilan kaupunki on sitoutunut valtuuston päätöksellä vuonna 2013 Hinku –hankkeen (hiilineutraali kunta) tavoitteisiin. Hankkeella pyritään vähentämään kunnan kasvihuonekaasupäästöjä muun muassa parantamalla energiatehokkuutta ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä. Ympäristöpäällikkö toimii hankkeen yhteyshenkilönä.

Laitilan kaupunki on tehnyt sopimuksen asiantuntijaorganisaatio Valonian kanssa, jonka ydinosamista ovat ympäristö- ja energia-asiat sekä kestävä kehitys. Valonia toimii osana Varsinais-Suomen liittoa. Kuntalaisilla on mahdollisuus saada maksutonta neuvontapalvelua Valoniasta ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa, kuten esimerkiksi haja-asutuksen jätevesien käsittely, vesiensuojelu ja energiatehokkuus.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Ympäristönsuojelun viranhaltijana toimiva ympäristöpäällikkö vaihtui loppuvuonna 2022.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

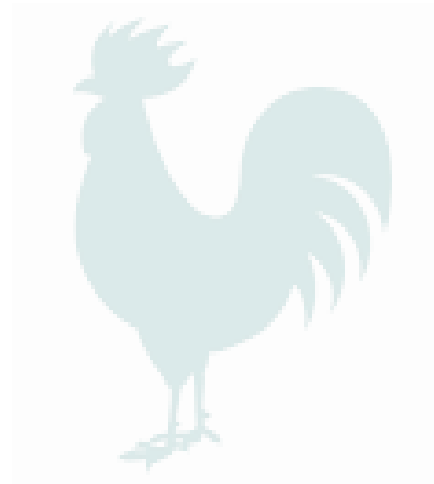
Toiminta ei ylittänyt talousarviota. Ympäristölupamaksuja tuli arvioitua enemmän. Lisäksi tuloja kertyi valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista.

HENKILÖSTÖ

Ympäristönsuojelun henkilöstö koostuu ympäristöpäälliköstä sekä kaavoitusosaston ja rakennusvalvonnan kanssa yhteisestä palvelusihteeristä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Ympäristönsuojelun resurssien lisääminen on tarpeen väliajoin, jotta voidaan turvata laadukas toiminta ja vastata tarpeeseen käsitellä luvat ja ilmoitukset nopeasti.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti.	Ammattitaitoinen, koulutettu henkilökunta	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut

Järkevät investoinnit uusiutuvaan energiaan.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä palvelutaso	Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lainmukaiset päätösesitykset	Toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimintatapojen kehittäminen	Käytettävien voimavarojen tehokas ja joustava käyttö	Työtehtävien hoitaminen	Toteutunut

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä ammattitaito ja työtyytyväisyys	Ammattitaidon kehittämisen ja koulutus	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Valvottavia ympäristölupia, kpl	60	60	60
Tilaisuudet, kpl	3	5	5

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	47 481	39 000	0	39 000	41 967	2 967
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	47 481	39 000	0	39 000	41 967	2 967
Menot	-156 359	-168 316	0	-168 316	-144 603	23 713
KL menot	-6 099	-4 333	0	-4 333	-3 818	515
Menot yht.	-162 457	-172 649	0	-172 649	-148 422	24 227
Toimintakate	-114 977	-133 649	0	-133 649	-106 455	27 194
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-114 977	-133 649	0	-133 649	-106 455	27 194
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-19,2	-20,6	0,0	-20,6	-17,7	2,9
Kokonaiskulut €/as	-19,2	-20,6	0,0	-20,6	-17,7	2,9
Toimintakate €/as	-13,6	-16,0	0,0	-16,0	-12,7	3,2
Tulos €/as	-13,6	-16,0	0,0	-16,0	-12,7	3,2
Verorahoitusosuus	70,8 %	77,4 %	0,0 %	77,4 %	71,7 %	-5,7 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %

2.11.3. Rakennusvalvonta (Tehtävä 69)

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja Tapio Linden / Petri Kuusela

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvontaviranomainen valvoo myös kaavojen noudattamista, huolehtii rakentamista- ja toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, sekä osaltaan valvoo rakennetun ympäristön- ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Rakennusvalvonnassa viranhaltijana on rakennustarkastaja, sekä kaavoituksen ja ympäristövalvonnan kanssa yhteinen palvelusihteeri. Sihteerin työajasta noin 45 % kuluu rakennusvalvonnan tehtäviin.

Toimintaympäristöön on tulossa muutoksia. Vuonna 2023 on tarkoitus siirtyä sähköiseen lupien hakujärjestelmään. Rinnalla säilyy kuitenkin edelleen mahdollisuus paperisten lupahakemusten vastaanottamiseen ja käsittelyyn.

Laitilassa on nyt uusi selkeälukuinen ja ajantasainen 2019 hyväksytty rakennusjärjestys, joka korvasi vuodelta 2009 olevan vanhan rakennusjärjestyksen. Viranomaistehävien maksuperusteiden tarkistaminen tehdään vuoden 2023 aikana, jolloin uusiin myös rakennusjärjestys uuden Rakentamislain vaatimusten mukaiseksi.

Kartta-/ rakennustietoaineiston luotettavuuden parantamiseksi teemme jatkuvasti töitä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuoden 2022 tulos oli kelvollinen, sillä menot ylittyivät vain 2000 € ja tulot jäivät tavoitteesta vain 1 500 €.

HENKILÖSTÖ

1 + 1/2

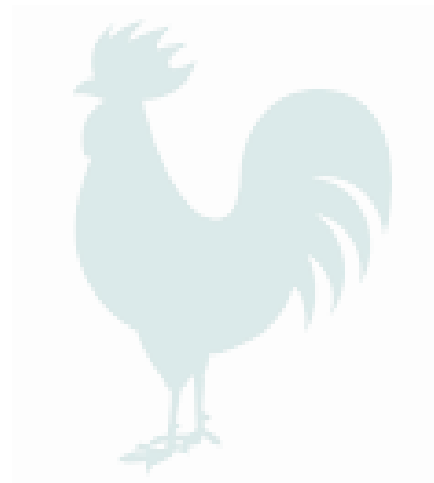
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Suurimpana riskinä voidaan pitää yhden henkilön varassa olevan yksikön haavoittuvuutta, esim. ennalta arvaamattomissa ja äkillisissä poissaoloissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelujen tuottaminen tehokkaasti	-Ammattitaitoinen henkilöstö -Käytettävissä uusin teknologia	Yksikkökustannukset Edulliset käsittelymaksut/ -taksat.	Toteutunut osittain

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tyytyväinen asiakas ja palvelujen helppo saatavuus	-Toiminnan jatkuva kehittäminen ja asiakaspalveluun panostaminen ja asiakkaan tarpeiden huomioiminen. - Joustavat asiakaspalveluajat.	-Asiakastyytyväisyys -Tavoitettavuus	Toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Prosessien ajanmukaiset ja nopeat käsittelyt	-Henkilöstön joustava ja tehokas käyttö. -Henkilöstöllä käytössä ajanmukaiset ohjelmat ja uusin tekniikka.	- Kohtuullisen lyhyet käsitte-lyajat.	Toteutunut

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö.	-Ammattitaidon kehittäminen, koulutukset, henkilöstön hyvinvointitapahtumat.	-Palveluaitis ja motivoitunut henkilökunta	Toteutunut osittain

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2021
Myönnetyt rakennusluvut / vuosi	154	160	165
€ / myönnetyt rakennusluvut	630	660	618

TEHTÄVÄN TALOUS

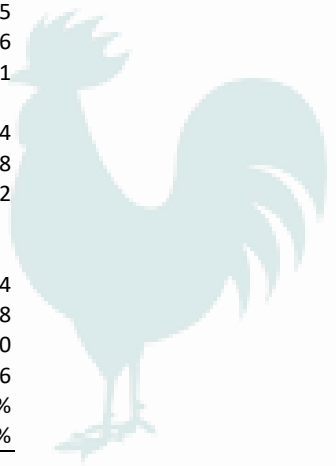
	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	101 896	101 050	0	101 050	99 489	-1 561
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	101 896	101 050	0	101 050	99 489	-1 561
Menot	-114 713	-127 071	0	-127 071	-129 398	-2 327
KL menot	-6 226	-5 362	0	-5 362	-5 475	-113
Menot yht.	-120 939	-132 433	0	-132 433	-134 874	-2 441
Toimintakate	-19 044	-31 383	0	-31 383	-35 385	-4 002
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-19 044	-31 383	0	-31 383	-35 385	-4 002
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-14,3	-15,8	0,0	-15,8	-16,1	-0,3
Kokonaiskulut €/as	-14,3	-15,8	0,0	-15,8	-16,1	-0,3
Toimintakate €/as	-2,3	-3,7	0,0	-3,7	-4,2	-0,5
Tulos €/as	-2,3	-3,7	0,0	-3,7	-4,2	-0,5
Verorahoitusosuus	15,7 %	23,7 %	0,0 %	23,7 %	26,2 %	2,5 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %

2.12. Käyttötalous yhteensä

2.12.1. Käyttötalous yhteensä

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (SUPPEA)

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	21 313 267	21 716 570	86 900	21 803 470	24 023 705	2 220 235
KL tulot	2 795 858	1 758 194	0	1 758 194	1 701 174	-57 020
Tulot yht.	24 109 125	23 474 764	86 900	23 561 664	25 724 879	2 163 215
Menot	-71 919 608	-76 070 594	-868 100	-76 938 694	-78 010 909	-1 072 215
KL menot	-2 919 126	-1 841 368	0	-1 841 368	-1 852 314	-10 946
Menot yht.	-74 838 734	-77 911 962	-868 100	-78 780 062	-79 863 223	-1 083 161
Toimintakate	-50 729 609	-54 437 198	-781 200	-55 218 398	-54 138 344	1 080 054
Poistot	-3 329 327	-3 494 368	0	-3 494 368	-3 397 260	97 108
Netto	-54 058 937	-57 931 566	-781 200	-58 712 766	-57 535 604	1 177 162
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-8 850,4	-9 308,5	0,0	-9 412,2	-9 541,6	-129,4
Kokonaiskulut €/as	-9 244,1	-9 726,0	0,0	-9 829,7	-9 947,5	-117,8
Toimintakate €/as	-5 999,2	-6 503,8	0,0	-6 597,2	-6 468,1	129,0
Tulos €/as	-6 393,0	-6 921,3	0,0	-7 014,7	-6 874,0	140,6
Verorahoitusosuus	69,2 %	71,2 %	90,0 %	71,4 %	69,1 %	-2,3 %
Osuus toim.kuluista	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

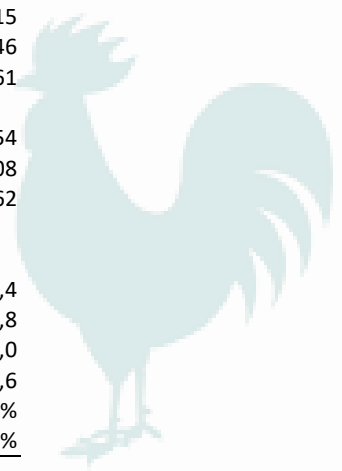

2.13. Käyttötalous yhteensä

2.13.1. Käyttötalous yhteensä

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (SUPPEA)

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	21 313 267	21 716 570	86 900	21 803 470	24 023 705	2 220 235
KL tulot	2 795 858	1 758 194	0	1 758 194	1 701 174	-57 020
Tulot yht.	24 109 125	23 474 764	86 900	23 561 664	25 724 879	2 163 215
Menot	-71 919 608	-76 070 594	-868 100	-76 938 694	-78 010 909	-1 072 215
KL menot	-2 919 126	-1 841 368	0	-1 841 368	-1 852 314	-10 946
Menot yht.	-74 838 734	-77 911 962	-868 100	-78 780 062	-79 863 223	-1 083 161
Toimintakate	-50 729 609	-54 437 198	-781 200	-55 218 398	-54 138 344	1 080 054
Poistot	-3 329 327	-3 494 368	0	-3 494 368	-3 397 260	97 108
Netto	-54 058 937	-57 931 566	-781 200	-58 712 766	-57 535 604	1 177 162
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-8 850,4	-9 308,5	0,0	-9 412,2	-9 541,6	-129,4
Kokonaiskulut €/as	-9 244,1	-9 726,0	0,0	-9 829,7	-9 947,5	-117,8
Toimintakate €/as	-5 999,2	-6 503,8	0,0	-6 597,2	-6 468,1	129,0
Tulos €/as	-6 393,0	-6 921,3	0,0	-7 014,7	-6 874,0	140,6
Verorahoitusosuus	69,2 %	71,2 %	90,0 %	71,4 %	69,1 %	-2,3 %
Osuus toim.kuluista	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (LAAJA)

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
VALTIOLLISET VAALIT							
Tulot	9 342	15 000	0	15 000	18 303	3 303	122,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	9 342	15 000	0	15 000	18 303	3 303	122,0 %
Menot	-31 311	-14 908	0	-14 908	-14 168	740	95,0 %
KL menot	-831	-565	0	-565	-602	-37	106,5 %
Menot yht.	-32 142	-15 473	0	-15 473	-14 769	704	95,5 %
Toimintakate	-22 800	-473	0	-473	3 534	4 007	-747,2 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-22 800	-473	0	-473	3 534	4 007	-747,2 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	9 342	15 000	0	15 000	18 303	3 303	122,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	9 342	15 000	0	15 000	18 303	3 303	122,0 %
Menot	-31 311	-14 908	0	-14 908	-14 168	740	95,0 %
KL menot	-831	-565	0	-565	-602	-37	106,5 %
Menot yht.	-32 142	-15 473	0	-15 473	-14 769	704	95,5 %
Toimintakate	-22 800	-473	0	-473	3 534	4 007	-747,2 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-22 800	-473	0	-473	3 534	4 007	-747,2 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
TILINTARKASTUS							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	20 266	30 360	0	30 360	16 841	-13 519	55,5 %
Tulot yht.	20 266	30 360	0	30 360	16 841	-13 519	55,5 %
Menot	-20 266	-30 360	0	-30 360	-17 437	12 923	57,4 %
KL menot	-289	-377	0	-377	-304	73	80,7 %
Menot yht.	-20 555	-30 737	0	-30 737	-17 742	12 995	57,7 %
Toimintakate	-289	-377	0	-377	-901	-524	238,9 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-289	-377	0	-377	-901	-524	238,9 %
TARKASTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	20 266	30 360	0	30 360	16 841	-13 519	55,5 %
Tulot yht.	20 266	30 360	0	30 360	16 841	-13 519	55,5 %
Menot	-20 266	-30 360	0	-30 360	-17 437	12 923	57,4 %
KL menot	-289	-377	0	-377	-304	73	80,7 %
Menot yht.	-20 555	-30 737	0	-30 737	-17 742	12 995	57,7 %
Toimintakate	-289	-377	0	-377	-901	-524	238,9 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-289	-377	0	-377	-901	-524	238,9 %
RUOKAH.PALV./VARPP.K.KEITTIÖ							
Tulot	1 151 343	1 464 171	86 900	1 551 071	1 570 877	19 806	101,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 151 343	1 464 171	86 900	1 551 071	1 570 877	19 806	101,3 %
Menot	-1 353 233	-1 392 135	-57 200	-1 449 335	-1 517 231	-67 896	104,7 %
KL menot	-46 023	-42 908	0	-42 908	-53 537	-10 629	124,8 %
Menot yht.	-1 399 256	-1 435 043	-57 200	-1 492 243	-1 570 767	-78 524	105,3 %
Toimintakate	-247 913	29 128	29 700	58 828	109	-58 719	0,2 %
Poistot	-16 827	-18 127	0	-18 127	-17 068	1 059	94,2 %
Netto	-264 740	11 001	29 700	40 701	-16 959	-57 660	-41,7 %
RUOKAH.PALV./KAUK.K.KEITTIÖ							
Tulot	778 828	927 401	0	927 401	909 065	-18 336	98,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	778 828	927 401	0	927 401	909 065	-18 336	98,0 %
Menot	-895 223	-968 395	0	-968 395	-878 420	89 976	90,7 %
KL menot	-23 235	-27 135	0	-27 135	-30 308	-3 173	111,7 %
Menot yht.	-918 459	-995 530	0	-995 530	-908 728	86 802	91,3 %
Toimintakate	-139 630	-68 129	0	-68 129	337	68 466	-0,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-139 630	-68 129	0	-68 129	337	68 466	-0,5 %
TIETOHALLINTOPALVELUT							
Tulot	0	2 000	0	2 000	0	-2 000	0,0 %
KL tulot	436 819	563 897	0	563 897	571 115	7 218	101,3 %
Tulot yht.	436 819	563 897	0	563 897	571 115	7 218	100,9 %
Menot	-436 637	-563 896	0	-563 896	-571 352	-7 456	101,3 %
KL menot	-8 114	-7 060	0	-7 060	-7 186	-126	101,8 %
Menot yht.	-444 752	-570 956	0	-570 956	-578 539	-7 583	101,3 %
Toimintakate	-7 932	-5 059	0	-5 059	-7 424	-2 365	146,7 %
Poistot	0	-32 783	0	-32 783	-9 870	22 913	30,1 %
Netto	-7 932	-37 842	0	-37 842	-17 293	20 549	45,7 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
HALLINTOPALVELUT							
Tulot	5 569 408	5 987 587	0	5 987 587	5 630 716	-356 871	94,0 %
KL tulot	672 440	609 290	0	609 290	584 241	-25 049	95,9 %
Tulot yht.	6 241 847	6 596 877	0	6 596 877	6 214 957	-381 920	94,2 %
Menot	-2 481 991	-2 651 093	0	-2 651 093	-2 555 066	96 027	96,4 %
KL menot	-62 012	-65 634	0	-65 634	-63 678	1 956	97,0 %
Menot yht.	-2 544 003	-2 716 727	0	-2 716 727	-2 618 743	97 984	96,4 %
Toimintakate	3 697 844	3 880 150	0	3 880 150	3 596 213	-283 937	92,7 %
Poistot	-28 772	-28 128	0	-28 128	-35 847	-7 719	127,4 %
Netto	3 669 072	3 852 022	0	3 852 022	3 560 366	-291 656	92,4 %
SISÄINEN PALVELUTOIMINTA							
Tulot	235 113	199 430	0	199 430	212 449	13 019	106,5 %
KL tulot	225 462	223 283	0	223 283	179 374	-43 909	80,3 %
Tulot yht.	460 575	422 713	0	422 713	391 824	-30 890	92,7 %
Menot	-636 212	-658 477	0	-658 477	-568 287	90 190	86,3 %
KL menot	-7 694	-7 035	0	-7 035	-6 100	935	86,7 %
Menot yht.	-643 906	-665 512	0	-665 512	-574 387	91 125	86,3 %
Toimintakate	-183 331	-242 799	0	-242 799	-182 564	60 235	75,2 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-183 331	-242 799	0	-242 799	-182 564	60 235	75,2 %
TALOUSPALVELUT							
Tulot	270	1 000	0	1 000	2 175	1 175	217,5 %
KL tulot	298 831	331 364	0	331 364	349 603	18 239	105,5 %
Tulot yht.	299 101	332 364	0	332 364	351 778	19 414	105,8 %
Menot	-602 205	-693 598	0	-693 598	-650 277	43 321	93,8 %
KL menot	-17 246	-17 725	0	-17 725	-18 791	-1 066	106,0 %
Menot yht.	-619 450	-711 323	0	-711 323	-669 069	42 254	94,1 %
Toimintakate	-320 350	-378 959	0	-378 959	-317 290	61 669	83,7 %
Poistot	0	-17 000	0	-17 000	-1 506	15 494	8,9 %
Netto	-320 350	-395 959	0	-395 959	-318 796	77 163	80,5 %
ELINKEINOTOIMI							
Tulot	111 637	116 250	0	116 250	115 845	-405	99,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	111 637	116 250	0	116 250	115 845	-405	99,7 %
Menot	-370 358	-405 156	0	-405 156	-423 353	-18 197	104,5 %
KL menot	-5 160	-4 581	0	-4 581	-4 782	-201	104,4 %
Menot yht.	-375 518	-409 737	0	-409 737	-428 135	-18 398	104,5 %
Toimintakate	-263 882	-293 487	0	-293 487	-312 290	-18 803	106,4 %
Poistot	-1 589	-7 422	0	-7 422	-7 491	-69	100,9 %
Netto	-265 471	-300 909	0	-300 909	-319 781	-18 872	106,3 %
KAAVOITUS							
Tulot	7 263	2 000	0	2 000	1 048	-952	52,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	7 263	2 000	0	2 000	1 048	-952	52,4 %
Menot	-97 561	-162 680	0	-162 680	-91 769	70 911	56,4 %
KL menot	-3 913	-3 804	0	-3 804	-3 490	314	91,8 %
Menot yht.	-101 474	-166 484	0	-166 484	-95 259	71 225	57,2 %
Toimintakate	-94 211	-164 484	0	-164 484	-94 211	70 273	57,3 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-94 211	-164 484	0	-164 484	-94 211	70 273	57,3 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
ASUMINEN							
Tulot	146 256	157 600	0	157 600	626 962	469 362	397,8 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	146 256	157 600	0	157 600	626 962	469 362	397,8 %
Menot	-151 374	-173 432	-200 000	-373 432	-378 055	-4 623	101,2 %
KL menot	-1 993	-1 280	0	-1 280	-1 495	-215	116,8 %
Menot yht.	-153 368	-174 712	-200 000	-374 712	-379 551	-4 839	101,3 %
Toimintakate	-7 112	-17 112	-200 000	-217 112	247 412	464 524	-114,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-7 112	-17 112	-200 000	-217 112	247 412	464 524	-114,0 %
MAASEUTUTOIMI							
Tulot	19 618	13 500	0	13 500	9 504	-3 996	70,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	19 618	13 500	0	13 500	9 504	-3 996	70,4 %
Menot	-103 863	-116 000	0	-116 000	-106 645	9 355	91,9 %
KL menot	-865	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-104 728	-116 000	0	-116 000	-106 645	9 355	91,9 %
Toimintakate	-85 111	-102 500	0	-102 500	-97 141	5 359	94,8 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-85 111	-102 500	0	-102 500	-97 141	5 359	94,8 %
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ							
Tulot	8 019 735	8 870 939	86 900	8 957 839	9 078 641	120 802	101,3 %
KL tulot	1 633 552	1 727 834	0	1 727 834	1 684 333	-43 501	97,5 %
Tulot yht.	9 653 287	10 598 773	86 900	10 685 673	10 762 974	77 301	100,7 %
Menot	-7 128 658	-7 784 862	-257 200	-8 042 062	-7 740 454	301 608	96,2 %
KL menot	-176 256	-177 162	0	-177 162	-189 368	-12 206	106,9 %
Menot yht.	-7 304 914	-7 962 024	-257 200	-8 219 224	-7 929 822	289 402	96,5 %
Toimintakate	2 348 372	2 636 749	-170 300	2 466 449	2 833 152	366 703	114,9 %
Poistot	-47 187	-103 460	0	-103 460	-71 781	31 679	69,4 %
Netto	2 301 185	2 533 289	-170 300	2 362 989	2 761 371	398 382	116,9 %
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO							
Tulot	5 842	300	0	300	28 470	28 170	-
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	5 842	300	0	300	28 470	28 170	-
Menot	-229 687	-267 332	0	-267 332	-281 562	-14 230	105,3 %
KL menot	-12 777	-11 578	0	-11 578	-13 222	-1 644	114,2 %
Menot yht.	-242 464	-278 910	0	-278 910	-294 784	-15 874	105,7 %
Toimintakate	-236 621	-278 610	0	-278 610	-266 314	12 296	95,6 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-236 621	-278 610	0	-278 610	-266 314	12 296	95,6 %
VARHAISKASVATUS							
Tulot	628 285	674 400	0	674 400	800 544	126 144	118,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	628 285	674 400	0	674 400	800 544	126 144	118,7 %
Menot	-4 817 675	-5 260 461	-263 500	-5 523 961	-5 353 179	170 782	96,9 %
KL menot	-342 850	-220 938	0	-220 938	-212 943	7 995	96,4 %
Menot yht.	-5 160 525	-5 481 399	-263 500	-5 744 899	-5 566 122	178 777	96,9 %
Toimintakate	-4 532 240	-4 806 999	-263 500	-5 070 499	-4 765 578	304 921	94,0 %
Poistot	-117 315	-124 350	0	-124 350	-82 206	42 144	66,1 %
Netto	-4 649 555	-4 931 349	-263 500	-5 194 849	-4 847 784	347 065	93,3 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
PERUSOPETUS							
Tulot	821 622	971 656	0	971 656	1 233 970	262 314	127,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	821 622	971 656	0	971 656	1 233 970	262 314	127,0 %
Menot	-11 255 696	-12 142 607	-272 700	-12 415 307	-12 751 495	-336 188	102,7 %
KL menot	-831 253	-413 241	0	-413 241	-475 018	-61 777	114,9 %
Menot yht.	-12 086 950	-12 555 848	-272 700	-12 828 548	-13 226 513	-397 965	103,1 %
Toimintakate	-11 265 327	-11 584 192	-272 700	-11 856 892	-11 992 543	-135 651	101,1 %
Poistot	-20 138	-70 437	0	-70 437	-41 387	29 050	58,8 %
Netto	-11 285 465	-11 654 629	-272 700	-11 927 329	-12 033 930	-106 601	100,9 %
LUKIO-OPETUS							
Tulot	19 717	27 850	0	27 850	12 820	-15 030	46,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	19 717	27 850	0	27 850	12 820	-15 030	46,0 %
Menot	-1 211 317	-1 346 474	0	-1 346 474	-1 320 932	25 542	98,1 %
KL menot	-108 151	-48 273	0	-48 273	-46 938	1 335	97,2 %
Menot yht.	-1 319 468	-1 394 747	0	-1 394 747	-1 367 870	26 877	98,1 %
Toimintakate	-1 299 751	-1 366 897	0	-1 366 897	-1 355 050	11 847	99,1 %
Poistot	-7 132	-7 132	0	-7 132	-7 132	0	100,0 %
Netto	-1 306 883	-1 374 029	0	-1 374 029	-1 362 182	11 847	99,1 %
TOISEN AST. AMMATILLINEN KOULU							
Tulot	1 081	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 081	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	0	0	-3 434	-3 434	0,0 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	0	0	0	0	-3 434	-3 434	0,0 %
Toimintakate	1 081	0	0	0	-3 434	-3 434	0,0 %
Poistot	-584	-584	0	-584	-584	0	100,1 %
Netto	497	-584	0	-584	-4 019	-3 435	688,1 %
KIRJASTOTOIMI							
Tulot	26 298	24 000	0	24 000	23 465	-535	97,8 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	26 298	24 000	0	24 000	23 465	-535	97,8 %
Menot	-576 827	-611 103	0	-611 103	-599 562	11 541	98,1 %
KL menot	-39 037	-13 953	0	-13 953	-13 261	692	95,0 %
Menot yht.	-615 864	-625 056	0	-625 056	-612 823	12 233	98,0 %
Toimintakate	-589 566	-601 056	0	-601 056	-589 358	11 698	98,1 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-589 566	-601 056	0	-601 056	-589 358	11 698	98,1 %
KULTTUURITOIMI							
Tulot	4 611	25 000	0	25 000	36 459	11 459	145,8 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	4 611	25 000	0	25 000	36 459	11 459	145,8 %
Menot	-341 291	-349 657	0	-349 657	-387 577	-37 920	110,8 %
KL menot	-9 341	-2 834	0	-2 834	-3 737	-903	131,9 %
Menot yht.	-350 632	-352 491	0	-352 491	-391 315	-38 824	111,0 %
Toimintakate	-346 021	-327 491	0	-327 491	-354 856	-27 365	108,4 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-346 021	-327 491	0	-327 491	-354 856	-27 365	108,4 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
NUORISOTOIMI							
Tulot	108 470	94 915	0	94 915	98 701	3 786	104,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	108 470	94 915	0	94 915	98 701	3 786	104,0 %
Menot	-307 511	-352 335	0	-352 335	-295 503	56 832	83,9 %
KL menot	-13 235	-10 185	0	-10 185	-7 854	2 331	77,1 %
Menot yht.	-320 747	-362 520	0	-362 520	-303 358	59 162	83,7 %
Toimintakate	-212 277	-267 605	0	-267 605	-204 657	62 948	76,5 %
Poistot	0	-2 083	0	-2 083	0	2 083	0,0 %
Netto	-212 277	-269 688	0	-269 688	-204 657	65 031	75,9 %
LIIKUNTATOIMI							
Tulot	66 727	129 100	0	129 100	107 509	-21 591	83,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	66 727	129 100	0	129 100	107 509	-21 591	83,3 %
Menot	-1 565 995	-1 727 422	0	-1 727 422	-1 763 558	-36 136	102,1 %
KL menot	-161 189	-11 601	0	-11 601	-12 944	-1 343	111,6 %
Menot yht.	-1 727 184	-1 739 023	0	-1 739 023	-1 776 502	-37 479	102,2 %
Toimintakate	-1 660 456	-1 609 923	0	-1 609 923	-1 668 993	-59 070	103,7 %
Poistot	-120 413	-114 856	0	-114 856	-108 442	6 414	94,4 %
Netto	-1 780 869	-1 724 779	0	-1 724 779	-1 777 435	-52 656	103,1 %
SIVISTYSVALIOKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	1 682 655	1 947 221	0	1 947 221	2 341 938	394 717	120,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 682 655	1 947 221	0	1 947 221	2 341 938	394 717	120,3 %
Menot	-20 305 999	-22 057 391	-536 200	-22 593 591	-22 756 803	-163 212	100,7 %
KL menot	-1 517 833	-732 603	0	-732 603	-785 918	-53 315	107,3 %
Menot yht.	-21 823 833	-22 789 994	-536 200	-23 326 194	-23 542 721	-216 527	100,9 %
Toimintakate	-20 141 177	-20 842 773	-536 200	-21 378 973	-21 200 784	178 189	99,2 %
Poistot	-265 582	-319 442	0	-319 442	-239 751	79 691	75,1 %
Netto	-20 406 760	-21 162 215	-536 200	-21 698 415	-21 440 535	257 880	98,8 %
VAKKA-SUOMEN KANSALAIPOISTO							
Tulot	501 346	666 025	0	666 025	717 587	51 562	107,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	501 346	666 025	0	666 025	717 587	51 562	107,7 %
Menot	-1 173 421	-1 416 825	-6 900	-1 423 725	-1 510 981	-87 256	106,1 %
KL menot	-45 968	-55 783	0	-55 783	-60 152	-4 369	107,8 %
Menot yht.	-1 219 390	-1 472 608	-6 900	-1 479 508	-1 571 132	-91 624	106,2 %
Toimintakate	-718 044	-806 583	-6 900	-813 483	-853 546	-40 063	104,9 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-718 044	-806 583	-6 900	-813 483	-853 546	-40 063	104,9 %
V-S KANS.OPISTON JOHTOKUNTA							
Tulot	501 346	666 025	0	666 025	717 587	51 562	107,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	501 346	666 025	0	666 025	717 587	51 562	107,7 %
Menot	-1 173 421	-1 416 825	-6 900	-1 423 725	-1 510 981	-87 256	106,1 %
KL menot	-45 968	-55 783	0	-55 783	-60 152	-4 369	107,8 %
Menot yht.	-1 219 390	-1 472 608	-6 900	-1 479 508	-1 571 132	-91 624	106,2 %
Toimintakate	-718 044	-806 583	-6 900	-813 483	-853 546	-40 063	104,9 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-718 044	-806 583	-6 900	-813 483	-853 546	-40 063	104,9 %

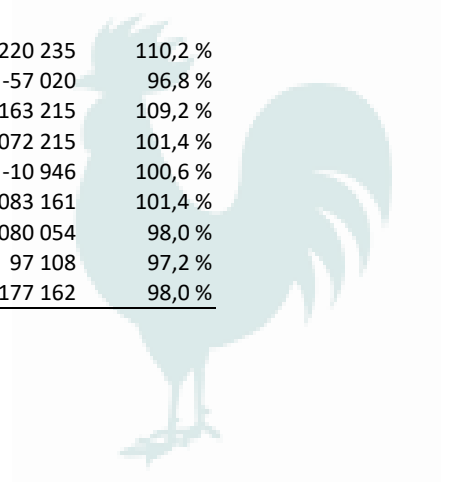
	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO							
Tulot	455 759	426 000	0	426 000	423 851	-2 149	99,5 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	455 759	426 000	0	426 000	423 851	-2 149	99,5 %
Menot	-1 190 195	-1 238 587	0	-1 238 587	-1 168 993	69 594	94,4 %
KL menot	-54 886	-52 638	0	-52 638	-48 004	4 634	91,2 %
Menot yht.	-1 245 081	-1 291 225	0	-1 291 225	-1 216 998	74 227	94,3 %
Toimintakate	-789 322	-865 225	0	-865 225	-793 147	72 078	91,7 %
Poistot	-2 843	-4 130	0	-4 130	-10 140	-6 010	245,5 %
Netto	-792 166	-869 355	0	-869 355	-803 287	66 068	92,4 %
V-S MUS.OP. JOHTOKUNTA							
Tulot	455 759	426 000	0	426 000	423 851	-2 149	99,5 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	455 759	426 000	0	426 000	423 851	-2 149	99,5 %
Menot	-1 190 195	-1 238 587	0	-1 238 587	-1 168 993	69 594	94,4 %
KL menot	-54 886	-52 638	0	-52 638	-48 004	4 634	91,2 %
Menot yht.	-1 245 081	-1 291 225	0	-1 291 225	-1 216 998	74 227	94,3 %
Toimintakate	-789 322	-865 225	0	-865 225	-793 147	72 078	91,7 %
Poistot	-2 843	-4 130	0	-4 130	-10 140	-6 010	245,5 %
Netto	-792 166	-869 355	0	-869 355	-803 287	66 068	92,4 %
SOS. HALLINTO							
Tulot	17 316	10 000	0	10 000	15 670	5 670	156,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	17 316	10 000	0	10 000	15 670	5 670	156,7 %
Menot	-1 122 487	-913 646	-29 800	-943 446	-938 040	5 406	99,4 %
KL menot	-50 804	-32 378	0	-32 378	-28 362	4 016	87,6 %
Menot yht.	-1 173 291	-946 024	-29 800	-975 824	-966 402	9 422	99,0 %
Toimintakate	-1 155 976	-936 024	-29 800	-965 824	-950 732	15 092	98,4 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-1 155 976	-936 024	-29 800	-965 824	-950 732	15 092	98,4 %
PERHEPALVELUT							
Tulot	126 937	8 000	0	8 000	19 771	11 771	247,1 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	126 937	8 000	0	8 000	19 771	11 771	247,1 %
Menot	-1 662 927	-1 956 375	0	-1 956 375	-1 340 615	615 760	68,5 %
KL menot	-16 242	-21 884	0	-21 884	-15 641	6 243	71,5 %
Menot yht.	-1 679 169	-1 978 259	0	-1 978 259	-1 356 255	622 004	68,6 %
Toimintakate	-1 552 232	-1 970 259	0	-1 970 259	-1 336 485	633 774	67,8 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-1 552 232	-1 970 259	0	-1 970 259	-1 336 485	633 774	67,8 %
TOIMEENTULOTURVA							
Tulot	17 547	15 000	0	15 000	20 342	5 342	135,6 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	17 547	15 000	0	15 000	20 342	5 342	135,6 %
Menot	-342 379	-180 100	0	-180 100	-355 961	-175 861	197,6 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-342 379	-180 100	0	-180 100	-355 961	-175 861	197,6 %
Toimintakate	-324 833	-165 100	0	-165 100	-335 619	-170 519	203,3 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-324 833	-165 100	0	-165 100	-335 619	-170 519	203,3 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
PERUSTERVEYDENHUOLTO							
Tulot	2 629 486	745 074	0	745 074	2 016 547	1 271 473	270,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	2 629 486	745 074	0	745 074	2 016 547	1 271 473	270,7 %
Menot	-8 200 431	-7 248 047	0	-7 248 047	-8 341 325	-1 093 278	115,1 %
KL menot	-330 069	-237 367	0	-237 367	-254 117	-16 750	107,1 %
Menot yht.	-8 530 500	-7 485 414	0	-7 485 414	-8 595 442	-1 110 028	114,8 %
Toimintakate	-5 901 014	-6 740 340	0	-6 740 340	-6 578 895	161 445	97,6 %
Poistot	-2 043	-2 043	0	-2 043	0	2 043	0,0 %
Netto	-5 903 057	-6 742 383	0	-6 742 383	-6 578 895	163 488	97,6 %
ERIKOISSAIRAANHOITO							
Tulot	80 432	0	0	0	46 870	46 870	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	80 432	0	0	0	46 870	46 870	0,0 %
Menot	-9 979 673	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 536 907	69 522	99,3 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-9 979 673	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 536 907	69 522	99,3 %
Toimintakate	-9 899 241	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 490 037	116 392	98,9 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-9 899 241	-10 606 429	0	-10 606 429	-10 490 037	116 392	98,9 %
VAMMAISPALVELU							
Tulot	809 349	718 212	0	718 212	833 749	115 537	116,1 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	809 349	718 212	0	718 212	833 749	115 537	116,1 %
Menot	-4 389 851	-4 623 000	0	-4 623 000	-5 302 851	-679 851	114,7 %
KL menot	-72 631	-54 584	0	-54 584	-43 158	11 426	79,1 %
Menot yht.	-4 462 481	-4 677 584	0	-4 677 584	-5 346 009	-668 425	114,3 %
Toimintakate	-3 653 132	-3 959 372	0	-3 959 372	-4 512 261	-552 889	114,0 %
Poistot	0	-6 018	0	-6 018	0	6 018	0,0 %
Netto	-3 653 132	-3 965 390	0	-3 965 390	-4 512 261	-546 871	113,8 %
IÄKKÄIDEN PALVELUT							
Tulot	1 527 241	1 351 925	0	1 351 925	1 461 395	109 470	108,1 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 527 241	1 351 925	0	1 351 925	1 461 395	109 470	108,1 %
Menot	-8 877 751	-10 183 538	0	-10 183 538	-9 962 880	220 658	97,8 %
KL menot	-475 566	-325 310	0	-325 310	-297 062	28 248	91,3 %
Menot yht.	-9 353 317	-10 508 848	0	-10 508 848	-10 259 942	248 906	97,6 %
Toimintakate	-7 826 076	-9 156 923	0	-9 156 923	-8 798 547	358 376	96,1 %
Poistot	-201	-219	0	-219	-2	217	1,1 %
Netto	-7 826 277	-9 157 142	0	-9 157 142	-8 798 549	358 593	96,1 %
SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	5 208 307	2 848 211	0	2 848 211	4 414 343	1 566 132	155,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	5 208 307	2 848 211	0	2 848 211	4 414 343	1 566 132	155,0 %
Menot	-34 575 539	-35 711 135	-29 800	-35 740 935	-36 779 867	-1 038 932	102,9 %
KL menot	-945 312	-671 523	0	-671 523	-638 435	33 088	95,1 %
Menot yht.	-35 520 852	-36 382 658	-29 800	-36 412 458	-37 418 301	-1 005 843	102,8 %
Toimintakate	-30 312 545	-33 534 447	-29 800	-33 564 247	-33 003 958	560 289	98,3 %
Poistot	-2 244	-8 280	0	-8 280	-2	8 278	0,0 %
Netto	-30 314 789	-33 542 727	-29 800	-33 572 527	-33 003 961	568 566	98,3 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
TEKNINEN HALLINTO							
Tulot	207 797	317 000	0	317 000	267 007	-49 993	84,2 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	207 797	317 000	0	317 000	267 007	-49 993	84,2 %
Menot	-196 757	-295 012	0	-295 012	-265 272	29 740	89,9 %
KL menot	-9 475	-7 223	0	-7 223	-8 484	-1 261	117,5 %
Menot yht.	-206 232	-302 235	0	-302 235	-273 756	28 479	90,6 %
Toimintakate	1 565	14 765	0	14 765	-6 749	-21 514	-45,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	1 565	14 765	0	14 765	-6 749	-21 514	-45,7 %
LIIK.VÄYLÄT JA ALUEET							
Tulot	24 045	3 020	0	3 020	88 466	85 446	-
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	24 045	3 020	0	3 020	88 466	85 446	-
Menot	-613 210	-662 040	0	-662 040	-808 226	-146 186	122,1 %
KL menot	-11 577	-9 981	0	-9 981	-13 395	-3 414	134,2 %
Menot yht.	-624 787	-672 021	0	-672 021	-821 621	-149 600	122,3 %
Toimintakate	-600 742	-669 001	0	-669 001	-733 155	-64 154	109,6 %
Poistot	-648 184	-682 346	0	-682 346	-675 389	6 957	99,0 %
Netto	-1 248 926	-1 351 347	0	-1 351 347	-1 408 544	-57 197	104,2 %
JÄTEHUOLTO							
Tulot	83 393	75 000	0	75 000	83 183	8 183	110,9 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	83 393	75 000	0	75 000	83 183	8 183	110,9 %
Menot	-40 021	-59 247	0	-59 247	-41 415	17 832	69,9 %
KL menot	-7	-13	0	-13	-33	-20	255,5 %
Menot yht.	-40 028	-59 260	0	-59 260	-41 448	17 812	69,9 %
Toimintakate	43 364	15 740	0	15 740	41 734	25 994	265,1 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	43 364	15 740	0	15 740	41 734	25 994	265,1 %
KIINTEISTÖT							
Tulot	3 077 121	4 540 704	0	4 540 704	4 488 986	-51 718	98,9 %
KL tulot	1 142 041	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	4 219 162	4 540 704	0	4 540 704	4 488 986	-51 718	98,9 %
Menot	-4 096 404	-4 231 925	-38 000	-4 269 925	-4 402 448	-132 523	103,1 %
KL menot	-119 035	-104 846	0	-104 846	-81 616	23 230	77,8 %
Menot yht.	-4 215 439	-4 336 771	-38 000	-4 374 771	-4 484 064	-109 293	102,5 %
Toimintakate	3 723	203 933	-38 000	165 933	4 922	-161 011	3,0 %
Poistot	-1 840 830	-1 855 637	0	-1 855 637	-1 890 441	-34 804	101,9 %
Netto	-1 837 108	-1 651 704	-38 000	-1 689 704	-1 885 519	-195 815	111,6 %
VESIHUOLTOLAITOS							
Tulot	1 881 558	1 821 700	0	1 821 700	1 949 427	127 727	107,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 881 558	1 821 700	0	1 821 700	1 949 427	127 727	107,0 %
Menot	-1 431 336	-1 366 313	0	-1 366 313	-1 400 789	-34 476	102,5 %
KL menot	-19 037	-16 996	0	-16 996	-15 629	1 367	92,0 %
Menot yht.	-1 450 373	-1 383 309	0	-1 383 309	-1 416 418	-33 109	102,4 %
Toimintakate	431 186	438 391	0	438 391	533 010	94 619	121,6 %
Poistot	-512 663	-510 755	0	-510 755	-497 012	13 743	97,3 %
Netto	-81 477	-72 364	0	-72 364	35 997	108 361	-49,7 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
MITTAUSPALVELU							
Tulot	12 744	10 700	0	10 700	10 518	-182	98,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	12 744	10 700	0	10 700	10 518	-182	98,3 %
Menot	-73 100	-89 481	0	-89 481	-72 179	17 302	80,7 %
KL menot	-3 509	-1 963	0	-1 963	-1 080	883	55,0 %
Menot yht.	-76 609	-91 444	0	-91 444	-73 258	18 186	80,1 %
Toimintakate	-63 865	-80 744	0	-80 744	-62 741	18 003	77,7 %
Poistot	-9 794	-8 333	0	-8 333	-11 254	-2 921	135,1 %
Netto	-73 659	-89 077	0	-89 077	-73 995	15 082	83,1 %
PALO, PELASTUS JA SUOJELU							
Tulot	0	35 000	0	35 000	0	-35 000	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	35 000	0	35 000	0	-35 000	0,0 %
Menot	-772 441	-817 121	0	-817 121	-757 877	59 244	92,7 %
KL menot	-2 787	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-775 228	-817 121	0	-817 121	-757 877	59 244	92,7 %
Toimintakate	-775 228	-782 121	0	-782 121	-757 877	24 244	96,9 %
Poistot	0	-1 985	0	-1 985	-1 489	496	75,0 %
Netto	-775 228	-784 106	0	-784 106	-759 366	24 740	96,8 %
TEKNINEN VALIOKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	5 286 658	6 803 124	0	6 803 124	6 887 586	84 462	101,2 %
KL tulot	1 142 041	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	6 428 698	6 803 124	0	6 803 124	6 887 586	84 462	101,2 %
Menot	-7 223 270	-7 521 139	-38 000	-7 559 139	-7 748 204	-189 065	102,5 %
KL menot	-165 426	-141 022	0	-141 022	-120 237	20 785	85,3 %
Menot yht.	-7 388 696	-7 662 161	-38 000	-7 700 161	-7 868 442	-168 281	102,2 %
Toimintakate	-959 997	-859 037	-38 000	-897 037	-980 855	-83 818	109,3 %
Poistot	-3 011 471	-3 059 056	0	-3 059 056	-3 075 586	-16 530	100,5 %
Netto	-3 971 468	-3 918 093	-38 000	-3 956 093	-4 056 441	-100 348	102,5 %
YMPÄRISTÖNSUOJELU							
Tulot	47 481	39 000	0	39 000	41 967	2 967	107,6 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	47 481	39 000	0	39 000	41 967	2 967	107,6 %
Menot	-156 359	-168 316	0	-168 316	-144 603	23 713	85,9 %
KL menot	-6 099	-4 333	0	-4 333	-3 818	515	88,1 %
Menot yht.	-162 457	-172 649	0	-172 649	-148 422	24 227	86,0 %
Toimintakate	-114 977	-133 649	0	-133 649	-106 455	27 194	79,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-114 977	-133 649	0	-133 649	-106 455	27 194	79,7 %
RAKENNUSVALVONTA							
Tulot	101 896	101 050	0	101 050	99 489	-1 561	98,5 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	101 896	101 050	0	101 050	99 489	-1 561	98,5 %
Menot	-114 713	-127 071	0	-127 071	-129 398	-2 327	101,8 %
KL menot	-6 226	-5 362	0	-5 362	-5 475	-113	102,1 %
Menot yht.	-120 939	-132 433	0	-132 433	-134 874	-2 441	101,8 %
Toimintakate	-19 044	-31 383	0	-31 383	-35 385	-4 002	112,8 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-19 044	-31 383	0	-31 383	-35 385	-4 002	112,8 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	149 376	140 050	0	140 050	141 456	1 406	101,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	149 376	140 050	0	140 050	141 456	1 406	101,0 %
Menot	-271 072	-295 387	0	-295 387	-274 002	21 385	92,8 %
KL menot	-12 325	-9 695	0	-9 695	-9 294	401	95,9 %
Menot yht.	-283 397	-305 082	0	-305 082	-283 295	21 787	92,9 %
Toimintakate	-134 021	-165 032	0	-165 032	-141 839	23 193	85,9 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-134 021	-165 032	0	-165 032	-141 839	23 193	85,9 %
KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ							
Tulot	21 313 267	21 716 570	86 900	21 803 470	24 023 705	2 220 235	110,2 %
KL tulot	2 795 858	1 758 194	0	1 758 194	1 701 174	-57 020	96,8 %
Tulot yht.	24 109 125	23 474 764	86 900	23 561 664	25 724 879	2 163 215	109,2 %
Menot	-71 919 608	-76 070 594	-868 100	-76 938 694	-78 010 909	-1 072 215	101,4 %
KL menot	-2 919 126	-1 841 368	0	-1 841 368	-1 852 314	-10 946	100,6 %
Menot yht.	-74 838 734	-77 911 962	-868 100	-78 780 062	-79 863 223	-1 083 161	101,4 %
Toimintakate	-50 729 609	-54 437 198	-781 200	-55 218 398	-54 138 344	1 080 054	98,0 %
Poistot	-3 329 327	-3 494 368	0	-3 494 368	-3 397 260	97 108	97,2 %
Netto	-54 058 937	-57 931 566	-781 200	-58 712 766	-57 535 604	1 177 162	98,0 %

2.14. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 882 535	0	3 882 535	4 308 266	425 731
Maksutuotot	2 943 131	0	2 943 131	3 325 614	382 483
Tuet ja avustukset	1 295 576	0	1 295 576	2 270 288	974 712
Muut toimintatuotot	1 484 655	0	1 484 655	1 835 683	351 028
TOIMINTATUOTOT YHT.	9 605 897	0	9 605 897	11 739 851	2 133 954
VALM. OMAAN KÄYTT.	0	0	0	20 837	20 837
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-25 190 951	-353 448	-25 544 399	-25 733 976	-189 577
Eläkekulut	-5 304 115	-86 566	-5 390 681	-5 682 968	-292 287
Muut henkilösivukulut	-1 079 165	-17 851	-1 097 016	-918 058	178 958
Henkilöstökulut yht.	-31 574 231	-457 865	-32 032 096	-32 335 002	-302 906
Palvelujen ostot	-25 514 636	-15 200	-25 529 836	-25 794 476	-264 640
Varastojen lisäys	0	0	0	124 109	124 109
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 983 998	-127 135	-4 111 133	-4 105 539	5 594
Avustukset	-1 420 107	0	-1 420 107	-1 595 180	-175 073
Muut toimintakulut	-1 584 986	-166 000	-1 750 986	-2 068 743	-317 757
TOIMINTAKULUT YHT.	-64 077 958	-766 200	-64 844 158	-65 774 831	-930 673
TOIMINTAKATE	-54 472 061	-766 200	-55 238 261	-54 014 143	1 224 118
Verotulot	32 383 000	0	32 383 000	33 378 051	995 051
Valtionosuudet	25 394 064	0	25 394 064	25 784 567	390 503
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	156 300	0	156 300	206 146	49 846
Korkokulut	-55 000	0	-55 000	-116 623	-61 623
Muut rahoituskulut	-113 000	0	-113 000	-86 176	26 824
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-11 700	0	-11 700	3 347	15 047
Kertaluonteiset poistot	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	3 293 303	-766 200	2 527 103	5 151 822	2 624 719
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-3 494 368	0	-3 494 368	-3 397 260	97 108
Arvonalentumiset	0	0	0	-163 160	-163 160
Poistot ja arvonal. yht.	-3 494 368	0	-3 494 368	-3 560 420	-66 052
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-201 065	-766 200	-967 265	1 591 402	2 558 667
Poistoeron muutos	104 912	0	104 912	104 913	1
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-96 153	-766 200	-862 353	1 696 315	2 558 668

VEROTULOJEN ERITTELY

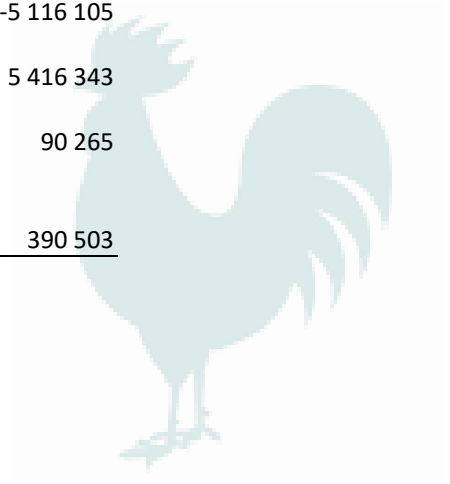
	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
Kunnallisvero	26 699 065	28 256 000	0	28 256 000	27 723 091	-532 909
Osuus yhteisöveroista	3 120 233	2 109 000	0	2 109 000	3 490 564	1 381 564
Kiinteistövero	2 079 991	2 018 000	0	2 018 000	2 164 396	146 396
Muut verotulot	1 243	0	0	0	0	0
Yhteensä	31 900 532	32 383 000	0	32 383 000	33 378 051	995 051

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
Peruspalveluiden valtion- osuus (sis. korvaus)	24 532 121	0	24 532 121	19 416 016	-5 116 105
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	0	0	0	5 416 343	5 416 343
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	861 943	0	861 943	952 208	90 265
Yhteensä	25 394 064	0	25 394 064	25 784 567	390 503

TULOVEROPROSENTTI VEROVUOSITTAIN

Vuosi	%
2006	19,25
2007	19,25
2008	19,75
2009	19,75
2010	19,75
2011	19,75
2012	19,75
2013	19,75
2014	19,75
2015	20,25
2016	20,75
2017	20,75
2018	20,50
2019	20,75
2020	20,75
2021	20,75
2022	20,75

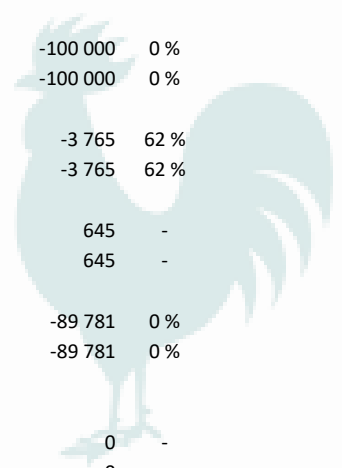

2.15. Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
14 KAUPUNGINHALLITUS							
8110 Kiinteä omaisuus (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	41 000	0	0	0	28 007	28 007	-
Myynnit yht.	-76 422	0	0	0	-220 162	-220 162	-
Investoinnit netto	-35 422	0	0	0	-192 155	-192 155	-
8145 Arvopaperit (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	50 611	0	0	0	-912	-912	-
Myynnit yht.	-197 323	0	0	0	-1 009	-1 009	-
Investoinnit netto	-146 712	0	0	0	-1 921	-1 921	-
80 INVESTOINNIT							
8100 Investoinnit hallinto (602 Irtain omaisuus)							
691 Keittiöiden kalusto							
Hankinnat yht.	18 110	20 000	0	20 000	25 520	5 520	128 %
Investoinnit netto	18 110	20 000	0	20 000	25 520	5 520	128 %
731 HRM-ohjelmistot							
Hankinnat yht.	0	22 000	0	22 000	0	-22 000	0 %
Investoinnit netto	0	22 000	0	22 000	0	-22 000	0 %
732 Kotisivujen kehittäminen							
Hankinnat yht.	7 425	0	0	0	7 425	7 425	-
Investoinnit netto	7 425	0	0	0	7 425	7 425	-
737 Clausion konserniohjelman							
Hankinnat yht.	12 307	21 000	0	21 000	5 760	-15 240	27 %
Investoinnit netto	12 307	21 000	0	21 000	5 760	-15 240	27 %
750 Windows server Datacent							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	19 209	-791	96 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	19 209	-791	96 %
751 Talouden järj. uudistus							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	10 600	-9 400	53 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	10 600	-9 400	53 %
752 Clouidia kilpailutus- ja sop.oh							
Hankinnat yht.	23 156	24 000	0	24 000	0	-24 000	0 %
Investoinnit netto	23 156	24 000	0	24 000	0	-24 000	0 %
762 (Varpeen ruokasalin kalusteet							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	19 955	-45	100 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	19 955	-45	100 %
763 Taidehankinta, Munamarkkinat							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto				0	0	0	-
766 Kotisivujen uusiminen							
Hankinnat yht.	0	60 000	0	60 000	0	-60 000	0 %
Investoinnit netto				60 000	0	-60 000	0 %
8100 Investoinnit hallinto (603 Kiinteä omaisuus)							
701 Maanhankinta ja lunastukset							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	1 120	-98 880	1 %
Investoinnit netto				100 000	1 120	-98 880	1 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (600 Talonrakennus)							
602 Varpeen ja lukion kel perusk							
Hankinnat yht.	1 242 173	0	0	0	2 000	2 000	-
Investoinnit netto				0	2 000	2 000	-
613 Varavoiman rakentaminen							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	1 180	1 180	-

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				0	1 180	1 180	-
617 Matikan alueen huoltorakennus							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto				20 000	0	-20 000	0 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
652 Uimarantojen perusk. ja parann							
Hankinnat yht.	26 345	10 000	0	10 000	-23 938	-33 938	-239 %
Investoinnit netto				10 000	-23 938	-33 938	-239 %
655 Särkijärven kehittäminen							
Hankinnat yht.	952	0	0	0	-774	-774	-
Investoinnit netto				0	-774	-774	-
656 Pesäpallokentän siirto							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	0	-100 000	0 %
Investoinnit netto				100 000	0	-100 000	0 %
659 Laitilan pesäpallokatso							
Hankinnat yht.	0	130 000	-120 000	10 000	6 235	-3 765	62 %
Investoinnit netto				10 000	6 235	-3 765	62 %
714 Betoninen skeittiparkki							
Hankinnat yht.	15 000	0	0	0	645	645	-
Investoinnit netto				0	645	645	-
748 Kauppilan umpipiha-perusnäytt.							
Hankinnat yht.	0	89 781	0	89 781	0	-89 781	0 %
Investoinnit netto				89 781	0	-89 781	0 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (602 Irtain omaisuus)							
724 Varppeen koulun av-laitteisto							
Hankinnat yht.	655	25 000	-25 000	0	0	0	-
Investoinnit netto				0	0	0	-
757 Sähköinen lähetyjärjestelmä							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	9 059	-941	91 %
Investoinnit netto				10 000	9 059	-941	91 %
758 Kappelimäen koulun TVT-laittee							
Hankinnat yht.	0	18 000	0	18 000	15 761	-2 239	88 %
Investoinnit netto				18 000	15 761	-2 239	88 %
759 (Laitilan kyläkoulun esitystek							
Hankinnat yht.	0	36 000	0	36 000	28 975	-7 025	80 %
Investoinnit netto				36 000	28 975	-7 025	80 %
760 Varppeen koulun opetusv.uusint							
Hankinnat yht.	0	26 000	0	26 000	25 065	-935	96 %
Investoinnit netto				26 000	25 065	-935	96 %
761 Varppeen kell.krs kalustus							
Hankinnat yht.	0	155 000	0	155 000	150 888	-4 112	97 %
Investoinnit netto				155 000	150 888	-4 112	97 %
8202 Investoinnit VS m.opisto (602 Irtain omaisuus)							
696 Musiikkiopiston pihasoittimet							
Hankinnat yht.	0	26 000	0	26 000	0	-26 000	0 %
Investoinnit netto				26 000	0	-26 000	0 %
8300 Invesotinnit sote (600 Talonrakennus)							
613 Varavoiman rakentaminen							
Hankinnat yht.	112 354	0	0	0	-1 180	-1 180	-
Investoinnit netto				0	-1 180	-1 180	-
706 (Kaukolankodin hankesuunnittel							
Hankinnat yht.	27 853	0	0	0	-27 853	-27 853	-
Investoinnit netto				0	-27 853	-27 853	-
8400 Investoinnit tekninen toimi (400 Teknisen hankkeet)							
401 (Sirpunpuisto)							
Hankinnat yht.	86 977	50 000	0	50 000	-52 210	-102 210	-104 %

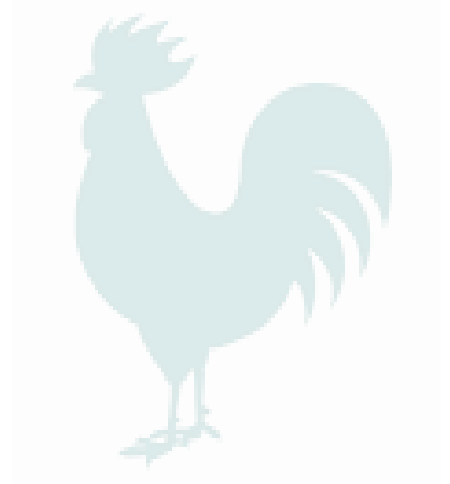

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				50 000	-52 210	-102 210	-104 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (600 Talonrakennus)							
601 Kaukolankoti							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	480	480	-
Investoinnit netto				0	480	480	-
608 (Kappelimäen puutyöl. lattia							
Hankinnat yht.	0	40 000	0	40 000	34 861	-5 139	87 %
Investoinnit netto				40 000	34 861	-5 139	87 %
615 Urheilutalon peruskojaus							
Hankinnat yht.	0	160 000	-100 000	60 000	50 512	-9 488	84 %
Investoinnit netto				60 000	50 512	-9 488	84 %
616 Kaupungintalon IV ja valaistus							
Hankinnat yht.	747 585	450 000	0	450 000	583 502	133 502	130 %
Investoinnit netto				450 000	583 502	133 502	130 %
618 Kyläkoulujen monitoimikentät							
Hankinnat yht.	0	33 500	0	33 500	24 474	-9 026	73 %
Investoinnit netto				33 500	24 474	-9 026	73 %
619 Winnovan rakennusten perusk.							
Hankinnat yht.	206 843	300 000	215 000	515 000	488 203	-26 797	95 %
Investoinnit netto				515 000	488 203	-26 797	95 %
628 Varppeen ruokalan peruskorjaus							
Hankinnat yht.	0	500 000	-78 000	422 000	430 719	8 719	102 %
Investoinnit netto				422 000	430 719	8 719	102 %
630 (Kodjalan koulun piharak. k.							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	25 981	-4 019	87 %
Investoinnit netto				30 000	25 981	-4 019	87 %
632 Varppeen koulun salin katto							
Hankinnat yht.	0	100 000	-100 000	0	0	0	-
Investoinnit netto				0	0	0	-
634 (8-tien yritysk. LVI-saneeraus							
Hankinnat yht.	123 745	300 000	110 000	410 000	408 351	-1 649	100 %
Investoinnit netto				410 000	408 351	-1 649	100 %
635 Heinikkalan navetan pk							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	6 234	6 234	-
Investoinnit netto				0	6 234	6 234	-
706 (Kaukolankodin hankesuunnittel							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	37 552	37 552	-
Investoinnit netto				0	37 552	37 552	-
708 Varppeen ruokalan salin tarjoi							
Hankinnat yht.	0	100 000	78 000	178 000	180 710	2 710	102 %
Investoinnit netto				178 000	180 710	2 710	102 %
709 Kappelimäen koulun lukitusjärj							
Hankinnat yht.	0	40 000	-40 000	0	15 553	15 553	-
Investoinnit netto				0	15 553	15 553	-
738 (Kappelimäen koulun liikuntasa							
Hankinnat yht.	0	30 000	-10 000	20 000	18 922	-1 078	95 %
Investoinnit netto				20 000	18 922	-1 078	95 %
739 Kappelimäen kellarin sos.tilat							
Hankinnat yht.	0	80 000	-20 000	60 000	56 742	-3 258	95 %
Investoinnit netto				60 000	56 742	-3 258	95 %
740 Kodjalan k. lukitusjärjestelmä							
Hankinnat yht.	0	15 000	-15 000	0	0	0	-
Investoinnit netto				0	0	0	-
741 Pähkinäpensaana p. jäähd. lisäy							
Hankinnat yht.	0	40 000	70 000	110 000	82 522	-27 478	75 %
Investoinnit netto				110 000	82 522	-27 478	75 %
743 Kirjaston valaistuksen uusim.							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	17 510	2 510	117 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				15 000	17 510	2 510	117 %
744 Mustajärven rantasauna							
Hankinnat yht.	0	70 000	-60 000	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto				10 000	0	-10 000	0 %
745 (Varikon kiviainesvarasto)							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto				20 000	0	-20 000	0 %
764 Varppee lähiliikuntapaikka							
Hankinnat yht.	0	10 000	-10 000	0	0	0	-
Investoinnit netto				0	0	0	-
765 Soukainen kyläk. tekn.työn pur							
Hankinnat yht.	0	45 000	0	45 000	15 602	-29 398	35 %
Investoinnit netto				45 000	15 602	-29 398	35 %
767 Isokartanontien liittymä							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	45 607	45 607	-
Investoinnit netto				0	45 607	45 607	-
769 Varpp & Kappelimäen kuulutusj.							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	38 920	38 920	-
Investoinnit netto				0	38 920	38 920	-
813 Winnovan uudisrak.suunnittelu							
Hankinnat yht.	0	0	30 000	30 000	360	-29 640	1 %
Investoinnit netto				30 000	360	-29 640	1 %
840 Investoinnit tekninen toimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
636 Kaari- ja Matovuorentie perusk							
Hankinnat yht.	131 828	220 000	-60 000	160 000	163 379	3 379	102 %
Investoinnit netto				160 000	163 379	3 379	102 %
637 Laessaari asemakaavalaajennus							
Hankinnat yht.	0	75 000	0	75 000	41 354	-33 646	55 %
Investoinnit netto				75 000	41 354	-33 646	55 %
640 Hallitie ja -polku rak.							
Hankinnat yht.	0	80 000	0	80 000	19 642	-60 358	25 %
Investoinnit netto				80 000	19 642	-60 358	25 %
641 Samppanummentie peruskunnos- tus							
Hankinnat yht.	0	350 000	0	350 000	194 510	-155 490	56 %
Investoinnit netto				350 000	194 510	-155 490	56 %
642 Kotoharju asemakaavalaajennus							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	695	-9 305	7 %
Investoinnit netto				10 000	695	-9 305	7 %
643 Pienet korjauskohteet							
Hankinnat yht.	3 560	50 000	0	50 000	6 900	-43 100	14 %
Investoinnit netto				50 000	6 900	-43 100	14 %
649 Päällystysohjelman mukaiset k.							
Hankinnat yht.	202 484	250 000	0	250 000	207 718	-42 282	83 %
Investoinnit netto				250 000	207 718	-42 282	83 %
650 Hulevesijärjest. täyd. ja kunn							
Hankinnat yht.	37 116	60 000	0	60 000	65 713	5 713	110 %
Investoinnit netto				60 000	65 713	5 713	110 %
651 Katuvalojen saneeraus							
Hankinnat yht.	128 197	200 000	0	200 000	213 164	13 164	107 %
Investoinnit netto				200 000	213 164	13 164	107 %
652 Uimarantojen perusk. ja parann							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	-775	-775	-
Investoinnit netto				0	-775	-775	-
653 Leikkik. varust. ja turvatuot							
Hankinnat yht.	14 386	40 000	0	40 000	0	-40 000	0 %
Investoinnit netto				40 000	0	-40 000	0 %
661 Koirapuiston rakentaminen							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	7 341	-12 659	37 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				20 000	7 341	-12 659	37 %
664 Vesijohtoverkoston saneer.							
Hankinnat yht.	6 197	0	0	0	1 718	1 718	-
Investoinnit netto				0	1 718	1 718	-
712 Huovinojan putkitus							
Hankinnat yht.	25 988	50 000	0	50 000	21 017	-28 983	42 %
Investoinnit netto				50 000	21 017	-28 983	42 %
714 Betoninen skeittiparkki							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	0	-100 000	0 %
Investoinnit netto				100 000	0	-100 000	0 %
746 Vihtorinkadun kunnostus							
Hankinnat yht.	0	100 000	-100 000	0	3 926	3 926	-
Investoinnit netto				0	3 926	3 926	-
747 Keskustan maisemakuvan parant.							
Hankinnat yht.	0	70 000	0	70 000	23 325	-46 675	33 %
Investoinnit netto				70 000	23 325	-46 675	33 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (602 Irtain omaisuus)							
684 (Ruohonleikkuri, puistot)							
Hankinnat yht.	0	17 000	0	17 000	16 500	-500	97 %
Investoinnit netto				17 000	16 500	-500	97 %
753 Kameravalvonta							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
Investoinnit netto				25 000	0	-25 000	0 %
754 Sähköautojen latauspisteet							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	30 795	795	103 %
Investoinnit netto				30 000	30 795	795	103 %
755 (Pakettiauto kunnossapito)							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	14 677	-323	98 %
Investoinnit netto				15 000	14 677	-323	98 %
8500 Investoinnit vesihuoltolaitos (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
663 Vesihuoltojärjestelmien kehittäminen							
Hankinnat yht.	7 307	10 000	0	10 000	8 730	-1 270	87 %
Investoinnit netto				10 000	8 730	-1 270	87 %
664 Vesijohtoverkoston saneer.							
Hankinnat yht.	108 592	250 000	0	250 000	170 413	-79 587	68 %
Investoinnit netto				250 000	170 413	-79 587	68 %
666 Vesijohtoverkosto Laessaari							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	0	-50 000	0 %
Investoinnit netto				50 000	0	-50 000	0 %
667 Vesijohtoverkosto Kotoharju							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto				10 000	0	-10 000	0 %
669 Viemäriverkoston saneeraukset							
Hankinnat yht.	68 208	200 000	0	200 000	122 148	-77 852	61 %
Investoinnit netto				200 000	122 148	-77 852	61 %
670 Jätevesipumppaamoiden saneer.							
Hankinnat yht.	323	60 000	0	60 000	0	-60 000	0 %
Investoinnit netto				60 000	0	-60 000	0 %
672 Viemäriverkosto Laessaari							
Hankinnat yht.	0	50 000	20 000	70 000	0	-70 000	0 %
Investoinnit netto				70 000	0	-70 000	0 %
673 Viemäriverkoston Kotoharju							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto				10 000	0	-10 000	0 %
716 Etäluettavat vesimittarit							
Hankinnat yht.	566	50 000	0	50 000	0	-50 000	0 %
Investoinnit netto				50 000	0	-50 000	0 %
749 Viemäriverkosto Kovero							
Hankinnat yht.	0	80 000	0	80 000	59 732	-20 268	75 %

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				80 000	59 732	-20 268	75 %
INVESTOINTIOSA YHT.							
Hankinnat yht.	4 477 795	5 923 281	- 215 000	5 708 281	4 206 691	1 501 590	74 %
Avustukset yht.	-	-	-	-	-	-	-
Myyntit yht.	- 273 745	-	-	-	- 221 172	- 221 172	-
Investoinnit netto	4 204 050	5 923 281	- 215 000	5 708 281	3 985 520	- 1 722 761	70 %

2.16. Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 293 303	-766 200	2 527 103	5 151 822	2 624 719
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	-123 615	-123 615
Toiminnan rahavirta yht.	3 293 303	-766 200	2 527 103	5 028 207	2 501 104
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 923 281	0	-5 923 281	-4 206 691	1 716 590
Rah.osuudet investointien.	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	344 786	344 786
Investointien rahavirta yht.	-5 923 281	0	-5 923 281	-3 861 905	2 061 376
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	-2 629 978	-766 200	-3 396 178	1 166 302	4 562 480
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
Antolainasaamisten lisäykset liikel.	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset liikel.	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	1 682	1 682
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	0	0	0	1 682	1 682
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	0	0	5 000 000	5 000 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	-2 000 000	0	-2 000 000	-2 250 000	-250 000
Lyhytaik.lainojen muutos	4 445 334	0	4 445 334	-6 800 000	-11 245 334
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	2 445 334	0	2 445 334	-4 050 000	-6 495 334
Toimeksiant.varat ja po:n muutokset	0	0	0	147 956	147 956
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	-106 869	-106 869
Saamisten muutos	100 000	0	100 000	414 805	314 805
Korottomien velkojen muutos	-50 000	0	-50 000	574 400	624 400
Rahoituksen rahavirta	2 495 334	0	2 495 334	-3 019 707	-5 515 041
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-134 644	-766 200	-900 844	-1 851 724	-950 880

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

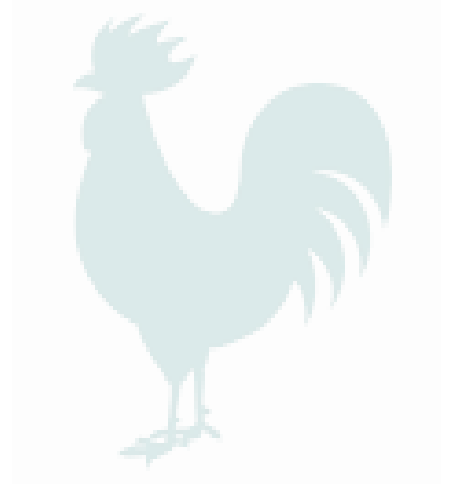
Antolainasaamisten lisäyksiä muille ovat kunnan myöntämät lainat muille kuin liikelaitoksille. Antolainojen lisäyksiä ovat taseessa pysyvien vastaavien sijoitusten ryhmään kuuluvat antolainat. Tähän kuuluvat mm. antolainat kunnan tytäryhteisöille ja muiden kunnallisia palveluja tuottavien yhteisöjen pysyväisluonteiseen rahoittamiseen, esimerkiksi investointien rahoittamiseen. Antolainasaamisten lisäyksiä liikelaitoksille ovat kunnan myöntämät lainat kunnan liikelaitoksille. Antolainasaamisten vähennyksiä ovat antolainojen lyhennykset kunnalle tilikauden aikana. Toteutumisessa esitetään erikseen vähennykset muilta ja vähennykset liikelaitoksilta.

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kuinka paljon lainoja on lyhennetty tilivuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen muutos osoittaa lyhytaikaisten lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksen.

VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN

Vaikutus maksuvalmiuteen esitetään samalla tarkkuudella kuin se on talousarviossa hyväksytty. Talousarviossa ei pystytä arvioimaan kaikkia maksuvalmiuteen vaikuttavia eriä: toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutoksia. Edellä mainittujen erien tilinpäätöstiedot esitetään ulkoisessa rahoituslaskelmassa kohdassa tilinpäätöslaskelmat.

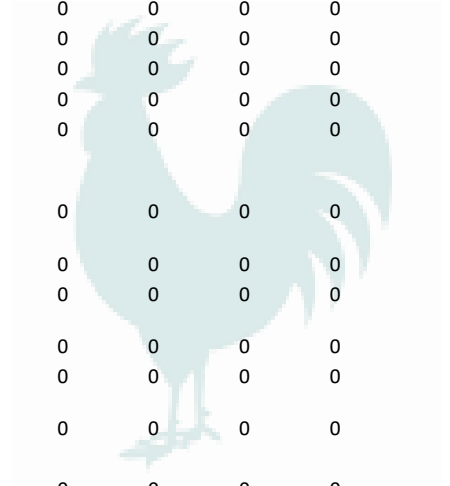
2.17. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA

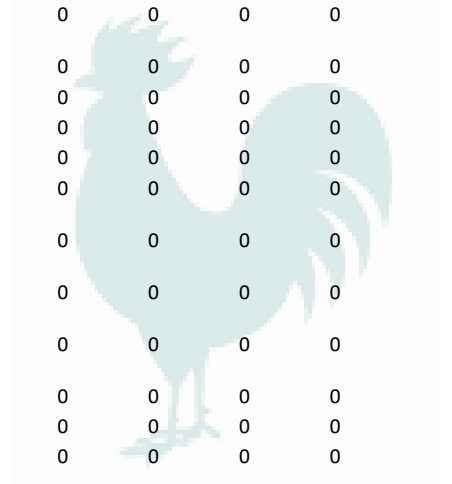
(1 000 e)		Määrärahat				Poik- keama	Tuloarviot					
		TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022		TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA												
10	Vaalit	B	-15	0	-15	-14	1	15	0	15	18	3
	YHTEENSÄ		-15	0	-15	-14	1	15	0	15	18	3
12 TARKASTUSLAUTAKUNTA												
14	Tilintarkastus	B	-30	0	-30	-17	13	0	0	0	0	0
	YHTEENSÄ		-30	0	-30	-17	13	0	0	0	0	0
14 KAUPUNGINHALLITUS												
15	Ruokah.palv./varpp.k.keittiö	B	-1 392	-57	-1 449	-1 517	-68	1 464	87	1 551	1 571	20
16	Ruokah.palv./kauk.k.keittiö	B	-968	0	-968	-878	90	927	0	927	909	-18
17	Tietohallintopalvelut	B	-564	0	-564	-571	-7	2	0	2	0	-2
18	Hallintopalvelut	B	-2 651	0	-2 651	-2 555	96	5 988	0	5 988	5 631	-357
19	Sisäinen palvelutoiminta	N	-658	0	-658	-568	90					
20	Talousoalvelut	B	-694	0	-694	-650	43	1	0	1	2	1
21	Elinkeinotoimi	B	-405	0	-405	-423	-18	116	0	116	116	0
22	Kaavoitus	N	-163	0	-163	-92	71					
23	Asuminen	B	-173	-200	-373	-378	-5	158	0	158	627	469
25	Maaseututoimi	B	-116	0	-116	-107	9	14	0	14	10	-4
	YHTEENSÄ		-7 785	-257	-8 042	-7 740	302	8 670	87	8 756	8 865	109
20 SIVISTYSVALIOKUNTA												
26	Sivistystoimen hallinto	B	-267	0	-267	-282	-14	0	0	0	28	28
27	Varhaiskasvatus	B	-5 260	-264	-5 524	-5 353	171	674	0	674	801	126
28	Perusopetus	B	-12 143	-273	-12 415	-12 751	-336	972	0	972	1 234	262
29	Lukio-opetus	B	-1 346	0	-1 346	-1 321	26	28	0	28	13	-15
30	Toisen ast.ammatillinen koul.	B	0	0	0	-3	-3	0	0	0	0	0
35	Kirjastoitoimi	B	-611	0	-611	-600	12	24	0	24	23	-1
36	Kulttuuritoimi	B	-350	0	-350	-388	-38	25	0	25	36	11
38	Nuorisotoimi	B	-352	0	-352	-296	57	95	0	95	99	4
39	Liikuntatoimi	B	-1 727	0	-1 727	-1 764	-36	129	0	129	108	-22
	YHTEENSÄ		-22 057	-536	-22 594	-22 757	-163	1 947	0	1 947	2 342	395
21 V-S KANS.OPISTON JOHTOKUNTA												
40	Vakka-suomen kansalaisopisto	B	-1 417	-7	-1 424	-1 511	-87	666	0	666	718	52
	YHTEENSÄ		-1 417	-7	-1 424	-1 511	-87	666	0	666	718	52
26 V-S MUS.OPISTON JOHTOKUNTA												
41	Vakka-suomen musiikkiopisto	B	-1 239	0	-1 239	-1 169	70	426	0	426	424	-2
	YHTEENSÄ		-1 239	0	-1 239	-1 169	70	426	0	426	424	-2
30 SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA												
43	Sos.hallinto	B	-914	-30	-943	-938	5	10	0	10	16	6
44	Perhepalvelut	B	-1 956	0	-1 956	-1 341	616	8	0	8	20	12
47	Toimeentuloturva	B	-180	0	-180	-356	-176	15	0	15	20	5
48	Perusterveydenhuolto	B	-7 248	0	-7 248	-8 341	-1 093	745	0	745	2 017	1 271
49	Erikoissairaanhoido	B	-10 606	0	-10 606	-10 537	70	0	0	0	47	47
50	Vammaispalvelu	B	-4 623	0	-4 623	-5 303	-680	718	0	718	834	116
51	lääkäiden palvelut	B	-10 184	0	-10 184	-9 963	221	1 352	0	1 352	1 461	109
	YHTEENSÄ		-35 711	-30	-35 741	-36 779	-1 038	2 848	0	2 848	4 414	1 566

(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot					
		TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	
40 TEKNINEN VALIOKUNTA												
57	Tekninen hallinto	B	-295	0	-295	-265	30	317	0	317	267	-50
58	Liik.väylät ja alueet	B	-662	0	-662	-808	-146	3	0	3	88	85
59	Jätehuolto	B	-59	0	-59	-41	18	75	0	75	83	8
60	Kiinteistöt	N	-4 232	-38	-4 270	-4 402	-133					
61	Vesihuoltolaitos	N	-1 366	0	-1 366	-1 401	-34					
63	Mittauspalvelu	N	-89	0	-89	-72	17					
64	Palo,pelastus ja suojele	B	-817	0	-817	-758	59	35	0	35	0	-35
65	Asuminen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	YHTEENSÄ		-7 521	-38	-7 559	-7 748	-189	430	0	430	439	9
42 LUPALAUTAKUNTA												
68	Ympäristönsuojelu	B	-168	0	-168	-145	24	39	0	39	42	3
69	Rakennusvalvonta	B	-127	0	-127	-129	-2	101	0	101	99	-2
	YHTEENSÄ		-295	0	-295	-274	21	140	0	140	141	1
	KÄYTTÖTALOUSOSA YHT.		-76 071	-868	-76 939	-78 011	-1 072	21 717	87	21 803	24 024	2 220
TULOSLASKELMAOSA												
	Verotulot	B						32 383	0	32 383	33 378	995
	Valtionsuudet	B						25 394	0	25 394	25 785	391
	Korkotulot	B						0	0	0	0	0
	Muut rahoitustulot	B						156	0	156	206	50
	Korkomenot	B	-55	0	-55	-117	-62					
	Muut rahoitusmenot	B	-113	0	-113	-86	27					
	Satunnaiset tuotot	B						0	0	0	0	0
	Satunnaiset kulut	B	0	0	0	0	0					
	TULOSLASKELMAOSA YHT.		-168	0	-168	-203	-35	57 933	0	57 933	59 369	1 435
INVESTOINTIOSA												
45 KAUPUNGINHALLITUS												
8110 Kiinteä omaisuus (0 Ei luokittelua)												
	0 Ei dimensiointia	B	0	0	0	28	28	0	0	0	-220	-220
8145 Arvopaperit (0 Ei luokittelua)												
	0 Ei dimensiointia	B	0	0	0	-1	-1	0	0	0	-1	-1
80 INVESTOINNIT												
8100 Investoinnit hallinto (602 Irtain omaisuus)												
	691 Keittiöiden kalusto	B	20	0	20	26	6	0	0	0	0	0
	731 HRM-ohjelmistot	B	22	0	22	0	-22	0	0	0	0	0
	732 Kotisivujen kehittäminen	B	0	0	0	7	7	0	0	0	0	0
	737 Clausion konserniohjelmata	B	21	0	21	6	-15	0	0	0	0	0
	750 Windows server Datacent	B	20	0	20	19	-1	0	0	0	0	0
	751 Talouden järj.uudistus	B	20	0	20	11	-9	0	0	0	0	0
	752 Cloudia kilpailutus- ja sop.oh	B	24	0	24	0	-24	0	0	0	0	0
	762 (Varpeen ruokasalin kalusteet	B	20	0	20	20	0	0	0	0	0	0
	763 Taidehankinta, Munamarkkinat	B	10	0	10	0	-10	0	0	0	0	0
	766 Kotisivujen uusiminen	B	60	0	60	0	-60	0	0	0	0	0
8100 Investoinnit hallinto (603 Kiinteä omaisuus)												
	701 Maanhankinta ja lunastukset	B	100	0	100	1	-99	0	0	0	0	0

(1 000 e)	Määrärahat					Tuloarviot					
		TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama
8200 Investoinnit sivistystoimi (600 Talonrakennus)											
602 Varpeen ja lukion kel perusk	B	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
613 Varavoiman rakentaminen	B	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
617 Matikan alueen huoltorakennus	B	20	0	20	0	-20	0	0	0	0	0
8200 Investoinnit sivistystoimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)											
652 Uimarantojen perusk. ja parann	B	10	0	10	-24	-34	0	0	0	0	0
655 Särkijärven kehittäminen	B	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0
656 Pesäpallokentän siirto	B	100	0	100	0	-100	0	0	0	0	0
659 Laitilan pesäpallokatsomo	B	130	-120	10	6	-4	0	0	0	0	0
714 Betoninen skeittiparkki	B	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
748 Kauppilan umpipiha-perusnäytt.	B	90	0	90	0	-90	0	0	0	0	0
8200 Investoinnit sivistystoimi (602 Irtain omaisuus)											
724 Varpeen koulun av-laitteisto	B	25	-25	0	0	0	0	0	0	0	0
757 Sähköinen lähetysjärjestelmä	B	10	0	10	9	-1	0	0	0	0	0
758 Kappelimäen koulun TVT-laittee	B	18	0	18	16	-2	0	0	0	0	0
759 (Laitilan kyläkoulun esitystek	B	36	0	36	29	-7	0	0	0	0	0
760 Varpeen koulun opetusv.uusint	B	26	0	26	25	-1	0	0	0	0	0
761 Varpeen kell.krs kalustus	B	155	0	155	151	-4	0	0	0	0	0
8202 Investoinnit VS m.opisto (602 Irtain omaisuus)											
696 Musiikkiopiston pihasoittimet	B	26	0	26	0	-26	0	0	0	0	0
8300 Invesotinnit sote (600 Talonrakennus)											
613 Varavoiman rakentaminen	B	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0
706 (Kaukolankodin hankesuunnittel	B	0	0	0	-28	-28	0	0	0	0	0
8400 Investoinnit tekninen toimi (400 Teknisen hankkeet)											
401 (Sirpunpuisto)	B	50	0	50	-52	-102	0	0	0	0	0

(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama
8400	Investoinnit tekninen toimi (600 Talonrakennus)										
601	Kaukolankoti	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
608	(Kappelimäen puutyöl. lattia	B	40	0	40	35	-5	0	0	0	0
615	Urheilutalon peruskorjaus	B	160	-100	60	51	-9	0	0	0	0
616	Kaupungintalon IV ja valais- tus	B	450	0	450	584	134	0	0	0	0
618	Kyläkoulujen monitoimiken- tät	B	34	0	34	24	-9	0	0	0	0
619	Winnovan rakennusten pe- rusk.	B	300	215	515	488	-27	0	0	0	0
628	Varpeen ruokalan peruskor- jaus	B	500	-78	422	431	9	0	0	0	0
630	(Kodjalan koulun piharak. k.	B	30	0	30	26	-4	0	0	0	0
632	Varpeen koulun salin katto	B	100	-100	0	0	0	0	0	0	0
634	(8-tien yritys. LVI-saneeraus	B	300	110	410	408	-2	0	0	0	0
635	Heinikkalan navetan pk	B	0	0	0	6	6	0	0	0	0
706	(Kaukolankodin hankesuun- nittel	B	0	0	0	38	38	0	0	0	0
708	Varpeen ruokalan salin tar- joi	B	100	78	178	181	3	0	0	0	0
709	Kappelimäen koulun lukitus- järj	B	40	-40	0	16	16	0	0	0	0
738	(Kappelimäen koulun liikun- tasa	B	30	-10	20	19	-1	0	0	0	0
739	Kappelimäen kellarin sos.tilat	B	80	-20	60	57	-3	0	0	0	0
740	Kodjalan k. lukitusjärjestelmä	B	15	-15	0	0	0	0	0	0	0
741	Pähkinäpensaalla p. jäähd. li- säy	B	40	70	110	83	-27	0	0	0	0
743	Kirjaston valaistuksen uusim.	B	15	0	15	18	3	0	0	0	0
744	Mustajärven rantasauna	B	70	-60	10	0	-10	0	0	0	0
745	(Varikon kiviainesvarasto)	B	20	0	20	0	-20	0	0	0	0
764	Varpee lähiliikuntapaikka	B	10	-10	0	0	0	0	0	0	0
765	Soukainen kyläk. tekn.työn pur	B	45	0	45	16	-29	0	0	0	0
767	Isokartanontien liittymä	B	0	0	0	46	46	0	0	0	0
769	Varpp & Kappelimäen kuulu- tusj.	B	0	0	0	39	39	0	0	0	0
813	Winnovan uudisrak.suunnit- telu	B	0	30	30	0	-30	0	0	0	0

(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot					
		TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	
8400	Investoinnit tekninen toimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)											
	636 Kaari- ja Matovuorentie perusk	B	220	-60	160	163	3	0	0	0	0	0
	637 Laessaari asemakaavalaajennus	B	75	0	75	41	-34	0	0	0	0	0
	640 Hallitie ja -polku rak.	B	80	0	80	20	-60	0	0	0	0	0
	641 Samppanummentie peruskunnostus	B	350	0	350	195	-155	0	0	0	0	0
	642 Kotoharju asemakaavalaajennus	B	10	0	10	1	-9	0	0	0	0	0
	643 Pienet korjauskohteet	B	50	0	50	7	-43	0	0	0	0	0
	649 Päällystysohjelman mukaiset k.	B	250	0	250	208	-42	0	0	0	0	0
	650 Hulevesijärjest. täyd. ja kunn	B	60	0	60	66	6	0	0	0	0	0
	651 Katuvalojen saneeraus	B	200	0	200	213	13	0	0	0	0	0
	652 Uimarantojen perusk. ja parann	B	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0
	653 Leikkik. varust. ja turvatuot	B	40	0	40	0	-40	0	0	0	0	0
	661 Koirapuiston rakentaminen	B	20	0	20	7	-13	0	0	0	0	0
	664 Vesijohtoverkoston saneer.	B	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
	712 Huovinojan putkitus	B	50	0	50	21	-29	0	0	0	0	0
	714 Betoninen skeittiparkki	B	100	0	100	0	-100	0	0	0	0	0
	746 Vihtorinkadun kunnostus	B	100	-100	0	4	4	0	0	0	0	0
	747 Keskustan maisemakuvan parant.	B	70	0	70	23	-47	0	0	0	0	0
8400	Investoinnit tekninen toimi (602 Irtain omaisuus)											
	684 (Ruohonleikkuri, puistot)	B	17	0	17	17	-1	0	0	0	0	0
	753 Kameravalvonta	B	25	0	25	0	-25	0	0	0	0	0
	754 Sähköautojen latauspisteet	B	30	0	30	31	1	0	0	0	0	0
	755 (Pakettiauto kunnossapito)	B	15	0	15	15	0	0	0	0	0	0
8500	Investoinnit vesihuoltolaitos (601 Julkinen käyttöomaisuus)											
	663 Vesihuoltojärjestelmien keh.	B	10	0	10	9	-1	0	0	0	0	0
	664 Vesijohtoverkoston saneer.	B	250	0	250	170	-80	0	0	0	0	0
	666 Vesijohtoverkosto Laessaari	B	50	0	50	0	-50	0	0	0	0	0
	667 Vesijohtoverkosto Kotoharju	B	10	0	10	0	-10	0	0	0	0	0
	669 Viemäriverkoston saneeraukset	B	200	0	200	122	-78	0	0	0	0	0
	670 Jätevesipumppaamoiden saneer	B	60	0	60	0	-60	0	0	0	0	0
	672 Viemäriverkosto Laessaari	B	50	20	70	0	-70	0	0	0	0	0
	673 Viemäriverkoston Kotoharju	B	10	0	10	0	-10	0	0	0	0	0
	716 Etäluettavat vesimittarit	B	50	0	50	0	-50	0	0	0	0	0
	749 Viemäriverkosto Kovero	B	80	0	80	60	-20	0	0	0	0	0
	INVESTOINTIOSA YHT.		5 923	-215	5 708	3 985	-1 723	0	0	0	-221	-221
	RAHOITUSOSA											
	Antolainasaam. lis.	B	0	0	0	0	0					
	Antolainasaam. vähen.	B						0	0	0	0	0
	Pitkäaik. lainojen lis.	B						0	0	0	5 000	5 000
	Pitkäaik. lainojen väh.	B	-2 000	0	-2 000	-2 250	-250					
	Lyhytaik. lainojen lis.	N						4 445	0	4 445	0	-4 445
	Lyhytaik. lainojen väh.	N	0	0	0	-6 800	-6 800					
	RAHOITUSOSA YHT.		-2 000	0	-2 000	-9 050	-7 050	4 445	0	4 445	5 000	555
	SITOVAT MÄÄRÄRAHAT/TULOARVIOT YHT.		-72 315	-1 083	-73 398	-83 278	-9 880	84 095	87	84 182	88 171	3 989

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 786 606,02	3 882 535,00	0,00	3 882 535,00	4 308 266,47	425 731,47	111
Maksutuotot	3 243 208,96	2 943 131,00	0,00	2 943 131,00	3 325 614,18	382 483,18	113
Tuet ja avustukset	2 562 440,78	1 295 576,00	0,00	1 295 576,00	2 270 287,58	974 711,58	175
Muut toimintatuotot	1 485 575,38	1 484 655,00	0,00	1 484 655,00	1 835 682,54	351 027,54	124
TOIMINTATUOTOT YHT.	11 077 831,14	9 605 897,00	0,00	9 605 897,00	11 739 850,77	2 133 953,77	122
VALM. OMAAN KÄYTT.	0,00	0,00	0,00	0,00	20 836,69	20 836,69	-
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-24 044 004,25	-25 190 951,00	-353 448,00	-25 544 399,00	-25 733 976,41	-189 577,41	101
Eläkekulut	-5 436 760,57	-5 304 115,00	-86 566,00	-5 390 681,00	-5 682 967,61	-292 286,61	105
Muut henkilösivukulut	-1 005 887,19	-1 079 165,00	-17 851,00	-1 097 016,00	-918 057,72	178 958,28	84
Henkilöstökulut yht.	-30 486 652,01	-31 574 231,00	-457 865,00	-32 032 096,00	-32 335 001,74	-302 905,74	101
Palvelujen ostot	-24 435 635,18	-25 514 636,00	-15 200,00	-25 529 836,00	-25 794 476,13	-264 640,13	101
Varastojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	124 108,73	124 108,73	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 761 740,53	-3 983 998,00	-127 135,00	-4 111 133,00	-4 105 538,94	5 594,06	100
Avustukset	-1 486 621,68	-1 420 107,00	0,00	-1 420 107,00	-1 595 179,71	-175 072,71	112
Muut toimintakulut	-1 512 379,56	-1 584 986,00	-166 000,00	-1 750 986,00	-2 068 742,92	-317 756,92	118
TOIMINTAKULUT YHT.	-61 683 028,96	-64 077 958,00	-766 200,00	-64 844 158,00	-65 774 830,71	-930 672,71	101
TOIMINTAKATE	-50 605 197,82	-54 472 061,00	-766 200,00	-55 238 261,00	-54 014 143,25	1 224 117,75	98
Verotulot	31 900 531,98	32 383 000,00	0,00	32 383 000,00	33 378 050,92	995 050,92	103
Valtionosuudet	23 606 510,00	25 394 064,00	0,00	25 394 064,00	25 784 567,00	390 503,00	102
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut rahoitustuotot	142 735,85	156 300,00	0,00	156 300,00	206 145,80	49 845,80	132
Korkokulut	-12 401,19	-55 000,00	0,00	-55 000,00	-116 623,27	-61 623,27	212
Muut rahoituskulut	-101 706,42	-113 000,00	0,00	-113 000,00	-86 175,54	26 824,46	76
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	28 628,24	-11 700,00	0,00	-11 700,00	3 346,99	15 046,99	-29
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE	4 930 472,40	3 293 303,00	-766 200,00	2 527 103,00	5 151 821,66	2 624 718,66	204
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-3 329 327,47	-3 494 368,00	0,00	-3 494 368,00	-3 397 259,90	97 108,10	97
Arvonalentumiset	-198 877,29	0,00	0,00	0,00	-163 159,84	-163 159,84	-
Poistot ja arvonal. yht.	-3 528 204,76	-3 494 368,00	0,00	-3 494 368,00	-3 560 419,74	-66 051,74	102
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS	1 402 267,64	-201 065,00	-766 200,00	-967 265,00	1 591 401,92	2 558 666,92	-165
Poistoeron muutos	104 910,91	104 912,00	0,00	104 912,00	104 912,91	0,91	100
Varausten muutos	27 719,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Rahastojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 534 898,30	-96 153,00	-766 200,00	-862 353,00	1 696 314,83	2 558 667,83	-197

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2022	TP 2021	Ero	Ero %
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	5 151 822	4 930 472	221 349	4
Satunnaiset erät	0	0	0	-
Tulorahoituksen korjaukset	-123 615	-172 184	48 569	-28
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHT.	5 028 207	4 758 289	269 918	6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-4 206 691	-4 678 647	471 956	-10
Rah.osuudet investointimen.	0	0	0	-
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	344 786	445 928	-101 142	-23
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHT.	-3 861 905	-4 232 719	370 814	-9
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	1 166 302	525 570	640 732	122
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
Antolainasaamisten lisäykset liikel.	0	0	0	-
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	-
Antolainasaamisten vähennykset liikel.	0	0	0	-
Antolainasaamisten vähennykset muilta	1 682	0	1 682	-
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	1 682	0	1 682	-
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaik.lainojen lisäys	5 000 000	0	5 000 000	-
Pitkäaik.lainojen vähennys	-2 250 000	-2 000 000	-250 000	13
Lyhytaik.lainojen muutos	-6 800 000	2 100 000	-8 900 000	-424
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	-4 050 000	100 000	-4 150 000	-
OMAN PÄÄOMAN MUUTOS		235 465		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
Toimeksiant.varat ja po:n muutokset	147 956	-3 598	151 554	-
Vaihto-omaisuuden muutos	-106 869	-11 997	-94 872	791
Saamisten muutos	414 805	111 106	303 699	273
Korottomien velkojen muutos	574 400	777 847	-203 446	-26
MUUT MAKSUVALM. MUUTOKSET YHT.	1 030 293	873 358	156 935	18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	-3 018 026	1 208 822	-4 226 848	-350
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 851 724	1 734 392	-3 586 115	-207

3.3. Tase

TASE, VASTAAVAA

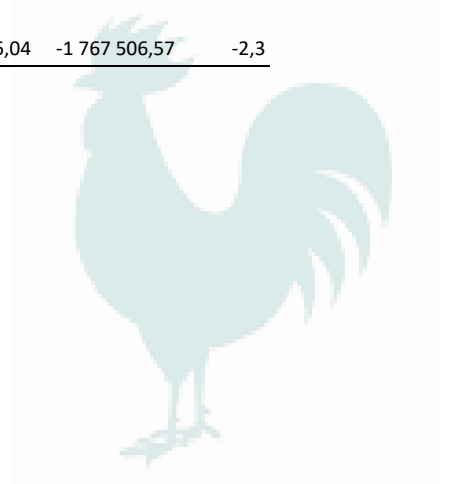
	TP 2021	2022 saldo	TP 2022	Muutos	Ero %
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	65 833,49	6 413,78	87 805,03	21 971,54	33,4
Ennakkomaksut	0,00	-9 700,00	0,00	0,00	-
Aineettomat hyödykkeet yht.	65 833,49	6 413,78	87 805,03	21 971,54	33,4
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	6 584 132,19	12 370,00	6 377 882,24	-206 249,95	-3,1
Rakennukset	36 785 236,76	1 707 880,38	36 968 424,44	183 187,68	0,5
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 894 930,77	895 788,65	16 783 809,64	-111 121,13	-0,7
Koneet ja kalusto	1 123 057,82	193 965,70	966 773,98	-156 283,84	-13,9
Muut aineelliset hyödykkeet	108 267,51	0,00	108 267,51	0,00	0,0
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	102 902,38	-2 885 647,70	798 418,92	695 516,54	675,9
Aineelliset hyödykkeet yht.	61 598 527,43	-75 642,97	62 003 576,73	405 049,30	0,7
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	7 389 829,31	0,00	7 387 908,41	-1 920,90	0,0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut lainasaamiset	774 302,56	0,00	772 620,68	-1 681,88	-0,2
Muut saamiset	237 508,80	0,00	237 508,80	0,00	0,0
Sijoitukset yht.	8 401 640,67	0,00	8 398 037,89	-3 602,78	0,0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	70 066 001,59	-69 229,19	70 489 419,65	423 418,06	0,6
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lahj.rahastojen erityiskatteet	527 024,31	-89 858,18	436 527,47	-90 496,84	-17,2
Muut toimeksiantojen varat	398 449,19	117 937,22	457 681,03	59 231,84	14,9
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	925 473,50	28 079,04	894 208,50	-31 265,00	-3,4
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	69 759,68	122 248,16	192 449,89	122 690,21	175,9
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Valmiit tuotteet/Tavarat	125 021,37	-14 945,87	109 200,03	-15 821,34	-12,7
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ennakkomaksut	0,00	-9 700,00	0,00	0,00	-
Vaihto-omaisuus yht.	194 781,05	97 602,29	301 649,92	106 868,87	54,9
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	674 999,87	0,00	674 999,87	0,00	0,0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaik. saamiset yht.	674 999,87	0,00	674 999,87	0,00	0,0
Lyhytaikaiset saamiset					
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	1 653 050,32	996 035,21	1 686 332,56	33 282,24	2,0
Lyhytaikaiset lainasaamiset	0,00	64,02	-479,66	-479,66	-
Muut lyhytaikaiset saamiset	556 457,87	-93 505,31	230 547,94	-325 909,93	-58,6
Siirtosaamiset	965 720,88	819 165,16	844 023,30	-121 697,58	-12,6
Lyhytaikaiset saamiset yht.	3 175 229,07	1 721 759,08	2 760 424,14	-414 804,93	-13,1
Saamiset yht.	3 850 228,94	1 721 759,08	3 435 424,01	-414 804,93	-10,8

	TP 2021	2022 saldo	TP 2022	Muutos	Ero %
Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut arvopaperit	303 886,44	0,00	303 886,44	0,00	0,0
Rahoitusarvopaperit yht.	303 886,44	0,00	303 886,44	0,00	0,0
Rahat ja pankkisaamiset					
Rahat ja pankkisaamiset	2 658 081,09	-279 806,24	806 357,52	-1 851 723,57	-69,7
Rahat ja pankkisaamiset yht.	2 658 081,09	-279 806,24	806 357,52	-1 851 723,57	-69,7
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	7 006 977,52	1 539 555,13	4 847 317,89	-2 159 659,63	-30,8
VASTAAVAA YHT.	77 998 452,61	1 498 404,98	76 230 946,04	-1 767 506,57	-2,3

TASE, VASTATTAVAA

	TP 2021	2022 saldo	TP 2022	Muutos	Ero %
OMA PÄÄOMA					
Peruspääoma	30 730 352,54	0,00	30 730 352,54	0,00	0,0
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut omat rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	5 534 089,84	0,00	7 068 988,14	1 534 898,30	27,7
Tilikauden yli-/alijäämä	1 534 898,30	-487 161,95	1 696 314,83	161 416,53	10,5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	37 799 340,68	-487 161,95	39 495 655,51	1 696 314,83	4,5
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR					
Poistoero	697 693,19	-104 912,91	592 780,28	-104 912,91	-15,0
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	697 693,19	-104 912,91	592 780,28	-104 912,91	-15,0
PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 662,97	-81 727,86	571 139,13	-80 523,84	-12,4
Muut toimeksiantojen pääomat	427 871,56	16 480,28	625 086,48	197 214,92	46,1
TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT YHT.	1 079 534,53	-65 247,58	1 196 225,61	116 691,08	10,8
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	13 500 000,00	-2 750 000,00	15 750 000,00	2 250 000,00	16,7
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut pitkäaikaiset velat/liittymism.	2 815 359,19	20 100,76	2 929 544,00	114 184,81	4,1
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaik.vieras pääoma yht.	16 315 359,19	-2 729 899,24	18 679 544,00	2 364 184,81	14,5

	TP 2021	2022 saldo	TP 2022	Muutos	Ero %
Lyhytaikainen					
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	14 000 000,00	3 100 000,00	7 700 000,00	-6 300 000,00	-45,0
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Saadut ennakot	7 000,00	0,00	7 500,00	500,00	7,1
Ostovelat	2 357 559,01	-351 323,18	2 272 658,49	-84 900,52	-3,6
Muut lyhytaikaiset velat/Liittymism.	560 692,15	9 267,69	618 677,58	57 985,43	10,3
Siirtovelat	5 181 273,86	2 127 682,15	5 667 904,57	486 630,71	9,4
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	22 106 525,02	4 885 626,66	16 266 740,64	-5 839 784,38	-26,4
VIERAS PÄÄOMA YHT.	38 421 884,21	2 155 727,42	34 946 284,64	-3 475 599,57	-9,0
VASTATTAVAA YHT.	77 998 452,61	1 498 404,98	76 230 946,04	-1 767 506,57	-2,3

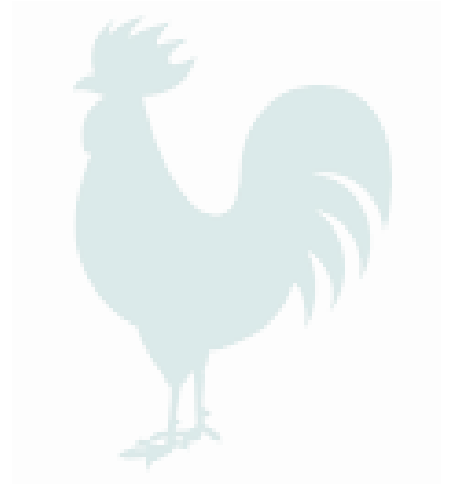

4. KONSERNILASKELMAT

4.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA

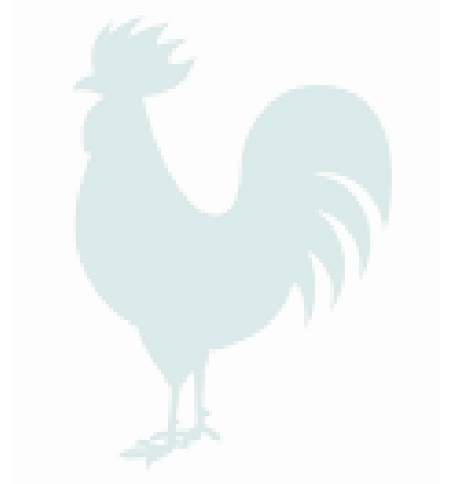
	2022	2021
Toimintatuotot	43 148 438	42 437 626
Toimintakulut	-95 280 135	-90 431 251
Osuus osakk.yht. tuloksesta	587 000	58 120
TOIMINTAKATE	-51 544 696	-47 935 506
Verotulot	33 378 051	31 900 532
Valtionosuudet	25 784 567	23 606 510
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 063	19 164
Muut rahoitustuotot	318 165	89 377
Korkokulut	-414 381	-235 650
Muut rahoituskulut	-213 289	-104 370
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-295 442	-231 480
VUOSIKATE	7 322 480	7 340 057
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 691 744	-5 377 445
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-164 872	-198 837
Poistot ja arvonalentumiset yht.	-5 856 616	-5 576 283
Satunnaiset erät	-2 840	-4 238
TILIKAUDEN TULOS	1 463 024	1 759 536
Tilinpäätössiirrot	0	27 720
Tilikauden verot	-3 320	-10 086
Laskennalliset verot	-8 183	3 889
Vähemmistöosuudet	14 946	2 572
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 466 466	1 783 631

4.2. Konsernirahoituslaskelma

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

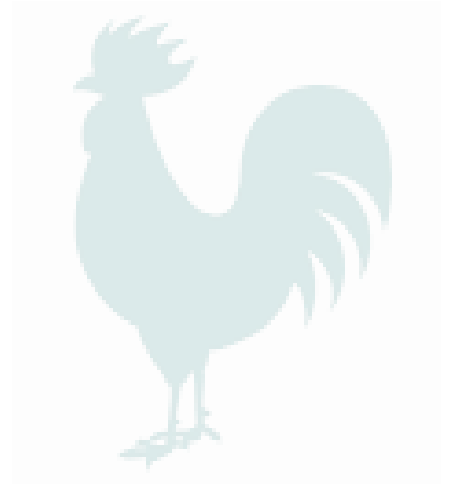
	2022	2021
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 322 480	7 340 057
Satunnaiset erät	-2 840	-4 238
Tilikauden verot	-3 320	-10 086
Tulorahoituksen korjauserät	-494 819	-227 131
Toiminnan rahavirta yht.	6 821 500	7 098 602
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 885 152	-6 136 246
Rah.osuudet investointimenoihin	157 566	41 257
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	942 482	849 273
Investointien rahavirta yht.	-10 785 104	-5 245 716
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	-3 963 604	1 852 885
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-50 456	0
Antolainasaamisten vähennykset	82 693	-16 712
Antolainauksen muutokset yht.	32 236	-16 712
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lisäys	9 802 414	527 165
Pitkäaik.lainojen vähennys	-1 274 748	-2 882 134
Lyhytaik.lainojen muutos	-8 245 114	1 291 885
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-576 868	-79 132
Lainakannan muutokset yht.	-294 316	-1 142 216
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var. ja po:n muutokset	148 971	-8 993
Vaihto-omaisuuden muutos	-43 513	60 216
Saamisten muutos	856 977	-65 210
Korottomien velkojen muutos	794 483	1 059 172
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	1 756 917	1 045 185
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	1 494 838	-113 742
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 468 767	1 739 143

4.3. Konsernitase

KONSERNITASE, VASTAAVAA

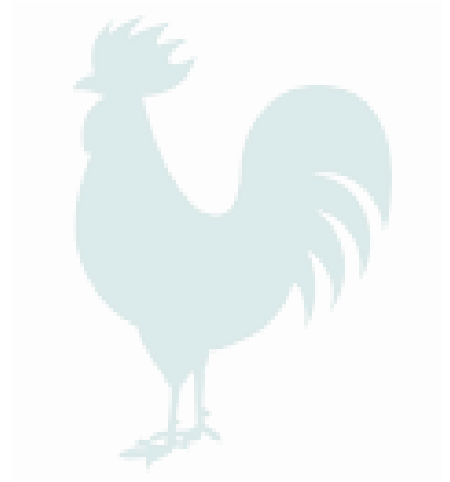
	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	118 206	163 547
Muut pitkäaikaiset menot	-13 494	25 109
Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	104 711	188 656
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 317 324	7 514 319
Rakennukset	66 003 613	60 605 749
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 962 902	19 141 233
Koneet ja kalusto	3 159 540	3 185 620
Muut aineelliset hyödykkeet	179 165	215 824
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	1 450 037	2 450 009
Aineelliset hyödykkeet yht.	97 072 581	93 112 754
Sijoitukset		
Tytäryhtiöiden osakkeet	0	0
Osakkuusyhtiöosuudet	1 134 971	721 676
Muut osakkeet ja osuudet	830 613	1 129 294
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	424 612	406 392
Muut saamiset	340 831	240 831
Sijoitukset yht.	2 731 027	2 498 193
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	99 908 320	95 799 603
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	86 751	102 120
Lahj.rahastojen erityiskatteet	689 280	686 043
Muut toimeksiantojen varat	457 681	398 449
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	1 233 713	1 186 612
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	582 597	496 645
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	109 200	125 021
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Vaihto-omaisuus yht.	691 797	621 667
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaik. myyntisaamiset	1 402 286	1 405 308
Pitkäaik. lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaik. saamiset	17 640	15 883
Pitkäaik. siirtosaamiset	16	0
Pitkäaik.saamiset yht.	1 419 942	1 421 191

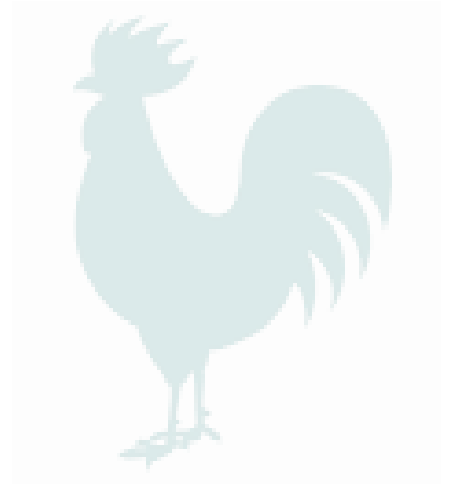
	2022	2021
Lyhytaik. saamiset		
Lyhytaik. myyntisaamiset	2 958 218	3 078 512
Lyhytaik. lainasaamiset	683 803	0
Muut lyhytaik. saamiset	678 069	967 590
Siirtosaamiset	1 208 031	2 069 011
Lyhytaik. saamiset yht.	5 528 122	6 115 113
Saamiset yht.	6 948 064	7 536 304
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	8	8
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	337 379	331 843
Rahoitusarvopaperit yht.	337 387	331 851
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	3 928 382	6 402 684
Rahat ja pankkisaamiset yht.	3 928 382	6 402 684
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	11 905 629	14 892 506
VASTAAVAA YHT.	113 047 662	111 878 720

KONSERNITASE, VASTATTAVAA

	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	30 730 353	30 730 353
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	1 108	1 108
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	1 715 706	1 786 161
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	9 741 952	8 736 163
Tilikauden yli-/alijäämä	1 466 466	1 783 631
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 655 585	43 037 416
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 334 692	2 101 479
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	3 079	3 015
Muut pakolliset varaukset	955 316	975 519
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	958 394	978 534
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	86 751	102 120
Lahjoitusrahastojen pääomat	606 763	687 011
Muut toimeksiantojen pääomat	842 102	550 414
TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT YHT.	1 535 616	1 339 545

	2022	2021
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaik. vieras pääoma		
Pitkäaik. joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaik. lainat rah.- ja vakuutusl.	36 681 826	30 412 416
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	2 168	2 168
Laskennalliset verovelat	221 161	212 978
Saadut ennakot	0	32 613
Ostovelat	0	0
Muut pitkäaik. velat/liittymism.	4 655 513	4 519 598
Siirtovelat	0	9 704
Pitkäaik.vieras pääoma yht.	41 560 669	35 189 478
Lyhytaik. vieras pääoma		
Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaik. lainat rah.- ja vakuutusl.	9 993 693	15 259 828
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	8 443	13 971
Saadut ennakot	143 618	157 727
Ostovelat	4 310 843	4 259 782
Muut lyhytaik. velat/Liittymism.	1 149 489	1 068 644
Siirtovelat	8 396 619	8 472 317
Lyhytaik. vieras pääoma yht.	24 002 705	29 232 269
VIERAS PÄÄOMA YHT.	65 563 374	64 421 747
VASTATTAVAA YHT.	113 047 662	111 878 721

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

5.1.1. Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä -menetelmät

Vesihuoltolaitoksen taseyksikkö. Vuonna 2015 Vesihuoltolaitoksesta muodostettiin oma taseyksikkö. Taseyksikön toiminta kuntien kirjanpitolautakunnan suositusten mukaan hyväksyttiin voimaantulleeksi valtuustossa 1.1.2015 lähtien.

Jaksotuseriaatteet. Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus. Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Muuta huomioitavaa. Vuonna 2019 on otettu käyttöön sisäiset vuokrat, mikä korottaa sisäisiä tuottoja ja kuluja merkittävästi. Toimintakatetasolla sisäisten vuokrien summa on 0. Sisäisen vuokran erät näkyvät tuloslaskelmassa kohdassa SIS vuokrat, joten erät nousevat mukaan käyttötalouden lukuihin. Vuonna 2022 sisäisiin vuokriin on sisällytetty myös siivouskustannukset, jotka aiemmin kirjattiin kustannuslaskennallisina erinä.

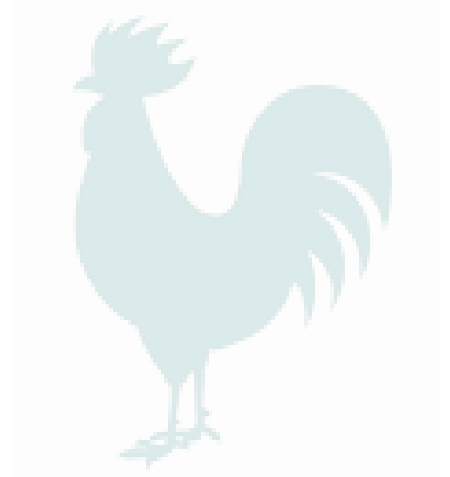
Työterveyden kulut on vyörytetty toimialoille KL-erinä. Vuonna 2020 niitä ei kohdennettu toimialoille. KL-erät eivät näy toimintamenoissa, mutta vaikuttavat toimialojen toimintakatteeseen.

Laitilan kaupunki joutui maksamaan v. 2022 sosiaalihoitolain mukaisia asumispalvelukuluja (vammapalvelut) toiselle kunnalle takautuvasti 1.10.2017 lukien. Summa on yhteismäärältään 0,32 miljoonaa euroa.

5.1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet. Konserniyhteisön keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisön ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

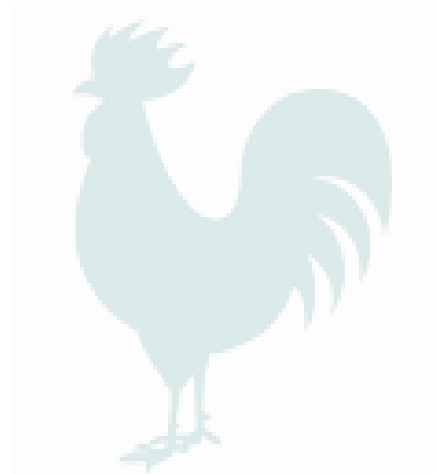
Vähemmistöosuudet. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu. Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu kirjanpitojaoston antaman suosituksen mukaisesti. Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää voitto/tappio edellisiltä tilikausilta ja tilikaudelta vastaan. Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kuntayhtymät ja yhteisyhteisöt. Kuntayhtymien ja yhteisyhteisön taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistussuuden mukaisesti.

Muuta huomioitavaa. Konsernitilinpäätöksen esitystapaa on muutettu kirjaamalla valtionosuusennakot tulonnakoihin, kun ne on aikaisemmin kirjattu kohtaan muut menoajämät.

Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärän esitystapaa on muutettu laskemalla mukaan kaikki ulkoiset leasing- ja vuokravastuut. Aikaisempina vuosina laskelmassa on esitetty kaupungin osalta ainoastaan leasingvastuita, jolloin mm. toimitilojen vuokravastuut eivät ole sisältyneet lukuihin. Tästä syystä tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tilinpäätöksiin.

5.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1. Toimintatuotot

TOIMINTATUOTOT

	2022	Konserni 2021	Laitilan kaupunki 2022	Laitilan kaupunki 2021
Yleishallinto	598 866	570 408	467 783	443 624
Sosiaali- ja terveystoimi	31 444 257	32 498 618	4 380 812	5 185 357
Opetus- ja kulttuuritoimi	3 419 055	2 592 130	3 315 258	2 513 344
Yhdyskuntapalvelut	2 881 276	2 360 378	1 178 836	608 921
Muut palvelut	2 963 791	2 650 863	566 359	561 357
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	1 830 804	1 765 228	1 830 804	1 765 228
Yhteensä	43 138 048	42 437 626	11 739 851	11 077 831

5.2.2. Verotulojen erittely

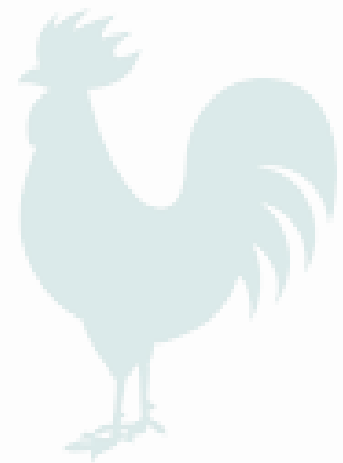
VEROTULOJEN ERITTELY

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
Kunnallisvero	26 699 065	28 256 000	0	28 256 000	27 723 091	-532 909
Osuus yhteisöveroista	3 120 233	2 109 000	0	2 109 000	3 490 564	1 381 564
Kiinteistövero	2 079 991	2 018 000	0	2 018 000	2 164 396	146 396
Muut verotulot	1 243	0	0	0	0	0
Yhteensä	31 900 532	32 383 000	0	32 383 000	33 378 051	995 051

5.2.3. Valtionosuuksien erittely

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TP 2022	TP 2021
Peruspalveluiden valtionosuus (ei sis. korvausta)	19 413 337	18 136 363
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	5 416 343	5 054 833
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	952 208	815 355
Verotulomenetysten korvaus	5 419 022	4 651 244
Yhteensä	25 784 567	23 602 962

5.2.4. Aikaisempien vuosien valtionosuudet

AIKAISEMPIEN VUOSIEN VALTIONOSUUDET

(1 000 e)	Yleinen				Sosiaali- ja terveystoimi				Sivistystoimi				Yhteensä	
	vos.	vos.	käyttöm.	%	vos.	käyttöm.	%	vos.	käyttöm.	%	vos.	käyttöm.	%	
2002	289	5 736	18 105	31,7 %	2 541	8 358	30,4 %	8 565	33 891	25,3 %				
2003	317	6 929	19 371	35,8 %	2 821	8 580	32,9 %	10 068	35 593	28,3 %				
2004	289	7 444	20 822	35,8 %	2 612	9 085	28,8 %	10 345	37 089	27,9 %				
2005	275	7 919	22 379	35,4 %	2 609	9 515	27,4 %	10 803	39 380	27,4 %				
2006	242	8 270	22 907	36,1 %	2 656	9 688	27,4 %	11 168	40 442	27,6 %				
2007	224	9 149	24 158	37,9 %	3 064	10 493	29,2 %	12 437	42 624	29,2 %				
2008	207	10 582	25 653	41,3 %	3 120	11 109	28,1 %	13 909	44 722	31,1 %				
2009	333	11 504	27 166	42,3 %	3 307	11 605	28,5 %	15 144	47 302	32,0 %				
2010	-	16 418	30 455	53,9 %	-541	11 930	-4,5 %	15 878	51 903	30,6 %				
2011	-	17 552	31 762	55,3 %	-544	12 484	-4,4 %	17 008	54 405	31,3 %				
2012	-	18 451	33 900	54,4 %	-502	13 404	-3,7 %	17 948	57 683	31,1 %				
2013	-	18 893	35 402	53,4 %	-365	13 395	-2,7 %	18 528	59 097	31,4 %				
2014	-	19 731	32 623	60,5 %	-400	17 773	-2,3 %	19 331	60 811	31,8 %				
2015	-	19 147	32 589	58,8 %	17	17 963	0,1 %	19 164	60 940	31,4 %				
2016	-	20 241	33 066	61,2 %	246	18 204	1,4 %	20 487	61 569	33,3 %				
2017	-	19 951	32 374	61,6 %	558	18 321	3,0 %	20 509	61 276	33,5 %				
2018	-	19 884	32 826	60,6 %	469	18 832	2,5 %	20 353	63 178	32,2 %				
2019	-	19 796	33 068	59,9 %	396	23 108	1,7 %	20 192	72 048	28,0 %				
2020	-	18 574	32 933	56,4 %	1 258	23 247	5,4 %	24 030	71 210	33,7 %				
2021	-	18 136	35 521	51,1 %	815	24 288	3,4 %	23 603	74 839	31,5 %				
2022	-	19 413	37 288	52,1 %	952	26 328	3,6 %	25 785	79 522	32,4 %				

5.2.5. Palvelujen ostojen erittely**PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY**

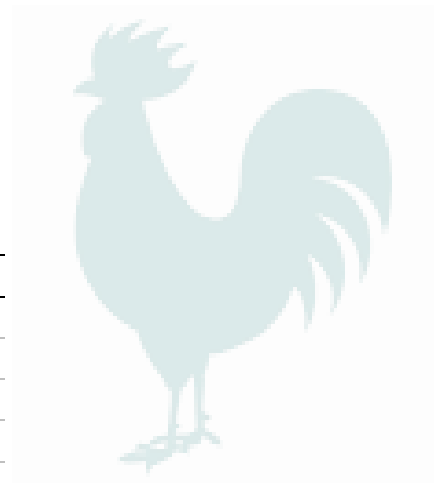
	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	-19 304 786	-18 419 234
Muiden palvelujen ostot	-6 489 690	-6 016 402
Palvelujen ostot yhteensä	-25 794 476	-24 435 635

5.2.6. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

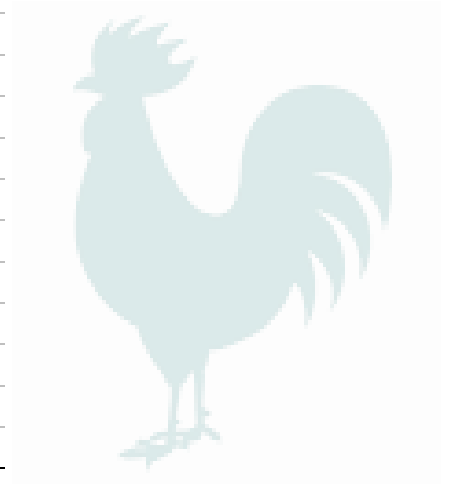
Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Aineettomat oikeudet		Ei poistoa
Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Asuinrakennukset	50 v.	Tasapoisto
Asuinrakennukset 2013	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Talousrakennukset	20 v.	Tasapoisto
Kiviset talousrakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Puiset talousrakennukset 2013	10 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	30 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 v.	Tasapoisto
Kiviset hallinto- ja laitosrakennukset 2013	30 v.	Tasapoisto
Puiset hallinto- ja laitosrakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut , urheilu- ja leikkipaikat	20 v.	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot 2013	15 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet 2013	15 v.	Tasapoisto
Vesirakenteet (sillat, laiturit, uim.)	30 v.	Tasapoisto
Sillat, laiturit, uimalat 2013	10 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, ulkoval., sähkö ja muut	20 v.	Tasapoisto

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval. 2013	15 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, puhelinverkko	12 v.	Tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasemat ja alakeskukset 2013	10 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet, muut	15 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot 2013	15 v.	Tasapoisto
Vesilaitoksen laitoskon ja laitteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet 2013	15 v.	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kulj.väl traktorit ja muu vastaava	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taide- ja arvoesineet		Ei poistoa

5.2.7. Erittely poistoeron muutoksista

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	104 913	104 911
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0	0
Yhteensä	104 913	104 911

5.2.8. Pakollisten varausten muutokset

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	0	3 081	0	0
Lisäykset	63	0	0	0
Vähennykset	0	-66	0	0
Eläkevastuu 31.12.	63	3 015	0	0
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	0	27 720	0	27 720
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	-27 720	0	-27 720
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	0	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	975 519	927 295	0	0
Lisäykset	0	48 224	0	0
Vähennykset	-20 203	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	955 316	975 519	0	0
Yhteensä	955 379	978 534	0	0

5.2.9. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Myyntivoitot				
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	121 685	175 909	121 685	172 581
Rakennusten myyntivoitot	14 095	4 027	14 095	0
Muut myyntivoitot	0	22 542	0	0
Myyntivoitot yhteensä	135 779	202 478	135 779	172 581
Myyntitappiot				
Muut toimintakulut	0	0	0	0
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	-12 164	-397	-12 164	-397
Rakennusten myyntitappio	0	0	0	0
Muut myyntitappiot	0	-158	0	0
Myyntitappiot yhteensä	-12 164	-555	-12 164	-397
Yhteensä	123 615	201 923	123 615	172 184

5.2.10. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	42 201	64 187
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	49 990	0
Yhteensä	92 191	64 187

5.3. Taseen liitetiedot

5.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

(Vuosi 2022)	Poistamaton hankinta- meno 1.1.	Lisäykset	Rahoitus- osuudet	Vähennykset	Siirrot erien vä- lillä	Poisto	Poistamaton hankinta- meno 31.12.	Arvonkoro- tukset	Kirjanpito- arvo 31.12.
Aineettomat oi- keudet	0	34 059	0	0	0	-9 575	24 484	0	24 484
Tietokoneohjel- mistot	65 833	28 667	0	0	0	-31 179	63 321	0	63 321
Maa-alueet	6 584 132	16 532	0	-222 782	0	0	6 377 882	0	6 377 882
Rakennukset	35 584 615	3 352 692	0	-147 043	0	-1 821 840	36 968 424	0	36 968 424
Kiinteät raken- teet ja laitteet	16 756 243	1 223 560	-23 921	-16 082	0	-1 155 991	16 783 810	0	16 783 810
Koneet ja ka- lusto	993 410	353 135	0	-1 060	0	-378 711	966 774	0	966 774
Muut aineelliset hyödykkeet	108 268	0	0	0	0	0	108 268	0	108 268
Keskeneräiset hankinnat	1 571 860	0	0	-773 441	0	0	798 419	0	798 419
Yhteensä	61 664 361	5 008 644	-23 921	-1 160 408	0	-3 397 295	62 091 382	0	62 091 382

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

(Vuosi 2022)	Hankinta- meno 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Hankintameno 31.12.	Arvonalen- nukset	Arvonkoro- tukset	Kirjanpitoarvo 31.12.
OSAKKEET JA OSUUDET							
Osakkeet tytäryhteisöt	1 695 037	6 878	-15 137	1 686 777	0	0	1 686 777
Kuntayhtymäosuudet	4 326 560	0	0	4 326 560	0	0	4 326 560
Osakkeet osakkuus- ja muista omis- tusyht.	678 302	300 868	0	979 170	0	0	979 170
Muut osakkeet ja osuudet	689 931	0	-294 530	395 401	0	0	395 401
MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET							
Saamiset konserniyhteisöt	481 662	0	0	481 662	0	0	481 662
Saamiset kuntayhtymät	0	0	0	0	0	0	0
Saamiset muut yhteisöt	642 805	0	-1 682	641 123	0	0	641 123
Yhteensä	8 514 296	307 746	-311 349	8 510 693	0	0	8 510 693

OLENNAISET KUNTAYHTYMIEN ARVON MUUTOKSET

(Vuosi 2022)	Tasearvo 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kun- tayht. peruspo.	Ero
Varsinais-Suomen sairaanhoito- piirin kuntayhtymä	4 253 698	0	0	4 253 698	4 545 665	-291 967

Jäsenkunnassa kuntayhtymän peruspääoman jäsenkuntaosuuden valtionosuudesta johtuvaa muutosta ei kirjata tuloslaskelmaan eikä taseeseen (=perustamishankkeiden valtionosuusjyvitys). Vuonna 2002 potilasvakuutuksen vastuuvarauksen muutos 28 110 on kirjattu sairaaloiden peruspääomaan. Vuoden 2006 alusta lukien sairaanhoitopiirin suomenkielisestä psykiatrisesta toiminnasta muodostettiin psykiatrian tulosalue (taseyksikkö), jolle siirrettiin varoja nettomääräisesti 16 708 939 euroa. Siirrettyjä varoja vastaan kirjattiin tulosalueen taseeseen peruspääoma, joka jaettiin jäsenkuntien osuuksiin. Sairaaloihin jäljelle jäänyt peruspääoma jaettiin jäsenkuntien osuuksiin.

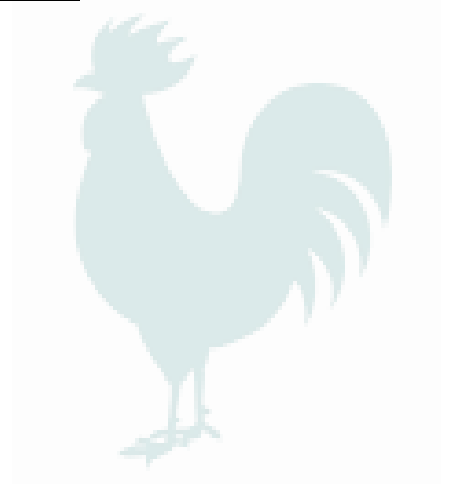
OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

(TP 2022)	Y-tunnus	Kunnan omis- tusosuus (%)	Konsernin omis- tusosuus (%)	Kuntakonsernin osuus		Tilikauden tulok- sesta
				Omasta pääomasta	Vieraasta pää- omasta	
TYTÄRYHTEISÖT						
Laitilan Lämpö Oy	0229362-8	51,00	51,00	619 828	1 471 680	4 482
Jääkukko Oy	0998969-5	56,40	56,40	112 179	507 047	71
Kiint. Oy Hartikkalankartano	0197246-9	95,05	95,05	193 586	57 779	30
Kiint. Oy Keskevaari	0233902-4	77,78	77,78	26 832	216 065	2 360
Kiint. Oy Terveyskoti	0561213-7	0,00	0,00	0	0	0
Kiint. Oy Laurinpelto	0134498-0	75,00	75,00	13 988	13 849	31
Kiint. Oy Papinranta	0134509-4	99,46	99,46	233 685	205 373	0
Kiint. Oy Suulimäen teollisuustalo	0700878-5	50,43	50,43	349 054	2 439	-12 643
Kiint. Oy Eerikin yritystalo I	0682492-4	53,87	53,87	233 363	8 296	1 887
Kiint. Oy Laitilan Talot	0224818-1	100,00	100,00	187 231	11 441 502	67 081
Kiint. Oy Kaukolan Teollisuus	2201949-0	85,60	85,60	745 358	1 927 336	-143
Kiint. Oy Laitilan Kuntokoti	3229289-6	90,58	90,58	3 535	8 170	3 535
TYTÄRYHTEISÖT YHT.				2 718 638	15 859 537	66 691
KUNTAYHTYMÄT						
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	0828255-9	2,64	2,64	4 552 864	12 618 809	-661 096
Varsinais-Suomen erityishuoltop.	0136167-6	2,14	2,14	74 958	496 173	7 294
Varsinais-Suomen liitto	0922305-9	1,79	1,79	42 198	33 854	-1 168
KUNTAYHTYMÄT YHT.				4 670 019	13 148 836	-654 970
OSAKKUUSYHTEISÖT						
Kiinteistö Oy Yrityspuisto	2712009-6	27,78	27,78	541 583	669	-395
Kiinteistö Oy Ylistupa	0224821-0	27,27	27,27	30 623	7 422	5 053
As. Oy Laitilan Mirjaminpuisto	0747677-3	35,61	35,61	53 681	9 326	8
As. Oy Laitilan Martanpuisto	0676923-2	39,57	39,57	79 266	82 624	0
As. Oy Laitilan Tanhuanatie	0809897-0	26,85	26,85	79 089	13 917	11
Laitilan Terveyskoti Oy	3232305-8	49,27	49,27	664 537	418 948	-17 410
Kuninkaanmännyn Vesi Oy	2932230-2	36,44	36,44	224 066	190 339	-20 109
OSAKKUUSYHTEISÖT YHT.				1 672 845	723 246	-32 841

SAAMISTEN ERITTELY

	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ				
Myyntisaamiset	0	59 685	0	50 072
Lainasaamiset	481 662	0	481 662	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
YHTEENSÄ	481 662	59 685	481 662	50 072
SAAMISET KUNTAYHTYMILTÄ, JOISSA KUNTA JÄSENEÄ				
Myyntisaamiset	0	633	0	2 227
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
YHTEENSÄ	0	633	0	2 227

	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
SAAMISET OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHT.				
Myyntisaamiset	0	19 862	0	14 725
Lainasaamiset	641 123	0	642 805	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
YHTEENSÄ	641 123	19 862	642 805	14 725
SAAMISET YHTEENSÄ	1 122 784	80 180	1 124 466	67 024

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
PITKÄAIK. SIIRTOSAAMISET				
Menoennakot				
Etukätehen maksetut vuokratulot	0	0	0	0
Investoinnin menoennakot	0	0	0	0
Menoennakot yht.	0	0	0	0
PITKÄAIK. SIIRTOSAAMISET YHT.	0	0	0	0
LYHYTAIK. SIIRTOSAAMISET				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	59 152	0	59 152	0
Kuntayhtymäosuudet	0	5 392	0	5 392
Kelan korv. työterveydenhuollosta	275 996	299 117	174 600	186 000
EU-tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulojäämät	874 207	1 764 834	610 271	774 329
Tulojäämät yhteensä	1 209 356	2 069 343	844 023	965 721
LYHYTAIK. SIIRTOSAAMISET YHT.	1 209 356	2 069 343	844 023	965 721

5.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	30 730 353	30 730 353	30 730 353	30 730 353
Peruspääoma 31.12.	30 730 353	30 730 353	30 730 353	30 730 353
Peruspääoma 1.1.	1 108	1 108	0	0
Peruspääoma 31.12.	1 108	1 108	0	0
Arvonkorotusrahasasto 1.1.	0	0	0	0
Arvonkorotusrahasasto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	1 786 161	1 726 174	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	1 715 706	1 786 161	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	8 736 163	5 933 524	5 534 090	2 371 698
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 741 952	8 736 163	7 068 988	5 534 090
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 466 466	1 783 631	1 696 315	1 534 898
Oma pääoma yhteensä	43 655 585	43 037 416	39 495 656	37 799 341

VIERAAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	106 376	0	192 721
Muut velat	0	3 328	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Tytäryhteisöille yht.	0	109 704	0	192 721

	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	9 416	0	6 871
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	42 085	0	0
Kuntayhtymille yht.	0	51 501	0	6 871
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	0
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Osakkuusyhteisöille yht.	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	0	161 205	0	199 592

SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
LYHYTAIKAiset SIIRTOVELAT				
Tuloennakot	869 608	801 143	869 608	801 143
Menojäämät				
Henkilöstökulujen jaksotukset	182 134	566 271	65 288	24 082
Lomapalkkavaraus	5 673 165	5 417 734	3 692 182	3 526 812
Korkojaksotukset	24 672	11 257	23 548	9 154
Muut siirtovelat	1 519 521	1 644 971	1 052 304	793 553
Muut menojäämät	62 198	30 941	15 782	17 680
Menojäämät yht.	7 461 690	7 671 174	4 849 104	4 371 280
LYHYTAIKAiset SIIRTOVELAT YHT.	8 331 298	8 472 317	5 718 712	5 172 423
SIIRTOVELAT YHT.	8 331 298	8 472 317	5 718 712	5 172 423

PITKÄAIKAiset VELAT (ERÄÄNTYVÄT >5 V KULUTTUA)

	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
PITKÄAIKAiset VELAT		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 750 000	13 500 000
PITKÄAIKAiset VELAT YHT.	15 750 000	13 500 000

5.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

LEASING- JA VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärä	3 737 354	3 785 968	564 116	640 246

VASTUUSITOUMUKSET

	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	13 080 600	12 380 600
Jäljellä oleva pääoma	9 767 935	9 499 884
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 981 580	3 881 580
Jäljellä oleva pääoma	1 430 177	1 579 374

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	64 017 148	59 870 618
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomasta takausvastuusta 31.12.	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	37 020	39 218

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	2022	Konserni 2021	Laitilan kaupunki	
			2022	2021
Sopimusvastuut	16 423	16 663	0	0
Maankäyttö sopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	90 000	90 000	90 000	90 000

KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Suojattava kohde:

Laina, 9,5 miljoonaa euroa. 28.2.2018 – 28.2.2028, korko 6 kk:n euribor

Suojaava johdannainen:

OTC-koronvaihtosopimus nimellismäärältään 5,5 miljoonaa euroa, 28.8.2018 – 28.2.2028, kaupunki saa 6 kk:n euribor-korkoa ja maksaa kiinteää ja vaihtuvaa korkoa, sopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä 330 782 euroa.

Suojaustyyppi: rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimuksen kassavirrat kirjataan tulosvaikutteisesti samoilla periodeilla kuin suojatun lainan korkovirrat tilinpäätöshetkestä 31.12.2028 saakka.

KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Sopimus- kumppani	Tunnus	Tekopäivä	Päätty- mis- päivä	Kiinteä korko %	Nimellisarvo 31.12.2022	Markkina-arvo 31.12.2022
Danske Bank	50990841SA- BHJW1	5.3.2018	28.2.2028	0,76300% p.a	5 500 000	-120 959
Danske Bank	50990841SA- BHJW1	5.3.2018	28.2.2028	0,98400% p.a.	5 500 000	451 741
Yhteensä				0	0	330 782

5.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot**HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 2022**

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimuslaiset	Työllistetyt	Yht.	Yht. pl. työllistetyt
Keskushallinto ja tarkastustoimi	49	2	1	3	55	52
Sosiaali- ja terveystoimi	193	56	3	27	279	252
Sivistystoimi	248	185	4	0	437	437
Ympäristö- ja tekniset palvelut	48	5	0	1	54	53
Yhteensä	538	248	8	31	825	794

Sivistystoimen määräaikaisista työntekijöistä 107 on kansalaisopiston tuntiopettajaa (31.12.2021 116).

Ympäristö- ja tekniset palvelut: vakinaisista työntekijöistä oli 14 tuntipalkkaisia, joista 4 Palkkeessa.

Kesätyöpaikka järjestettiin 45:lle laitilalaiselle nuorelle (2021 49:lle).

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 2021

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimuslaiset	Työllistetyt	Yht.	Yht. pl. työllistetyt
Keskushallinto ja tarkastustoimi	41	4	0	1	46	45
Sosiaali- ja terveystoimi	186	69	0	15	270	255
Sivistystoimi	253	166	1	0	420	420
Ympäristö- ja tekniset palvelut	63	8	1	0	72	72
Yhteensä	543	247	2	16	808	792

HENKILÖSTÖKULUT

	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	20 837	0

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

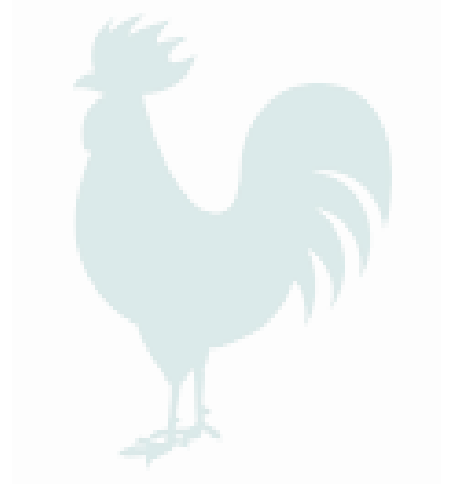
	Laitilan kaupunki	
	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot 1.1.-30.6.	-5 025	-4 620
Tilintarkastuspalkkiot 1.7.-31.12.	-5 900	-5 235
Tilintarkastajan lausunnot	0	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0	0
Muut palkkiot	0	0
Palkkiot yht.	-10 925	-9 855

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT MAKSUT

	2022	2021
Itsenäisyyspuolue	0	-255
Keskusta/ Laitila	-5 130	-4 979
Kokoomus/ Laitila	-1 362	-1 730
Kristillisdemokraatit	-334	0
Laitilan työväenyhdistys	-1 429	-1 559
Vihreät	0	-273
Perussuomalaiset	0	-21
Keskusta/ Vehmaa	-26	-20
Kokoomus/ Pyhäranta	0	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	-8 281	-8 837

KAUPUNGINJOHTAJAN KANSSA SOLMITTU JOHTAJASOPIMUS

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 9 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

6. VESIHUOLTOLAITOS

6.1. Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

HALLINTO

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Laitilan kaupungissa omalla toiminta-alueellaan.

Laitilan kaupungin tekninen toimi hoitaa vesihuoltolaitoksen tehtävät. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa, kuten maksuissa sekä toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa, on teknisellä valiokunnalla.

VESIHUOLTOLAITOS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on kuusi vedenottamoa, joista kolmessa on korkean fluoridipitoisuuden vuoksi veden käsittelyä. Lisäksi Eurasta Laitilaan on olemassa yhdysvesijohto, jonka kautta Euran kunnalta ostettu talousvesi johdetaan Laitilaan.

Jätevesi johdetaan siirtoviemäriä pitkin Uuteenkaupunkiin, Vakka-Suomen Veden jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on sopimus jätevesien käsittelystä Vakka-Suomen Veden Hápönniemen jätevedenpuhdistamon kanssa. Sopimus koskee myös Vakka-Suomen Veden hallintointia.

MAKSUT, KÄYTTÖ, MYYNTI YM.

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen laajennus- ja saneerausinvestoinnit sekä käyttökustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

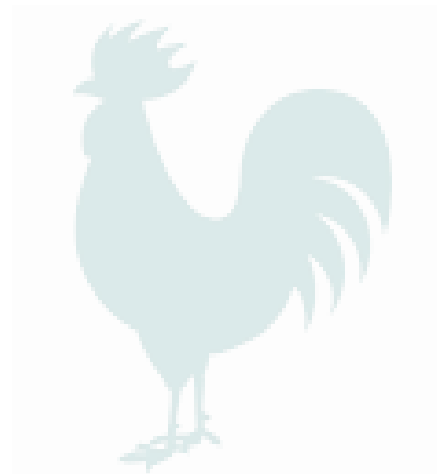
Käyttömaksua peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Talousveden käyttömaksu v. 2022 oli 1,56 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,38 €/m³ (alv 0 %). Perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon mukaan (21,48 €/v – 825,24 €/v/laitos (alv 0 %)).

Talousvettä toimitettiin 6.208 asukkaalle. Talousvettä laskutettiin yhteensä 507.942 m³.

Talousveden myyntituotot olivat 847.428 € (käyttömaksut 793.582 € + perusmaksut 53.846 €). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 51.555 €. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 12 kpl.

Vedenkäsittelylaitoksilta verkostoon johdettiin talousvettä 369.172 m³. Lisäksi Eurasta ostettiin ja pumpattiin verkostoon pohjavettä 170.168 m³. Laskuttamattoman verkostoon pumpatun veden määrä oli 31.398 m³. Näin vuotovesiprosentti oli 6 %, joka on hyvää kansallista tasoa.

Viemäriverkostoon on liittynyt 5.757 asukasta. Jätevettä laskutettiin yhteensä 419.792 m³. Jäteveden myyntituotot olivat 1.051.126 € (käyttömaksut 1.002.772 € + perusmaksut 48.354 €). Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 8 kappaletta. Viemäri liittymismaksutulot olivat 62.630 €. Sakokaivo- ja umpisäiliöiden lietteestä (5660 m³) maksutuloja kertyi 38.824 €. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 619.419

m3. Laskuttamattoman jäteveden osuus käsitellystä jätevedestä on 31 %, joka ylittää yleisesti pidetyn toimenpiderajan 20-25 %. Toisaalta vuotovesiprosentti on alle valtakunnan keskiarvon. Verrattuna vuoteen 2021, vuotoveden määrä on kasvanut 4 %-yksikköä.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos myy talousvettä ja vastaanottaa jätevettä Pohjoiskulman vesiosuuskunnalta, jossa on liittyjiä vesijohtoon noin 34 ja viemäriin noin 47 kiinteistöä. Vesiosuuskunta ostaa vesihuoltopalvelut Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokselta erillisen sopimuksen perusteella. Veden mittaus tapahtuu yhdessä liittymispisteessä. Vesihuoltolaitokseen on liittynyt myös Lukujärven vesiosuuskunta, jonka verkosto käsittää ainoastaan talousveden jakelun. Liittyjiä on 57 taloutta (pääasiassa loma-asuntoja).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot olivat 361.024 €. Uutta verkostoa rakennettiin n. 360 m ja vanhaa verkostoa saneerattiin n. 913 m.

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme laitosmiestä, jotka myös päivystävät. Vesihuoltolaitoksen organisaatiossa tapahtui muutoksia vuoden 2022 alussa, kun yksi laitosmiehistä irtisanoutui. Uusi laitosmies irtisanoutuneen tilalle saatiin palkattua vasta syksyllä 2022 usean rekrytointikierroksen jälkeen. Vesihuoltolaitoksen päivystysringissä tapahtui muutoksia johtuen em. irtisanoutumisesta sekä toisen päivystysrinkiin kuuluneen kiinteistöhuollon työntekijän irtisanoutumisesta.

Vesijohtoverkostoa on n. 167,5 km ja viemäriverkostoa n. 106,5 km, josta viettoviemäriä on n. 81 km ja paineviemäriä n. 25 km. Jätevesipumppaamoita on 36 kpl.

Vedenjakelun puolella on päivittäistä hoitoa, huoltoa ja säätötöitä kuudella vedenottamalla, joista Untamalassa, Palttilassa ja Puntarissa on vedenkäsittelylaitos fluoridinpoistolaitteineen (käänteisosmoosijärjestelmä). Laitteet vaativat lähes päivittäisen huollon ja säädön. Ylävesisäiliöitä on 1 kpl ja vesiverkoston paineenkorotusasemia 3 kpl.

TALOUS

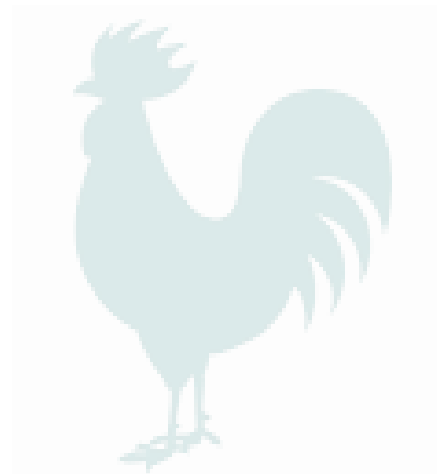
Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen ulkoinen liikevaihto oli 1.830.804 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 48.708 € (v. 2021 alijäämä oli 339.782 €).

Jotta vesihuoltolain mukaiseen vaatimukseen päästään, vesihuoltolaitoksen maksuja korotettiin vuoden 2022 alussa. Perusmaksuja korotettiin 10 %, talousveden käyttömaksua 9 % ja palvelumaksuja 10 %. Lisää korotuksia on tulossa myös 1.1.2023 alkaen.

Vesilaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kaupungin sijoittamalle pääomalle 125.000 €.

Maailmantilanteen muutokset vaikuttivat omalta osaltaan vesihuoltolaitoksen toimintaan tiettyjen materiaalien saatavuusongelmana, mutta nämä vaikutukset olivat vähäisiä.

Vuoden 2022 taloutta rasitti useampi vuoden aikana sattunut vesivahinko. Useamman kiinteistön tiloja jouduttiin korjaamaan viemäritukoksen tai vesijohtovuodon vuoksi.

VUODEN 2022 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena oli käyttöveden korkea laatu ja vesihuoltolaitoksen positiivinen tulos. Tavoite toteutui käyttöveden laadussa.

Tavoitteena oli (useamman vuoden periodilla) myös riittävä raakavesikapasiteetti, jonka toteutumista on edistetty selvittämällä uusia raakavesilähteitä Laitilan ulkopuolelta.

YHTEISTYÖHANKKEET

Talousveden osalta yhteistyöhankkeena on Kuninkaan Männyn pohjavesihankkeessa mukana oleminen.

Vuoden 2018 loppupuolella on perustettu Kuninkaan Männyn Vesi Oy, jossa Laitilan kaupunki on osakkaana yhdessä Rauman kaupungin, Euran kunnan ja Kokemäen vesi Oy:n kanssa.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy pohjavesihankkeelle on jätetty hakemus vedenottoluvasta v. 2017 aikana. Vedenottolupa on ollut kuulutettavana kesällä 2018 ja siitä on jätetty useita muistutuksia ja lausuntoja. Muistutusten ja lausuntojen perusteella Kuninkaanmännyn Vesi on päättänyt tehdä lisäselvityksiä. Tehtävät lisäselvitykset huomioiden vedenoton lupapäätös tehtäen vuonna 2023.

Koska pohjavesihankkeen kautta on mahdollista täyttää Laitilan vesitarvetta vasta useiden vuosien päästä, on Euran kunnan kanssa sovittu vedenhankinnasta. Osto Eurasta aloitettiin vuonna 2018 ja vettä ostetaan Eurasta Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vedentoimituksen aloitukseen saakka.

Veden osto Uudenkaupungin Kalannin vedenottamoilta päättyi vuonna 2018. Vesilinja toimii jatkossa kriisiajan varavesilinjana.

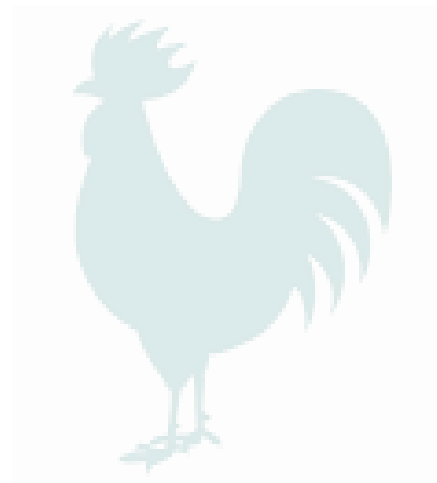
Jäteveden osalta Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on yhteistyösopimus Vakka-Suomen Veden hallinnoinnista ja jätevesien käsittelystä. Hapönniemmen jäteveden käsittelylaitoksen laajennus valmistui vuonna 2019.

Laitilan vesihuoltolaitos osallistui ELY-keskuksen Vakka-Suomen alueellisen vesihuollon kehittämissuunnitelman laadintaan, jossa hahmoteltiin tulevaisuuden toimenpiteitä vesihuollon kehittämiseksi Vakka-Suomen alueella.

Suunnitelmalla pyritään kehittämään ja tiivistämään alueen vesihuoltoyhteistyötä, jotta alueen nykyiset vedenhankintaratkaisut riittävät myös tulevaisuuden tarpeisiin. Talousveden toimittamisen toimintavarmuutta tehostetaan toteuttamalla uusia putkiyhteyksiä. Jatkossakin Vakka-Suomen alueen vedenhankinta tulee pohjautumaan pääosin Uudenkaupungin pintavesilaitokseen sekä Laitilan kaupungin pohjavedenhankintaan.

Alueellisten suunnitelmien kautta kehitetään kohdealueiden vesihuollon toimivuutta ja toimintavarmuutta. Suunnitelmassa haetaan ratkaisut, joilla alueen vedenhankinta ja jätevesien käsittely voidaan järjestää parhaalla mahdollisella tavalla. Nyt laadittu suunnitelma toteutettiin Vakka-Suomen alueelle vuoteen 2050 saakka.

Yhteistyötä on suunniteltu tehostettavan ensin sopimusperusteisesti. Siinä laitokset sopivat kahden välisin sopimuksin yhteistyöstä. Siitä esitetään pikkuhiljaa siirryttävän operointimalliin, jossa operaattori laskuttaa sovituista palveluista, mutta vesihuolto-omaisuus säilyy edelleen vesihuoltolaitoksilla. Lopulta, vuonna 2030–2035,

päädyttäisiin alueellisen, kuntien yhteisesti omistaman vesihuoltoyhtiön perustamiseen. Kehittämissuunnitelma on alueen kunnissa lausunnolla alkuvuonna 2023.

VESILAITOKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on pyritty hoitamaan mahdollisimman pienin käyttökustannuksin. Viemäriverkosto pumppaamoinen ja raakaveden käsittelylaitokset vaativat jatkuvaa huoltotyötä. Vesihuoltolaitoksella on päivystys 24/7.

Fluoridia sisältävän pohjaveden puhdistus suodattamalla on käyttökustannuksiltaan kallista. Mahdollinen pohjaveden johtaminen Kuninkaan männyn suunnasta toisi helpotusta käyttökustannuksiin, joskin se huomattavasti nostaa pääomakustannuksia.

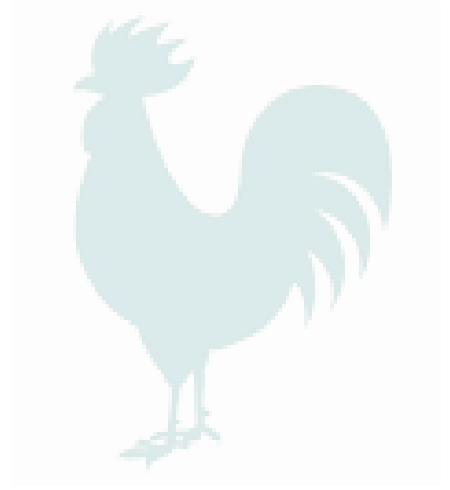
Vesihuoltolaitos aloitti yhdessä Insta Automation Oy:n kanssa etäluettavien vesimitareiden pilottikokeilun v. 2021. Kymmenkunta etäluettavaa mittaria asennettiin ympäri kaupunkia. Pilottikokeilu ei tuottanut toivottuja tuloksia, joten hanke keskeytettiin ja vaihtoehtoisia toimijoita tullaan kilpailuttamaan.

Pohjaveden pinnankorkeuksien mittaus on automatisoitu etäluettavilla mittalaitteilla.

Jätevesiverkoston runkoviemärin tiiveys alkaa olla melko hyvällä tasolla. Sateiden yhteydessä jätevesipumppaamoiden virtaamat kasvavat edelleen, joka on merkki siitä, että sadevesiä päätyy myös jätevesiviemäriin. Tehtyjen havaintojen perusteella viemäriin liittyneiltä kiinteistöiltä johtuu huomattavia määriä hulevesiä jäteveden viemäriverkoston. Kiinteistöjen hule- ja jäteveden viemärointien kartoitusta tehtiin vuosien 2020 ja 2021 aikana osin konsulttiavusteisesti. Kartoitustulosten perusteella ryhdytään toimenpiteisiin, joilla jätevesiviemäriin johdettujen hulevesien määrä saadaan laskemaan. Korjaustoimenpiteitä vaikeuttaa monilta alueilta puuttuva hulevesiverkosto. Tätä työtä tehdään myös muiden vesihuollon saneerausurakoiden yhteydessä.

Vesihuoltolaitoksen huoltotilat, varasto ja sosiaalilat sijaitsevat Vakka-Suomen Voiman omistamassa vuokratilassa. Vuokratustannukset ovat nostaneet käyttömenoja.

Vesihuoltolaitoksen hallintomallia ei muuteta toistaiseksi. Asiasta tehtiin päätös v. 2021.

6.2. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
LIIKEVAIHTO	1 765 137	1 821 700	1 830 804	9 104	100
Varastojen lis.(+)/väh.(-)	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-215 184	-227 373	-238 559	-11 186	105
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-49 138	-45 247	-52 437	-7 190	116
Muut henkilösivukulut	-8 402	-9 549	-6 431	3 118	67
Palvelujen ostot	-764 315	-821 600	-830 886	-9 286	101
Aineet, tarvikkeet, tavarat					
Varastojen lisäys	0	0	134 005	134 005	0
Ostot tilikauden aikana	-187 951	-153 800	-136 220	17 580	89
Liiketoiminnan muut kulut	-85 654	-109 796	-127 436	-17 640	116
TOIMINTAKULUT YHT	-1 310 644	-1 367 365	-1 257 962	109 403	92
TOIMINTAKATE	454 493	454 335	572 841	118 506	126
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	589	0	858	858	0
Korkokulut	-260	0	-395	-395	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-125 000	-125 000	-125 000	0	100
VUOSIKATE	329 822	329 335	448 304	118 969	136
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-512 663	-510 755	-497 012	13 743	97
Arvonalentumiset	-157 450	0	0	0	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-340 291	-181 420	-48 708	132 712	27
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
Varausten lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-340 291	-181 420	-48 708	132 712	27

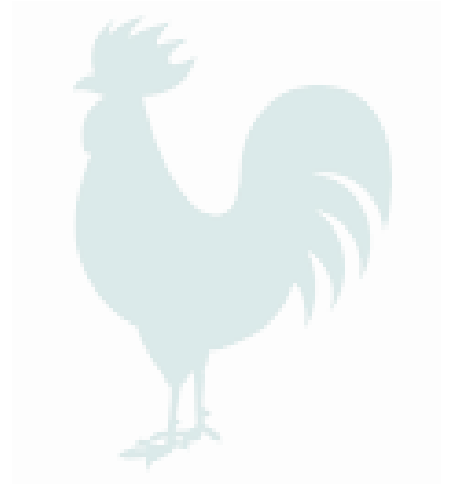
VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Voitto, %	-2,66	-19,28

6.3. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTAAVAA

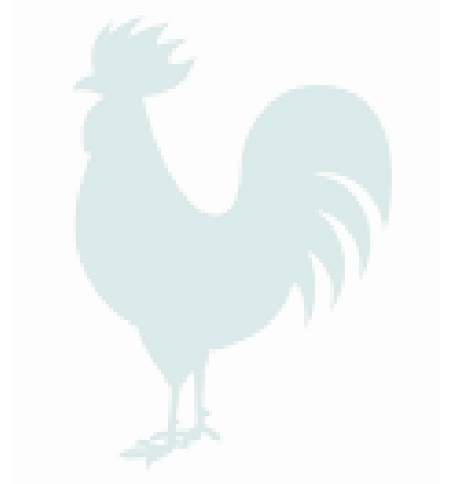
	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	25 775	12 782
Kiinteistöjen liittymismaksut	0	12 992
Rakennukset	334 820	369 684
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 405 279	6 472 557
Koneet ja kalusto	-77 880	-55 692
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524	74 524
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	692 254	703 891
Aineelliset hyödykkeet yht.	7 454 773	7 590 740
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset ja liittymismaksut	20 800	20 800
Sijoitukset yht.	20 800	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	7 475 573	7 611 540
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Vaihto-omaisuus yht.	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	0	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0	0
Pitkäaik.saamiset yht.	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	1 100 571	888 902
Lainasaamiset	0	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 100 571	888 902

	2022	2021
Saamiset yht.	1 100 571	888 902
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Muut arvopaperit	0	0
Rahoitusarvopaperit yht.	0	0
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	0	0
Rahat ja pankkisaamiset yht.	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 100 571	888 902
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 576 144	8 500 441

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTATTAVAA

	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	847 409	1 187 191
Tilikauden yli-/alijäämä	-48 708	-339 782
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 471 238	5 519 946
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR		
Poistoero	0	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	0	13 375
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0	0
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut pitkäaikaiset velat/liittymism.	2 928 074	2 815 359
Siirtovelat	0	0
Pitkäaik.vieras pääoma yh	2 928 074	2 815 359

	2022	2021
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	176 832	148 084
Muut lyhytaikaiset velat/liittymism.	0	0
Siirtovelat	0	3 677
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	176 832	151 761
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 104 906	2 967 120
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 576 144	8 500 441

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	63,8	65,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	170	168
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	798,7	847,4
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

6.4. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman liitetietoja**6.4.1. Liikevaihto ja muut varsinaiset toimintatuotot****LIIVEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT**

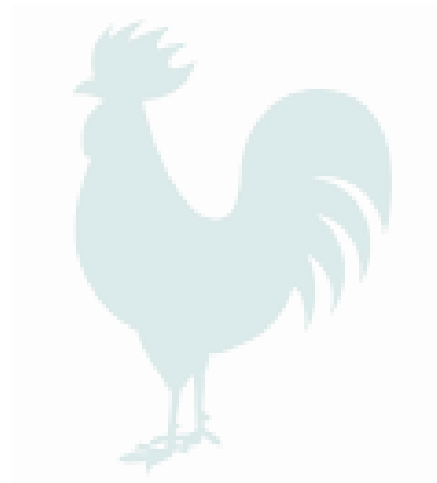
	2022	2021
Liikevaihto	1 830 804	1 765 137
Tuet/avustukset	0	0

6.4.2. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto

6.4.3. Henkilöstö

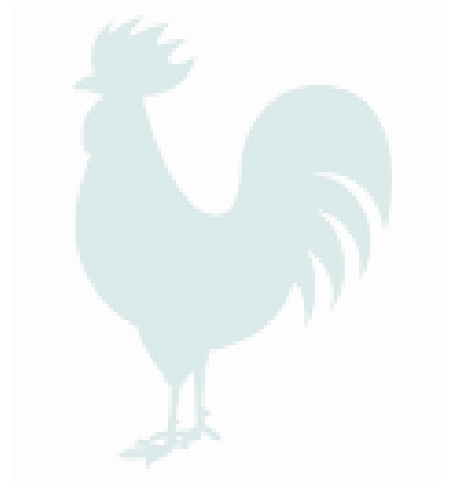
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT

	2022	2021
Palkat ja palkkiot	-238 559	-215 184
Eläkekulut	-52 437	-49 138
Muut henkilösivukulut	-6 431	-8 402
Yhteensä	-297 426	-272 725
Henkilöstön lukumäärä	4	4

6.4.4. Oma pääoma

OMA PÄÄOMA

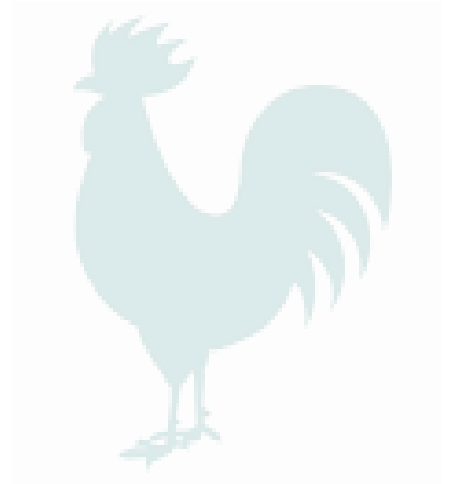
	2022	2021
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	847 409	1 187 191
Tilikauden yli-/alijäämä	-48 708	-339 782
Yhteensä	5 471 238	5 519 946

6.5. Vesihuoltolaitoksen tase-erittely

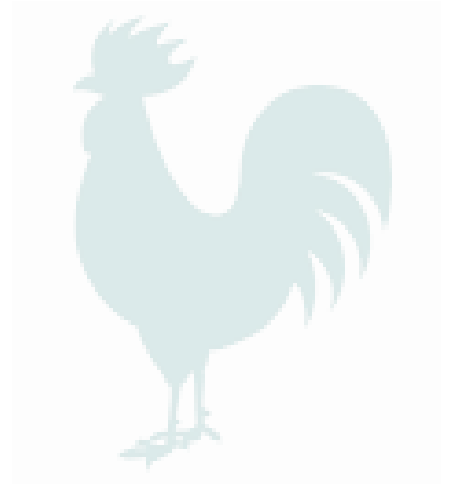
VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTAAVAA

VASTAAVAA	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Maa-alueet	
Kovero Puntarin vedenottamo (1000 m ² á 2,325 m ² , 18:0)	391
Puhdistamo (78:0)	7 161
Paltilan vedenottamo (1:197)	4 709
Vedenottamo Sorola (1:40)	168
Vedenottamo Vidilä (4:32)	353
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992
Rakennukset	334 820
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 405 279
Koneet ja kalusto	-77 880
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	692 254
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524
Sijoitukset	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 475 573
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Aineet ja tarvikkeet	0
Myyntisaamiset	1 100 571
Siirtosaamiset	0
Rahat ja saamiset	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 100 571
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 576 144

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTATTAVAA

VASTATTAVAA	2022
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	847 409
Tilikauden yli-/alijäämä	-48 708
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 471 238
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	
Poistoero	0
Vapaaehtoiset varaukset	0
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHT.	0
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0
Muut velat/liittymismaksut	2 928 074
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat: taseessa tili 2815-2819	176 832
Muut velat: taseessa tili 2856	0
Siirtovelat: lomapalkkajakso tili 2881	0
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 104 906
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 576 144

7. MUUT TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

7.1. Kirjanpidossa käytetyt kirjat ja luettelot

KIRJANPIDOSSA KÄYTETYT KIRJAT JA LUETTELOT

Pääkirja 1.1. – 31.12.2022

Päiväkirja 1.1. – 31.12.2022

Tase, virallinen ja sisäisen laskennan

Tasetilin erittely

Tuloslaskelma, virallinen

Talousarvion toteutumisvertailu, suppea

Talousarvion toteutumisvertailu, laaja

Nimitiedot

Tilikartta

-kustannuspaikka

-hankkeet ja alahankkeet

Tositelajit

Palkkaerittelyt ja lista

Vesiliittymismaksuluettelo

Jätevesiliittymismaksuluettelo

Rakennustarvikevarastoluettelo

Putkitarvikevarastoluettelo

Toimistotarvikevarastoluettelo

Polttoainevarastoluettelo

Keskusvarastoluettelo (TK)

Lääkevarastoluettelo

Omaisuusluettelot

Maa-ainesvarasto

Lainaluettelo

-saadut lainat

-annetut lainat (talouststo)

Välitettyjen lainojen vuositilasto

Luettelo kaupungin myöntämistä takauksista ja lainoista

Alangon säätiön ja –hoitokunnan tilikirja

Myyntireskontran ja laskutuksen kirjanpitositteet, reskontralistat

Ostoreskontran reskontralistat ja maksukirjauslista

Vastuut

